

วิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร
กับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง
“The Bridges of Madison County”

มยุรฉัตร เอี่ยมกุล

อธิการบดี
จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2545

ISBN 974 - 04 - 1753 - 1

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

๖๗
๙๑๘๖๖
๒๕๔๕
๙.๒

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

วิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร
กับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง
“The Bridges of Madison County”

.....
นายศุภมิตร เอี่ยมกุล

นางสาวมยุรฉัตร เอี่ยมกุล

ผู้วิจัย

.....
รองศาสตราจารย์สุจริตลักษณ์ ศีผดุง

ศศ.บ., ศศ.ม., Ph.D.

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณา ศรีจำปา

ศศ.บ., ศศ.ม., Ph.D.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพมาวดี จำหรีด

ศศ.บ., M.A., Adv. Dip.

กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....
ศาสตราจารย์เลียงชัย ล้อมมวงค์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรยุทธ บุราสิทธิ์

ศศ.บ., ศศ.ม.

ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและ

วัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

วิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร
กับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง

“The Bridges of Madison County”

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา

วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

ชอภิตรา อี๋ยมกุล

นางสาวมยุรฉัตร อี๋ยมกุล

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์สุจิตต์ดิษฐ์ ดิษฐ์

ศศ.บ., ศศ.ม., Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณา ศรีจำปา

ศศ.บ., ศศ.ม., Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพาวดี จำหิรัญ

ศศ.บ., M.A., Adv. Dip.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุวิไล เปรมศรีรัตน์

อ.บ., อ.ม., Ph.D.

ผู้อำนวยการ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์รัชนีฤทัย สัจจพันธุ์

อ.บ., อ.ม., อ.ด. (Literature)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์เลียงชัย ถัมถ้อยวงศ์ Ph.D.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริตลักษณ์ ศิผดุง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไสภนา ศรีจำปา ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพุมวดี จำหิรัญ อาจารย์แห่งสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ทุกท่านที่ได้กล่าวมาได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง นอกจากจะคอยตรวจแก้งานให้หลายครั้งแล้ว อาจารย์ทุกท่านยังได้ให้ความหวังใจและกำลังใจในการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนมีรูปแบบและเนื้อหาที่ถูกต้องและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่สละเวลาอันมีค่ายังมารับหน้าที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอพระขอบคุณอาจารย์ตระการ กัลชาญนันท์ ผู้จุดประกายให้ผู้วิจัยสนใจในวิชาการแปล รวมถึง ดร. ศุภิพร เสวตพงษ์ และอาจารย์นิตากร ทรฤทธิ์ ที่ให้โอกาสและสนับสนุนผู้วิจัยในการทำงานวิจัยครั้งนี้ และขอระลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ทุกท่าน ทั้งที่ยังมีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว ซึ่งได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณครอบครัวอรรณพ คุณสุชาดา ภรรยา พี่ธีรรัตน์ บุญทองแสน รวมถึงพี่ๆ และเพื่อนๆ ทั้งจากสาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน และกาญจนาภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง ทุกๆ คนที่ส่งแรงกายแรงใจมอบให้แก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีผู้มีพระคุณอีกเป็นจำนวนมากที่มิได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งผู้วิจัยยังคงระลึกถึงพระคุณของทุกๆ ท่านโดยไม่ลืมเลือน

ความดีและความสำเร็จอันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อเจริญ เอี่ยมกุล และคุณลุงวิเชียร เอี่ยมกุล ผู้ซึ่งอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยรักและเห็นคุณค่าของการเรียนอยู่เสมอ ถึงแม้ทั้งสองท่านจะไม่ได้อยู่ดูความสำเร็จของผู้วิจัยในวันนี้ แต่ผู้วิจัยยังคงระลึกถึงพระคุณของทั้งสองท่านโดยคุณฤ และบุคคลสำคัญที่สุดในชีวิตที่ผู้วิจัยจำเป็นต้องกล่าวขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง นั่นคือ คุณแม่บุญพร้อม เอี่ยมกุล ผู้ให้ความรัก ความหวังดี ส่งเสริมและสนับสนุนผู้วิจัยทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่เล็กจนเติบโต ให้การอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยเพื่อเป็นคนดีของสังคม อีกทั้งยังให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยโดยตลอด เมื่อเกิดความท้อแท้ ผู้วิจัยมีวันนี้ได้ก็เพราะมี คุณแม่ที่คอยเป็นสายลมได้ปีกให้กับนกน้อยตัวนี้เสมอมา

มยุรฉัตร เอี่ยมกุล

ผู้วิจัย

4036245 LCCD/M : สาขาวิชา : ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา ; ศศ.ม.

(ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คำสำคัญ : วิเคราะห์เปรียบเทียบ/ การแปลนวนิยายเป็นภาษาไทย / THE BRIDGES OF
MADISON COUNTY

มยุรฉัตร เอี่ยมกุล : วิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของ
เสรี ปิยะฉัตรกับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of
Madison County” (A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE TWO THAI TRANSLATIONS OF
“THE BRIDGES OF MADISON COUNTY” BY SAREE PIYACHAT AND “BOONYARAT”)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศุภรติลักษณ์ ศีผดุง, Ph.D., โสภนา ศรีจำปา, Ph.D., สุชุมาวดี
จำหิรัญ, M.A., รื่นฤทัย สัจจพันธุ์, อ.ด. 223 หน้า. ISBN 974 - 04 - 1753 - 1

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบนวนิยายแปลเรื่อง “The Bridges
of Madison County” ซึ่งแปลโดยนักแปลสองท่าน ได้แก่ “สะพานนี้มีความรัก” แปลโดยเสรี
ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” แปลโดย “บุญญรัตน์” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์เปรียบเทียบใน
ด้านรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย การถ่ายทอดความหมาย และการถ่ายทอดทำนองการเขียน
ระหว่างบทแปลทั้งสองท่านว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

จากการศึกษาพบว่า ผู้แปลทั้งสองท่านพยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอด
ความหมายในต้นฉบับ เพื่อให้เหมาะสมกับงานแปลของตน เช่น มีการจัดย่อหน้าใหม่ เรียบเรียง
ความคิดใหม่ เติมคำอธิบายในวงเล็บ และปรับเปลี่ยนเครื่องหมายวรรคตอน ส่วนในด้านการ
ถ่ายทอดความหมายนั้น “สะพานนี้มีความรัก” มีลักษณะของการแปลขาด ในขณะที่ “รักนี้ชั่วชีวิต”
มีลักษณะของการแปลเกิน และลักษณะการแปลผิดที่พบในฉบับแปลทั้งสองท่านเป็นส่วนใหญ
คือ การที่ผู้แปลไม่พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้อง และในด้านการ
ถ่ายทอดทำนองการเขียน ผู้วิจัยพบว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถถ่ายทอด
ทำนองการเขียนได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เนื่องจากสามารถ
ถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องได้ตามต้นฉบับ และใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบริบท ในขณะที่ “รักนี้ชั่ว-
ชีวิต” ใช้ภาษาได้สละสลวยมากกว่า “สะพานนี้มีความรัก”

4036245 LCCD/M : MAJOR : LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND
DEVELOPMENT ; M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR
COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

KEY WORDS : COMPARATIVE ANALYSIS / TWO THAI TRANSLATIONS /
THE BRIDGES OF MADISON COUNTY

MAYURACHAT IAMKUN : A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE TWO THAI
TRANSLATIONS OF *THE BRIDGES OF MADISON COUNTY* BY SAREE PIYACHAT AND
"BOONYARAT". THESIS ADVISORS : SUJARITLAK DEEPADUNG, Ph.D., SOPHANA
SRIJAMPA, Ph.D., SUKHUMA-VADEE KAMHIRAN, M.A., RUENRUTHAI SUJJAPUN, Ph.d.
223 p., ISBN 974 – 04 – 1753 - 1

This thesis is a comparative analysis of the two Thai translations of *The Bridges of Madison County* by Saree Piyachat and "Boonyarat". The objectives of the thesis are to compare and to analyse these translated versions in order to find out which of the two has kept closest to the original form, meaning and original style. The results of the study are as follows:

Saree Piyachat and "Boonyarat" tried to adjust the original form of the meaning in order to enhance readers' understanding. The adjusted forms of the meaning are paragraph adjustment, sentence reformation, inserting additional explanation in parentheses after words or sentences, and using only popular punctuation marks that are predominantly used in Thai writing. In terms of meaning, it was found that "Saphan Nee Mee Kwamrak" by Saree Piyachat is an undertranslation while "Rak Nee Chua Cheewit" by "Boonyarat" is an overtranslation. Most mistranslations in both Thai translations are due to the translators' failure to accurately translate the structure or the grammar of the English version. As regards the original style, the researcher found that "Saphan Nee Mee Kwamrak" by Saree Piyachat retains more of the original style than "Rak Nee Chua Cheewit" by "Boonyarat". Saree Piyachat keeps the tone and the register at the same level as the original while the version by "Boonyarat" was more beautiful and smoother than Saree Piyachat's.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1 - 5
1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อที่จะศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.4 ขอบเขตในการศึกษา.....	3
1.5 ข้อยกเว้นในการศึกษา.....	4
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	5
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
2. ทบทวนวรรณกรรม.....	6 - 24
2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปล.....	6
2.2 หลักการและขั้นตอนการแปลนวนิยาย.....	18
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
3. วิธีดำเนินการศึกษา.....	25 - 28
3.1 รูปแบบการศึกษา.....	25
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
3.3 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล.....	26
3.4 การสร้างแบบทดสอบสำรวจความคิดเห็น.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”.....	29 - 91
4.1 การจัดย่อหน้าใหม่.....	30
4.1.1 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดิมมาเป็นหลายย่อหน้า.....	30
4.1.2 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียว.....	47
4.1.3 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่งนั้น.....	50
4.1.4 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่งนั้น และมีการเพิ่มย่อหน้าใหม่.....	53
4.2 การเรียบเรียงความคิดใหม่.....	61
4.3 การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค.....	68
4.4 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน.....	69
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”.....	92 - 144
5.1 การถ่ายทอดความหมายได้เท่ากับต้นฉบับ.....	98
5.2 การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ.....	121
6. วิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดทำนองการเขียนระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”.....	145 - 176
6.1 ความสละสลวยของภาษา.....	146
6.2 การถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง.....	149
6.2.1 การถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร.....	149
6.2.2 การถ่ายทอดสภาพแวดล้อมของตัวละครและเหตุการณ์ของเรื่อง.....	156
6.3 การใช้ภาษาได้เหมาะกับบริบท.....	162

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
6.3.1 การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับตัวละคร.....	159
6.3.2 การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่อง.....	163
7. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบ.....	177 - 185
8. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	186 - 196
8.1 สรุปผลการศึกษา.....	186
8.2 อภิปรายผลการศึกษา.....	192
8.3 ข้อเสนอแนะ.....	195
บรรณานุกรม.....	196 - 199
ภาคผนวก ก. ตัวอย่างแบบทดสอบ.....	200 - 209
ภาคผนวก ข. เรื่องย่อของ “The Bridges of Madison County”.....	210 - 211
ภาคผนวก ค. ประวัติของ โรเบิร์ต เจมส์ วอลเลอร์ (Robert James Waller) และ “บุญญรัตน์”.....	212 - 214
ประวัติผู้วิจัย.....	215
Executive Summary.....	216 - 223

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. เปรียบเทียบลักษณะการแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้าใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”	46
2. เปรียบเทียบลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”	60
3. เปรียบเทียบลักษณะการเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคใน “สะพานนี้มี- ความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”	71
4. เปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายได้ไม่เท่ากับต้นฉบับ ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”	116
5. เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้อง ตรงตามต้นฉบับ.....	173
6. เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้เท่ากับ ต้นฉบับ.....	174
7. เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถรักษาทำนองการเขียน ได้เท่ากับต้นฉบับ.....	174
8. เปรียบเทียบความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบที่มีต่อ “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต”.....	175
9. ความถี่ของเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามชอบ “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร.....	176
10. ความถี่ของเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ..	176
11. สรุปคำตอบของผู้ตอบแบบทดสอบ ทั้งด้านการถ่ายทอดความหมายและ การถ่ายทอดทำนองการเขียน และความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ โดยการคิดเป็นร้อยละ.....	177

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของหัวข้อที่จะศึกษา

มนุษย์ได้ชื่อว่าเป็นสัตว์สังคม ดังนั้นมนุษย์จึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันได้ เมื่อเป็นเช่นนี้มนุษย์จึงจำเป็นต้องสร้างภาษาขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความ ความหมายและความรู้สึกต่างๆ โดยรูปแบบของภาษาที่ใช้ในการสื่อสารนั้นอาจจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือเป็นภาษาสัญลักษณ์อื่นๆ ก็ได้ เช่น สีสันท่าทางและกิริยาอาการของผู้พูด ภาษามือของคนหูหนวก เป็นต้น ทุกแล้วแต่ข้อตกลงร่วมกันระหว่างมนุษย์ในสังคมนั้นๆ

เนื่องจากในปัจจุบันนี้เทคโนโลยีทางการสื่อสารและการคมนาคมพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับมนุษย์เรามีวิสัยทัศน์กว้างขึ้น ต้องการเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงความคิด ความรู้สึก และทัศนคติของมนุษย์ในสังคมที่แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นความต้องการที่จะสื่อสารจึงไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในสังคมของตนเองเท่านั้น หากแต่ยังต้องติดต่อสื่อสารกับผู้ที่อยู่ต่างสังคมต่างวัฒนธรรม ซึ่งมีวิถีชีวิต โลกทัศน์ ขนบธรรมเนียมประเพณีและภาษาแตกต่างกันออกไป ที่เรียกว่า การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (Cross Cultural Communication)

การแปลนับเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนต่างวัฒนธรรม (Cross Cultural Communicative Device) อย่างหนึ่ง โดยทำหน้าที่เป็นตัวประสานช่องว่างในการสื่อสารระหว่างมนุษย์ที่ใช้ภาษาแตกต่างกัน โดยการแปลจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ตลอดจนวิทยาการต่างๆ ของมนุษย์ในสังคมหนึ่งไปยังมนุษย์อีกสังคมหนึ่ง อันส่งผลให้มนุษย์เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงมีการแปลงานด้านต่างๆ ออกมามากมาย ทั้งงานแปลทางด้านวิชาการ ด้านข่าวสาร และด้านบันเทิงคดี

โดยส่วนใหญ่แล้วงานแปลทางด้านบันเทิงคดีมักจะครองตลาดหนังสือประเภทแปลอย่างกว้างขวาง และรูปแบบงานแปลทางด้านบันเทิงคดีที่ได้รับความนิยมมากอย่างหนึ่ง นั่นคือนวนิยาย เพราะนวนิยายเปรียบเสมือนภาพสะท้อนของยุคสมัยและเป็นกระจกเงาส่องให้เห็นวิถีชีวิต

ของคนในยุคอื่นๆ ได้ ดังนั้นการแปลนวนิยายจึงเท่ากับเป็นการถ่ายทอดชีวิตจิตใจของเพื่อนมนุษย์ที่อยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน ใกล้เคียงกัน หรือแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง และการอ่านนวนิยายแปลจะทำให้เกิดความเข้าใจในคนต่างชาติ ต่างสังคม และต่างวัฒนธรรมมากขึ้น (บุญจิรา, 2529: 979)

ในปัจจุบันมีผู้สนใจแปลนวนิยายภาษาอังกฤษกันมาก และโดยส่วนใหญ่แล้วนวนิยายภาษาอังกฤษที่นำมาแปลล้วนแล้วแต่เป็นหนังสือขายดี (Bestseller) และได้รับความนิยมจากผู้อ่านเป็นอันมากแทบทั้งสิ้น จนในบางครั้งอาจมีผู้สนใจแปลนวนิยายขายดีเหล่านี้หลายคน เช่น เรื่อง “Jonathan Livingston Seagull” ของ Richard Bach โดยมีผู้แปลเป็นฉบับภาษาไทยสองคนคือ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช และชาอุวิทย์ เกษตรศิริ หรือเรื่อง “Lonely Lady” ของ Harold Robbins มีผู้แปลเป็นภาษาไทยสองคนคือ “นิดา” และสุวิทย์ ขาวปลอด รวมถึง “The Bridges of Madison County” ของ Robert James Waller มีผู้แปลเป็นฉบับภาษาไทยสองคนคือ เสรี ปิยะฉัตร และ “บุญญรัตน์”

เสรี ปิยะฉัตรได้กล่าวถึงนวนิยายภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” ไว้ในปกหลังของนวนิยายแปลเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ที่ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2535 ว่า “เป็นหนังสือเพียงเล่มเดียวในปี 2535 ที่ติดอันดับขายดีในสหรัฐอเมริกาเกินกว่า 75 อาทิตย์ ถึงวันนี้ยังไม่มีที่ท่าถูกถอดออกจาก Bestsellers’ List ให้หนังสือเล่มอื่นมาทำลายสถิติได้ง่ายๆ” และผู้วิจัยได้มีโอกาสอ่านนวนิยายภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” เช่นกัน หลังจากที่ได้อ่านนวนิยายเล่มนี้แล้ว ผู้วิจัยมีความรู้สึกสะเทือนใจมาก และไม่คิดว่าความรักที่แท้จริงเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้กับชายหญิงคู่หนึ่ง ผู้เขียนสามารถสื่อให้ผู้อ่านได้เห็นความรักอันยิ่งใหญ่ในหัวใจของคนธรรมดาๆ สองคน แม้กระทั่งความตายก็ไม่อาจพรากความรักของคนทั้งคู่ได้ และเมื่อทราบว่านวนิยายภาษาอังกฤษเล่มนี้ ติดอันดับนวนิยายขายดีในสหรัฐอเมริกา และมีผู้แปลเป็นฉบับภาษาไทยถึงสองคน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาฉบับแปลทั้งสองฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบว่านวนิยายแปลทั้งสองฉบับคือ “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ ในด้านรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย การถ่ายทอดความหมาย และการถ่ายทอดทำนองการเขียน ทั้งในด้านบรรยากาศของเรื่องและการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจวิเคราะห์งานแปลในเชิงเปรียบเทียบ และเป็นแนวทางในการศึกษางานแปลอื่นๆ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบนวนิยายแปลเรื่อง “The Bridges of Madison County” ซึ่งแปลโดยนักแปลสองท่าน ได้แก่ “สะพานนี้มีความรัก” แปลโดย เสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” แปลโดย “บุญญรัตน์” ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.2.1 รูปแบบการถ่ายทอดความหมาย

1.2.2 การถ่ายทอดความหมาย

- (1) การถ่ายทอดความหมายได้เท่ากับต้นฉบับ
- (2) การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

1.2.3 การถ่ายทอดทำนองการเขียน

- (1) ความสละสลวยของภาษา
- (2) การถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง
- (3) การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรกับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” มีดังนี้

1.3.1 เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการถ่ายทอดความหมายลักษณะต่างๆ รวมถึงลักษณะการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดลีลาการเขียนที่ผู้แปลใช้ในงานแปลประเภทบันเทิงคดีจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

1.3.2 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษางานแปลต่อไป

1.4 ขอบเขตในการศึกษา

ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรกับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” มีดังต่อไปนี้

1.4.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบงานแปลในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จะศึกษาจากนวนิยายเพียงหนึ่งเรื่อง ซึ่งแยกออกเป็นต้นฉบับภาษาอังกฤษหนึ่งเล่ม และวิเคราะห์เปรียบเทียบฉบับแปลอีกสองสำนวน ซึ่งมีผู้แปลสองท่าน ดังจะกล่าวถึงต่อไปนี้

ต้นฉบับภาษาอังกฤษ

“The Bridges of Madison County” ของ Robert James Waller ฉบับพิมพ์ในปี ค.ศ. 1995 (พ.ศ. 2538) จัดพิมพ์โดย Paperbacks, London จำนวน 171 หน้า

ฉบับแปลภาษาไทย

(1) “สะพานนี้มีความรัก” ของ “เสรี ปิยะฉัตร” ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2535 จัดพิมพ์โดยบริษัทไต้ฝุ่นจำกัด จำนวน 181 หน้า

(2) “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2537 จัดพิมพ์โดยคู่แข่งบุ๊คส์ ในเครือบริษัทคู่แข่งจำกัด จำนวน 169 หน้า

1.4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่ผู้แปลทั้งสองเลือกใช้ ในฉบับแปลทั้งสองสำนวน โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะการจัดย่อหน้าใหม่ การเรียบเรียงความคิดใหม่ การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

1.4.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายของฉบับแปลทั้งสองสำนวน โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะการถ่ายทอดความหมายได้เท่ากับต้นฉบับ และการถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

1.4.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดทำนองการเขียนระหว่างฉบับแปลทั้งสองสำนวนกับต้นฉบับ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะความสละสลวยของภาษา การรักษามรรยาทของเรื่องและการใช้ภาษาได้เหมาะกับบริบท

1.5 ข้อจำกัดในการศึกษา

เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถสืบค้นประวัติของเสรี ปิยะฉัตรได้ ไม่ว่าผู้แปลจะได้พยายามสืบค้นจากระบบอินเทอร์เน็ต หรือค้นหาจากหนังสือประวัตินักเขียนและนักแปลจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่างๆ รวมถึงการติดต่อสอบถามไปยังสำนักพิมพ์ไต้ฝุ่นซึ่งเป็นผู้จัดพิมพ์ หรือที่สำนักพิมพ์ดอกหญ้าผู้จัดจำหน่าย หรือที่สมาคมนักแปลแห่งประเทศไทยแล้วก็ตาม แต่ก็ยังค้นหาประวัติของเสรี ปิยะฉัตรไม่ได้ นั่นเป็นเพราะสำนักพิมพ์ไต้ฝุ่นได้ปิดกิจการไปแล้ว ณ วันที่ผู้วิจัยได้ติดต่อสอบถามไป ส่วนทางกองบรรณาธิการของสำนักพิมพ์ดอกหญ้าและสมาคมนักแปลแห่งประเทศไทยนั้นก็ไม่มีประวัติของเสรี ปิยะฉัตรเก็บบันทึกไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่อาจทราบแน่ชัดว่าชื่อที่ใช้ในนวนิยายแปลเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ซึ่งแปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” นั้น เป็นชื่อจริงของผู้แปลหรือเป็นเพียงนามปากกาที่ใช้เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงขอไม่ใส่เครื่องหมายอัญประกาศ (“...”) คลุมในชื่อเสรี ปิยะฉัตรในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทั้งฉบับ และในภาคผนวก ค. จะไม่มีประวัติของเสรี ปิยะฉัตรนำเสนอด้วย

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบนวนิยายแปลเรื่อง “The Bridges of Madison County” ซึ่งแปลโดยนักแปลสองท่าน ได้แก่ “สะพานนี้มีความรัก” แปลโดยเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” แปลโดย “บุญญรัตน์” มีดังนี้

1.6.1 การถ่ายทอดความหมายได้เท่ากับต้นฉบับ หมายถึง ผู้แปลสามารถถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับสู่ฉบับแปลได้ครบถ้วน ไม่แปลขาด ไม่แปลเกินหรือเพิ่มความ

1.6.2 ทำนองการเขียน (style) หมายถึง ลักษณะการเขียนที่มีความสละสลวย สามารถถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง (tone) รวมถึงการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท

1.6.3 บรรยากาศของเรื่อง (tone) (ปรีชา, 2517:12) หมายถึง ท่าทีหรือทัศนคติของผู้แต่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามแต่ผู้แต่งจะชักพาไป เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครและความรู้สึกนึกคิด เช่น บรรยากาศของเรื่อง อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร เช่น ชอบ ไม่ชอบ รักเกลียด โกรธ หรืออาจเป็นความรู้สึกที่ละเอียดซับซ้อน เช่น เข้าวัด อกหัก หายกาย ชื่นชม เคียดแค้น เศร้า พะอืดพะอม เป็นต้น

1.6.4 ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท (register) (สัทยฉวี, 2538:6) หมายถึง ลักษณะการใช้ภาษาซึ่งหมายรวมถึงการใช้ศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร รวมทั้งเหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องด้วย

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อตกลงเบื้องต้นที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบนวนิยายแปลเรื่อง “The Bridges of Madison County” ซึ่งแปลโดยนักแปลสองท่าน ได้แก่ “สะพานนี้มีความรัก” แปลโดยเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” แปลโดย “บุญญรัตน์” มีดังนี้

1.7.1 “The Bridges of Madison County” หมายถึง ต้นฉบับภาษาอังกฤษที่เขียนโดย Robert James Waller และการอ้างอิงเลขหน้าในต้นฉบับจะวงเล็บอักษรย่อ W. แล้วตามด้วยเลขหน้า เช่น (W. 12) หมายถึง ใน “The Bridges of Madison County” หน้า 12

1.7.2 “สะพานนี้มีความรัก” หมายถึง ฉบับแปลภาษาไทยซึ่งแปลโดยเสรี ปิยะฉัตร การอ้างอิงเลขหน้าใน “สะพานนี้มีความรัก” จะวงเล็บอักษรย่อ ส. แล้วตามด้วยเลขหน้า เช่น (ส. 45) หมายถึง ใน “สะพานนี้มีความรัก” หน้า 45

1.7.3 “รักนี้ชั่วชีวิต” หมายถึง ฉบับแปลภาษาไทยซึ่งแปลโดย “บุญญรัตน์” การอ้างอิงเลขหน้าใน “รักนี้ชั่วชีวิต” จะวงเล็บอักษรย่อ บ. แล้วตามด้วยเลขหน้า เช่น (บ. 23) หมายถึง ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” หน้า 45

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาการทบทวนผลงานที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นสามส่วน ได้แก่ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปล หลักการและขั้นตอนการแปล นวนิยาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงแต่ละหัวข้อโดยสังเขปดังนี้

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปล

นักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลไว้ สรุปได้ดังนี้

ไนดา (Nida, 1964 :2) ได้ให้คำจำกัดความของการแปลไว้ว่า การแปล ประกอบขึ้นด้วยการเขียนข้อความในภาษาฉบับแปลให้มีความหมายเท่าเทียมและเป็นธรรมชาติเหมือนกับข้อความในภาษาต้นฉบับ ทั้งในด้านความหมายเป็นประการแรกและในด้านลีลาการเขียนเป็นประการที่สอง

นอกจากนั้นแล้ว การแปลยังเป็นเรื่องของคำสองคำ นั่นคือ รูปแบบและความหมาย เป็นเรื่องยากที่นักแปลจะแปลเนื้อหาความใดๆ โดยคงรูปแบบการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับเอาไว้ พร้อมๆ กับการรักษาความหมายเดิมไว้ได้อย่างครบถ้วน ตามความเห็นของไนดาในเรื่องรูปแบบและความหมายนี้ ไนดาได้ให้ความสำคัญกับความหมายมากกว่า โดยมุ่งเน้นที่การถ่ายทอดความหมายมาเป็นอันดับหนึ่ง โดยผู้แปลต้องถ่ายทอดความหมายที่ตรงกับต้นฉบับ หรืออย่างน้อยก็ต้องเป็นความหมายที่เทียบเคียงกับต้นฉบับให้ได้มากที่สุด

วิธีการแปลให้มีความหมายเทียบเคียงกันนั้น (Nida, 1964: 159-161, 165-172) ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การแปลเทียบเคียงตามรูป (Formal-Equivalence translation) คือ การแปลตรงตัวนั่นเอง การแปลประเภทนี้จะมุ่งเน้นไปที่สารทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา โดยพยายามรักษารูปแบบให้เหมือนต้นฉบับให้ได้มากที่สุด เช่น ถ้าต้นฉบับเป็นร้อยกรอง ผู้แปลจะแปลเป็นร้อยกรอง ถ้าต้นฉบับเป็นร้อยแก้ว ผู้แปลก็จะแปลเป็นร้อยแก้ว ผู้แปลจะแปลประโยคต่อประโยค

ความคิดต่อความคิด เนื้อความในฉบับแปลจะต้องใกล้เคียงกับเนื้อความในต้นฉบับมากที่สุด การแปลประเภทนี้จะทำให้อ่านมองเห็นลักษณะทางไวยากรณ์ การใช้คำ และความหมายจากต้นฉบับในฉบับแปลด้วย หรือบางทีผู้แปลก็จะใช้เชิงอรรถเพื่ออธิบายความเพิ่มเติม ซึ่งจุดประสงค์ของการแปลประเภทนี้คือ การพยายามทำให้อ่านเข้าใจเนื้อความของภาษาต้นฉบับให้ได้มากที่สุด การแปลลักษณะนี้ ในคำเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “Gloss translation”

2. การแปลเทียบเคียงต่างรูป (Dynamic-Equivalence translation) เป็นการแปลแบบอิสระที่มุ่งเน้นไปที่ผลตอบแทนจากผู้อ่านฉบับแปล ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจในฉบับแปลได้เท่าๆ กับที่ผู้อ่านต้นฉบับมีความเข้าใจต้นฉบับ ในคายังเน้นไปที่ลักษณะความเป็นธรรมชาติของฉบับแปล นั่นคือ การแปลลักษณะนี้จะไม่ยึดติดอยู่ที่รูปแบบเดิมในต้นฉบับ แต่จะมีการปรับบทแปลทั้งในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ให้เข้ากับภาษาของฉบับแปล โดยอาจจะนำโครงสร้างทางไวยากรณ์ในภาษาฉบับแปลมาใช้ เพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลสามารถเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้ขึ้นเอง

ไนดา (Nida, 1964: 241-245) ได้กล่าวถึงกระบวนการแปลไว้ว่ามี 3 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล อันดับแรก ผู้แปลจะต้องมีความเข้าใจในโครงสร้างทางภาษาศาสตร์ของทั้งสองภาษา (ภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล) ไม่เพียงแต่ในเรื่องของการถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งเท่านั้น แต่ผู้แปลควรศึกษาให้ลึกซึ้งถึงโครงสร้างทางไวยากรณ์ของทั้งสองภาษา เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายที่แท้จริงของประโยคแต่ละประโยค นอกจากนี้ยังต้องวิเคราะห์ถึงความหมายของคำแต่ละคำ ทั้งความหมายหลักและความหมายที่นอกเหนือไปจากความหมายหลัก เช่น ความหมายด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และความนิยมในการใช้ เป็นต้น

2. ศึกษาและวิเคราะห์ต้นฉบับในด้านความหมาย ด้วยการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่างๆ ถึง 5 ขั้นตอน ซึ่งได้แก่ ลักษณะความหมายของคำและไวยากรณ์ บริบทของข้อความ บริบทในการสื่อสาร บริบททางวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับ และบริบททางวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปล

3. เลือกคำแปลที่เทียบเท่าและเหมาะสมกับภาษาในต้นฉบับ ด้วยวิธีการ 2 ขั้นตอน ได้แก่ การแยกสารออกเป็นหน่วยความหมายพื้นฐานที่แสดงถึงความสัมพันธ์อย่างเด่นชัด และการนำสารมาเรียบเรียงใหม่ในภาษาฉบับแปล ด้วยการจัดกลาภาษาให้เหมาะสมและสละสลวย

แคทฟอร์ด (Catford, 1982: 1) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปลว่า “Translation is an operation performed on languages: A process of substituting a text in one language for a text in another.” นั่นคือ “การแปล เป็นกระบวนการที่กระทำต่อภาษา เป็นกระบวนการที่นำข้อความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่งไปแทนที่ข้อความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่ง” และยังได้แสดงแนวคิดทางทฤษฎี

อรรถศาสตร์ (semantics) หรือการศึกษาความหมายของภาษา โดยแคทฟอร์ดเชื่อว่า ความหมายเป็นสิ่งที่เชื่อมความสัมพันธ์ของระดับ (level) องค์ประกอบต่างๆ ในภาษาเข้าไว้ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นตัวบท (text) ข้อความในตัวบท (item) โครงสร้างประโยค หน่วยแต่ละหน่วยในโครงสร้างเสียงและสถานการณ์การใช้ภาษา ความหมายจึงเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะตัวของภาษาแต่ละภาษา การแปลจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งจึงเป็นการยากที่จะทำให้ความหมายเหมือนกัน จะมีแต่การแปลที่เทียบเคียง (translation equivalent) เท่านั้น

เมื่อพิจารณาการแปลในแง่ของต้นฉบับ (extent) แคทฟอร์ดแบ่งการแปลออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. Full translation คือ การแปลที่คำหรือข้อความในภาษาฉบับแปล สามารถแทนที่ความหมายในภาษาต้นฉบับได้ครบถ้วน
2. Partial translation คือ การแปลที่แปลเพียงบางส่วน บางส่วนที่ไม่แปลอาจเป็นเพราะไม่สามารถหาคำมาเทียบเคียงกันได้ หรือเป็นเจตนาของผู้แปลที่จะไม่แปลคำๆ นั้น เพื่อคงลีลาหรือบรรยากาศของต้นฉบับเอาไว้ให้ปรากฏในฉบับแปล

เมื่อพิจารณาในแง่ระดับของภาษา (levels) แคทฟอร์ดแบ่งการแปลออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. Total translation คือ การแปลที่สามารถใช้ภาษาฉบับแปลได้อย่างสมบูรณ์ เช่น ในระดับไวยากรณ์ คำศัพท์ ระบบเสียงและตัวเขียน
2. Restricted translation คือ การแปลที่ใช้ภาษาฉบับแปลแทนที่ภาษาต้นฉบับในระดับหนึ่ง เช่น ในระดับไวยากรณ์หรือคำศัพท์

เมื่อพิจารณาในแง่ของเสียง คำ หรือวลีในข้อความ แคทฟอร์ดแบ่งประเภทของการแปลออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. Word for word translation คือ การแปลแบบคำต่อคำ
2. Free translation คือ การแปลแบบเอาความ หรือการแปลที่มีการเรียบเรียงตำแหน่งของเสียง คำ และวลีในข้อความให้แตกต่างไปจากต้นฉบับ
3. Literal translation คือ การแปลแบบตรงตัว เป็นการแปลประเภทที่อยู่กึ่งกลางระหว่างการแปลแบบคำต่อคำ และการแปลแบบเอาความ การแปลประเภทนี้มีลักษณะเหมือนการแปลแบบคำต่อคำ แต่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างและการใช้คำ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการใช้ภาษาของภาษาฉบับแปล

ส่วนวิธีการแปลให้มีความหมายเทียบเคียงกันนั้น แคมพอร์คได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. Textual equivalence คือ การแปลที่เนื้อความในภาษาฉบับแปล สามารถเทียบเคียงกัน
ได้กับเนื้อความในภาษาต้นฉบับ
2. Formal correspondence คือ การแปลที่รูปแบบในภาษาฉบับแปล จะตรงกับรูปแบบ
เดิมของภาษาต้นฉบับมากที่สุด

นิวมาร์ค (Newmark, 1982: 7) ได้พูดถึงการแปลไว้ว่า “Translation is a craft consisting in the attempt to replace a written message and/or statement in one language by the same message and/or statement in another language” หรือ “การแปล คือ การที่พยายามเอาคำหรือข้อความจากภาษาหนึ่งเข้าไปแทนที่ในอีกภาษาหนึ่ง” ซึ่งการกระทำเช่นนี้มีผลทำให้สูญเสียความหมายบางส่วนไป ส่วนที่หายไปมักเป็นความหมายขาด (Undertranslation) หรือให้ข้อสรุปมากขึ้น และการแปลเกิน (Overtranslation) หรือการให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

1. หากต้นฉบับบรรยายสถานการณ์ที่มีลักษณะแปลกพิเศษจากสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมในภาษาฉบับแปลก็จะทำให้ความหมายหายไป เนื่องจากไม่สามารถหาคำที่ครอบคลุมความหมายของคำในต้นฉบับได้ นอกจากจะมีศัพท์ที่ได้ความตรงกันพอดี
2. ภาษาสองภาษา ทั้งในแง่ความรู้เกี่ยวกับภาษา และการใช้ภาษามีความแตกต่างกันทางด้านคำศัพท์ (Lexicon) ไวยากรณ์ (Grammar) และระบบเสียง (Phonology) และความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่ต่างกันไป
3. การใช้ภาษาของผู้เขียนและผู้แปลต่างมีลักษณะเฉพาะตัว ต่างคนก็อาจจะมองความหมายของคำแต่ละคำแตกต่างกันไป
4. ผู้แปลและผู้เขียนมีทัศนคติความหมายและค่านิยมที่แตกต่างกัน

นิวมาร์ค กล่าวถึงการจัดประเภทการแปลไว้ว่า ในสมัยแรกนักแปลทั้งหลายมักจะคิดถึง การแปลสองแบบคือ การแปลแบบตรงตัว (literal translation) และการแปลอิสระ (free translation) ส่วนจะยึดถือแบบใดเป็นหลักในการแปลนั้นขึ้นอยู่กับว่า ผู้แปลต้องการจะเน้นอะไร ถ้าต้องการเน้นความสำคัญของผู้เขียนหรือภาษาต้นฉบับ ก็จะแปลแบบตรงตัว แต่ถ้าคำนึงถึงผู้รับสารและภาษาของผู้รับสารก็จะแปลแบบอิสระ

การแปลแบบตรงตัวนั้นนับเป็นการฝึกฝนทางด้านอักษรศาสตร์ และเป็นการรักษางานวรรณกรรมไว้ให้อยู่ในลักษณะของเดิมของต้นฉบับ ต่อมาภายหลังจากที่วิชาภาษาศาสตร์แพร่หลาย แนวโน้มในการแปลเริ่มเปลี่ยนไป มีการให้ความสำคัญกับผู้รับสารมากขึ้น และมุ่งให้

ผู้รับสารได้รับรู้ “สาระ” อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดนี้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในหมู่นักทฤษฎีการสื่อสาร และนิวมาร์คยังกล่าวอีกด้วยว่า การแปลซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือการแปลแบบตรงตัวและการแปลแบบอิสระนั้นเป็นเพียงการชี้ให้เห็นว่า ผู้แปลมีความซื่อสัตย์ต่อต้นฉบับมากเพียงใด

ด้วยเหตุนี้ นิวมาร์ค จึงได้เสนอความเห็นว่าการแปลควรแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การแปลเพื่อการสื่อสาร (communicative translation) มุ่งสร้างปฏิกิริยาตอบสนองในผู้รับสาร เช่นเดียวกับปฏิกิริยาตอบสนองที่เกิดขึ้นกับผู้อ่านสารในต้นฉบับ เป็นการแปลที่เน้น “เนื้อหาของสาร” และฉบับแปลจะกลมกลืนและสละสลวย มีการใช้ถ้อยคำสำนวนที่ผู้รับสารเข้าใจรูปประโยคของภาษาต้นฉบับจะถูกเรียบเรียงใหม่ให้อยู่ในลักษณะภาษาของผู้รับสาร ซึ่งดูเหมือนการอ่านงานเขียนแท้ๆ ไม่ใช่งานแปล

2. การแปลเพื่อความหมาย (semantic translation) พยายามจะแสดงให้เห็นความหมายรูปแบบโครงสร้างประโยค ความยาวของประโยค ตำแหน่งของคำของภาษาต้นฉบับ ในภาษาของผู้รับสารยังคงรักษาวรรณกรรมของภาษาเดิมไว้ เพียงแต่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของสารเท่านั้น

วิธีการแปลเพื่อสื่อความหมาย (semantic translation) นิวมาร์คให้เหตุผลว่า “สาระ” ของงานเป็นหัวใจสำคัญ แต่ “สาระ” ไม่ได้แสดงออกโดยตรงหรือเปิดเผย แต่กลับกระเจาอยู่ทั่วไปในส่วนต่างๆ ของงานชิ้นนั้น ดังนั้นควรใช้การแปลเพื่อความหมาย ในการถ่ายทอดคำต่อคำ วลีต่อวลีให้ได้ซึ่งความหมายที่ซ่อนอยู่ภายใน และงานแปลแบบนี้ไม่ได้มุ่งเฉพาะเจาะจงให้ผู้ใดผู้หนึ่งอ่าน แต่เป็นงานแปลที่ทำไว้สำหรับใครก็ตามที่มีความสนใจที่จะอ่าน

ส่วนวิธีการแปลเพื่อการสื่อสาร (communicative translation) จะมีความเกี่ยวข้องกับภาษาเป็นการแปลที่ใกล้เคียงกับการใช้ภาษาในสังคม เพื่อสนองความต้องการของผู้อ่าน หากต้นฉบับเป็นงานเขียนที่ดี มีองค์ประกอบในวรรณกรรมทางภาษาต้นฉบับและภาษาของผู้รับสารใกล้เคียงกัน การแปลเพื่อสื่อความหมายและการแปลเพื่อสื่อความหมายก็สามารถทำได้ไปพร้อมๆ กันได้

บาร์นเวลล์ (Barnwell, 1978 อ้างถึงในปริยา ชูรัตน์, 2540: 1) กล่าวว่า “การแปล คือ การเล่าเรื่องในภาษาใหม่ให้มีความหมายเหมือนเดิมทุกประการ โดยใช้ไวยากรณ์ คำศัพท์และสำนวนซึ่งเป็นธรรมชาติในภาษาใหม่”

บาร์นเวลล์ (Barnwell, 1980: 13 - 19) เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปล ไว้ว่า การแปลเป็นเรื่องของความหมายและรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย โดยที่รูปแบบของแต่ละภาษาจะมีเอกลักษณ์ในตัวของมันเอง ด้วยเหตุนี้ในการแปลจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบบ้าง แต่ยังคงคง

ความหมายเดิมไว้ ถ้าผู้แปลแปลโดยถ่ายทอดเนื้อความโดยไม่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย งานแปลที่ได้จะเป็นงานแปลที่เข้าใจได้ยาก หรือบางทีอาจจะผิดความหมายไปเลยก็ได้ จะเห็นได้ว่า บาร์นเวลต์ให้ความสำคัญกับความหมายมากกว่ารูปแบบการถ่ายทอดความหมาย

บาร์นเวลต์ ได้แบ่งประเภทของการแปลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. Literal translation คือ การแปลแบบตรงตัวหรือแปลแบบคำต่อคำ เป็นการแปลที่คงรูปแบบในภาษาต้นฉบับเอาไว้อย่างเคร่งครัด
2. Modified literal translation คือ การแปลที่คงรูปแบบในภาษาต้นฉบับเอาไว้เท่าที่พอจะทำได้ โดยจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบบ้างเท่าที่จำเป็น เพื่อหลีกเลี่ยงรูปแบบที่ผิดไวยากรณ์ในภาษาฉบับแปล การแปลประเภทนี้มีหลักอยู่ว่า
 - 1) เรียงลำดับคำตามเนื้อความในต้นฉบับให้ได้มากที่สุด
 - 2) แปลจำนวนในต้นฉบับด้วยการแปลแบบคำต่อคำ
 - 3) คงลักษณะประโยคเอาไว้ให้ตรงตามต้นฉบับ เช่น การใช้คำสรรพนาม หรือคำเชื่อมประโยค
 - 4) แปลโดยคงชนิดของคำไว้ให้เหมือนเดิมเท่าที่จะทำได้ เช่น แปลคำนามเป็นคำนาม คำกริยาเป็นคำกริยา

ส่วนขั้นตอนในการแปลตามความเห็นของบาร์นเวลต์มี 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนแรกต้องวิเคราะห์ความหมายของต้นฉบับเสียก่อน จากนั้นจึงเรียบเรียงความใหม่ในรูปแบบที่มีลักษณะภาษาที่เป็นธรรมชาติมากที่สุดฉบับแปล

และบาร์นเวลต์ยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติของการแปลที่ดี ว่าจะต้องประกอบไปด้วยสิ่งที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. Accuracy หมายถึง การถ่ายทอดเนื้อความให้มีความหมายใกล้เคียงกับความหมายในต้นฉบับมากที่สุด
2. Clarity หมายถึง การถ่ายทอดความหมายที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ชัดเจนที่สุด
3. Naturalness หมายถึง การใช้ภาษาต้องเป็นธรรมชาติมากที่สุด ผู้อ่านจะได้ไม่รู้สึกรำคาญถึงอ่านงานแปลอยู่

ลาร์สัน (Larson, 1984: 3-23) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับการแปลไว้ว่า การแปล เป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับสู่ฉบับแปล เริ่มจากการเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย (form) ของภาษาที่หนึ่ง ให้เป็นรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย (form) ของภาษาที่สอง โดยที่

ยังคงความหมายเดิมเอาไว้ได้ นอกจากนี้เขาได้กล่าวอีกว่า ในการแปลนั้น ผู้แปลต้องศึกษาคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ สถานการณ์ในการสื่อสารนั้นๆ และลักษณะทางวัฒนธรรมของภาษาในต้นฉบับ แล้วจึงวิเคราะห์ต้นฉบับเพื่อให้เข้าใจความหมาย จากนั้นจึงนำเสนอความหมายเดียวกันกับที่ปรากฏในต้นฉบับ โดยใช้คำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่เหมาะสมในภาษาฉบับแปล และต้องเป็นไปตามลักษณะทางวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปลด้วย และเขายังได้กล่าวถึงลักษณะการแปลที่ดีไว้ว่า “ผู้แปลจะประสบผลสำเร็จในงานแปลได้ หากผู้อ่านไม่ทราบเลยว่ากำลังอ่านงานแปลอยู่ แต่กลับคิดว่ากำลังอ่านข้อเขียนในภาษาของตนเอง เพื่อความรู้และความบันเทิง” (Larson, อ้างถึงในปริยา อุณรัตน์, 2540: 9)

การ์สันได้แบ่งการแปลออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1. **Form-based translation** คือ การแปลที่มุ่งเน้นไปที่รูปแบบ ผู้แปลจะพยายามคงรูปแบบในภาษาต้นฉบับเอาไว้ในฉบับแปล หรือที่เรียกกันว่า **Literal translation**
2. **Meaning-based translation** คือ การแปลที่มุ่งเน้นไปที่ความหมาย ผู้แปลจะพยายามทำทุกอย่างเพื่อสื่อความหมายตามต้นฉบับในรูปแบบที่เป็นธรรมชาติของภาษาฉบับแปล หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่อ **Idiomatic translation**

จากความเห็นของนักวิชาการทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่า นักวิชาการต่างประเทศทั้งห้าท่านนั้น มีแนวคิดในเรื่องการแปลคล้ายๆกัน นั่นคือ จะมุ่งเน้นที่การรักษาความหมายของต้นฉบับเดิมไว้ให้ได้มากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงภาษาในฉบับแปลด้วยว่า ถ้อยคำหรือข้อความที่แปลมานั้น ต้องเป็นภาษาที่ใช้กันในภาษาฉบับแปลจริงๆ กล่าวคือ การถ่ายทอดความหมายมาจากต้นฉบับ แต่รูปแบบการถ่ายทอดความหมายนั้น ต้องเป็นรูปแบบในภาษาฉบับแปล

นอกจากนี้แล้ว นักวิชาการไทยหลายๆ ท่านได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปลไว้คล้ายๆกับนักวิชาการต่างประเทศ ในด้านการรักษาความหมายเดิมของต้นฉบับและรูปแบบการถ่ายทอดความหมายในฉบับแปลเช่นกัน อาทิ

เชวง จันทรเขตต์ (2538: 25) ได้สรุปความหมายของการแปลไว้ว่า การแปล หมายถึง การถ่ายทอดจากภาษาหนึ่งมาเป็นอีกภาษาหนึ่ง แม้ว่าการแปลจะมีมานานและเป็นที่ยอมรับว่าเป็นการสื่อสารชนิดหนึ่ง แต่ยังไม่มียุคใดวิเคราะห์หรือศึกษาการแปลในแง่วิชาการสื่อสารที่รวมผู้รับสารเข้าไปเป็นองค์ประกอบ ผู้แปลโดยส่วนใหญ่มักคำนึงแต่เรื่องของภาษาของข้อความใน

ภาษาฉบับแปลให้ไปแทนที่ภาษาในต้นฉบับได้ตรงตามความหมายในท่วงทำนอง การเขียน และรูปแบบการถ่ายทอดความหมายของผู้เขียนต้นฉบับ ทั้งที่เป้าหมายของการสื่อสารคือ ผู้รับสาร

เราจะได้เสนอวิธีและขั้นตอนของการแปลไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ต้นฉบับ แยกออกเป็น 2 หัวข้อคือ

1. การศึกษาและวิเคราะห์ด้านโครงสร้างของประโยค เพื่อหาความหมายของข้อความจาก ด้านโครงสร้างของประโยค โดยใช้โครงสร้างพื้นฐาน (kernel sentence) และอาศัยบริบท (context) คือข้อความที่แวดล้อมเกี่ยวพันกับประโยคที่ใช้วิเคราะห์

2. การวิเคราะห์ด้านความหมายของคำและสำนวน คำที่อยู่ตามลำพังใดๆ ยังไม่มีความหมายที่แน่นอน ต้องดูว่านำมาใช้อย่างไร ในโอกาสใด และอยู่ในบริบทเช่นไร นอกจากนั้นแล้ว คำแต่ละคำไม่ได้มีความหมายเดียว ไม่ว่าจะเป็นความหมายโดยตรงหรือความหมายนัยประหวัด จะมีความหมายเช่นใดนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการใช้ ว่าใช้เป็นคำประเภทใด เช่น ใช้ในรูปภาษาสามัญ คำเปรียบ คำใช้เฉพาะกลุ่มเฉพาะอาชีพ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การตีความและถอดรหัสสาร ผู้แปลมีฐานะเป็นตัวกลางในการรับความหมายจากต้นฉบับหรือผู้ส่งสาร จากนั้นจึงถ่ายทอดสารนั้นไปยังผู้รับสารคนใหม่ซึ่งต่างภาษาและวัฒนธรรมกัน การสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารจะได้ผลดีมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ

1. ความรู้ ทักษะ หรือความถนัดในการใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสาร
2. ทักษะของแต่ละบุคคลที่ได้รับหรือเรียนรู้มา
3. ความรู้หรือระดับการศึกษา รวมถึงประสบการณ์ที่ทำให้บุคคลเข้าใจสิ่งต่างๆ
4. ระบบสังคม หรือความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันของบุคคล และความแตกต่างกันในแต่ละระบบ เช่น อาชีพ การศึกษา เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และสังคม
5. วัฒนธรรม การที่จะรู้และเข้าใจภาษาใดภาษาหนึ่งให้ดี จำเป็นต้องเข้าใจวัฒนธรรมของภาษานั้นด้วย การแปลเป็นการแสดงออกทางภาษา (Language performance) อย่างหนึ่ง ผู้แปลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของกันและกัน จึงจะสามารถเข้าใจความหมายได้ลึกซึ้ง

ขั้นตอนที่ 3 การถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล ซึ่งประกอบด้วย

1. ลักษณะหรือรูปแบบของการแปลที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบันมี 2 แบบคือ การแปลแบบตรงตัว (Literal translation) และการแปลแบบเอาความ (Free translation)
2. ความมุ่งหมายของงานแปล ต้องพิจารณาถึงความมุ่งหมายของต้นฉบับ และความมุ่งหมายของผู้แปล
3. ประเภทของการแปล ต้องพิจารณาว่าควรเลือกแบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

ขั้นตอนที่ 4 การปรับแต่งฉบับแปล การปรับแต่งมิใช่การแก้ไขฉบับแปลให้มีความหมายทั่วทั้งงานองคิลา หรือลักษณะเฉพาะบางประการผิดแผกไปจากต้นฉบับ แต่เป็นการปรับแต่งที่อยู่ในขอบเขตจำกัด เพื่อให้ผู้รับสารในฉบับแปลสามารถรับสารซึ่งให้ผลตอบสนองได้เหมือนกับผู้รับสารของต้นฉบับ

ขั้นตอนที่ 5 การทดสอบฉบับแปล จะช่วยให้ผู้แปลสามารถคาดคะเนผลตอบสนองของผู้อ่านได้ และเป็นแนวทางให้ผู้แปลมีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องที่ผู้แปลอาจจะมองข้ามไปขณะที่แปล โดยสิ่งที่จะต้องทดสอบคือ

1. ความหมาย ดูว่าฉบับแปลสามารถถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนและถูกต้องตรงตามต้นฉบับหรือไม่
2. ระดับภาษา ผู้แปลต้องปรับระดับของภาษาให้เหมาะสมกับผู้รับสารในอีกสังคมและวัฒนธรรมหนึ่ง
3. จุดมุ่งหมายในการแปล ผู้แปลควรรักษาลักษณะงานแปลให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของต้นฉบับ
4. ท่วงทำนองลีลา จะต้องเหมาะสมตามหลักวากยสัมพันธ์ วรรคศาสตร์ และวัฒนธรรมของภาษา และจะต้องสอดคล้องกับขอบเขตของประสบการณ์ หรือกรอบแห่งการอ้างอิงของผู้รับสารในฉบับแปล

ลีททา ฟินิจกุล (2529: 1030) ได้กล่าวถึงการแปลไว้ว่า การแปล นั้นยังมีความหมายในแนวทางกว้าง เนื่องจากการแปลมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ความหมายตามตัวอักษรไม่ครอบคลุมการแปลที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ความหมายในแนวทางกว้างของการแปล คือการถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่ง (ภ. 1) ไปยังอีกภาษา (ภ. 2) โดยการรักษาคูณค่าและความหมายในภาษาเดิมไว้อย่างครบถ้วนและมีน้ำหนักเท่ากัน รวมถึงการถ่ายทอดสิ่งอื่นๆที่แฝงอยู่ในเนื้อความเดิม เช่น วัฒนธรรม ประชญา ความคิดและความรู้สึก เป็นต้น

ลีททา ยังได้เสนอแนะขั้นตอนที่สำคัญในการแปล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ การอ่านสำรวจงานแปลเพื่อพิจารณาว่าเป็นงานแปลเกี่ยวกับเรื่องอะไร มีเนื้อหาเน้นหนักในด้านใด มีลักษณะพิเศษอย่างไรในการเสนอเนื้อความ เป็นต้น การวิเคราะห์เนื้อหาเช่นนี้ทำกับเป็นการทำความเข้าใจเรื่องราวอย่างละเอียดนั่นเอง สำหรับผู้เริ่มฝึกงานแปลควรทำความเข้าใจเนื้อเรื่องโดยเริ่มด้วยคำถามขั้นมูลฐาน ดังนี้ ใคร-ทำอะไร-ที่ไหน-เมื่อใด-อย่างไร-ทำไม โดยพิจารณาทีละขั้นทีละตอน ทีละย่อหน้า และพิจารณารวมกันทุกตอนซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกันตั้งแต่ต้นจนจบ

2. การวิเคราะห์จุดประสงค์ เป็นการสำรวจดูว่างานแปลนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไร เช่น เพื่อให้ความรู้ เพื่อสอน เพื่อประกาศโฆษณา เพื่อความบันเทิง เป็นต้น และงานนั้นมุ่งเขียนเพื่อให้ใครอ่าน ผู้อ่านอยู่ในวัยใดและเพศใด เพื่อผู้แปลจะได้เตรียมแปลให้เหมาะสม

3. การวิเคราะห์ภาษา เป็นการวิเคราะห์ถ้อยคำสำนวน

4. การเลือกใช้วิธีแปล เป็นการเลือกใช้วิธีแปลให้เหมาะสมกับงานและผู้อ่านหรือผู้ใช้งาน-แปล เพราะลักษณะงานแปลบางอย่างจะเหมาะสมกับการแปลแต่ละวิธีไม่เหมือนกัน เมื่อแปลเสร็จต้องมีการอ่านทบทวนหลายๆครั้งเพื่อหาความบกพร่อง เช่น ความบกพร่องทางการใช้ภาษา ว่าสื่อความหมายได้ตรงตามต้นฉบับหรือไม่ หรือมีความหมายคลาดเคลื่อนอย่างไร มีการใช้ลีลาการเขียนที่เหมาะสมเพียงใด และควรมีการตรวจสอบคุณภาพของงานแปลด้วย โดยการให้บุคคลอื่นช่วยตรวจสอบงานแปลนั้น

สัญญาวิ สายบัว (2538:1) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการแปลโดยประมวลจากประสบการณ์ของตนเองไว้ว่า การแปล เป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับลงสู่ฉบับแปล ความหมายจึงเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับผู้แปลที่จะต้องเก็บให้ได้จากต้นฉบับ และเป็นสิ่งสำคัญถึงหนึ่งในการกำหนดคุณภาพงานแปล อาจกล่าวได้ว่างานแปลที่คงความหมายของต้นฉบับได้ครบถ้วนและเที่ยงตรงถือว่าเป็นงานแปลที่ดี

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สัญญาวิ ให้ความสำคัญกับการรักษาความหมายของต้นฉบับเป็นอันมาก นอกจากนี้ สัญญาวิ ยังให้ความสำคัญกับรูปแบบการถ่ายทอดความหมายด้วย สัญญาวิ เห็นว่า การที่จะรักษาความหมายเดิมให้มากที่สุดนั้น ผู้แปลจำเป็นต้องเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดความหมายบ้างหากเห็นว่าเหมาะสม เพราะถ้าผู้แปลยังยึดติดอยู่กับรูปแบบการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับมากเกินไป การสื่อความหมายนั้นอาจให้ผลได้ไม่เต็มที่ ภาษาที่ได้จะไม่ไพเราะอ่านแล้วไม่เป็นภาษาฉบับแปลที่เป็นธรรมชาติ

นอกจากนี้สัญญาวิ (2538:23-67) ยังกล่าวต่ออีกว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของงานแปลคือต้องทำให้ผู้อ่านงานแปลมีผลตอบสนองต่องานที่อ่านได้เท่าเทียมกับผลตอบสนองที่ผู้อ่านต้นฉบับมี (equivalent effects) การที่ผู้แปลจะทำเช่นนั้นได้จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการแปลซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลักดังต่อไปนี้

1. การศึกษาด้านฉบับ ผู้แปลควรอ่านต้นฉบับ เพื่อจับสารที่ผู้เขียนแสดงไว้ในต้นฉบับให้ได้ทั้งหมด ทั้งในด้านเนื้อหา ความคิด ความหมายแฝงอื่นๆ และจุดมุ่งหมายของผู้เขียน รวมถึงบรรยากาศและรสชาติของเรื่อง และวิเคราะห์ต้นฉบับเพื่อจับความหมาย โดยวิเคราะห์ใน 2 ระดับ

คือ วิเคราะห์ความหมายทางไวยากรณ์ และวิเคราะห์ความหมายของคำและสำนวน จากนั้นจึงหาข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของต้นฉบับ และลักษณะการใช้ภาษาของผู้เขียนต้นฉบับ โดยศึกษาจากงานเขียนอื่นๆ

2. การรับทอดความหมายจากต้นฉบับ เป็นขั้นตอนที่ผู้แปลจะต้องรับทอดความหมายจากต้นฉบับมาเป็นความหมายของผู้แปลเอง เพื่อที่จะถ่ายทอดสู่ผู้อ่านงานแปลต่อไป ในขั้นตอนนี้อาจมีความบกพร่องเกิดขึ้นอันอาจส่งผลให้ความหมายคลาดเคลื่อนได้ ซึ่งเกิดจากตัวผู้แปลเองและลักษณะธรรมชาติของภาษา เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้แปลควรวิเคราะห์ต้นฉบับให้ละเอียดถี่ถ้วน และทดสอบงานแปลก่อนนำเสนอต่อผู้อื่น ก็จะเป็นการลดปัญหาดังกล่าวให้น้อยลง

3. การถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล ก่อนที่ผู้แปลจะถ่ายทอดความหมายที่ตนเองได้รับลงในงานเขียนเพื่อเสนอผู้อ่านต่อไปนั้น ผู้แปลจำเป็นต้องกำหนดจุดมุ่งหมายในการแปลก่อน และเลือกใช้รูปแบบการแปลที่เหมาะสมกับฉบับแปลของตน

4. การทดสอบงานแปล เพื่อดูว่างานแปลชิ้นนั้นจะสร้างผลตอบสนองในตัวผู้อ่านได้เทียบเคียงกับต้นฉบับหรือไม่ สิ่งที่จะต้องทดสอบในงานแปลคือ ความถูกต้องในด้านความหมาย ความยากง่ายของระดับภาษา ทำนองการเขียน (style) และลักษณะของภาษา (register)

ศัญฉวี ได้แบ่งประเภทของการแปลออกเป็น 2 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การแปลแบบตรงตัว (literal translation) คือ การแปลที่พยายามรักษารูปแบบการถ่ายทอดความหมาย (form) ของต้นฉบับไว้ในฉบับแปลให้มากที่สุด คำว่า *รูปแบบ* นี้หมายถึงคำ วิธีการเรียงคำ วิธีการจัดกลุ่มความหมายเข้าเป็นประโยค และการเรียงประโยคเข้าเป็นข้อความที่ใหญ่ขึ้น รวมถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ

2. การแปลแบบเอาความ (free translation) คือ การแปลที่ผู้แปลเปลี่ยนแปลงรูปแบบการถ่ายทอดความหมายแตกต่างไปจากรูปแบบเดิมในต้นฉบับ และการเรียงลำดับความคิดอาจจะไม่เหมือนเดิม เพื่อให้งานแปลนั้นสื่อความหมายได้ถูกต้องและครบถ้วน และยังส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายในงานแปลมากขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตาม ทั้งการแปลแบบตรงตัวและการแปลแบบเอาความนั้น ไม่ได้แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด เพราะเมื่อเราลงมือแปลเราจะต้องพิจารณา ว่าบทแปลในช่วงนี้เราควรจะแปลในลักษณะการรักษารูปแบบการถ่ายทอดความหมาย หรือเราจะให้ความสำคัญกับความหมายมากกว่ากัน

เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายและเลือกรูปแบบการแปลแล้ว ผู้แปลจึงจะถ่ายทอดประโยคพื้นฐาน (kernel sentence) เป็นภาษาฉบับแปล โดยนำมาเขียนใหม่เพื่อให้ครอบคลุมถึงความหมายในด้าน ธรรมชาติและบรรยากาศของต้นฉบับ และเพื่อให้ได้ภาษาที่สละสลวยเป็นธรรมชาติ

ปรีชา อุณรัตน์ (2540: 1-8) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปลไว้ว่า การแปล จากภาษาหนึ่ง เป็นอีกภาษาหนึ่ง ผู้แปลควรคำนึงถึงความหมายของต้นฉบับมากกว่ารูปแบบการถ่ายทอด ความหมายที่ปรากฏในต้นฉบับ เพราะถ้าผู้แปลพยายามแปลข้อความใดๆ ในรูปแบบการถ่ายทอด ความหมายของภาษาต้นฉบับ ข้อความที่แปลออกมานี้อาจจะมีความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม หรือ อาจจะได้ข้อความในภาษาฉบับแปลที่ไม่สละสลวยและไม่เป็นธรรมชาติ กล่าวคือ ผู้แปลต้อง พยายามถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับไปยังภาษาที่สองให้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยอาจจะ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดความหมายไปบ้าง เพื่อให้ได้ความหมายครบถ้วนตามต้นฉบับ

ปรีชา แบ่งการแปลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การแปลตามความหมาย (Meaning-based translation) เป็นการแปลที่พยายามจะ ถ่ายทอดความหมายจากภาษาต้นฉบับให้เป็นภาษาที่สละสลวยในภาษาที่สอง บางครั้งเราเรียก การแปลชนิดนี้ว่า การแปลอย่างมีสำนวน หรือ Idiomatic translation
2. การแปลแบบคำต่อคำ (Literal translation) เป็นการแปลที่พยายามแปลคำต่อคำเพื่อคง รูปแบบของภาษาต้นฉบับ เป็นการรักษาสภาพเดิมของต้นฉบับอย่างเคร่งครัด การแปลแบบนี้ ปรีชาเห็นว่า จะไม่ช่วยให้เกิดการสื่อความหมายในภาษาที่สองเลย เนื่องจากข้อความที่แปลแล้ว ไม่เป็นธรรมชาติ และไม่ถูกต้องตามสำนวนการเขียนในภาษาที่สอง ผู้แปลควรจะถ่ายทอด ความหมายจากต้นฉบับได้ครบถ้วน และใช้คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างประโยคได้อย่าง สละสลวย เสมือนเป็นงานเขียนในภาษาของตนเอง ไม่ใช่งานแปล

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ทั้งนักวิชาการไทยและต่างประเทศต่างก็มีความเห็นในเรื่องของ การแปลที่เหมือนกัน นั่นคือ การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมายและรูปแบบการถ่ายทอด ความหมาย ผู้แปลต้องคำนึงถึงเรื่องการรักษาความหมายเดิมของต้นฉบับมาเป็นอันดับแรก ส่วนใน เรื่องรูปแบบการถ่ายทอดความหมายนั้น ผู้แปลควรปรับรูปแบบให้เข้ากับธรรมชาติของภาษา ฉบับแปล เพื่อให้งานแปลนั้นบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการแปล นั่นคือ การทำให้ผู้อ่าน งานแปลมีผลตอบสนองต่องานที่อ่าน ได้เทียบเคียงกับผลตอบสนองที่ผู้อ่านต้นฉบับได้รับ

2.2 หลักการและขั้นตอนการแปลนวนิยาย

หอมหวล ชื่นจิตร (2527: 25-27) ได้อธิบายว่า ขั้นตอนการแปลนวนิยายมี 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การเลือกหนังสือหรือแปล ในขั้นตอนนี้ ผู้แปลต้องเป็นคนอ่านหนังสือมากและต้องเป็นนักอ่านที่ดีด้วย จากนั้นจึงเลือกหนังสือที่ตัวเองชอบเพื่อป้องกันความเบื่อหน่ายขณะแปล โดยการเลือกเรื่องนี้ ผู้แปลอาจต้องเลือกตามความต้องการของสำนักพิมพ์ และควรคำนึงถึงด้วยว่าเรื่องที่เลือกแปลนั้นเหมาะสมกับความถนัดและบุคลิกภาพของผู้แปล นอกจากนี้นักแปลมือใหม่ไม่ควรเลือกเรื่องของนักเขียนที่มีชื่อเสียง เพราะอาจถูกจับผิดได้ง่ายเมื่อมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น เนื่องจากเรื่องๆ นั้นมีผู้อ่านมากมาย
2. การศึกษาและวิเคราะห์เรื่องที่จะแปล ในขั้นตอนนี้ ผู้แปลต้องศึกษานิสัยใจคอ เจตนา ความรู้สึกนึกคิด และลักษณะการใช้ภาษาของผู้เขียน และศึกษาและวิเคราะห์ตัวละครในเรื่อง เพื่อจะได้เลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับตัวละคร นอกจากนี้ยังต้องศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องทุกๆ ด้าน โดยหาข้อมูลตามสภาพความเป็นจริงหรือค้นคว้าตามแหล่งข้อมูลต่างๆ
3. การวิเคราะห์ภาษาและกำหนดคำเทียบ ในขั้นตอนนี้ ผู้แปลต้องหาคำที่มีความหมายเท่าเทียมกันระหว่างสองภาษา ซึ่งความผิดพลาดในการแปลมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นได้ในขั้นตอนนี้ และผู้แปลควรคำนึงถึงลีลาหรือทำนองการเขียน (style) และสัทสัมผัส (tone) ของภาษาต้นฉบับ ซึ่งมีผลต่อการเลือกคำที่เหมาะสมกับตัวละครนั้นๆ

และหอมหวล (2527: 42-77) ยังได้อธิบายถึงหลักการแปลนวนิยายแนวต่างๆ โดยแยกเป็น 3 หมวด ซึ่งได้แก่ การแปลนวนิยายระทึกขวัญ การแปลนวนิยายสำหรับเด็ก และการแปลนวนิยายวิทยาศาสตร์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ในการแปลนวนิยายระทึกขวัญนั้น หอมหวลได้แนะนำว่า ผู้แปลควรแปลเนื้อหาส่วนที่เป็น การบรรยายให้กระชับ ส่วนบทสนทนาต้องแปลให้มีรสชาติเข้มข้น คงไว้ซึ่งการชิงไหวพริบ ปฏิภาณ นอกจากนั้นยังต้องแปลให้เป็นภาษาหายากกลายเป็นส่วนใหญ่ และเลือกใช้คำสรรพนามให้เหมาะสมกับตัวละครและอารมณ์ในขณะนั้น ที่สำคัญคือผู้แปลควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับศัพท์แสง และศัพท์เฉพาะด้านที่ปะปนอยู่ในเรื่องด้วย

ส่วนการแปลนวนิยายสำหรับเด็กควรเลือกแปลเรื่องที่สนุกและน่าสนใจ มีจินตนาการ และแฝงคติสอนใจสำหรับเด็ก การเลือกใช้ภาษาสำหรับการแปลนวนิยายประเภทนี้ ต้องใช้ภาษาแบบเล่าเรื่อง มีความชัดเจน ไม่ฟุ่มเฟือย พยายามใช้ภาษาที่คนทั่วไปใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่คำสแลง คำหายาก หรือภาษาแบบแผน และต้องพิจารณารายละเอียดของบุคลิกตัวละครประกอบกันไปด้วย

ส่วนการแปลนวนิยายวิทยาศาสตร์ ควรเลือกแปลเรื่องที่ทันสมัยและมีความสมเหตุสมผลที่สำคัญที่สุดคือ นักแปลนวนิยายแนวนี้จะต้องมีความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์มากเพียงพอที่จะทำความเข้าใจเนื้อเรื่องในต้นฉบับได้

สิทธิา พิณีภูวคณ (2543: 82-92) กล่าวถึงขั้นตอนการแปลนวนิยายไว้ว่า ผู้แปลควรเริ่มต้นด้วยการอ่านเรื่องราวให้เข้าใจโดยตลอด และพยายามจับใจความสำคัญ รวมถึงจับประเด็น ทำเรื่องย่อและผังความสัมพันธ์ของตัวละครทั้งหมดในเรื่อง จากนั้นจึงวิเคราะห์ถ้อยคำสำนวน ความหมายของคำศัพท์หรือข้อความ และข้อมูลทางวัฒนธรรมด้วย ขั้นตอนสุดท้ายคือการลงมือแปลเป็นภาษาไทยด้วยถ้อยคำสำนวนที่อ่านเข้าใจง่าย ชัดเจน และมีความเป็นธรรมชาติ

การแปลนวนิยายเหมาะกับวิธีการแปลแบบอิสระ (หรือแบบเอาความ) ผู้แปลอาจจะเพิ่มคำอธิบายรายละเอียดบางประการที่ไม่ขัดกับต้นฉบับ หรืออาจตัดทอนข้อความที่ผู้แปลเห็นว่าไม่จำเป็น หรือไม่สื่อความหมายในฉบับแปลก็ได้ หรืออาจจะดัดแปลงให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมในภาษาฉบับแปลก็ได้เช่นกัน นอกจากนี้ผู้แปลอาจจะเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ผู้อ่านโดยเขียนเป็นเชิงอรรถก็ได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การรักษาความหมายเดิมไว้อย่างครบถ้วนถูกต้อง ไม่เปลี่ยนแปลงรวมทั้งสามารถรักษารสของความหมายเดิมไว้ด้วย

นอกจากนี้ สิทธิา (2529:1045) ยังได้ให้หลักการแปลนวนิยาย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแปลบทสนทนา และบทบรรยายไว้ ดังต่อไปนี้

1. การแปลบทสนทนา ต้องใช้ภาษาพูดหลายระดับแตกต่างกันไปตามสถานภาพทางสังคมของตัวละครในเรื่อง การแปลภาษาพูดมักเป็นปัญหายุ่งยากเมื่อแปล เพราะภาษามีหลายลักษณะ เช่น ภาษาสแลง ภาษาที่ผู้พูดดัดถ้อยคำให้สั้นลง เมื่อผู้แปลแปลต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมชาติ และความถูกต้องครบถ้วนของความหมาย นอกจากนี้ยังต้องแปลให้สอดคล้องกับฐานะของผู้พูด รวมถึงระดับภาษาที่เหมาะสมด้วย

2. การแปลบทบรรยาย คือการเล่าเหตุการณ์ในเรื่อง ผู้เขียนมักใช้ภาษาเขียนที่มีความแตกต่างกันหลายระดับ ทำให้เกิดความยุ่งยากในการแปลเพื่อให้สอดคล้องกับต้นฉบับเดิม ความยุ่งยากในการแปลดังกล่าวเกิดจาก

1) ภาษาในสังคม จะมีความหลากหลายไปตามลักษณะของสังคม ขึ้นอยู่กับอาชีพ วัย เพศ สถานะทางสังคมของผู้พูด ภาษาจะเป็นเครื่องมือให้เห็นลักษณะสังคมของผู้พูด หรืออาจกล่าวได้ว่า สังคมมีอิทธิพลต่อภาษาพูดนั่นเอง

2) ภาษาวรรณคดี เป็นภาษาที่ใช้ในงานเขียนประเภทต่างๆ ทั้งในกวีนิพนธ์ บทละคร นวนิยาย เป็นต้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ ลีลาการเขียน หรือลักษณะเฉพาะของผู้เขียนแต่ละคน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันนี้ เริ่มมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานแปลในแง่มุมต่างๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเฉพาะผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้โดยสรุป เพื่อให้เข้าใจถึงรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย การถ่ายทอดความหมาย และทำนองการเขียน รวมถึงเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดังจะกล่าวถึงต่อไปนี้

อรสา ถาวรเลิศรัตน์ (2530: 169-173) ได้ศึกษาเรื่อง “บทวิเคราะห์เปรียบเทียบนวนิยาย แปลเรื่อง “เดียวกาย” และ “โลนลี่ เลดี้” กับ “The Lonely Lady” ” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ เปรียบเทียบลักษณะการแปล การถ่ายทอดความหมาย การถ่ายทอดลีลาการเขียน ความสละสลวยของภาษาที่ใช้ในฉบับแปล และสำรวจความนิยมของผู้อ่าน ด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบจากความคิดเห็นของตนเองซึ่งยึดทฤษฎีการแปลเป็นหลัก และวิเคราะห์เปรียบเทียบจากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบทดสอบ ซึ่งได้จัดทำขึ้น 2 แบบ ได้แก่

แบบทดสอบ 1 เป็นแบบทดสอบความหมาย ความเหมาะสมของลีลาการเขียน และความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ

แบบทดสอบ 2 เป็นแบบทดสอบความสละสลวยของภาษาและความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ

ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบของอรสาและข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบทดสอบสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะการแปล

ผู้แปลทั้งสองท่านคือ “นิดา” ใน “เดียวกาย” และสุวิทย์ ขาวปลอด ใน “โลนลี่ เลดี้” ได้แปล “The Lonely Lady” ในลักษณะที่ต่างกัน โดย “นิดา” ใช้กลวิธีการแปลแบบเอาความ มีการตีความและขยายความเพิ่มเติมจากต้นฉบับ รวมทั้งมีการเรียบเรียงลำดับการเสนอเนื้อหาต่างจากต้นฉบับเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น การที่จะทำเช่นนี้ได้แสดงว่า ผู้แปลได้ดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการแปลในการวิเคราะห์ความหมายและลีลาการเขียนของต้นฉบับ นอกจากนี้ยังมีการขัดเกลาภาษาที่ใช้ให้สละสลวย โดยการใช้ศัพท์ที่นุ่มนวลและใช้โครงสร้างภาษาไทยแทนโครงสร้างภาษาอังกฤษ

ส่วนสุวิทย์ ขวพลอด ใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัว ไม่ตีความ แต่เรียบเรียงลำดับการเสนอเนื้อหาตามแบบต้นฉบับแบบประโยคต่อประโยค ซึ่งลักษณะการแปลดังกล่าวนี้ผู้แปลอาจไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการแปล เนื่องจากการหาคำในภาษาไทยมาแทนที่ภาษาอังกฤษเท่านั้น ผู้แปลคงไม่ได้วิเคราะห์ความหมายของคำ จำนวน และไม่ได้จัดเกลาภาษาให้เป็นภาษาไทย หากแต่ใช้โครงสร้างทางภาษาตามแบบภาษาอังกฤษ รวมทั้งใช้ศัพท์ที่โลก โผน ทำให้ภาษาไม่สละสลวย ห้วนและเข้าใจยาก

2. การถ่ายทอดความหมาย

2.1 การรักษาความหมายได้ครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับ

อรรถาภิธานเห็นว่าทั้ง “เดิวยคาย” ของ “นิดา” และ “โลนลี่ เลดี้” ของสุวิทย์ ขวพลอด รักษาความหมายได้ครบถ้วนและเท่าเทียมกับต้นฉบับได้ใกล้เคียงกัน ในขณะที่ผู้ตอบแบบทดสอบ 1 มีความเห็นว่า “โลนลี่ เลดี้” สามารถรักษาความหมายได้ครบถ้วนและเท่าเทียมกับต้นฉบับได้มากกว่า “เดิวยคาย” ซึ่งผลที่ไม่สอดคล้องกันนี้เกิดเนื่องจากการที่ “เดิวยคาย” มีลักษณะ “แปลเกิน” ในขณะที่ “โลนลี่ เลดี้” มีลักษณะ “แปลขาด” แต่การแปลของ “โลนลี่ เลดี้” มีลักษณะเป็นข้อความยาวๆหลายสิบบรรทัด ซึ่งผู้เขียนไม่สามารถแสดงไว้ในแบบทดสอบ จึงทำให้น้ำหนักของการ “แปลขาด” ของ “โลนลี่ เลดี้” ขาดไป ข้อมูลที่ได้จึงเบี่ยงเบน

2.2 การรักษาความหมายได้ถูกต้องตรงตามต้นฉบับ

จากการศึกษาของอรรถาภิธานและความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบทดสอบ 1 ได้ผลที่สอดคล้องกันคือ “เดิวยคาย” และ “โลนลี่ เลดี้” สามารถรักษาความหมายได้ถูกต้องตรงตามต้นฉบับได้ใกล้เคียงกัน

3. การถ่ายทอดลีลาการเขียน

อรรถาภิธานและผู้ตอบแบบทดสอบ 1 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า “เดิวยคาย” ของ “นิดา” สามารถรักษาลีลาการเขียนของต้นฉบับได้ดีกว่า “โลนลี่ เลดี้” ของสุวิทย์ ขวพลอด ทั้งในด้านรสชาติ บรรยายภาพ และการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท เนื่องจาก “เดิวยคาย” มีการปรับบทแปลที่เหมาะสมในภาษาฉบับแปล ในขณะที่ “โลนลี่ เลดี้” แปลตามศัพท์และโครงสร้างของภาษาต้นฉบับ

4. ความสละสลวยของภาษาที่ใช้ในฉบับแปล

อรรถาภิธานและผู้ตอบแบบทดสอบ 2 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า “เดิวยคาย” ใช้ภาษาได้สละสลวยกว่า “โลนลี่ เลดี้” เนื่องจากถ้อยคำภาษาใน “เดิวยคาย” มีลักษณะของความกลมกลื่น ไพเราะ และใช้โครงสร้างภาษาตามหลักภาษาไทย ส่วน “โลนลี่ เลดี้” มีลักษณะการใช้ภาษาที่

รุนแรงและหยาดคาย และใช้โครงสร้างภาษาตามแบบภาษาด้นฉบับ ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้อ่านแล้วสะดุด ไม่กลมกลืน และไม่ไพเราะ

5. ความนิยมของผู้อ่าน

รสนิยมในการอ่านงานแปลของผู้อ่านอาจสะท้อนให้เห็นได้จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบทดสอบว่าผู้อ่านงานแปลมีรสนิยม 2 ประเภท ประเภทแรกคือผู้อ่านที่ให้ความสำคัญกับความสละสลวยของภาษามากที่สุด ซึ่งผู้อ่านประเภทนี้จะแสดงความคิดเห็นว่านิยมการแปลใน “เดี๋ยวกาย” มากกว่า “โลนลี่ เลดี้” เนื่องจากลักษณะเด่นของ “เดี๋ยวกาย” คือ การใช้ภาษาที่สละสลวย ส่วนประเภทที่สองคือผู้อ่านที่ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาได้กระชับมากที่สุด ผู้อ่านประเภทนี้จะแสดงความคิดเห็นว่านิยมการแปลใน “โลนลี่ เลดี้” มากกว่า “เดี๋ยวกาย” เนื่องจากลักษณะเด่นของ “โลนลี่ เลดี้” คือการใช้ภาษาได้กระชับ แต่เมื่อพิจารณาภาพรวมของเหตุผลความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบแล้วจะเห็นว่าผู้ตอบแบบทดสอบให้ความสำคัญกับ “ความเข้าใจ” มากที่สุด รองลงมาคือ “ความสละสลวย” และ “ความกระชับ” เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งจากการให้ลำดับความสำคัญของ “ความเข้าใจ” และ “ความสละสลวย” ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของ “เดี๋ยวกาย” นี้เองทำให้อ่านแบบทดสอบชอบการแปลใน “เดี๋ยวกาย” มากกว่า “โลนลี่ เลดี้” ที่มีลักษณะเด่นอยู่ที่ “ความกระชับ” ซึ่งเป็นลักษณะที่ผู้ตอบแบบทดสอบให้ความสำคัญน้อยที่สุด

จุไรรัตน์ สุดประโคนเขต (2543: ง) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาเชิงวิเคราะห์นวนิยายแปลเรื่องคำสารภาพของมารี อังตัวเนตต์ : การถ่ายทอดลีลาการเขียน” วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (documentary research) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ และข้อมูลเอกสาร โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาการนำเสนอความคิดในระดับย่อหน้าที่พบในฉบับแปลภาษาไทย กลวิธีการแปลที่สร้างรสชาติบรรยากาศ และการเลือกใช้ระดับภาษา ซึ่งศึกษาจากต้นฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Queen’s Confession” เทียบเคียงกับนวนิยายแปลเรื่อง “คำสารภาพของมารี อังตัวเนตต์”

ผลการศึกษาพบว่า ผู้แปลใช้วิธีการแปลแบบเอาความ มีการปรับรูปแบบการถ่ายทอดลีลาการเขียนต่างไปจากต้นฉบับ ด้วยการจัดย่อหน้าและเรียบเรียงความคิดใหม่ ซึ่งทำให้อ่านแล้วมีความไพเราะและครอบคลุมความหมายในด้านรสชาติและบรรยากาศของต้นฉบับ โดยไม่มีการเปลี่ยนโครงเรื่อง ตัวละคร สถานที่ เพราะผู้แปลรักษาความคิดที่เป็นสาระสำคัญของเรื่องเอาไว้ ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลที่ช่วยสร้างรสชาติและบรรยากาศของเรื่องด้วยการปรับบทแปล ซึ่งทำให้อ่านแล้วสื่อความหมายได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งสามารถถ่ายทอดความคิด อารมณ์และความรู้สึกแก่ผู้อ่านต่างภาษาและวัฒนธรรมได้ และสามารถรักษาความหมายทางด้านเนื้อหาให้อยู่ครบถ้วน

ตามที่ต้นฉบับต้องการสื่อ ส่วนการเลือกใช้ระดับภาษานั้น มีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่ถ่ายทอด เพราะผู้แปลได้คำนึงถึงการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบทบาทของบุคคลในสังคม ดังนั้นการใช้ภาษาจึงมีความสมจริงเหมือนกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

รลิกา สวนสม (2544: ง) ได้ศึกษา “ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาที่ใช้ในการแปลวรรณกรรม เรื่อง THE ENGLISH PATIENT เป็นภาษาไทย” วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ทดลองปฏิบัติจริงด้วยการทำตามขั้นตอนการแปล รวบรวมปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาที่ใช้ แล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบกับทฤษฎีและแนวคิดทางการแปลของนักวิชาการที่ได้ อ้างไว้

ผลการศึกษาพบว่ามีปัญหาเกิดขึ้น 8 ประเด็น ได้แก่ 1. การแปลคำศัพท์และสำนวน 2. การแปลประโยคที่มีโครงสร้างซับซ้อน 3. การแปลชื่อเฉพาะที่เป็นภาษาต่างประเทศ 4. การถ่ายทอดวัฒนธรรมในฉบับแปล 5. การแปลผิด 6. การแปลเกิน 7. การแปลขาด 8. การเลือกใช้ความหมายของคำ ส่วนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รลิกาได้ใช้วิธีการต่างๆ มากมาย เช่น การค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากตำรา เอกสารอ้างอิง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสอบถามผู้รู้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ การตีความหมายเพิ่มเติม การใช้ประสบการณ์จริงอ้างอิงในการปรับบทแปล เป็นต้น

และรลิกาได้ทดสอบงานแปลของตนเองด้วย ทั้งด้านความถูกต้องของความหมาย และความราบรื่นของภาษา ด้วยวิธีการทดสอบ 3 วิธี ได้แก่ 1. การอ่านออกเสียงเพื่อทดสอบความเป็นธรรมชาติของฉบับแปล 2. การตั้งกลุ่มผู้อ่านทดลอง 3. การตั้งบรรณาธิการตรวจสอบคุณภาพงานแปล

นอกจากนี้ รลิกายังได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการแปลวรรณกรรมหรือนวนิยายไว้ด้วยว่าเป็นเรื่องที่ทำลายความสามารถของผู้แปล ในการใช้ภาษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นอันมาก ผู้แปลต้องมีความรู้ทั้งสองภาษาเป็นอย่างดี และต้องใช้วิจารณญาณสูงในการพิจารณาเลือกใช้คำที่เหมาะสม เพื่อถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ของเรื่องจากต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านฉบับแปลได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปล หลักการและขั้นตอนการแปลนวนิยาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นจะพบว่า กระบวนการแปลที่ดีประกอบด้วยขั้นตอนการทำงาน 4 ขั้นตอน ซึ่งผู้แปลจำเป็นต้องนำขั้นตอนเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการแปลให้เหมาะสม เพื่อผู้อ่านจะได้รับเนื้อหาจากต้นฉบับได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง รวมถึงได้รับอรรถรสเท่าเทียมกับผู้อ่านต้นฉบับด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร กับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” นั้น ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

3.1 รูปแบบการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยศึกษาจาก

1. ต้นฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” ของ Robert James Waller ฉบับพิมพ์ในปี ค.ศ. 1995 (พ.ศ. 2538) จัดพิมพ์โดย Paperbacks, London จำนวน 171 หน้า
2. ฉบับแปลทั้งสองเล่มคือ “สะพานนี้มีความรัก” แปลโดยเสรี ปิยะฉัตร ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2535 จัดพิมพ์โดยบริษัทไต้ฝุ่นจำกัด จำนวน 181 หน้า และ “รักนี้ชั่วชีวิต” แปลโดย “บุญญรัตน์” พ.ศ. 2537 จัดพิมพ์โดยคู่แข่งบุ๊คส์ ในเครือบริษัทคู่แข่งจำกัด จำนวน 169 หน้า

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยมีดังนี้

3.2.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแปล จากข้อเขียนของ ยูจีน เอ. ไนดา เจ. ซี. แคทฟอร์ด ปีเตอร์ นิวมาร์ค แคทเธอริน บาร์นเวลล์ มิลเดรด ลาร์สัน ศัญฉวี สายบัว สิทธา พินิจภูวดล เชวง จันทระเชตต์ และปรีชา อนุรัตน์ นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

3.2.2 อ่านต้นฉบับและฉบับแปลทั้งสองเล่ม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย การถ่ายทอดความหมาย และการถ่ายทอดทำนองการเขียนจากฉบับแปลทั้งสองเล่ม

3.2.3 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมทั้งหมดมาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นจึงจัดกลุ่มตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.2.3.1 รูปแบบการถ่ายทอดความหมาย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของออสตา ถาวรเลิศรัตน์ (2530) ในเรื่องรูปแบบการเสนอ

ความคิดจากต้นฉบับ และ จูไรต์น์ สดประ โคนเขต (2543) ในเรื่องการนำเสนอความคิดในระดับย่อหน้าที่พบในบทแปลภาษาไทย มาใช้เป็นแนวทางในศึกษารูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่ปรากฏอยู่ในฉบับแปลทั้งสองสำนวน โดยแบ่งออกเป็น

- (1) การจัดย่อหน้าใหม่
- (2) การเรียบเรียงความคิดใหม่
- (3) การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค
- (4) การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

3.2.3.2 การถ่ายทอดความหมาย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของอรสา ถาวรเลิศรัตน์ (2530) ในเรื่องการถ่ายทอดความหมาย และ วรรณถ วิมลเฉลา (2539: 51-86) ในเรื่องปัญหาของการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจำแนกลักษณะการถ่ายทอดความหมายที่พบในฉบับแปลทั้งสองสำนวน โดยแบ่งออกเป็น

- (1) การถ่ายทอดความหมายได้เท่ากับต้นฉบับ
- (2) การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

3.2.3.3 การถ่ายทอดทำนองการเขียน

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของอรสา ถาวรเลิศรัตน์ (2530) ในเรื่องการถ่ายทอดลีลาการเขียน มาประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการถ่ายทอดลีลาการเขียนที่ปรากฏอยู่ในฉบับแปลทั้งสองสำนวน โดยแบ่งออกเป็น

- (1) ความสละสลวยของภาษา
- (2) การถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง
- (3) การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท

3.3 การวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล

หลังจากที่ได้ศึกษาต้นฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” และฉบับแปลทั้งสองสำนวน ซึ่งได้แก่ “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” รวมถึงเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดและจัดกลุ่มข้อมูลในประเด็นต่างๆ เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลในประเด็นต่างๆ ของฉบับแปลทั้งสองสำนวนมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันในทุกข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.3.1 วิเคราะห์รูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่ปรากฏในฉบับแปลทั้งสองสำนวนว่า

ผู้แปลแต่ละท่านใช้รูปแบบการถ่ายทอดความหมายเช่นไร เหมือนหรือแตกต่างจากต้นฉบับหรือไม่ โดยการวิเคราะห์รูปแบบการถ่ายทอดความหมายในแต่ละประเภท ผู้วิจัยจะพิจารณาตามแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลของ ยูจิน เอ. ไนดา (1974) เจ. ซี. แคทฟอร์ด (1982) ปีเตอร์ นิวมาร์ค (1982) แคทเธอริน บาร์นเวลล์ (1978) มิถเตรค ลาร์สัน (1984) ศัญฉวี สายบัว (2538) เหวง จันทระเชตต์ (2538) และปรียา อุรัตน์ (2540) จากนั้นจึงนำรูปแบบการถ่ายทอดความหมายของทั้งสองท่านมาเปรียบเทียบกันว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

3.3.2 วิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายในฉบับแปลทั้งสองสำนวน โดยจะพิจารณาว่าการถ่ายทอดความหมายในฉบับแปลของผู้แปลแต่ละท่านมีลักษณะเช่นไร เหมือนหรือแตกต่างจากต้นฉบับหรือไม่ การวิเคราะห์ลักษณะการถ่ายทอดความหมายในแต่ละประเภทนั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาตามแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลของ ยูจิน เอ. ไนดา (1974) เจ. ซี. แคทฟอร์ด (1982) ปีเตอร์ นิวมาร์ค (1982) แคทเธอริน บาร์นเวลล์ (1978) มิถเตรค ลาร์สัน (1984) หอมหวล ชื่นจิตร (2527) ศัญฉวี สายบัว (2538) เหวง จันทระเชตต์ (2538) และปรียา อุรัตน์ (2540) จากนั้นจึงนำลักษณะการถ่ายทอดความหมายของทั้งสองท่านมาเปรียบเทียบกัน ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และผู้แปลท่านใดสามารถถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องและครบถ้วนมากกว่ากัน

3.3.3 วิเคราะห์การถ่ายทอดทำนองการเขียนในฉบับแปลทั้งสองสำนวน ว่าผู้แปลแต่ละท่านสามารถถ่ายทอดทำนองการเขียนได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับหรือไม่ อย่างไร ในการวิเคราะห์การถ่ายทอดทำนองการเขียนประเภทต่างๆ นั้น ผู้วิจัยจะพิจารณาตามแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการแปลของ ยูจิน เอ. ไนดา (1974) แคทเธอริน บาร์นเวลล์ (1978) หอมหวล ชื่นจิตร (2527) ศัญฉวี สายบัว (2538) เหวง จันทระเชตต์ (2538) และปรียา อุรัตน์ (2540) จากนั้นผู้วิจัยจะนำลักษณะการถ่ายทอดทำนองการเขียนของทั้งสองท่านมาเปรียบเทียบกันว่า ผู้แปลท่านใดสามารถถ่ายทอดออกมาได้ละเอียดละออมากกว่ากัน รวมถึงการถ่ายทอดบรรยากาศและการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบทของเรื่อง

3.4 การสร้างแบบทดสอบสำรวจความคิดเห็น

ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่าน โดยอาศัยแนวทางที่ ศัญฉวี สายบัว (2538) สิทธิทิพย์ (2529) และ เหวง จันทระเชตต์ (2538) แนะนำไว้ในเรื่องของการตรวจสอบฉบับแปลเพื่อดูผลเทียบเคียงกับต้นฉบับ โดยการสร้างแบบทดสอบนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการสร้างแบบทดสอบสำรวจความคิดเห็นของ อรสา ถาวรเลิศรัตน์ (2530) มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบดังกล่าว

แบบทดสอบสำรวจความคิดเห็นนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะทดสอบการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ว่าฉบับแปล ทั้งสองสำนวนนั้นสามารถคงความหมายและทำนองการเขียนได้ตรงหรือหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับหรือไม่ และผู้ทำแบบทดสอบชอบฉบับแปลสำนวนใดมากกว่ากัน โดยแบบทดสอบจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน จำนวน 15 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อความภาษาอังกฤษจากต้นฉบับ และข้อความภาษาไทยจากฉบับแปลทั้งสองสำนวน โดยในส่วนนี้จะทดสอบในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมาย จำนวน 10 ข้อ โดยแบ่งเป็น

- การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ จำนวน 5 ข้อ
- การถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับ จำนวน 5 ข้อ

(2) แบบทดสอบด้านความเหมาะสมของทำนองการเขียน จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ จำนวน 5 ข้อ ซึ่งประกอบด้วยข้อความภาษาไทยจากฉบับแปลทั้งสองสำนวน เพื่อทดสอบความนิยมของผู้ทำแบบทดสอบว่าชื่นชอบสำนวนภาษาของฉบับแปลใด

แบบทดสอบทั้งสองส่วน จะแจกให้กับกลุ่มเป้าหมายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาและวรรณคดีอังกฤษหรือวรรณคดีอังกฤษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน แล้วให้กลุ่มเป้าหมายตรวจสอบฉบับแปลทั้งสองสำนวนตามประเด็นต่างๆ ข้างต้น เหตุที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เนื่องจากนิสิตนักศึกษาในสาขาดังกล่าวมีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์วรรณกรรม และได้ผ่านการเรียนวิชาการแปลมาแล้ว จึงจะนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ มาทำแบบทดสอบชุดนี้ได้

จากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบ มาวิเคราะห์และแสดงผลในบทที่ 7 ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบ จากนั้นจะนำผลการวิเคราะห์จากแบบทดสอบ มาเทียบกับข้อมูลที่ผู้วิจัยวิเคราะห์เองว่าตรงกันหรือไม่ อย่างไร โดยผลจากการวิเคราะห์แบบทดสอบนี้จะ เป็นเพียงแต่ส่วนประกอบส่วนหนึ่งของการอภิปรายผลการศึกษาในบทที่ 8 เท่านั้น

หลังจากผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาการศึกษารูปแบบการถ่ายทอดความหมาย การถ่ายทอดความหมาย และการถ่ายทอดทำนองการเขียน โดยอ้างอิงกับแนวความคิดของนักวิชาการด้านการแปลทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศแล้ว ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาดังรายละเอียดในบทต่อไป

บทที่ 4

**วิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก”
และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”**

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย ระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County” นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 มาจัดกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดของออร์สา ถาวรเลิศรัตน์ (2530: 35) ในเรื่องรูปแบบการเสนอความคิดจากต้นฉบับ และ จูไรรัตน์ สูดประโคนเขต (2543: 30) ในเรื่องการนำเสนอความคิดในระดับย่อหน้าที่พบในบทแปลภาษาไทยมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในศึกษารูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่ปรากฏอยู่ในฉบับแปลทั้งสองสำนวน

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ถึงแม้ว่า “บุญญรัตน์” จะพยายามรักษารูปแบบการถ่ายทอดความหมาย หรือการดำเนินเรื่องตามต้นฉบับไว้ให้ได้มากที่สุด แต่ “บุญญรัตน์” ก็ใช้วิธีการจัดย่อหน้าใหม่ตามที่เห็นว่าเหมาะสม เพื่อให้ย่อหน้าในแต่ละย่อหน้ามีเพียงใจความเดียว ส่วนเสรี ปิยะฉัตรนั้น ก็ยังคงรักษารูปแบบการถ่ายทอดความหมาย หรือการดำเนินเรื่องตามต้นฉบับอยู่ เนื่องจากโดยส่วนใหญ่แล้วเสรี ปิยะฉัตรมักจะเรียบเรียงความคิดใหม่ มีการอธิบายความเพิ่มเติมจากต้นฉบับ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจบทแปลได้มากขึ้น และมีการเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนเฉพาะที่นิยมใช้ในภาษาไทย แต่เสรี ปิยะฉัตรยังคงการจัดย่อหน้าตามต้นฉบับ

จะเห็นได้ว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” พยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดความหมายตามต้นฉบับ เพื่อให้เหมาะสมกับในงานแปลของตนเอง เช่น การจัดย่อหน้าใหม่ การเรียบเรียงความคิดใหม่ การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค การปรับเปลี่ยนเครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านงานแปลสามารถเข้าใจความหมายในฉบับแปลได้มากขึ้น และสามารถติดตามการลำดับเรื่องได้ง่ายขึ้นด้วย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า รูปแบบการการถ่ายทอดความหมายที่พบในงานแปลของทั้งสองท่านนั้นมีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่

ในรายละเอียดบางประการอาจมีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของรูปแบบการถ่ายทอดความหมายในงานแปลทั้งสองฉบับในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

- 4.1 การจัดย่อหน้าใหม่
 - 4.2 การเรียบเรียงความคิดใหม่
 - 4.3 การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค
 - 4.4 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน
- แสดงรายละเอียดในแต่ละประเภทดังนี้

4.1 การจัดย่อหน้าใหม่

พะออบ โปษะกฤษณะ (2526:82) กล่าวถึงลักษณะของย่อหน้าไว้ว่า ย่อหน้า คือความเรียงเรื่องสั้นๆเรื่องหนึ่ง ซึ่งรวมประโยคหลายๆประโยคที่มีข้อความมุ่งสู่จุดเดียว การเขียนหนังสือที่จะทำให้ผู้อ่านติดตามได้ง่ายและให้เข้าใจได้รวดเร็ว นิยมแบ่งเป็นย่อหน้าเพื่อแสดงให้ทราบว่าหมดข้อความตอนหนึ่ง การแบ่งย่อหน้าจะช่วยให้ผู้อ่านจับความคิดได้ง่ายและยังทำให้เกิดความสวยงามจากการศึกษาข้อมูลผู้วิจัยพบว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและบุญญรัตน์ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอความคิดในระดับย่อหน้าให้ต่างไปจากต้นฉบับด้วยการจัดย่อหน้าใหม่ในนวนิยายแปลเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ซึ่งการจัดย่อหน้าใหม่นั้นทำให้ข้อความที่จัดย่อหน้าใหม่มีความเป็นระเบียบและน่าอ่านมากขึ้น ทำให้ผู้อ่านสามารถติดตามเรื่องราวได้สะดวกและเข้าใจเรื่องได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนต้นฉบับ ทั้งนี้ในเรื่องของการจัดย่อหน้าใหม่นั้น บางครั้งบรรณาธิการของสำนักพิมพ์หรือฝ่ายจัดหน้าของสำนักพิมพ์ อาจเป็นผู้กำหนดหรือเปลี่ยนแปลงย่อหน้าเองก็ได้ เพื่อทำให้หนังสือแปลเล่มนั้นๆ อ่านง่าย ผู้อ่านอ่านแล้วไม่เมื่อยตา

ลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่พบในงานแปลทั้งสองสำนวนคือ

- 4.1.1 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้า
 - 4.1.2 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมหลายย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียว
- ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้า

โดยส่วนใหญ่แล้ว เสรี ปิยะฉัตรและบุญญรัตน์จะคงรูปแบบการจัดย่อหน้าในงานแปลของตนเองตามต้นฉบับ แต่ในบางครั้งผู้แปลทั้งสองท่านก็เป็นผู้กำหนดขนาดของย่อหน้าเอง ด้วยการแบ่งใจความในย่อหน้าเดียวออกเป็นหลายๆ ย่อหน้า ทั้งนี้เพื่อให้ข้อความในแต่ละย่อหน้ามีใจความ

ถ้าดูใจความเดียวและเป็นการเน้นใจความของย่อหน้านั้นด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าในงานแปลของผู้แปลทั้งสองท่าน ดังนี้

4.1.1.1 การแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเมื่อเกิดการเปลี่ยนประเด็นในย่อหน้านั้น

ตัวอย่างที่ 1 เป็นลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “เหมือนกัน” ในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตร และ “บุญญรัตน์” กล่าวคือ ผู้แปลทั้งสองท่านจะขึ้นย่อหน้าใหม่ ถ้าข้อความในย่อหน้านั้นเกิดการเปลี่ยนประเด็น ทั้งนี้เพื่อให้ข้อความในย่อหน้านั้นมีใจความสำคัญเพียงเรื่องเดียว

ผู้วิจัยได้ใส่เครื่องหมาย /// ไว้ในย่อหน้าของต้นฉบับ เป็นการบอกให้ผู้อ่านทราบว่าข้อความที่มีเครื่องหมายดังกล่าวอยู่ด้านหน้านั้น เป็นข้อความที่ผู้แปลปรับมาเป็นย่อหน้าใหม่ในฉบับแปล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใส่หมายเลขไว้ในย่อหน้าต้นฉบับและฉบับแปลทั้งสองฉบับด้วย เพื่อบอกลำดับของแต่ละย่อหน้า

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ

There was no money for college. And no desire for it, either. His father worked hard and was good to his mother and him, but the job in the valve factory didn't leave much for other things, including the care of a dog. /// He was eighteen when his father died, so with the Great Depression bearing down hard, he enlisted in the army as a way of supporting his mother and himself. He stayed there four years, but those four years changed his life. (W. 10)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) เขาไม่เรียนต่อมหาวิทยาลัยเพราะไม่มีเงิน และเขาเองก็ไม่อยากเรียนต่ออยู่แล้ว พ่อของเขาทำงานหนักและเป็นคนรักลูกรักเมีย แต่การทำงานในโรงงานผลิตวาล์วไม่ได้ทำให้พ่อมีรายได้มากพอให้ใช้จ่ายอย่างพุ่มเพี้ยง รวมทั้งการเลี้ยงสุนัขด้วย
- (2) บิดาของคินเคตตายเมื่อเขาอายุได้ 18 พ่อคือในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ คินเคตจึงตัดสินใจสมัครเป็นทหารเพื่อนำรายได้มาเลี้ยงดูแม่ เขาเป็นทหารอยู่ 4 ปี และ 4 ปีนี้เองที่เปลี่ยนแปลงเขาทั้งชีวิต (ส. 25-26)

“บุญญรัตน์”

- (1) ครอบครัวไม่มีเงินพอที่จะส่งเขาเข้าเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย และเขาเองก็ไม่ปรารถนาจะเรียนต่ออยู่แล้ว พ่อทำงานหนักมาโดยตลอด แต่ก็รักแม่และตัวเขามาก เพียงแต่ว่างานในโรงงานผลิตวาล์วไม่ได้ช่วยให้พ่อมีรายได้มากนัก ไม่สามารถจะมีในสิ่งที่ใจอยากจะมีได้ซึ่งก็รวมทั้งการหาสุนัขมาเลี้ยงด้วย
- (2) พ่อตายตอนที่เขาอายุสิบแปด ซึ่งมันเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างมาก เขาสมัครเข้ารับราชการทหารเพื่อหาเงินมาเลี้ยงแม่และตัวเอง เป็นทหารอยู่สี่ปี แต่มันเป็นช่วงเวลาสี่ปีที่พลิกผันชีวิตเขาโดยสิ้นเชิง (บ. 10)

สังเกตได้ว่า ข้อความในย่อหน้าต้นฉบับนั้นกล่าวถึงประเด็นที่แตกต่างกัน โดยข้อความในต้นฉบับช่วงแรกนั้นคือ “There was money for college. And no desire for it, either. ... much for other things, including the care of a dog.” ได้กล่าวถึงเหตุผลที่โรเบิร์ต คินเคดตัดสินใจไม่เรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากเขาไม่มีเงินและไม่อยากจะเรียนต่ออยู่แล้ว ส่วนข้อความในต้นฉบับช่วงที่ 2 ซึ่งได้แก่ “He was eighteen when his father died, ... but those four years changed his life.” กล่าวถึงเหตุผลที่ทำให้โรเบิร์ต คินเคดเข้ารับราชการทหารเพราะต้องการรายได้มาจุนเจือครอบครัว ภายหลังจากที่บิดาของเขาเสียชีวิต ด้วยเหตุที่ข้อความในต้นฉบับกล่าวถึงประเด็นที่แตกต่างกันนั้นคือ ข้อความช่วงแรกกล่าวถึงเหตุผลที่โรเบิร์ต คินเคดตัดสินใจไม่เรียนต่อ ส่วนข้อความในช่วงที่ 2 กล่าวถึงเหตุผลที่ทำให้ โรเบิร์ต คินเคดเข้ารับราชการทหาร ดังนั้นทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” จึงได้แปลโดยแยกย่อหน้าตามต้นฉบับออกเป็นสองย่อหน้า ดังตัวอย่างข้างต้น

ตัวอย่างที่ 2 และ 3 เป็นลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “แตกต่างกัน” ระหว่างงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” โดยในตัวอย่างที่ 2 เสรีปิยะฉัตรได้จัดย่อหน้าใหม่ เมื่อข้อความในบางช่วงของย่อหน้านั้นมีจุดมุ่งหมายในการสื่อความเปลี่ยนไป ส่วนบุญญรัตน์ยังคงรูปแบบการจัดย่อหน้าตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ

The blood was in her face. She could feel it. She hadn't done anything or said anything, but she felt as if she had. /// The truck radio indistinguishable almost in the roar

of road and wind, carried a steel guitar song, followed by the five o'clock news.

(W. 37)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) ฟรานเซสกา รู้สึกหวั่นร้อนผ่าว ทั้งๆที่ยังไม่ได้พูดหรือไม่ได้ทำอะไรแต่เธอกลับ
รู้สึกเหมือนทำอะไรไปแล้ว
- (2) เสียงเพลงกีตาร์และข่าว 5 โมงเย็นจากวิทยุในรถถูกเสียงรถและเสียงลมกลบ
จนเกือบไม่ได้ยิน

(ส. 50)

“บุญญรัตน์”

เธอสัมผัสความร้อนผ่าวบนใบหน้าของตนเองได้ ทั้งๆที่ไม่ได้ทำอะไรพูดอะไร แต่ก็
มีความรู้สึกเหมือนได้ทำอะไรไปแล้วทั้งสองอย่าง เสียงวิทยุในรถที่แข่งอยู่กับเสียงลมและ
เสียงเครื่องยนต์เป็นเสียงเพลงที่บรรเลงด้วยกีตาร์ ติดตามด้วยข่าวห้าโมงเย็น

(บ. 35)

ตัวอย่างที่ 2 เสรี ปิยะฉัตรก็ได้แปลข้อความในต้นฉบับโดยแยกออกเป็นสองย่อหน้า เพราะ
ประเด็นที่น่าสนใจในต้นฉบับแตกต่างกัน โดยข้อความในช่วงแรกของต้นฉบับนั้นคือ “The blood
was in her face. She could feel it. ...” กล่าวถึงฟรานเซสกาซึ่งกำลังรู้สึกเขินอาย ส่วนย่อหน้าที่สอง
คือ “The truck radio indistinguishable almost in the roar of road and wind, ...” เป็นการกล่าวถึง
บรรยากาศของเรื่องในขณะนั้น แต่ย่อหน้าเดียวกันนี้ “บุญญรัตน์” แปลโดยยังคงรักษารูปแบบตาม
ต้นฉบับ ไม่ได้ขึ้นย่อหน้าใหม่เหมือนเสรี ปิยะฉัตร เพราะบรรยากาศของเรื่องย่อมสัมพันธ์กับ
ความรู้สึกของตัวละคร

และตัวอย่างที่ 3 ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่
“แตกต่างกัน” ระหว่างงานแปลทั้งสองฉบับ โดยในตัวอย่างนี้ “บุญญรัตน์” ได้แยกความในต้นฉบับ
ออกเป็นสองย่อหน้า ซึ่งตรงกันข้ามกับเสรี ปิยะฉัตรที่ยังคงจัดย่อหน้าตามแบบต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 3

ต้นฉบับ

Drives like this always put him into a taking-stock mood. The dog was part of it.

/// Robert Kincaid was as alone as it's possible to be—an only child, parents both dead,
distant relatives who had lost track of him and he of them, no close friends.

(W. 3)

“บุญญรัตน์”

- (1) การขับรถแบบนี้มักจะทำให้ความคิดต่าง ๆ นานาผ่านเข้ามาในใจ สุนัขเป็นส่วนหนึ่งของความคิดเหล่านั้น
- (2) โรเบิร์ต คินเคด เป็นบุคคลที่ใช้ชีวิตอยู่เพียงลำพัง เป็นลูกชายคนเดียว พ่อแม่เสียชีวิตหมดแล้ว ถ้าจะมีญาติห่างๆบ้างก็ไม่เคยติดต่อกันและกันเลย ไม่มีเพื่อนสนิทเลยสักคน

(บ. 3)

เสรี ปิยะฉัตร

การขับรถแบบนี้มักทำให้เขาคิดคำนึงถึงอารมณ์ของตัวเองและคิดถึงสุนัขด้วย โรเบิร์ต คิดเคดมีชีวิตอยู่อย่างอ้างว้างเปล่าเปลี่ยวมาตั้งแต่เกิด เป็นลูกโทน พ่อแม่ตาย ญาติห่างๆที่มีก็ขาดการติดต่อ เขาไม่มีแม่เพื่อนสนิท

(ส. 19)

“บุญญรัตน์” แปลโดยแยกย่อหน้าในต้นฉบับออกเป็นสองย่อหน้า ข้อความในช่วงแรกคือ “Drives like this always put him into a taking-stock mood. The dog was part of it.” กล่าวถึง โรเบิร์ต คินเคดซึ่งกำลังคิดถึงเรื่องต่างๆมากมายขณะขับรถ ส่วนข้อความในช่วงที่ 2 กล่าวถึงประวัติของโรเบิร์ต คินเคด ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าข้อความในช่วงที่ 2 เป็นประเด็นใหม่ “บุญญรัตน์” จึงขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลข้อความในช่วงที่ 2 เพื่อให้ผู้อ่านจับใจความได้ง่ายขึ้น แต่เสรี ปิยะฉัตร ยังคงรักษารูปแบบการย่อหน้าตามต้นฉบับ เพราะข้อความทั้งสองช่วงกล่าวถึงบุคคลคนเดียวกัน

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า จากตัวอย่างที่ 1 เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้แปลโดยแยกความในย่อหน้าต้นฉบับออกเป็นย่อหน้าย่อยๆสองย่อหน้า เพื่อให้แต่ละย่อหน้านำเสนอความเพียงใจความเดียวหรือเหตุการณ์ในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งนับว่าเป็นลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “เหมือนกัน” แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในตัวอย่างที่ 2 และ 3 นั้น ถึงแม้ว่าเนื้อความในย่อหน้าต้นฉบับจะเหมือนกัน แต่ผู้แปลทั้งสองท่านกลับมีแนวคิดในการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “แตกต่างกัน” นั่นเป็นเพราะผู้แปลได้พิจารณาแล้วว่า เนื้อความในต้นฉบับช่วงนั้นควรจัดย่อหน้าใหม่หรือไม่ ถึงแม้ว่าข้อความเหล่านั้นอาจกล่าวถึงบุคคลเดียวกัน แต่ในช่วงเวลาที่ต่างกันก็ตาม หากผู้แปลพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นความต่อเนื่องของเนื้อความ ก็อาจจะไม่จัดย่อหน้าใหม่ก็ได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับความเหมาะสมที่ผู้แปลทั้งสองท่านคำนึงถึง

4.1.1.2 การแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเมื่อแปลบทสนทนา

พระอภ โปษะกฤษณะ (2526:80) ยังกล่าวถึงการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยว่า รูปของย่อหน้าจะต่างกันตามลักษณะของข้อความ เช่น การเขียนบทสนทนา คำพูดของคนๆหนึ่งก็ต้องย่อหน้าครั้งหนึ่งๆ ซึ่งแนวคิดนี้ตรงกับลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ของบุญญรัตน์ในตัวอย่างที่ 4 – 6 นอกจากนี้ ตัวอย่างดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “แตกต่างกัน” ระหว่าง “บุญญรัตน์” และเสรี ปิยะฉัตร กล่าวคือ ในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรที่ผู้วิจัยมาเปรียบเทียบกับการงานแปลของ “บุญญรัตน์” นั้น ผู้วิจัยพบว่า เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้จัดย่อหน้าใหม่เมื่อแปลบทสนทนาแต่ยังคงรูปแบบของย่อหน้าตามต้นฉบับไว้

ตัวอย่างที่ 4

ต้นฉบับ

- (1) He looked at her, just a quick glance, smiling slightly, and said, /// “Which way?”
 (2) “Right.” She motioned with her hand. (W. 30)

“บุญญรัตน์”

- (1) เขาเหลียวตามองหน้าเธอแวบหนึ่ง รอยยิ้มจางๆเคลื่อนขึ้นบนใบหน้าเมื่อถามสั้นๆว่า
 (2) “ไปทางไหนครับ”
 (3) “ขวาค่ะ” เธอชี้ทางให้เขาดู (บ. 29)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) เขาปรายตามองหญิงสาวแวบหนึ่งก่อนคลี่ยิ้มบางๆแล้วพูดว่า “ทางไหนครับ”
 (2) “เลี้ยวขวาค่ะ” พูดพลางชี้มือประกอบ (ส. 45)

ตัวอย่างที่ 4 เป็นตัวอย่างการขึ้นย่อหน้าใหม่ของ “บุญญรัตน์” เพื่อแยกให้เห็นบทสนทนาชัดเจนขึ้น บุญญรัตน์ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำว่า “Which way?” ซึ่งเป็นคำพูดของโรเบิร์ต คินเคด ส่วนเสรี ปิยะฉัตรไม่ได้จัดย่อหน้าใหม่

ตัวอย่างที่ 5

ต้นฉบับ

Robert Kincaid had smiled then. He quickly looked at her and said, /// “It’s great. A sunrise shot.” /// He stopped a hundred feet from the bridge and got out, taking the knapsack with him. /// “I’m going to do a little reconnaissance for a few minute, do you mind?” She shook head and smiled back. (W. 34)

“บุญญรัตน์”

- (1) โรเบิร์ต คินเคดเพิ่งจะยิ้มออกมาให้เขาหันมามองเธอพร้อมกับเอ่ย
ออกมาว่า
- (2) “เยี่ยมเลยละครับ เหมาะสำหรับ “ภาพถ่ายยามรุ่งอรุณ”
- (3) เขาจอดรถห่างจากสะพานประมาณร้อยฟุต คว่ำเป้ใบที่เปิดอยู่ได้
ก็กระโดดลง
- (4) “คงไม่รังเกียจนะครับ ถ้าผมจะลงไปสำรวจสักครู่” เธอส่ายหน้า
แล้วยิ้มตอบ

(บ. 32)

เสรี ปิยะฉัตร

พอเห็นสะพาน โรเบิร์ต คิดเคดยิ้มออกมาทันที พร้อมกับหันไปพูดกับเธอว่า “สวยมาก...ยังตอนพระอาทิตย์ขึ้นอย่างนี้” เขาจอดรถห่างจากสะพานราว 100 ฟุต แล้วเอาเป้ใบที่ปิดไม่สนิทลงจากรถ “ผมขอเวลาเดินสำรวจรอบๆสัก 2-3 นาที คงไม่ว่าอะไรนะครับ” เธอสั่นหน้าแล้วยิ้มให้

(ส. 47)

ในตัวอย่างที่ 5 “บุญญรัตน์” ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของโรเบิร์ต คินเคดที่ว่า “It’s great. A sunrise shot.” และยังขึ้นย่อหน้าใหม่อีกครั้งหนึ่งเมื่อแปลประโยค “I’m going to do a little reconnaissance for a few minute, do you mind?” ซึ่งเป็นคำพูดของโรเบิร์ต คินเคดอีกเช่นกัน และในตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า เมื่อบุญญรัตน์จะแปลคำพูดของคนๆหนึ่ง ก็จะต้องย่อหน้าครั้งหนึ่งด้วย ส่วนเสรี ปิยะฉัตร ไม่ได้จัดย่อหน้าใหม่

ตัวอย่างที่ 6**ต้นฉบับ**

- (1) No, it wasn't all right. She didn't want to wait that long, but she only said, ///
 "Oh, sure. Get your work done; that's what important. I'll fix something that'll be easy to warm up when you get here."
- (2) Then he added, /// "If you want to come along while I'm shooting, that's fine. It won't bother me. I could stop by for you about five-thirty." (W. 76)

“บุญญรัตน์”

- (1) เป็นไรแน่...เธอไม่ต้องการใช้เวลาในการรอคอยนานถึงเพียงนั้น แต่ก็ตอบ
 ออกไปว่า
- (2) “อ้อ...ไม่เป็นไรหรอกค่ะ ทำงานของคุณให้เสร็จเถอะ เพราะว่ามันมันสำคัญกว่า
 ฉันจะทำอะไรบางอย่างไว้ หอคุณมาถึงแค่อุ่นก็กินได้เลย”
- (3) แต่แล้วเขาก็เสริมขึ้นมาว่า
- (4) “แต่ถ้าคุณอยากจะมาดูผมถ่ายรูปก็ได้นะครับ รับรองว่าไม่รบกวนผมแน่ ผมแะ
 ไปปรับตอนห้าโมงครึ่งก็ได้” (บ. 73)

เสรี ปิยะจักร

- (1) ดีกลี เธอไม่อย่ากรอเขานานขนาดนั้น แต่ปากก็พูดไปว่า “อ้อ ได้ลิคะ ทำงานของ
 คุณให้เสร็จก่อนแล้วค่อยมาดีกว่า ฉันจะเตรียมอาหารที่อุ่นง่าย ๆ ไว้ให้คุณก็แล้วกัน”
- (2) แต่โรเบิร์ตกลับตอบไปว่า “ถ้าอยากแะมาดูผมถ่ายรูปละก็เชิญเลยนะครับ ไม่เป็น
 การรบกวนผมหรอก ผมจะได้แะไปปรับคุณตอน 5 โมงครึ่ง” (ส. 89)

ในตัวอย่างที่ 6 “บุญญรัตน์” ได้ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของฟรานเซสกา จอห์นสัน
 ในย่อหน้าแรกของต้นฉบับที่ว่า “Oh, sure. Get your work done; that's what important. ...” เพื่อ
 ผู้อ่านจะได้เห็นคำพูดของฟรานเซสกา จอห์นสันชัดเจนขึ้น และในย่อหน้าที่ 2 ของต้นฉบับ โรเบิร์ต
 คินเคดได้พูดเสริมขึ้นมาว่า “If you want to come along while I'm shooting, that's fine. ...” “บุญ-
 ญรัตน์” ก็ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของโรเบิร์ต คินเคดเช่นเดียวกับคำพูดของฟรานเซสกา
 จอห์นสันในย่อหน้าแรก ส่วนเสรี ปิยะจักรไม่ได้จัดย่อหน้าใหม่

จากการศึกษางานแปลเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” มีข้อที่น่าสังเกตอยู่ประการหนึ่งคือ เสรี ปิยะฉัตรจัดย่อหน้าใหม่เมื่อแปลบทสนทนาเพียงแต่ครั้งเดียวเท่านั้น ดังตัวอย่างที่ 7 และตัวอย่างนี้นับเป็นลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “เหมือนกัน” ในงานแปลของ “บุญญรัตน์” และ เสรี ปิยะฉัตร

ตัวอย่างที่ 7

สถานการณ์: เมื่อถึงเวลาที่ครอบครัวจอห์นสันจะเดินทางมาถึง โรเบิร์ต คินเคดขอร้องให้ฟรานเซสกา จอห์นสันหนีไปกับเขา แต่ฟรานเซสกาปฏิเสธเนื่องจากไม่สามารถผลภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัวได้ ซึ่งโรเบิร์ตก็ยอมรับและเข้าใจในการตัดสินใจของเธอ

ค้นฉบับ

Then they held each other for a long time. And he whispered to her, /// “I have one thing to say, one thing only; I’ll never say it another time, to anyone, and I ask you to remember it: In a universe of ambiguity, this kind of certainty comes only once, and never again, no matter how many lifetimes you live.” (W. 117)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) ทั้งสองกอดกันแนบแน่น เน้นนาน แล้วโรเบิร์ตก็พูดกับฟรานเซสกาเบาๆว่า
- (2) “ผมอยากบอกคุณอยู่เรื่องหนึ่ง แค่เรื่องเดียวเท่านั้น ซึ่งผมจะไม่มีวันบอกใครที่ไหนอีก ขอให้คุณจำไว้ให้มัน ‘ในโลกที่ไม่แน่นอนใบนี้ ความแน่นอนจะมีมาเพียงครั้งเดียวเท่านั้น และจะไม่มีวันหวนกลับมาอีก ไม่ว่าคุณจะมีชีวิตอยู่อีกกี่ปีก็ตาม’ ”

(ศ. 129)

“บุญญรัตน์”

- (1) และแล้ว...เขาและเธอก็กอดกันไว้เป็นเวลานาน และเขาได้กระซิบบอกกับเธอว่า
- (2) “ผมมีอีกอย่างหนึ่งที่จะพูด...อย่างเดียวเท่านั้น...ผมไม่เคยพูดสิ่งนี้ที่ไหนหรือกับใครมาก่อน ขอแค่เพียงให้คุณจดจำไว้เท่านั้นว่า...ในจักรวาลแห่งความครอบคลุมนั้น ความจริงแท้แน่นอนลักษณะนี้จะเกิดขึ้นได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น มันจะไม่เกิดขึ้นอีก ไม่ว่าคุณจะมาอีกกี่ภพกี่ชาติก็ตาม”

(ป. 115)

ในตัวอย่างที่ 7 นี้ มีคำพูดของโรเบิร์ต คินเคดที่ว่า “I have one thing to say, one thing only; ... ” เมื่อเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” แปลคำพูดนี้ก็จะขึ้นย่อหน้าใหม่ จากการพิจารณาเนื้อหา

ของต้นฉบับ ผู้วิจัยเห็นว่าคำพูดของตัวละครตอนนี้ถือเป็นจุดที่สำคัญที่สุดของเรื่อง (climax) เพราะเป็นการตัดสินใจของฟรานเซสกาและการยอมรับการตัดสินใจนั้นของโรเบิร์ตอันมีผลต่อตอนจบของเนื้อเรื่องว่าจะจบลงอย่างมีความสุขหรือจบลงด้วยความไม่สมหวังของตัวละคร ดังนั้นการที่เสรี ปิยะฉัตรขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของโรเบิร์ตเหล่านี้ก็เพื่อเน้นความ และมีความเป็นไปได้ว่าในฉบับแปลของ “บุญญรัตน์” ซึ่งมีการขึ้นย่อหน้าใหม่ตรงข้อความนี้ ก็เพื่อเน้นความเช่นเดียวกัน

จากตัวอย่างที่ 4 - 7 จะเห็นว่า “บุญญรัตน์” จะขึ้นย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อแปลบทสนทนา ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรจะขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลบทสนทนาครั้งเดียวเท่านั้นในตัวอย่างที่ 7 ทั้งนี้ก็เพื่อเน้นความ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นด้วยกับการที่ “บุญญรัตน์” ขึ้นย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อแปลบทสนทนาหรือคำพูดของตัวละครในเรื่อง เพราะทำให้บทแปลอ่านง่าย และถือว่าเป็นหลักการที่นักเขียนหรือนักแปลโดยส่วนใหญ่ปฏิบัติในงานเขียนหรืองานแปลของตนเอง ในหัวข้อนี้อาจสรุปได้ว่า “บุญญรัตน์” สามารถจัดรูปแบบการถ่ายทอดความหมายได้ดีกว่าเสรี ปิยะฉัตร

4.1.1.3 การแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเพื่อช่วยเกริ่นเรื่อง

เสรี ปิยะฉัตรได้ขึ้นย่อหน้าใหม่เพื่อช่วยเกริ่นเรื่องในตัวอย่างที่ 8 ส่วน “บุญญรัตน์” แปลโดยรักษารูปแบบย่อหน้าตามต้นฉบับไว้ ซึ่งตัวอย่างที่ 8 นี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “แตกต่างกัน” ระหว่างงานแปลทั้งสองสำนวนด้วย

ตัวอย่างที่ 8

ต้นฉบับ

On the morning of August 8, 1965, /// Robert Kincaid locked the door to his small two-room apartment on the third floor of rambling house in Bellingham, Washington.

(W. 1)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) เช้าตรู่วันที่ 8 เดือนสิงหาคม ปีค.ศ. 1965
- (2) โรเบิร์ต คินเคดปิดล็อกประตูห้องอพาร์ทเมนต์ขนาด 2 ห้องนอนบนชั้น 3 ของอาคารหลังหนึ่งในเมืองเบลลิงแฮม รัฐวอชิงตัน

(ส. 17)

“บุญญรัตน์”

ยามเช้าตรู่ของวันที่ 8 สิงหาคม 1965 โรเบิร์ต คินเคด ล็อกกุญแจอพาร์ทเมนต์เล็กๆ ขนาดสองห้องซึ่งอยู่บนชั้นสามของบ้านเก่าโทรมหลังหนึ่งในเบลลิงแฮม วอชิงตัน (บ. 1)

จากตัวอย่างที่ 8 นี้ เสรี ปิยะฉัตรได้นำข้อความคือ “On the morning of August 8, 1965” มาแปลเป็นย่อหน้าแรกเพื่อช่วยเกริ่นเรื่องหรือเป็นหัวนำเรื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านทราบว่า จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อเช้าตรู่ของวันที่ 8 เดือนสิงหาคม ปีค.ศ. 1965 ส่วนข้อความในต้นฉบับที่เหลือ ผู้แปลได้ขึ้นย่อหน้าใหม่ให้เป็นย่อหน้าที่สอง เพราะข้อความช่วงนี้กล่าวถึงพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องในวันและเวลาที่ได้กล่าวไว้ในย่อหน้าแรก แต่ผู้วิจัยไม่พบการขึ้นย่อหน้าใหม่ลักษณะนี้ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” “บุญญรัตน์” ยังคงแปลย่อหน้านี้โดยรักษารูปแบบตามต้นฉบับ

การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้าเพื่อช่วยเกริ่นเรื่องหรือเป็นหัวนำเรื่อง ทำให้ผู้อ่านทราบว่าจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อใด ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่การแบ่งย่อหน้าลักษณะนี้ไม่ได้มีผลต่อการอ่านของผู้อ่านเท่าใดนัก เพราะไม่ว่าผู้แปลจะนำข้อความนี้มาจัดย่อหน้าใหม่หรือไม่ ผู้อ่านก็ยังคงทราบว่าเหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นเมื่อใด

4.1.1.4 การแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเมื่อย่อหน้าที่กำลังกล่าวถึงมีความยาวมากเกินไป

ในเรื่องของการย่อหน้าใหม่นั้น // ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (2529:569) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงลักษณะของย่อหน้าไว้คือว่า ย่อหน้ามีส่วนช่วยทั้งผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้เขียนจะเขียนได้ง่ายขึ้นถ้ารู้จักแบ่งใจความเขียนเป็นย่อหน้า ผู้อ่านจะอ่านง่ายขึ้นเพราะรู้ว่าย่อหน้าหนึ่งมีความคิดสำคัญเพียงอย่างหนึ่ง ผู้อ่านจึงจับความคิดสำคัญของผู้เขียนได้ และยังมีโอกาสพักสายตาในระหว่างย่อหน้าด้วย แต่ถ้าย่อหน้าใดมีความยาวมากเกินไป อาจก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายแก่ผู้อ่านได้ เพราะความเมื่อยล้าที่จะต้องจับสายตาและจับใจความนานเกินไป

ซึ่งหลักการเขียนย่อหน้าดังกล่าวพบใน “รักนี้ชั่วชีวิต” กล่าวคือ เมื่อต้นฉบับเป็นข้อความที่มีความยาว “บุญญรัตน์” จะใช้วิธีแบ่งข้อความออกมาเป็นหลายๆย่อหน้า โดยแต่ละย่อหน้าก็จะพูดถึงเรื่องๆเดียวเพื่อไม่ให้ข้อความที่แปลยาวเกินไปจนผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่ายและจับใจความไม่ได้ ทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านติดตามเรื่องราวได้ดีขึ้นด้วย ดังตัวอย่างที่ 9

นอกจากนี้ตัวอย่างที่ 9 ยังแสดงให้เห็นถึงลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “แตกต่างกัน” ระหว่าง “บุญญรัตน์” และเสรี ปิยะฉัตรด้วย กล่าวคือ ในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรที่ผู้วิจัยยกมา

เปรียบเทียบนั้น ผู้วิจัยพบว่า เสรี ปิยะฉัตร ไม่ได้จัดย่อหน้าใหม่เมื่อย่อหน้าที่กำลังกล่าวถึงมีความยาวมากเกินไป ดังจะแสดงให้เห็นต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑

ต้นฉบับ

Still, attempting to capture the essence of Kincaid was the most challenging part of my research and writing. /// He is an elusive figure. At times he seems rather ordinary. At other times ethereal perhaps even spectral. /// In his work he was a consummate professional. Yet he saw himself as peculiar kind of male animal becoming obsolete in a world given over to increasing amounts on organization. /// He once talked about the “merciles wail” of time in his head, and Francesca Johnson characterized him as living “in strange, haunted places, far back along the stems of Darwin’s logic. (W. x)

“บุญญรัตน์”

- (1) แต่กระนั้น ความรู้สึกที่ผมว่าที่ต้องการจะรู้จักคินเคดโดยเนื้อแท้เป็นสิ่งท้าทายอย่างที่สุดสำหรับการค้นคว้าและการเขียนของผม
- (2) ผมมีความรู้สึกอยู่ว่าเขาเป็นบุคคลที่เข้าใจยาก บางครั้งเขาคือมนุษย์ปุถุชนคนหนึ่ง แต่บางครั้งเขาก็เหมือนกับมนุษย์ล่องหน และบางครั้งก็เหมือนภาพหลอน
- (3) ในด้านของการทำงาน เขาคือมืออาชีพที่สมบูรณ์แบบที่สุด แต่กระนั้นเขาก็ยังมองเห็นตัวเองเป็นเสมือนสัตว์เพศผู้ที่แปลกพิสดาร เป็นสิ่งแปลกปลอมที่ทันสมัย ในโลกที่เต็มไปด้วยกฎกติกามากมาย
- (4) ครั้งหนึ่งเขาเคยเอ่ยถึง... “เสียงครวญคร่ำอันไร้เมตตา” ที่เกิดอยู่ในหัวและฟรานเซสกา จอห์นสันได้บรรยายลักษณะของเขา ว่ามีชีวิตอยู่... “ในโลกอันแปลกประหลาด มีอะไรบางอย่างที่ฝังอยู่ในสมอง ราวคนโบราณที่เชื่อถือในตรรกวิทยาของคาร์วิน”

(บ. (5))

เสรี ปิยะฉัตร

ถึงกระนั้น การพยายามเจาะลึกให้ถึงแก่นแท้ของคินเคดก็ยังคงเป็นส่วนที่ท้าทายที่สุดของการเขียนหนังสือเล่มนี้อยู่ คินเคดเป็นคนที่อ่านยาก เพราะบางครั้งเขาดูเหมือนคนธรรมดาทั่วไป แต่บางครั้งก็ดูว่างเปล่าเหมือนเงา ในด้านการทำงาน เขาเป็นมืออาชีพที่เชี่ยวชาญ แต่กลับมองเห็นตัวเองเป็นเต่าล้านปีที่กำลังจะสูญพันธุ์ไปจากโลกที่ตกเป็นทาสของ

ระบบองค์กรที่นับวันมีแต่จะใหญ่โตขึ้นเรื่อยๆ ครั้งหนึ่งเขาเคยพูดว่า “กาลเวลาไม่เคยปราณีใคร” เมื่อผ่านไปแล้วจะไม่หวนคืนมาอีก ฟรานเซสกา จอห์นสันเคยพูดว่า “เขาเหมือนคนที่อยู่ในยุคของดาร์วินโน่น” (ชาร์ลส ดาร์วิน ค.ศ.1809-1882 กล่าวว่า สัตว์โลกทุกชนิดเกิดมาจากพันธุ์เดียวกัน) (ส. 12-13)

ตัวอย่างที่ 9 นี้ เป็นย่อหน้าที่ค่อนข้างยาว “บุญญรัตน์” จึงแปลโดยแบ่งย่อหน้าตามต้นฉบับออกเป็นสี่ย่อหน้า เป็นการกล่าวถึงตัวละครคนเดียวกันนั่นคือ โรเบิร์ต คินเคดอย่างเป็นขั้นตอน โดยย่อหน้าแรกจะกล่าวถึงนักเขียนที่รับหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวระหว่างโรเบิร์ต คินเคดและฟรานเซสกา จอห์นสันว่าสิ่งที่เขาต้องสืบค้นตัวตนที่แท้จริงของโรเบิร์ต คินเคดนั้นเป็นเรื่องที่ทำทรมานสำหรับเขา ย่อหน้าที่ 2 กล่าวถึงทัศนคติของนักเขียนคนดังกล่าวที่มีต่อโรเบิร์ต คินเคด ส่วนย่อหน้าที่ 3 กล่าวถึงทัศนคติของนักเขียนคนเดียวกันนี้ที่มีต่อการทำงานของโรเบิร์ต คินเคด และย่อหน้าที่ 4 ซึ่งเป็นย่อหน้าสุดท้ายนั้นก็ได้อ้างถึงลักษณะนิสัยของโรเบิร์ต คินเคดในทัศนคติของฟรานเซสกา จอห์นสัน

ส่วนเสรี ปิยะฉัตรนั้นยังคงจัดย่อหน้าตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ และเป็นที่น่าสังเกตว่าเสรี ปิยะฉัตรได้อธิบายความเพิ่มเติมจากต้นฉบับในวงเล็บหลังคำด้วย เนื่องจากภาษาในต้นฉบับอ้างอิงถึงบุคคลที่อยู่ต่างสังคมกับผู้อ่าน นั่นคือคำว่า “ดาร์วิน” (Darwin) ดังนั้นเสรี ปิยะฉัตรจึงอธิบายประวัติของดาร์วินอย่างย่อๆ ไว้ในวงเล็บ เพื่อให้ผู้อ่านจะได้รู้จักดาร์วินมากยิ่งขึ้น และในประเด็นการเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคนั้น ผู้วิจัยจะกล่าวโดยละเอียดอีกครั้งในหัวข้อที่ 4.3

การที่ “บุญญรัตน์” แปลโดยแบ่งย่อหน้าตามต้นฉบับออกเป็น 4 ย่อหน้าในตัวอย่างนี้ เนื่องจาก “บุญญรัตน์” ใช้ภาษาที่เ็นยื้อ รุงรัง ถ้า “บุญญรัตน์” ไม่แบ่งย่อหน้าตามแต่ละประเด็น ผู้อ่านจะรู้สึกอึดอัดมากในการอ่านจนจบ และเมื่อนำงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรที่แปลย่อหน้าเดียวกันนี้มาเปรียบเทียบกัน ก็จะพบว่า เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้แบ่งข้อความออกเป็นหลายๆ ย่อหน้าเหมือน “บุญญรัตน์” แต่ยังคงรูปแบบย่อหน้าตามต้นฉบับไว้ ทั้งนี้เพราะเสรี ปิยะฉัตรแปลความได้ราบรื่นกว่า “บุญญรัตน์” อีกทั้งยังใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายขึ้น ดังนั้นผู้อ่านจึงอ่านเนื้อความซึ่งมีเพียงย่อหน้าเดียวได้อย่างต่อเนื่อง แท้จริงแล้ว ย่อนหน้านี้ก็ไม่ได้มีความยาวมากเกินไปจนทำให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อขตา หากเราพิจารณาจากบทแปลของเสรี ปิยะฉัตร

นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ยังแปลประโยค “He once talked about the “merciles wail” of time in his head” ว่า “ครั้งหนึ่งเขาเคยเอ่ยถึง... “เสียงครวญคร่ำอันไร้เมตตา” ที่เกิดอยู่ในหัว” ซึ่งเป็นการแปลความหมายตรงตามต้นฉบับ แต่ผู้อ่านอ่านบทแปลแล้วไม่เข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการจะสื่อ ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลประโยคนี้ โดยใช้วิธีการตีความว่า “ครั้งหนึ่งเขาเคยพูดว่า “กาลเวลาไม่เคยปราณีใคร” เมื่อผ่านไปแล้วจะไม่หวนคืนมาอีก” ซึ่งสื่อความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อได้มากกว่า และผู้อ่านก็สามารถเข้าใจความหมายของประโยคๆ นี้ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ว่าทัศนคติของโรเบิร์ต คินเคดที่มีต่อเวลาเป็นเช่นไร และ “บุญญรัตน์” ยังแปลประโยค “and Francesca Johnson characterized him as living “in strange, haunted places, far back along the stems of Darwin’s logic.” ” ว่า “และฟรานเซสกา จอห์นสันได้บรรยายลักษณะของเขา ว่ามีชีวิตอยู่... “ในโลกอันแปลกประหลาด มีอะไรบางอย่างที่ลึกลับอยู่ในสมอง ราวคนโบราณที่เชื่อถือในตรรกวิทยาของคาร์วิน” ซึ่งเป็นการแปลความหมายตรงตามต้นฉบับ ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลแบบสรุปความว่า “ฟรานเซสกา จอห์นสันเคยพูดว่า “เขาเหมือนคนที่อยู่ในยุคของคาร์วินโน่น” ” ผู้วิจัยเห็นว่า “บุญญรัตน์” สามารถเก็บความหมายได้ครบถ้วนและตรงตามต้นฉบับมากกว่าเสรี ปิยะฉัตร และเสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่มคำลงท้าย (Final particle) ว่า “โน่น” ในประโยคด้วย ทำให้ประโยคนี้กลายเป็นภาษาพูด ไม่ใช่ภาษาที่ค่อนข้างเป็นทางการตามต้นฉบับ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า งานแปลที่มีการขึ้นย่อหน้าใหม่มากเกินไป ก็อาจทำให้การอ่านขาดความต่อเนื่อง ซึ่งจะมีผลต่อความเข้าใจในเนื้อหาหรือเรื่องราว และยังทำให้อารมณ์ของผู้อ่านงานแปลสะดุดด้วย ดังจะกล่าวถึงในตัวอย่างที่ 10 และ 11

ตัวอย่างที่ 10

ต้นฉบับ

Cutting over to U.S. Route 65, he went through Des Moines early on a Monday morning, August 16, 1965, swung west at Iowa 92, and headed for Madison County and the covered bridges that were supposed to be there, according to *National Geographic*. /// They were there all right; the man in the Texaco station said so and give him directions, to all seven.

(W. 14-15)

“บุญญรัตน์”

- (1) เขาตัดข้ามเส้นทางหลวงสาย 65 เข้าสู่เคส มอย ตอนเช้าตรู่ของวันจันทร์ที่ 16 สิงหาคม 1965 หักเลี้ยวไปทางตะวันตกโดยเส้นทางสายไอโอวา 92 มุ่งหน้าไปเมดิสัน

เคานท์ตี้ กับสะพานยุทธศาสตร์ที่เชื่อกันว่าจะต้องมีอยู่ที่นั่นตามที่เขาได้รับข้อมูลมาจาก เนชั่นแนล จีโอกราฟฟิก

- (2) ซึ่งมันก็มีอยู่จริงตามที่ได้รับคำบอกเล่ามา ผู้ชายคนที่เขาพบที่ปั๊มน้ำมันที่ทกซาโก กล่าวยืนยันและยังชี้ทางให้ด้วย ซึ่งสะพานยุทธศาสตร์ทั้งเจ็ดแห่งนั้น ตั้งอยู่ในทิศทาง ต่างๆกัน (บ. 15)

เสรี ปิยะฉัตร

คืนเคคขับรถผ่านทางหลวงหมายเลข 65 ผ่านเคสมอยส์ในตอนเช้าตรู่วันจันทร์ที่ 16 เดือนสิงหาคม ค.ศ. 1965 เลี้ยวเข้าถนนที่ 92 ไปโอไอวาซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตก มุ่งหน้า ไปยังเมคิสัน เคาน์ตี้ เพื่อค้นหาสะพานมีหลังคาตามที่เนชั่นแนล จีโอกราฟฟิกบอกไว้ ในที่สุด เด็กปั๊มที่ทกซาโกเป็นคนบอกเขาว่ามีสะพานที่แท้จริง และมีถึงเจ็ดสะพานด้วยกัน (ส. 29)

ตัวอย่างที่ 10 “บุญญรัตน์” แยกย่อหน้าตามต้นฉบับออกเป็นสองย่อหน้า โดยย่อหน้าแรก กล่าวถึงโรเบิร์ต คืนเคคซึ่งกำลังเดินทางไปเมคิสัน เคาน์ตี้เพื่อค้นหาสะพานยุทธศาสตร์ตามที่ นิตยสารเนชั่นแนล จีโอกราฟฟิกได้ให้ข้อมูลมา ส่วนย่อหน้าที่สองเป็นเนื้อหาที่ต่อเนื่องกันกับ ย่อหน้าแรกคือโรเบิร์ตสามารถหาสะพานเหล่านั้นเจอแล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้แปลไม่ควรแยก ย่อหน้าตามต้นฉบับออกเป็นสองย่อหน้าเพราะทั้งสองส่วนมีความเกี่ยวเนื่องกัน นอกจากนี้ย่อหน้า ดังกล่าวมีความยาวไม่มากนักจึงไม่ควรแบ่งประเด็น และการขึ้นต้นย่อหน้าด้วยประพจน์สรรพนาม “ซึ่ง” ไม่ควรทำในโครงสร้างไวยากรณ์ไทยด้วย และในย่อหน้าเดียวกันนี้ เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้ขึ้น ย่อหน้าใหม่ อาจเป็นเพราะข้อความทั้งสองประโยคนั้นต่อเนื่องกัน

นอกจากนั้น “บุญญรัตน์” ยังแปล “the covered bridges” ว่า “สะพานยุทธศาสตร์” ซึ่งเป็น ความหมายที่ไม่ตรงตามต้นฉบับ ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลคำนี้ว่า “สะพานมีหลังคา” ซึ่งเป็น ความหมายที่ตรงตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 11

ต้นฉบับ

He parked the truck well back from the bridge so it wouldn't interfere with his compositions. From the small space behind the seat, he took a knee-high pair of rubber boots, sitting on the running board to unlace his leather ones and pull on the others. /// One knapsack with straps over both shoulders, tripod slung over his left shoulder by its

leather strap, the other knapsack in his right hand, he worked his way down the steep bank toward the stream. (W. 70)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) โรเบิร์ตจอดครดห่างจากสะพานพอสมควรเพื่อจะไม่เกาะก่อดขวางมุมกล้อง แล้วหยิบรองเท้าบูตอย่างหุ้มสูงถึงเข่าจากช่องว่างหลังเบาะออกมาเปลี่ยนใส่แทนรองเท้าหนัง
- (2) เสร็จแล้วสะพายเป้ใบหนึ่งไว้กับไหล่ทั้ง 2 ข้าง สะพายสายหนังของเขาดึงกล้องไว้กับไหล่ซ้าย มือขวาหิ้วเป้ใบอีกใบ แล้วเดินลงไปตามทางลาดชันสู่สายธารเบื้องล่าง (ส. 84)

“บุญญรัตน์”

เขาจอดครดปีค้อฟไว้ห่างจากสะพานเพื่อไม่ให้เป็นสิ่งทำลายของคัมภีร์ประกอบ จากพื้นที่แคบๆหลังที่นั่ง เขาหยิบรองเท้าบูตอย่างสูงแค่เข่าออกมา แล้วก็นั่งบนกระเบาะท้ายรถ ถอดรองเท้าหนังที่สวมไว้ออก สวมรองเท้าบูตเข้าไว้แทน เมื่อเรียบร้อยแล้ว พร้อมกับเป้ใบหนึ่งที่สะพายไว้บนไหล่ทั้งสอง เขาดึงกล้องแบบสามขาห้อยอยู่ตรงไหล่ซ้าย และเป้ใบหนึ่งในมือขวา เขาเดินลงไปตามคดโค้งที่ลาดชันสู่พื้นน้ำเบื้องล่าง (บ. 68)

ส่วนตัวอย่างที่ 11 ก็มีลักษณะ “คล้ายคลึง” กับตัวอย่างที่ 10 กล่าวคือ ย่อหน้าตามต้นฉบับที่เสรี ปิยะฉัตรแปลโดยแยกออกมาเป็นสองย่อหน้านั้นมีความต่อเนื่องกัน เพราะกล่าวถึงการเตรียมตัวของโรเบิร์ต กินเคดก่อนที่ลงมือถ่ายรูป ดังนั้นจึงไม่ควรแยกออกเป็นสองย่อหน้า เพราะจะทำให้การเล่าเรื่องเกิดการสะดุดได้ ซึ่งในตัวอย่างเดียวกันนี้เอง “บุญญรัตน์” ได้แปลโดยยังคงรูปแบบย่อหน้าตามต้นฉบับไว้

จากตัวอย่างที่ 1 - 11 จะเห็นได้ว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้กำหนดขนาดของย่อหน้าเอง ด้วยการแบ่งใจความจากย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้า โดยลักษณะการแบ่งย่อหน้าที่พบในงานแปลทั้งสองฉบับแสดงเปรียบเทียบให้เห็นเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1 : เปรียบเทียบลักษณะการแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้าใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

ลักษณะการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็น หลายย่อหน้าใน “สะพานนี้มีความรัก”	ลักษณะการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็น หลายย่อหน้าใน “รักนี้ชั่วชีวิต”
1. เมื่อเกิดการเปลี่ยนประเด็นในย่อหน้านั้น 2. เมื่อเขียนบทสนทนา 3. เพื่อช่วยเกริ่นเรื่อง	1. เมื่อเกิดการเปลี่ยนประเด็นในย่อหน้านั้น 2. เมื่อเขียนบทสนทนา 3. เมื่อย่อหน้าที่กำลังกล่าวถึงมีความยาวมาก เกินไป

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า โดยส่วนใหญ่แล้วลักษณะการแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้าในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรและของ “บุญญรัตน์” มีความคล้ายคลึงกัน 2 ประการ อันได้แก่

1. การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้าเมื่อเกิดการเปลี่ยนประเด็นในย่อหน้านั้น
2. การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้าเมื่อเขียนบทสนทนา

ถึงแม้ว่าลักษณะการแบ่งย่อหน้าของผู้แปลทั้งสองท่านจะมีความคล้ายคลึงกัน แต่จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า ลักษณะการแบ่งย่อหน้าของผู้แปลทั้งสองท่านนั้นก็มีความแตกต่างกันเช่นกัน กล่าวคือ ผู้วิจัยพบการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเพื่อเกริ่นเรื่องใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร แต่ไม่พบการแบ่งย่อหน้าลักษณะนี้ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ในทางตรงกันข้าม ผู้วิจัยพบการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเมื่อย่อหน้าที่กำลังกล่าวถึงมีความยาวมากเกินไปใน “รักนี้ชั่วชีวิต” แต่ไม่พบการแบ่งย่อหน้าลักษณะนี้ใน “สะพานนี้มีความรัก”

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้าย่อมมีประโยชน์ทั้งต่อผู้แปลและผู้อ่าน เพราะการขึ้นย่อหน้าใหม่ทำให้ผู้แปลสามารถนำเสนอเนื้อเรื่องได้โดยไม่สับสน ทางด้านผู้อ่านก็สามารถเข้าใจเรื่องได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน ได้พิจารณาเนื้อหาของย่อหน้าที่มาก่อนเพื่อจะได้ติดตามเนื้อหาในย่อหน้าต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง และยังมีโอกาสพักสายตา เพราะการอ่านข้อความที่ยาวมากๆ โดยไม่มีการขึ้นย่อหน้าใหม่นั้น ผู้อ่านอาจเกิดความเบื่อหน่ายได้ แต่อย่างไรก็ดี งานแปลที่มีย่อหน้ามากเกินไป อาจทำให้การอ่านขาดความต่อเนื่องได้ ดังตัวอย่างที่ 10 และ 11 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้แปลทั้งสองท่านแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นสองย่อหน้า ทั้งๆ ที่เนื้อความไม่ได้มีการเปลี่ยนประเด็นแต่อย่างใด ดังนั้นผู้แปลควรพิจารณาความเหมาะสมว่า ข้อความใดควรแยกออกเป็นย่อหน้าใหม่บ้าง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ผู้อ่านและตัวของผู้อ่านเอง

4.1.2 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียว

เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้ปรับรูปแบบการถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับเสียใหม่ ด้วยการรวมย่อหน้าย่อยสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียวกัน โดยในย่อหน้าที่ถูกจัดใหม่นั้นจะมีการลำดับความคิดหรือเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน ดังตัวอย่างที่ 12 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใส่หมายเลขไว้ในย่อหน้าต้นฉบับและฉบับแปลทั้งสองฉบับด้วย เพื่อบอกลำดับของแต่ละย่อหน้า และใส่เครื่องหมาย /// ไว้ในย่อหน้าของต้นฉบับ เป็นการบอกให้ผู้อ่านทราบว่า ข้อความที่มีเครื่องหมายดังกล่าวอยู่ด้านหน้านั้น เป็นข้อความที่ผู้แปลปรับมาเป็นย่อหน้าใหม่ในฉบับแปล

ตัวอย่างที่ 12 เป็นตัวอย่างการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียวใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ซึ่งตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “เหมือนกัน” ของผู้แปลทั้งสองท่าน

ตัวอย่างที่ 12

ต้นฉบับ

- (1) He liked words and images. “Blue” was one of his favorite words. He liked the feeling it made on his lips and tongue when he said it. Words have physical feeling, not just meaning, he remembered thinking when he was young. He liked other words, such as “distant,” “woodsmoke,” “highway,” “ancient,” “passage,” “voyageur,” and “India” for how they sounded, how they tasted, and what they conjured up in his mind.
- (2) Then, he joined the words into phrases and posted those as well. (W. 8)

เสรี ปิยะฉัตร

จินตเคชชอบวาคมโนภาพในขณะที่นึกถึงคำต่างๆ “บลู” เป็นคำหนึ่งที่เขาชอบมากที่สุด เขาชอบความรู้สึกที่เกิดจากการออกเสียงบนริมฝีปากกับลิ้น นอกจากความหมายแล้ว คำแต่ละคำจะให้ความรู้สึกต่อร่างกายต่างกัน นอกจากนี้เขายังชอบคำว่า...ดิสแตนต์...วูด-สโมก...ไฮเวย์...แอนเชียนต์...วอยเอจเจอร์ และอินเดีย เพราะคำเหล่านี้ต่างให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป เขาจะเอาคำเหล่านี้เขียนใส่กระดาษแปะไว้ที่ผนังห้อง แล้วเอาคำเหล่านี้มาผูกเป็นประโยค...

(ส. 23)

“บุญญรัตน์”

เขาชอบคำและจินตภาพ “BLUE” เป็นคำหนึ่งที่เขาชอบที่สุด ชอบความรู้สึกที่เกิด

อยู่กับริมฝีปากและปลายลิ้นขณะที่เปล่งคำนั้นออกมาในความรู้สึกของเขา ถ้อยคำสามารถก่อให้เกิดความรู้สึกทางด้านร่างกายได้ มิใช่จะมีเพียงความหมายเท่านั้น เขายังจดจำความรู้สึกนึกคิดเมื่อครั้งยังเด็กได้ดี ยังมีคำอื่นๆที่เขาชอบอีก อาทิคำว่า “DISTANT”, “WOODSMOKE”, “HIGHWAY”, “ANCIENT”, “PASSAGE”, “VOYAGEUR” และ “INDIA” ชอบในยามที่เปล่งเสียงออกมา ชอบสัมผัสแห่งรสชาติและจินตภาพที่คำเหล่านี้ก่อให้เกิดขึ้นในจิตใจ เขาถึงกับจดคำที่ตัวเองชอบมากติดไว้ตามฝาห้องในบ้าน บางครั้งก็จะเอาคำเหล่านั้นมาร้อยเรียงเป็นวลี แล้วก็ติดไว้บนฝาห้องด้วยเช่นกัน (ป. 8)

สังเกตได้ว่า เนื้อความในย่อหน้าแรกและย่อหน้าที่ 2 ในต้นฉบับนั้นมีความเกี่ยวเนื่องกันเนื่องจากย่อหน้าแรกกล่าวถึงโรเบิร์ต คินเคดในวัยเด็กว่าเป็นคนชอบวาดมโนภาพในขณะที่นึกถึงคำต่างๆ คำทั้งหลายเหล่านั้นนอกจากจะให้ความหมายแล้ว ยังให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันเมื่อออกเสียง ส่วนย่อหน้าที่ 2 นั้นมีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกับย่อหน้าแรก เพราะได้กล่าวถึงโรเบิร์ต คินเคดต่อ ว่าเขาได้นำคำทั้งหลายที่ตัวเองชอบมาผูกเป็นประโยค แล้วนำมาเขียนติดไว้ที่ฝาผนังบ้าน

เมื่อทั้งสองย่อหน้ามีความเกี่ยวเนื่องกันเช่นนี้ เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” จึงแปลโดยรวมย่อหน้าทั้งสองเข้าด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการรวมย่อหน้าในตัวอย่างนี้ ก็มีได้ทำให้ย่อหน้าในฉบับแปลทั้งสองสำนวนมีความยาวมากเกินไป จนทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่ายได้

ตัวอย่างที่ 13 เป็นตัวอย่างการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียวใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร ซึ่ง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ไม่ได้มีการรวมย่อหน้าเข้าด้วยกัน และตัวอย่างนี้ยังแสดงให้เห็นถึงลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่ “แตกต่างกัน” ของผู้แปลทั้งสองท่านด้วย

ตัวอย่างที่ 13

ต้นฉบับ

- (1) The first six were easy to find as he mapped out his strategy for photographing them. The seventh, a place called Roseman Bridge, eluded him. It was hot, he was hot, Harry—his truck—was hot, and he was wandering around on gravel roads that seemed to lead nowhere except to the next gravel road.
- (2) In foreign countries, his rule of thumb was, “Ask three times.” He had discovered

that three responses, even if they all were wrong, gradually vectored you in to where you wanted to go. Maybe twice would be enough here. (W. 15)

เสรี ปิยะฉัตร

6 สะพานแรกหาไม่ยาก แต่เขาหาสะพานโรสแมนซึ่งเป็นสะพานที่ 7 ไม่พบ
อากาศร้อนทำให้เขากับแฮร์รี่...รถคู่ชีพของเขาร้อนไปด้วย เขาจับมันไปตามถนนโรยกรวด
ที่ไม่รู้จะพาเขาไปถึงที่ไหน เพราะถนนแต่ละสายจะวิ่งไปตัดกับถนนโรยกรวดอีกสายหนึ่ง
เป็นแบบนี้ไปเรื่อยๆเหมือนไม่มีที่สิ้นสุด ถ้าเป็นในต่างประเทศเขาตั้งกฎไว้ว่า ให้ถามทาง
สามครั้ง คนที่ชี้ทางให้ทั้ง 3 คนอาจผิดพลาดหมด แต่มันก็อาจจะลดวงที่กว้างใหญ่ให้ลดลงจน
พบได้เองในที่สุด แต่สำหรับที่นี่ อาจไม่ต้องถามถึง 3 คน...แค่ 2 คนก็พอแล้ว (ส. 29-30)

“บุญญรัตน์”

สำหรับหกละสะพานแรกนั้นหาได้ไม่ยาก เมื่อเขาได้คำนวณเส้นทางเพื่อที่จะถ่ายรูป
สะพานแต่ละแห่ง แต่สำหรับสะพานแห่งที่เจ็ด ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “โรสแมน บริดจ์” นั้น
หาไม่พบ อากาศร้อนมาก เนื้อตัวเขาร้อนผ่าว แม้แต่แฮร์รี่...ชื่อที่เขาตั้งให้กับรถของตัวเอง
ก็ร้อนด้วย และเขาก็ยังวนเวียนอยู่บนเส้นทางสายลูกรัง ซึ่งไม่ได้พาไปถึงไหนนอกจาก
จะพบกับถนนลูกรังอีกสายหนึ่งเท่านั้น

เมื่ออยู่ต่างถิ่นเช่นนี้ เขาได้ตั้งกฎขึ้นไว้ว่า... “ถามด้วยปากสามครั้ง” และเขาได้
เรียนรู้มาแล้วทั้งสามครั้ง แม้ว่ามันจะเป็นคำตอบผิดๆก็ตาม จะค่อยๆนำทางไปสู่สถานที่
ที่ต้องการจะไป บางทีในแถบนี้ถามเพียงแค่สองครั้งก็น่าจะพอ (บ. 15)

ในตัวอย่างนี้เสรี ปิยะฉัตรรวมความทั้งสองย่อหน้าในต้นฉบับไว้ในย่อหน้าเดียวกัน เนื่อง-
จากย่อหน้าแรกเป็นการบรรยายถึงโรเบิร์ต คินเคดซึ่งกำลังเดินทางไปถ่ายรูปสะพานยุทธศาสตร์
ให้ครบทั้งเจ็ดแห่ง แต่ในที่สุดเขาก็หาสะพานแห่งสุดท้ายไม่พบ ส่วนย่อหน้าที่สองเป็นข้อความ
ที่ต่อเนื่องกับย่อหน้าแรกเพราะกล่าวถึงโรเบิร์ต คินเคดที่ต้องตัดสินใจถามทางจากคนในละแวกนั้น
เพราะเขาหาสะพานแห่งสุดท้ายไม่พบ ในตัวอย่างเดียวกันนี้ “บุญญรัตน์” แปรแยกเป็นสองย่อหน้า
เช่นเดียวกับต้นฉบับ

การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมย่อหน้าย่อยสองย่อหน้าหรือหลายๆ ย่อหน้าเป็นย่อหน้า
เดียวนั้นมีประโยชน์ในแง่ที่ว่า จะทำให้อารมณ์ของผู้อ่านเกิดความต่อเนื่อง ไม่สะดุด แต่ผู้แปลต้อง

คำนี้ช่วยว่า การรวมย่อหน้าเข้าด้วยกันจะทำให้ย่อหน้านั้นมีความยาวเกินไปหรือไม่ เพราะอาจส่งผลให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่ายและไม่อยากอ่านข้อความที่เหลือต่อไป

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าย่อหน้าที่ผู้แปลทั้งสองคนนำมาแปลรวมกันนั้น ไม่ได้มีความยาวมากเกินไปจนทำให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย และย่อหน้าที่ผู้แปลนำมาแปลรวมกันนั้น เป็นเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องกัน ดังนั้นผู้อ่านน่าจะอ่านต่อไปเรื่อยๆ จนจบย่อหน้าได้โดยไม่เบื่อหน่ายและไม่สับสน

4.1.3 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่ง

การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่ง ไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่งนั้น มีลักษณะคล้ายกับการจัดย่อหน้าใหม่ ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียวในหัวข้อ 4.1.2 แต่ต่างกันตรงที่เป็นการจัดเนื้อความบางส่วนในย่อหน้าแรก ที่มีความต่อเนื่องหรือเกี่ยวเนื่องกันมาไว้ในอีกย่อหน้าหนึ่ง และมีสิ่งที่น่าสังเกตคือ ผู้วิจัยพบลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่ง ไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่ง เฉพาะใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 14 และ 15 เป็นตัวอย่างการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่งใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

ตัวอย่างที่ 14

ต้นฉบับ

- (1) “Good-bye. Take care,” he said, stopping by the truck door to look at her for a moment, straight at her. Then, in one motion, he was behind the wheel and shutting the door after him. He turned the old engine over, stomped at the accelerator, and it rattled into a start. He leaned out the window, grinning, /// “Tune-up required, I think.”
- (2) He clutched it, backed up, shifted again, and headed across the yard under the light. Just before he reached the darkness of the lane, his left hand came out of the window and waved back at her. She waved, too, even though she knew he couldn’t see it.

(W. 66)

“บุญญรัตน์”

- (1) “กู๊คบาย...ดูแลตัวเองให้ดีนะครับ” เขามองหน้าเธออยู่เป็นครู่ เป็นการมองตรงเข้ามาที่ดวงตา และเพียงครู่เขาก็ขึ้นไปนั่งอยู่หลังพวงมาลัยพร้อมกับปิดประตูรถตามหลังลงติดเครื่องขึ้นพร้อมกับตะคังแรง เสียงเครื่องยนต์ครางกระหึ่ม เขาโน้มตัวออกมาทางหน้าต่างยิ้มกว้างบอกว่า
- (2) “มันต้องดูกันนิดหน่อย” จากนั้นเขาก็ถอยรถ เปลี่ยนเกียร์ และรถก็พุ่งออกไปภายใต้แสงไฟหน้า ก่อนจะเข้าสู่ช่วงมืด เขายื่นมือซ้ายออกมาทางหน้าต่างโบกให้เธอ และฟรานเซสก็โบกตอบ ทั้งที่รู้ว่าเขามองไม่เห็น (บ. 64)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) “ลาก่อน” โรเบิร์ตยื่นตัวแข็งอยู่หน้ารถกระบะอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนเบี่ยงตัวเข้าไปนั่งประจำที่คนขับ ปิดประตูรถแล้วบิดกุญแจเหยียบคันเร่งจนเครื่องติดก่อนยื่นหน้าออกมายิ้มให้ แล้วพูดว่า “สงสัยจะต้องตั้งเครื่องใหม่”
- (2) พุดจบบก็เหยียบครัชเข้าเกียร์ขับถอยหลัง แล้วเปลี่ยนเกียร์ขับขึ้นหน้าตัดสนามหญ้าที่สว่างไสวเพราะแสงไฟฟ้า จนเข้าสู่ช่วงมืดของซอย แล้วยื่นมือออกไปโบกอำลานอกหน้าต่าง ฟรานเซสก็โบกตอบแม้จะรู้ว่าเขามองไม่เห็นก็ตาม (ส. 80)

“บุญญรัตน์” ได้ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของโรเบิร์ต คินเคด ที่ว่า “Tune-up required, I think.” (“มันต้องดูกันนิดหน่อย”) ซึ่งประโยคดังกล่าวอยู่ในตอนท้ายของย่อหน้าแรกในต้นฉบับ และ “บุญญรัตน์” นำประโยคนีมาแปลรวมกับข้อความในย่อหน้าที่ 2 ของต้นฉบับ ส่วนเสรี ปิยะฉัตร ไม่ได้จัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่งในตัวอย่างนี้ โดยเสรี ปิยะฉัตรยังคงรูปแบบตามต้นฉบับไว้

การที่ “บุญญรัตน์” ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของโรเบิร์ต คินเคด ก็เพื่อแยกให้เห็นคำพูดของตัวละครได้ชัดเจนขึ้น ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 4.1.1.2 ว่า “บุญญรัตน์” จะขึ้นย่อหน้าใหม่ เมื่อแปลคำพูดหรือบทสนทนา และ “บุญญรัตน์” ยังรวมคำพูดประโยคนี้กับข้อความในย่อหน้าที่ 2 เพราะเนื้อความในย่อหน้านี้กล่าวถึงการกระทำของโรเบิร์ต คินเคด หลังจากที่เครื่องยนต์ของเขาคิดว่า เขากำลังถอยรถเพื่อเดินทางกลับที่พัก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ในบทแปลของ “บุญญรัตน์” ย่อหน้าแรก “บุญญรัตน์” ได้แปลบทสนทนาที่ว่า “กู๊คบาย...ดูแลตัวเองให้ดีนะครับ” รวมกับบทบรรยาย ซึ่งเป็นการขัดกับหัวข้อ 4.1.1.2 ที่ว่า “บุญญรัตน์” จะขึ้นย่อหน้าใหม่ เมื่อแปลคำพูดหรือบทสนทนา เพื่อแยกให้เห็นคำพูดของตัวละครได้ชัดเจนขึ้น ข้อสังเกตดังกล่าวน่าจะเป็นเรื่องผิดปกติที่เกิดขึ้นในงานแปลของ “บุญญรัตน์” มากกว่า

ตัวอย่างที่ 15**ต้นฉบับ**

- (1) Up the bank, through the bridge, running with the equipment, racing the sun.
Now the tough one. Grab second camera with faster film, sling both cameras around neck, climb tree behind bridge. Scrape arm on bark—"Dammit!"—keep climbing. /// High up now, looking down on the bridge at an angle with the stream catching sunlight.
- (2) Use spot meter to isolate bridge roof, the shady side of bridge. Take reading off water. Set camera for compromise. Shoot nine shots, bracketing, camera resting on vest wedged into tree crotch. Switch cameras. Faster film. Shoot a dozen more shots.

(W. 72-73)

“บุญญรัตน์”

- (1) เสร็จสรรพเขาก็พายปืนกลขึ้นมามาบนตลิ่ง รีบรุดเดินผ่านสะพานพร้อมด้วยอุปกรณ์ทุกชิ้น มันเป็นการทำงานแข่งกับแสงตะวันอย่างแท้จริง ขณะนี้มาถึงเรื่องยากแล้ว เขาคิดว่ากล้องอันที่สองที่ใส่ฟิล์มไวแสงขึ้นมากล้องคอไว้รวมกับกล้องอันแรก พายปืนขึ้นไบบนต้นไม้ทางด้านหลังสะพาน แขนข้างหนึ่งครูดกับลำต้น... “บัดซบ!” ...แต่ก็ยังคลานต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง
- (2) ขณะนี้เขาขึ้นมาสูงพอสมควรแล้ว ก็มองหามุมที่น้ำที่กำลังสะท้อนแสงอาทิตย์อยู่ เขาวัดระยะความห่างของหลังคา แล้วก็เลื่อนไปยังด้านหนึ่งของสะพานที่อยู่ในร่มเงา อ่านระยะความสูงจากน้ำ แล้วจึงปรับกล้องให้พอเหมาะ ถ้ารูปตามที่ต้องการไว้แก่ครั้ง และยังถ่ายสำรองไว้ กล้องตัวที่ห้อยอยู่ข้างเลื่อกก็ติดอยู่ตรงง่ามกิ่งไม้ เขาเปลี่ยนกล้อง ใช้ฟิล์มที่จับความเร็วแสงได้เร็วขึ้น แล้วจึงกดชัตเตอร์อีกสิบกว่าครั้ง

(บ. 70)

เสรี ปิยะจักร

- (1) โรเบิร์ตชอบเครื่องมือเครื่องมือมีวงล้อได้สะพานขึ้นฝั่งแข่งกับแสงอาทิตย์ งานช่วงนี้เขี้ยวที่สุด เขาหยิบกล้องตัวที่ 2 ซึ่งใส่ฟิล์มไวแสงมากล้องไว้ที่คอ แล้วปีนขึ้นต้นไม้ที่อยู่หลังสะพาน “บ้าระมิด” เขาสบถเมื่อแขนครูดกับกิ่งไม้ แต่ยังไม่ยอมลงสูงพอที่จะถ่ายภาพสะพานและน้ำในลำธารที่ระยิบระยับด้วยแสงตะวัน
- (2) เขาวัดแสงบนหลังคาสะพานกับด้านที่ไม่ถูกแสงอาทิตย์วัดแสงไฟเหนือหน้า ตั้งกล้องจนได้มุมที่เหมาะสมแล้วถ่ายติดๆกัน 9 ภาพ จากนั้นจึงเปลี่ยนใช้กล้องที่ใส่ฟิล์มไวแสงถ่ายเก็บไว้อีก 12 ภาพ

Copyright by Mahidol University (ส. 86)

ในตัวอย่างที่ 15 นี้ “บุญญรัตน์” ได้นำข้อความในช่วงที่ 2 ของย่อหน้าแรกในต้นฉบับ คือ “High up now, looking down on the bridge at an angle with the stream catching sunlight.” ซึ่งกล่าวถึงโรเบิร์ตว่าเขาเป็นขึ้นมาในระดับที่สูงพอเหมาะแล้ว มารวมกับข้อความในย่อหน้าที่ 2 ของต้นฉบับ ซึ่งกล่าวถึงโรเบิร์ตว่าได้ลงมือถ่ายรูปเอาไว้มากมาย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ข้อความในช่วงที่ 2 ของย่อหน้าแรก ยังเป็นเนื้อหาที่มีความต่อเนื่องกันกับข้อความในช่วงต้นของย่อหน้าแรก เพราะเป็นการบรรยายถึงการคลานขึ้นไปบนต้นไม้เพื่อหามุมถ่ายภาพ แต่ข้อความในย่อหน้าที่ 2 กล่าวถึงการทำงานถ่ายภาพของโรเบิร์ต ดังนั้น “บุญญรัตน์” ไม่ควรนำข้อความในช่วงที่ 2 ของย่อหน้าแรกไปรวมกับย่อหน้าที่สอง เพราะฉะนั้นการแปลตามรูปแบบต้นฉบับเดิมของเสรี ปิยะฉัตรจึงน่าจะดีกว่า และเสรี ปิยะฉัตรยังแปลคำสแลง “Dammit!” ว่า “บ้าระมิด” ซึ่งมีความเหมาะสมกว่าที่ “บุญญรัตน์” แปลว่า “บัดซบ!” ซึ่งเป็นคำที่มีความรุนแรงมากเกินไปในตัวอย่างนี้

นอกจากนั้น ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ก็ไม่ได้แปลวลี “at an angle” ซึ่งมีความหมายว่า “ตรงหัวมุม” เช่นเดียวกัน อันส่งผลให้ความหมายตามต้นฉบับขาดหายไป

นอกจากการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่ง จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับการจัดย่อหน้าใหม่ ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียวแล้ว ก็ยังมีประโยชน์ที่เหมือนกันด้วย นั่นคือ ทำให้อารมณ์ของผู้อ่านเกิดความต่อเนื่องไม่สับสนหรือสะดุด เพราะแต่ละย่อหน้ามีใจความสำคัญเพียงใจความเดียวเท่านั้น แต่ผู้แปลควรพิจารณาด้วยว่า การนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่ง จะทำให้ย่อนำนั้นมีความยาวมากเกินไป จนผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่ายหรือไม่ ด้วยเหตุนี้ผู้แปลควรคำนึงถึงความกลมกลืนทางด้านเนื้อหาเป็นสำคัญ

4.1.4 การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง และมีการเพิ่มย่อหน้าใหม่

การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง และมีการเพิ่มย่อหน้าใหม่นั้น มีความคล้ายคลึงกับการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่ง และการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียวในหัวข้อ 4.1.2 และ 4.1.3 ตามลำดับ เพราะเป็นการจัดเนื้อความที่มีความต่อเนื่องหรือเกี่ยวเนื่องกันมาไว้ในย่อหน้าเดียว แต่มีข้อที่แตกต่างกันอย่างหนึ่งนั่นคือ ในหัวข้อนี้จะมีการ

เพิ่มย่อหน้านอกเหนือจากต้นฉบับด้วย นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบการจัดย่อหน้าใหม่ในลักษณะนี้ เฉพาะใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เท่านั้น

ตัวอย่างที่ 16 - 18 เป็นตัวอย่างการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่ง ไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง และมีการเพิ่มย่อหน้าใหม่ ใน “รักนี้ชั่วชีวิต”

ตัวอย่างที่ 16

ต้นฉบับ

- (1) He had said it all right there in five words. /// Francesca had labored to explain Yeats to the Winterset students but never got through to most of them. She had picked Yeats partly because of what Kincaid had just said, thinking all of those qualities would appeal to teenagers whose glands were pounding like the high school marching band at football halftimes. /// But the bias against poetry they had picked up, the view of it as a product of unsteady masculinity, was too much even for Yeats to overcome.
- (2) She remembered Matthew Clark looking at the boy beside him and then forming his hands as if to cup them over a woman's breasts when she read, "The golden apple of the sun." They had snickered, and the girls in the back row with them blushed. (W. 60)

“บุญญรัตน์”

- (1) เขาได้กล่าวคุณสมบัติทั้งห้าประการที่ประสมประสานกันอยู่ในงานของนักกวี ผู้มีชื่อเสียงคนนั้นออกมาอย่างครบถ้วน
- (2) ฟรานเซสกาถึงถึงความยากลำบากของเธอ เมื่อครั้งที่ไขความพยายามอย่างสาหัส ที่จะอธิบายความหมายในงานของยิตส์ให้นักศึกษาแห่งวินเซตเซตเข้าใจ แต่ดูเหมือนจะไม่ได้ผลเท่าไรนัก การที่เธอเลือกงานของยิตส์ขึ้นมาสอน ส่วนหนึ่งก็เนื่องจากคุณสมบัติที่ คินเคดได้กล่าวมาแล้ว ด้วยความหวังว่าคุณสมบัติเหล่านั้นจะสร้างแรงดึงดูดใจให้เกิดขึ้น กับหนุ่มสาววัยรุ่น ที่ต่อมต่างๆในร่างกายเต้นระทึกเหมือนยามได้ยินเสียงเพลงมาร์ชของ วิทยาลัยกระหึ่มขึ้น ในช่วงพักของการแข่งฟุตบอลได้บ้าง
- (3) แต่มันมีความอคติเกิดอยู่กับทกวีที่พวกเขาหยิบยกขึ้นมา ทศนคติที่มีต่อบทกวี เป็นไปในทำนองที่ว่า มันเป็นผลผลิตของผู้ที่มีสติปัญญามั่นคงในสถานภาพบุรุษเพศของคน เป็นปัญหาที่แม้แต่ยิตส์ก็ไม่อาจที่จะนำมาไขให้เข้าใจ เธอยังจำภาพแมทธิว คลาร์ค ที่หันไปมองเด็กหนุ่มคนที่นั่งข้างเขา แล้วก็ทำมือร้าวกำลังประคองเนินทรงของหญิงสาว

ขณะที่เธออ่านข้อความว่า... “แอปเปิลสีทองเป็นของดวงอาทิตย์” ได้แล้วก็หัวเราะกัน
คึกคัก ขณะที่พวกเด็กสาวที่นั่งอยู่แถวหลังหน้าตาแดงก่ำขึ้น (บ. 57-58)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) เขารู้หมด โดยใช้คำเพียง 5 คำเท่านั้น ฟรานเซสกาเคยพยายามอธิบายลักษณะของ
ยิตส์ให้นักศึกษาในวินเตอร์เซตฟัง แต่ไม่มีนักศึกษาคณไหนเข้าถึงสักคน ที่หิบบยก
คุณสมบัติบางข้อของยิตส์มาพูดเพราะคิดว่า สิ่งเหล่านั้นอาจถูกใจเด็กวัยรุ่นไฟแรง แต่อคติ
ที่ว่าบทกวีทำให้อ่อนไหว ทำให้นักศึกษาเมินกันหมด
- (2) ฟรานเซสกานึกถึงภาพเก่าๆ ภาพที่แมททิว คลาร์กได้ยื่นเพื่อนผู้หญิงในห้องอ่าน
บทกวีมาถึงตอนที่ “กับพระอาทิตย์ที่ดูเหมือนแอปเปิลทอง” จึงมองเพื่อนที่นั่งข้างๆ อย่าง
มีเลศนัย แล้วทำมือเหมือนกำลังจับลูกแอปเปิลที่บังเอิญไปอยู่บนหน้าอกของผู้หญิง ทั้งคู่
หัวเราะคึกคัก ปล่อยให้เด็กผู้หญิงที่นั่งอยู่แถวหลังหน้าแดงช้ำด้วยความเขิน (ส. 73-74)

จากตัวอย่างที่ 16 เมื่อ “บุญญรัตน์” แปลประโยคแรกคือ “He had said it all right there in
five words.” ซึ่งกล่าวถึงคุณสมบัติห้าประการในงานของยิตส์แล้ว “บุญญรัตน์” ได้ขึ้นย่อหน้าใหม่
เป็นครั้งที่ 2 เพราะเกิดการเปลี่ยนประเด็นขึ้น โดยเนื้อความในช่วงนี้คือ Francesca had labored to
explain Yeats to the Winterset students ... appeal to teenagers whose glands were pounding like
the high school marching band at football halftimes. ได้กล่าวถึงฟรานเซสกา จอห์นสันซึ่งต้องใช้
ความพยายามอย่างมากในการอธิบายความหมายในงานของยิตส์ให้นักศึกษาฟัง โดยหวังว่าจะเป็น
ประโยชน์แก่พวกเขา จากนั้น “บุญญรัตน์” ได้ขึ้นย่อหน้าใหม่เป็นย่อหน้าที่ 3 เพราะมีการเปลี่ยน
ประเด็นเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง โดยเนื้อความของย่อหน้านี้ได้กล่าวถึงนักศึกษาที่ฟรานเซสกาสอนว่ามี
อคติกับบทกวี ดังนั้นความพยายามของฟรานเซสกาจึงไร้ผล

ในย่อหน้าที่ 3 ของฉบับแปล “บุญญรัตน์” ได้นำความช่วงหลังของย่อหน้าแรกในต้นฉบับ
ได้แก่ But the bias against poetry they had picked up, the view of it as a product of unsteady
masculinity, was too much even for Yeats to overcome. มาแปลรวมกันกับ ย่อหน้าที่ 2 ในต้นฉบับ
เพราะเนื้อความในย่อหน้านี้กล่าวถึงพฤติกรรมของนักศึกษาชื่อแมททิว คลาร์กซึ่งแสดงให้เห็นว่าเขา
มีอคติและไม่ยอมรับความหมายในบทกวีของยิตส์ จะเห็นได้ว่าเนื้อความทั้งสองส่วนที่นำมารวมกัน
นั้นมีความต่อเนื่องกัน ดังนั้น “บุญญรัตน์” จึงนำเนื้อความดังกล่าวมารวมอยู่ในย่อหน้าเดียวกัน เพื่อ
ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนมากขึ้น และเป็นที่น่าสังเกตว่าการจัดย่อหน้าใหม่
ของ “บุญญรัตน์” ทำให้เกิดย่อหน้าใหม่เพิ่มเติมจากต้นฉบับด้วย ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังคงรูปแบบ
การจัดย่อหน้าตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 17

ต้นฉบับ

- (1) He looked upward, hands in his Levi's pockets, camera hanging against his left hip. /// "The silver apples of the moon/The golden apples of the sun." His midrange baritone said the words like that of a professional actor.
- (2) She looked over at him. /// "W.B. Yeats, 'The Song of Wandering AEngus.' "
- (W. 59)

“บุญญรัตน์”

- (1) เขาแหงนหน้าขึ้นมองท้องฟ้า มือทั้งสองซุกอยู่ในกระเป๋ากางเกง กล้องห้อยอยู่กับสะโพกซ้าย
- (2) “แอปเปิ้ลสีเงินเป็นของดวงจันทร์ แอปเปิ้ลสีทองเป็นของดวงอาทิตย์” น้ำเสียงที่เขาเปล่งคำพูดประโยคนั้นออกมา เหมือนนักแสดงอาชีพที่กำลังยืนอยู่บนเวที ซึ่งทำให้เธอหันไปมอง
- (3) “บทกวีของคัมภีร์. บี. ยีตส์ ใน 'The Song of Wandering AEngus' ” (บ. 57)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) โรเบิร์ตยืนแหงนหน้ามองท้องฟ้า มือทั้งคู่ซุกอยู่ในกระเป๋ากางเกงสีขาว กล้องห้อยติดอยู่กับสะโพกซ้าย “พระจันทร์ที่ดูเหมือนลูกแอปเปิ้ลเงิน กับพระอาทิตย์ที่ดูเหมือนลูกแอปเปิ้ลทอง” สุ่มเสียงที่พูดเหมือนนักแสดงอาชีพ
- (2) เธอมองหน้าเขาก่อนพูดว่า “อยู่ในเรื่องเสียงเพลงของอังกศคนพเนจร เขียนโดย คัมภีร์. บี. ยีตส์” (ส. 73)

“บุญญรัตน์” ได้ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของโรเบิร์ต คินเคดและบทบรรยายที่ว่า “The silver apples of the moon/The golden apples of the sun.” His midrange baritone said the words like that of a professional actor. (“แอปเปิ้ลสีเงินเป็นของดวงจันทร์ แอปเปิ้ลสีทองเป็นของดวงอาทิตย์” น้ำเสียงที่เขาเปล่งคำพูดประโยคนั้นออกมา เหมือนนักแสดงอาชีพที่กำลังยืนอยู่บนเวที) ซึ่งประโยคดังกล่าวอยู่ในตอนท้ายของย่อหน้าแรกในต้นฉบับ และ “บุญญรัตน์” ได้นำประโยคนีมาแปลรวมกับข้อความในย่อหน้าที่ 2 ของต้นฉบับนั่นคือ She looked over at him. (ซึ่งทำให้เธอหันไปมอง) เพราะเป็นความที่ต่อเนื่องกันว่า น้ำเสียงที่โรเบิร์ตพูดออกมาถึงกับทำให้ฟรานเซสกาต้องหันไปมอง ต่อจากนั้น “บุญญรัตน์” ได้ขึ้นย่อหน้าใหม่อีกครั้งเมื่อแปลคำพูดของโรเบิร์ตที่ว่า

“W.B. Yeats, ‘The Song of Wandering AEngus.’ ” (บทกวีของดับบลิว.บี.ยีสต์ ใน ‘The Song of Wandering AEngus’)

จะเห็นได้ว่า “บุญญรัตน์” ขึ้นย่อหน้าใหม่ทั้งสองครั้งเมื่อแปลคำพูดของตัวละคร (ดั่งย่อหน้า 2 และ 3 ใน “รักนี้ชั่วชีวิต”) เพื่อแยกให้เห็นคำพูดของตัวละครได้ชัดเจนขึ้น ส่วนเนื้อความในย่อหน้าที่ 2 ของฉบับแปล เป็นการนำความส่วนท้ายจากย่อหน้าแรกของต้นฉบับไปรวมกับข้อความในส่วนแรกของย่อหน้าที่ 2 เพราะเนื้อหาทั้งสองส่วนมีความเกี่ยวเนื่องและเป็นเหตุเป็นผลกัน นั่นคือ ฟรานเซสกาหันไปมองโรเบิร์ต เพราะรู้สึกแปลกใจที่น้ำเสียงของโรเบิร์ตที่พูดออกมา นั้นให้อารมณ์และความรู้สึกเหมือนกับนักแสดงมืออาชีพ นอกจากนี้การจัดย่อหน้าใหม่ของ “บุญญรัตน์” ยังทำให้ในฉบับแปลมีย่อหน้าที่ 3 เกิดขึ้น ซึ่งถือเป็นย่อหน้าใหม่ที่เพิ่มเติมเข้ามานอกเหนือจากต้นฉบับ ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังคงรูปแบบการจัดย่อหน้าตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 18

สถานการณ์ : ขณะที่โรเบิร์ต คินเคดขับรถกลับเข้าตัวเมือง เขาได้ล้วงมือเข้าไปในกระเป๋าเสื้อกั๊ก แล้วหยิบกระดาสซึ่งติดอยู่ที่สะพาน ไรสมैनออกมาอ่าน ฟรานเซสกา จอห์นสันเป็นผู้เขียนข้อความในกระดาสแผ่นนี้ อันมีเนื้อความเชิญชวนให้เขามาทานอาหารเย็นกับเธอที่บ้าน

ต้นฉบับ

- (1) He couldn't help smiling a little, imagining Francesca Johnson with her note and thumbtack driving through the darkness to the bridge. /// In five minutes he was back in town. While the Taxaco man filled the tank and check the oil ("Down half a quart"), Kincaid used the pay telephone at the station. The thin phone book was grimy from being thumbed by filling station hands. There were two listings under "R. Johnson," but one had a town address.
- (2) He dialed the rural number and waited. Francesca was feeding the dog on the back porch when the phone rang in the kitchen. She caught it at the front of the second ring. /// "Johnson's."
- (3) "Hi, this is Robert Kincaid." (W. 75-76)

“บุญญรัตน์”

- (1) เขาอดขี้มไม่ได้ มองเห็นภาพฟรานเซสกา จอห์นสัน ที่ขับรถฝ่าความมืดมาที่สะพาน แล้วเอาโน้ตสั้นๆ ติดไว้ให้เขาเห็น
- (2) อีกห้านาทีต่อมา เขาก็กลับเข้ามาถึงตัวเมือง ขณะที่พนักงานเท็กซาคอเดิมน้ำมันรถอยู่ คิดเคคก็ใช้โทรศัพท์สาธารณะที่ปั้มน้ำมันแห่งนั้น สมุดโทรศัพท์เล่มบางเต็มไปด้วยรอยเปรอะเปื้อนด้วยคราบน้ำมัน ภายได้ชื่อ “อาร์ จอห์นสัน” มีอยู่ด้วยกันสองราย แต่รายหนึ่งนั้นเป็นตำบลที่อยู่ในเมือง เขาหมุนหมายเลขของตำบลชนบทและรอฟังเสียงกริ่งทางปลายสายอยู่ ขณะนั้น ฟรานเซสกา กำลังให้อาหารสุนัขขอยุ่บนระเบียงหลังตอนที่เสียงกริ่งโทรศัพท์ดังขึ้น เธอเดินมารับเมื่อเสียงกริ่งดังเป็นครั้งที่สอง
- (3) “จอห์นสันค่ะ”
- (4) “ไฮ...ผมโรเบิร์ต คินเคดครับ” (ข. 72-73)

เสรี ปิยะจักร

- (1) ชายหนุ่มอดขี้มขึ้นมาไม่ได้เมื่ออดนึกไม่ได้ว่า ฟรานเซสกาต้องขับรถฝ่าความมืดไปที่สะพานเพื่อเอาโน้ตแผ่นนี้ไปติดไว้ตั้งแต่เมื่อคืน เขาใช้เวลาขับรถกลับเข้าไปในตัวเมืองเพียง 5 นาที ตอนจอดเติมน้ำมันและตรวจน้ำมันเครื่อง (ซึ่งพร้อมไปถึงครึ่งขวด) คินเคคจึงเดินไปยังตู้โทรศัพท์สาธารณะ สมุดโทรศัพท์ที่อยู่ในตู้ดมอมเหม็นเหมือนถูกนิ้วโป้งเด็กบีบเปิดดูอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน มีชื่อ “อาร์. จอห์นสัน” อยู่ในสมุดโทรศัพท์ 2 คน แต่คนหนึ่งมีที่อยู่ในเมือง
- (2) โรเบิร์ตเลือกหมุนเบอร์ซึ่งมีที่อยู่ในชนบทแล้วคอยให้อีกฝ่ายรับสาย ฟรานเซสกา กำลังให้อาหารแจ็กอยู่ที่ระเบียงหลังบ้าน เมื่อได้ยินเสียงโทรศัพท์ดังขึ้นในห้องครัว เธอรีบเข้าไปรับสายทันทีที่เสียงโทรศัพท์ดังขึ้นเป็นครั้งที่ 2 “บ้านจอห์นสันค่ะ”
- (3) “หวัดดีครับ โรเบิร์ต คินเคคพูด” (ข. 88-89)

ข้อความในย่อหน้าที่ 1 ของต้นฉบับนำเสนอเหตุการณ์สองช่วงที่แตกต่างกัน โดยข้อความในช่วงแรกนั้นคือ “He couldn’t help smiling a little, imagining Francesca Johnson with her note and thumbtack driving through the darkness to the bridge.” ได้กล่าวถึงโรเบิร์ต คินเคคว่า ระหว่างที่เขาขับรถกลับตัวเมือง เขาอดนึกถึงฟรานเซสกา จอห์นสันที่ต้องเดินทางฝ่าความมืดเพื่อมาติดกระดาษแผ่นนี้ไม่ได้ ส่วนข้อความในช่วงที่สองคือ “In five minutes he was back in town. ... There were two listings under “R. Johnson,” but one had a town address.” กล่าวถึง โรเบิร์ตว่า ห้านาทีถัดมา เขาขับรถถึงตัวเมืองแล้ว และกำลังจะ โทรศัพท์ไปหาฟรานเซสกา ส่วนข้อความใน

ย่อหน้าที่ 2 ของต้นฉบับกล่าวถึงโรเบิร์ตว่ากำลังหมุนเบอร์โทรศัพท์ไปหาฟรานเซสกา และฟรานเซสกาได้กล่าวคำตอบรับเมื่อรับโทรศัพท์ ส่วนย่อหน้าที่ 3 เป็นคำพูดของโรเบิร์ตที่กล่าวทักทายฟรานเซสกากลับไป

จะเห็นได้ว่า ข้อความในย่อหน้าที่ 1 ของต้นฉบับกล่าวถึงเหตุการณ์สองช่วงที่แตกต่างกัน โดยข้อความในช่วงแรกกล่าวถึงการกระทำของโรเบิร์ตระหว่างที่ขับรถเข้าตัวเมือง ส่วนข้อความในช่วงที่ 2 กล่าวถึงการกระทำของโรเบิร์ต หลังจากที่เขารับรถถึงตัวเมืองแล้ว ดังนั้น “บุญญรัตน์” จึงแยกความในส่วนที่ 2 นี้มาขึ้นย่อหน้าใหม่ และนำข้อความในย่อหน้าที่ 2 ของต้นฉบับซึ่งกล่าวถึงการกระทำของโรเบิร์ตหลังจากกลับมาถึงตัวเมืองแล้วเช่นกันมารวมเป็นย่อหน้าเดียวกัน เนื่องจากเนื้อหามีความต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ได้ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของฟรานเซสกาที่ว่า “Johnson’s.” (“จอห์นสันค่ะ”) ซึ่งประโยคดังกล่าวอยู่ในตอนท้ายของย่อหน้าแรกในต้นฉบับ การที่ “บุญญรัตน์” ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของโรเบิร์ต คืนเคด ก็เพื่อแยกคำพูดของตัวละครให้เห็นเด่นชัดขึ้น และการที่ “บุญญรัตน์” ขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลคำพูดของตัวละครทำให้เกิดย่อหน้าใหม่เพิ่มเติมจากต้นฉบับด้วย ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังคงรูปแบบการจัดย่อหน้าตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ

การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง และมีการเพิ่มย่อหน้าใหม่ด้วยนั้น ทำให้แต่ละย่อหน้ามีการลำดับความคิดและรายละเอียดที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน เพราะย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามีใจความเดียว ทำให้ผู้อ่านติดตามติดตามเนื้อเรื่องได้ง่าย อีกทั้งยังเป็นวิธีการที่ทำให้บทแปลน่าสนใจมากยิ่งขึ้นด้วย นอกจากนี้การจัดย่อหน้าในรูปแบบนี้ ยังทำให้งานแปลมีความกลมกลืนทางด้านเนื้อหามากกว่าการจัดรูปแบบย่อหน้าตามต้นฉบับทั้งหมด เช่นเดียวกับการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับข้อความของอีกย่อหน้าหนึ่ง ดังหัวข้อ 4.1.3 ที่ได้กล่าวไปแล้ว

จากตัวอย่างทั้งหมดในหัวข้อ 4.1 จะเห็นได้ว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้กำหนดขนาดของย่อหน้าเองด้วยการจัดย่อหน้าใหม่ โดยลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่พบในงานแปลทั้งสองฉบับนำมาแสดงเปรียบเทียบให้เห็นเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2 : เปรียบเทียบลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

ลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร	ลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”
1. การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียว มาเป็นหลายย่อหน้า 1) การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้า เมื่อเกิดการเปลี่ยนประเด็นในย่อหน้านั้น 2) การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้า เมื่อแปลบทสนทนา 3) การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้า เพื่อช่วยเกริ่นเรื่อง 2. การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้า เป็นย่อหน้าเดียว	1. การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียว มาเป็นหลายย่อหน้า 1) การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้า เมื่อเกิดการเปลี่ยนประเด็นในย่อหน้านั้น 2) การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้า เมื่อแปลบทสนทนา 3) การแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้า เมื่อย่อหน้าที่กำลังกล่าวถึงมีความยาว มากเกินไป 2. การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้า เป็นย่อหน้าเดียว 3. การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วน ของย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง 4. การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วน ของย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง และมีการแบ่งย่อหน้าใหม่

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า ลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรและของ “บุญญรัตน์” มีความคล้ายคลึงกันถึง 2 รูปแบบ อันได้แก่ การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียวมาเป็นหลายย่อหน้า และการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียว ซึ่งถึงแม้ว่าลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่บางอย่างของผู้แปลทั้งสองท่านจะมีความคล้ายคลึงกัน แต่จากการศึกษาของผู้วิจัยนั้นพบว่า ลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ของทั้งสองท่านก็มีความแตกต่างกันอยู่ถึง 2 รูปแบบด้วยกัน กล่าวคือ ผู้วิจัยพบการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วน of ย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง และการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วน of ย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่งและมีการแบ่งย่อหน้าใหม่ด้วย ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” แต่ไม่พบการจัดย่อหน้าลักษณะนี้ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดย่อหน้าใหม่ทั้ง 4 รูปแบบย่อมมีประโยชน์ทั้งต่อตัวผู้อ่านและผู้แปลเอง เพราะย่อหน้าแต่ละย่อหน้านั้นมีลำดับความคิด เนื้อหาสาระ และรายละเอียดที่มีความต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ในแต่ละย่อหน้าจะมีใจความเดียว ทำให้ผู้อ่านติดตามเนื้อเรื่องได้ไม่สับสนและสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้รูปแบบการจัดย่อหน้ายังมีส่วนทำให้งานแปลมีความน่าสนใจ มีชีวิตชีวา และน่าอ่านมากขึ้น แต่ผู้แปลควรระวังไว้ว่า การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมย่อหน้าสองย่อหน้าหรือหลายๆย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียวกัน และด้วยการนำความบางส่วน of ย่อหน้าหนึ่งไปรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง ไม่ว่าจะมีการเพิ่มย่อหน้าใหม่หรือไม่ก็ตาม ผู้แปลควรระวังมิให้ย่อหน้ามีความยาวมากเกินไป เพราะจะทำให้บทแปลนั้นน่าเบื่อจนผู้อ่านไม่ต้องการอ่านนั่นเอง

ในเรื่องของการจัดย่อหน้าใหม่นั้น บางครั้งบรรณาธิการของสำนักพิมพ์หรือฝ่ายจัดหน้าของสำนักพิมพ์ อาจเป็นผู้กำหนดหรือเปลี่ยนแปลงย่อหน้าเองก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้หนังสือแปลเล่มนั้นๆ อ่านง่าย ผู้อ่านอ่านแล้วไม่เมื่อยตา

4.2 การเรียบเรียงความคิดใหม่

สัญญาวิ สายบัว (2538:74) กล่าวถึงขอบเขตของการปรับบทแปลไว้ว่า การปรับบทแปลควรทำเมื่อมีความจำเป็นในด้านที่จะทำให้บทแปลนั้นอ่านเข้าใจง่ายขึ้น ผู้แปลอาจปรับโครงสร้างของประโยค การเรียงลำดับประโยคและความคิดให้แตกต่างไปจากรูปแบบที่ใช้ในต้นฉบับ ถ้าเห็นว่าจะทำให้ภาษาในบทแปลสละสลวยขึ้น เป็นธรรมชาติขึ้น และที่สำคัญที่สุดคือ อ่านแล้วเข้าใจง่าย

จะเห็นได้ว่า การเรียบเรียงลำดับของประโยคใหม่เป็นส่วนหนึ่งของการปรับภาษาในระดับโครงสร้างประโยคตามที่สัญญาวิ สายบัวได้กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งนับว่าเป็นรูปแบบการถ่ายทอดความหมายอย่างหนึ่งที่พบในเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรและ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เพราะถ้อยคำที่เรียบเรียงใหม่ในบทแปล จะทำให้ภาษาในงานแปลมีความสละสลวย มีลักษณะเป็นสำนวนไทยที่ดี และเข้าใจง่ายยิ่งขึ้น

จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้เรียบเรียงความคิดในประโยคใหม่ ทั้งในระดับคำ วลี อนุประโยค และประโยค ซึ่งจะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

4.2.1 การเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับคำ(Word)

ตัวอย่างที่ 19 - 21 ที่ผู้วิจัยยกมา เป็นตัวอย่างบางส่วนของงานเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับคำ (Word) โดยทั้งสองตัวอย่างได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะการเรียบเรียงความคิดใหม่ที่ “เหมือนกัน” ในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์”

ตัวอย่างที่ 19

ต้นฉบับ

One of the photographers, Jim Peterson, liked him and spent extra time showing him the subtleties of photography. (W. 11)

เสรี ปิยะฉัตร

จิม ปีเตอร์สัน เป็นช่างภาพคนหนึ่งที่ชอบ และมักใช้เวลาว่างสอนเทคนิคการถ่ายภาพให้เขาเสมอ (ส. 26)

“บุญญรัตน์”

จิม ปีเตอร์สัน ช่างภาพคนหนึ่งชอบใจเขามาก จึงได้อธิบายให้เขาเข้าใจถึงความลึกซึ้งของการถ่ายรูป (บ. 11)

เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” สลับการเรียงลำดับใจความในประโยค โดยการนำชื่อคนคือ Jim Peterson (จิม ปีเตอร์สัน) ขึ้นต้นก่อน จากนั้นจึงนำนามวลีคือ One of the photographers (เป็นช่างภาพคนหนึ่ง) มาแปลทีหลัง เพื่อให้ประโยคมีความสละสลวยและเป็นการเน้นชื่อ “จิม ปีเตอร์สัน” เพราะจิม ปีเตอร์สันเป็นผู้สอนให้โรเบิร์ต คินเคดรูจ็การถ่ายภาพ จนยึดมาเป็นอาชีพเลี้ยงตัวเอง

ตัวอย่างที่ 20

ต้นฉบับ

Sadness, maybe. She could almost hear his mind forming the words. (W. 62)

เสรี ปิยะฉัตร

อาจจะเป็น...ความเศร้า จนเธอแทบจะได้ยินหัวใจของเขาร้องออกมา (ส. 76)

“บุญญรัตน์”

มันน่าจะเป็นเพียงแค่ความเศร้าใจอย่างลึกลับมากกว่า เธอแทบจะได้ยินเสียงหัวใจเขาที่ร่ำเรียงออกมาเป็นถ้อยคำ (บ. 60)

เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” สลับการเรียงลำดับใจความในประโยค โดยแปลคำว่า Sadness ก่อน จากนั้นจึงแปลคำว่า maybe ทีหลัง และเพื่อให้ประโยคนี้มีความสละสลวยยิ่งขึ้น เสรี ปิยะฉัตรได้นำเครื่องหมายจุดประ (...) เข้ามาใช้ด้วย เพื่อเน้นความรู้สึกเหงาและเศร้าใจของตัวละครในเรื่อง ส่วน “บุญญรัตน์” ก็ได้เพิ่มคำว่า “อย่างลึกลับมากกว่า” เข้ามาในประโยคด้วย เพื่อขยายคำว่า “ความเศร้าใจ” ซึ่งทำให้ประโยคนี้มีชีวิตชีวายิ่งขึ้น นับเป็นการขยายความตามจินตนาการของผู้แปลที่สอดคล้องกับบรรยากาศของเรื่อง แม้ว่าผู้แปลทั้งสองท่านจะใช้วิธีการที่แตกต่างกัน แต่ทั้งสองท่านถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องออกมาได้ดีไม่แพ้กัน

ตัวอย่างที่ 21

- ต้นฉบับ** A local carpenter had made the box to her design, out of walnut, with dust seals and padded interior sections. “Pretty fancy box,” he had said. (W. 142)
- เสรี ปิยะฉัตร** เธอเป็นคนออกแบบหีบให้ช่างไม้ในหมู่บ้านทำเอง โดยสั่งให้ทำด้วยไม้วอลนัท กันฝุ่น แบ่งข้างในเป็นช่องๆ พร้อมบุหนัง จนช่างไม้ถึงกับออกปากชมว่า “หรู ไม่เบา” (ส. 153)
- “บุญญรัตน์”** ช่างไม้ในท้องถิ่นได้ทำหีบไม้ให้ตามที่เธอต้องการ ต่อขึ้นด้วยไม้วอลนัท ป้องกัน ฝุ่นแบ่งเป็นช่องเล็กๆภายใน เขาเรียกมันว่า “กล่องแฟนซีแสนสวย” (บ. 139)

เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” สลับการเรียงลำดับใจความในประโยค โดยแปลคำพูดของช่างไม้คือ “Pretty fancy box” ขึ้นต้นก่อน จากนั้นจึงแปล he had said ภายหลัง เพื่อให้ประโยคมีความสละสลวยตามลักษณะของการเขียนบทสนทนาในภาษาไทย ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะนำบทบรรยายที่บอกว่าใครหรือผู้ใดเป็นคนพูดเขียนเกริ่นขึ้นก่อน แล้วตามด้วยประโยคคำพูดของบุคคลนั้น

4.2.2 การเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับวลี(Phrase)

ตัวอย่างที่ 22 เป็นตัวอย่างการเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับวลี (Phrase) โดยตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะการเรียบเรียงความคิดใหม่ที่ “เหมือนกัน” ในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์”

ตัวอย่างที่ 22

- ต้นฉบับ** She could see him clearly also, down the flow of her memory. (W. 24)
- เสรี ปิยะฉัตร** ในความทรงจำ เธอมองเห็นเขาได้อย่างชัดเจนเช่นกัน (ส. 40)
- “บุญญรัตน์”** ในท่ามกลางกระแสแห่งความทรงจำ เธอสามารถมองเห็นภาพเขาได้อย่างชัดเจน (บ. 23-24)

ผู้แปลทั้งสองท่านนำวลีคือ down the flow of her memory ขึ้นมาแปลก่อน แล้วจึงนำประโยค She could see him clearly also มาแปลภายหลัง เพื่อเป็นการเกริ่นให้ผู้อ่านทราบว่าตัวละครในเรื่องกำลังคิดถึงอดีตเมื่อได้อยู่กับ โรเบิร์ต คินเคด

ตัวอย่างที่ 23 และ 24 เป็นตัวอย่างการเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับวลี (Phrase) อีกเช่นกัน แต่ทั้งสองตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงลักษณะการเรียบเรียงความคิดใหม่ที่ “แตกต่างกัน” ระหว่างงานแปลทั้งสองสำนวน

ตัวอย่างที่ 23

ต้นฉบับ	She rode with him in Harry to the Des Moines airport, where he shipped film to New York.	(W. 112)
เสรี ปิยะฉัตร	ตอนไปสนามบินเดสมอยส์ เพื่อส่งฟิล์มกลับนิวยอร์ก โรเบิร์ตพาฟรานเซสกาไปด้วย	(ส. 126)
“บุญญรัตน์”	เธอนั่งไปกับเขาในฮาร์รี่ไปสนามบินเดสมอยส์ เนื่องจากเขาจะต้องส่งฟิล์มไปนิวยอร์ก	(บ. 109)

เสรี ปิยะฉัตรนำเอาสถานที่คือ to the Des Moines airport, where he shipped ... (ตอนไปสนามบินเดสมอยส์ เพื่อ...) ขึ้นมาแปลก่อน แล้วจึงนำประโยค She rode with him in Harry มาแปลทีหลัง เพื่อเป็นการเกริ่นให้ผู้อ่านทราบก่อนว่า เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นเมื่อใด โดยในตัวอย่างเดียวกัน “บุญญรัตน์” ไม่ได้สลับความ แต่ได้นำคำสันธานหรือคำเชื่อม (Conjunction) นั่นคือคำว่า เนื่องจาก เข้ามาช่วยเชื่อมต่อความให้สอดคล้องกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า “บุญญรัตน์” แปลประโยคนี้ได้สละสลวยกว่าเสรี ปิยะฉัตร แม้ว่า “บุญญรัตน์” จะไม่ได้เรียงลำดับความใหม่ก็ตาม

ตัวอย่างที่ 24

ต้นฉบับ	“Turn right at the next corner,” she said. That gave her an excuse to glance at the profile of Robert Kincaid.	(W. 32)
เสรี ปิยะฉัตร	“ถึงสี่แยกแล้วเลี้ยวขวานะคะ” การบอกทำให้เธอมีโอกาสนำเล็งมองหน้าของโรเบิร์ตนิดหนึ่ง	(ส. 46)
“บุญญรัตน์”	“เลี้ยวขวาข้างหน้าค่ะ” เธอบอก ซึ่งเท่ากับเป็นข้ออ้างให้เธอสามารถเหลียวตาขึ้นมองเลี้ยวหน้าด้านข้างของโรเบิร์ต คินเคดได้	(บ. 31)

เสรี ปิยะฉัตรนำวลี at the next corner (ถึงสี่แยกแล้ว) ขึ้นมาแปลก่อนข้อความ Turn right (เลี้ยวขวานะคะ) เพื่อเน้นให้ผู้อ่านทราบว่า เมื่อถึงสถานที่ในเรื่องนั้นคือสี่แยกข้างหน้าแล้ว ฟราน-

เขสกาต้องการให้โรเบิร์ตเลี้ยวขวา เพื่อไปยังสะพานยุทธศาสตร์ที่โรเบิร์ตกำลังหาอยู่ ส่วน “บุญญรัตน์” ยังคงเรียงลำดับความตามต้นฉบับ โดยไม่ได้สลับความใดๆ

ตัวอย่างที่ 25 เป็นตัวอย่างการเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับวลี (Phrase) ที่ “แตกต่างกัน” ระหว่างงานแปลทั้งสองสำนวน

ตัวอย่างที่ 25

ต้นฉบับ

He was obviously taken aback, slightly, by her offer. But he recovered quickly and with a serious look on his face said he'd appreciate that. (W. 29)

“บุญญรัตน์”

ดูเหมือนเขาก็จะไปเหมือนกัน นึกไม่ถึงว่าเธอจะเสนอตัวเช่นนั้น แต่ก็รับ
อำพรางความรู้สึกของตนเองไว้อย่างรวดเร็ว กล่าวว่าเขยีนคืออย่างยิ่ง ด้วยสีหน้า
จริงจัง (บ. 28)

เสรี ปิยะฉัตร

โรเบิร์ตผะเง็กน้อยที่ได้ยินคำขันอาสา แดริบสำรวจท่าทีก่อนตอบไปด้วย
สีหน้าเคร่งขรึมว่า...ขอบคุณ (ส. 44)

“บุญญรัตน์” นำข้อความ ...said he'd appreciate that (...กล่าวว่าเขยีนคืออย่างยิ่ง) ขึ้นมา
แปลก่อน แล้วจึงนำวลี with a serious look on his face (ด้วยสีหน้าจริงจัง) มาแปลทีหลัง เพื่อช่วยให้
ประโยคสละสลวยขึ้น ส่วนเสรี ปิยะฉัตรไม่ได้เรียบเรียงความคิดใหม่ในตัวอย่างนี้ แต่ได้นำ
เครื่องหมายจุดประ (...) เข้ามาใช้ในประโยค เพื่อแสดงว่าโรเบิร์ตซึ่งเป็นตัวละครในเรื่อง รู้สึกตกใจ
จนนิ่งอึ้งไปครู่หนึ่ง ก่อนที่จะเอ่ยปากขอบคุณอีกฝ่ายหนึ่ง

4.2.3 การเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับอนุประโยค (Clause)

ตัวอย่างที่ 26 เป็นตัวอย่างการเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับอนุประโยค (Clause) โดย
ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะการเรียบเรียงความคิดใหม่ที่ “เหมือนกัน” ในงานแปล
ทั้งสองสำนวน

ตัวอย่างที่ 26

ต้นฉบับ

Why she did that, she never had been sure. (W. 29)

“บุญญรัตน์”

เธอ ไม่แน่ใจเลยว่าเพราะเหตุใดจึงได้เอ่ยออกไปเช่นนั้น (บ. 28)

เสรี ปิยะฉัตร

ไม่รู้เหมือนกันว่าทำไมเธอจึงตอบไปเช่นนั้น (ส. 44)

ผู้แปลทั้งสองท่านนำข้อความ she never had been sure ขึ้นมาแปลก่อน แล้วจึงนำประโยค Why she did that มาแปลภายหลัง เพื่อให้ประโยคสละสลวยขึ้น

ส่วนตัวอย่างที่ 27 - 29 เป็นตัวอย่างการเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับอนุประโยค (Clause) เช่นกัน แต่ทั้งสองตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงลักษณะการเรียบเรียงความคิดใหม่ที่ “แตกต่างกัน” ระหว่างงานแปลทั้งสองสำนวน

ตัวอย่างที่ 27

ต้นฉบับ Frankly, she didn't think she could stop herself if she saw him. (W. 122)
 เสรี ปิยะฉัตร ถ้าได้เห็นหน้าเขาอีกครั้ง เธออาจจะรังใจตัวเองไม่อยู่ (ส. 134)
 “บุญฤทธิ์” โดยความเป็นจริงแล้ว เธอไม่คิดว่าจะยับยั้งใจตัวเองไว้ได้เลย ถ้าได้เห็นเขาเข้า
 (ป. 119)

ในตัวอย่างนี้ เสรี ปิยะฉัตรนำข้อความ if she saw him (ถ้าได้เห็นหน้าเขาอีกครั้ง) ขึ้นมาแปลก่อน แล้วจึงแปลข้อความ Frankly, she didn't think she could stop herself (เธออาจจะรังใจตัวเองไม่อยู่) ภายหลัง โดยที่ผู้แปลไม่ได้แปลคำว่า Frankly เลย ส่วน “บุญฤทธิ์” ไม่ได้เรียบเรียงความคิดใหม่ในตัวอย่างนี้

ตัวอย่างที่ 28

ต้นฉบับ And, like a great hunter of old who has traveled distant miles and now sees the light of his home campfires, his loneliness dissolved. (W. 109)
 เสรี ปิยะฉัตร ความว้าเหว่ของโรเบิร์ตพลันมลายหายไป คุณนายพรานเดินทางกลับบ้านจาก
แคนไกลมองเห็นแสงจากแคมป์ไฟหน้าบ้าน (ส. 121)
 “บุญฤทธิ์” และนึกเช่นนายพรานผู้ยิ่งใหญ่แห่งอดีตกาล ผู้เดินทางไกลมาแสนนาน
 และบัดนี้ได้เห็นแสงไฟจากบ้านของตนเอง ความอ้างว้างว้าเหว่ของเขา
 หดไปแล้ว (ป. 106)

เสรี ปิยะฉัตรนำประโยค his loneliness dissolved (ความว้าเหว่ของโรเบิร์ตพลันมลายหายไป) ขึ้นมาแปลก่อน แล้วจึงนำอนุประโยคคือ like a great hunter of old who has traveled distant miles and now sees the light of his home campfires (คุณนายพรานเดินทางกลับบ้านจากแคนไกลมองเห็นแสงจากแคมป์ไฟหน้าบ้าน) มาแปลภายหลัง เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่า ประโยคดังกล่าวเป็น

ความเปรียบ โดยผู้เขียนต้องการนำความอ้างว้างของโรเบิร์ตไปเปรียบเทียบกับการเดินทางกลับบ้านของนายพราน ซึ่งเมื่อมองเห็นแสงไฟจากบ้านของตนเอง ความเหงาและความอ้างว้างของนายพรานก็หายไปทันที ส่วน “บุญญรัตน์” ยังคงการเรียงลำดับความตามต้นฉบับไว้ ซึ่งเท่ากับเป็นการคงลักษณะการเขียนประโยคพรรณนาโวหารตามต้นฉบับด้วย

ผู้วิจัยไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า การเรียงลำดับประโยคของผู้แปลท่านใดทำได้ดีกว่ากัน เพราะการเรียงลำดับความคิดใหม่ของเสรี ปิยะฉัตรมีข้อดีที่ว่า ทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจว่าเป็นความเปรียบ แต่ความสละสลวยของประโยคพรรณนาโวหารตามต้นฉบับกลับขาดหายไป ส่วนการคงการเรียงลำดับความตามต้นฉบับของ “บุญญรัตน์” มีข้อดีตรงที่สามารถรักษาความสละสลวยของประโยคพรรณนาโวหารไว้ได้ แต่ผู้อ่านอาจไม่เข้าใจว่าประโยคนี้เป็นความเปรียบ และต้องย้อนกลับไปอ่านประโยคนี้ซ้ำอีกครั้งจึงจะสังเกตเห็นคำว่า “เฉกเช่น” ในช่วงต้นของประโยค ซึ่งทำให้ทราบว่าเป็นประโยคความเปรียบ

ตัวอย่างที่ 29

ต้นฉบับ

And the waiter smiled, just watching them, hoping he would feel that way sometime. (W. 112)

“บุญญรัตน์”

บริกรจับตามองภาพนั้นด้วยใบหน้าที่เคลื่อนไหวด้วยรอยยิ้ม หวังอยู่ในใจว่าสักวันหนึ่งเขาจะได้พานพบความรู้สึกแบบนี้นี้อีก (น. 110)

เสรี ปิยะฉัตร

บริกรเห็นแล้วอดยิ้มไม่ได้...อยากให้ตัวเองมีโอกาสแบบนี้นี้อีก (ส. 126)

“บุญญรัตน์” นำข้อความ *just watching them* (จับตามองภาพนั้น) ขึ้นมาแปลก่อน แล้วจึงแปลข้อความ *hoping he would feel that way sometime* (หวังอยู่ในใจว่า สักวันหนึ่งเขาจะได้พานพบความรู้สึกแบบนี้นี้อีก) ภายหลัง ส่วนเสรี ปิยะฉัตรไม่ได้เรียบเรียงความใหม่ในประโยคนี้

4.2.4 การเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับประโยค(Sentence)

ตัวอย่างที่ 30 - 31 แสดงการเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับประโยค (Sentence) โดยทั้งสองตัวอย่างได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะการเรียบเรียงความคิดใหม่ที่ “แตกต่างกัน” ในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์”

ตัวอย่างที่ 30

ต้นฉบับ

Other than that, he knew scarcely anyone well, nor they him. Gysies make difficult friends for ordinary people, and he was something of a gypsy.

(W. 4)

เสรี ปิยะฉัตร

แต่ นอกเหนือจากนี้ เขาแทบจะไม่รู้จักใครเลย ในทางกลับกันก็แทบไม่มีใครรู้จักเขา คินเคดจึงเหมือนยิปซีเหมือนตรงที่คบคนยาก

(ส. 19)

“บุญญรัตน์”

พวกยิปซีมักจะเป็นเพื่อนกับใครได้ยาก และเขาก็มีอะไรบางอย่างในตัวที่คล้ายกับพวกยิปซีเหล่านั้น

(บ. 3)

เสรี ปิยะฉัตรนำประโยค and he was something of a gypsy (คินเคดจึงเหมือนยิปซี) ขึ้นมาแปลก่อน จากนั้นจึงนำประโยค Gysies make difficult friends for ordinary people มาแปลภายหลังจะสังเกตได้ว่าประโยค “Gysies make difficult friends for ordinary people, and he was something of a gypsy.” กล่าวซ้ำคำว่า gysies ถึงสองครั้ง ดังนั้นเสรี ปิยะฉัตรจึงแปลคำนี้เพียงแค่ครั้งเดียวเท่านั้น ส่วน “บุญญรัตน์” ยังคงรูปแบบการเรียงลำดับความหมายตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 31

ต้นฉบับ

Francesca smiled again. “Around here that point of view would not be popular.”

(W. 43)

“บุญญรัตน์”

“ถ้าคุณอยู่ที่นี้คงลำบากสักหน่อยเพราะไม่ค่อยมีใครนิยมกัน” ฟรานเซสกาพูดขึ้นมา

(บ. 41)

เสรี ปิยะฉัตร

ฟรานเซสกาขำอีก “ความคิดแบบนั้นกับคนแถวนี้ไปด้วยกันได้ยาก”

(ส. 56)

“บุญญรัตน์” ได้นำประโยค “Around here that point of view would not be popular.” (“ถ้าคุณอยู่ที่นี้คงลำบาก...”) ซึ่งเป็นคำพูดของฟรานเซสกา จอห์นสันขึ้นมาแปลก่อน แล้วจึงแปลประโยค Francesca smiled again ที่หลัง ส่วนเสรี ปิยะฉัตรไม่ได้เรียบเรียงความใหม่ในประโยคนี้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์ตัวอย่างที่ 19 – 31 ผู้วิจัยพบว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้จัดระเบียบการเรียงลำดับของประโยคในบทแปลของตนเองใหม่ โดยการเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับวลี (Phrase) พบมากที่สุดในงานแปลทั้งสองฉบับ รองลงมาคือการเรียบเรียงความคิดใหม่ในระดับอนุประโยค (Clause) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้แปลคำ

บางคำในประโยค และ/หรือในบางครั้งก็แปลความอย่างสรุปความเพื่อให้ข้อความกระชับขึ้น ส่วน “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มความเข้ามาในประโยคบางประโยคเพื่อเสริมบรรยากาศของเรื่อง รวมถึงการเพิ่มคำเชื่อมเข้ามาในประโยคเพื่อต่อเนื้อความให้สอดคล้องกันด้วย

จากการศึกษานับแปลทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ผู้วิจัยพบว่า งานแปลของ “บุญญรัตน์” เรียบเรียงความคิดใหม่น้อยมากเมื่อเทียบกับเสรี ปิยะฉัตร นั่นเป็นเพราะ “บุญญรัตน์” แปล “รักนี้ชั่วชีวิต” ค่อนข้างตรงตัว โดยผู้แปลได้คำนึงถึงการรักษารูปแบบให้เหมือนต้นฉบับมากที่สุด ซึ่งผู้อ่านย่อมได้รับสารตรงกับที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ นอกจากนั้น ถึงแม้ว่าเสรี ปิยะฉัตรจะแปลข้อความบางข้อความอย่างสรุปความ หรือ “บุญญรัตน์” มีการเพิ่มความลงไป在本แปล แต่เนื้อหาหลักของเรื่องยังคงอยู่ครบถ้วน

4.3 การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค

ผู้วิจัยพบว่า เสรี ปิยะฉัตรจะเติมคำอธิบายในวงเล็บหรือในขลิขิต () หลังคำหรือประโยคเพื่ออธิบายความเพิ่มเติมอย่างสั้นๆ ใน “สะพานนี้มีความรัก” หลายครั้ง ส่วน “บุญญรัตน์” จะใช้วิธีแปลแบบทับศัพท์ โดยไม่ได้เติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคเหมือนเสรี ปิยะฉัตร ซึ่งลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงรูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่ “แตกต่างกัน” ระหว่างงานแปลทั้งสองสำนวน ดังตัวอย่างที่ยกมาต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 32

ต้นฉบับ	If, however, you approach what follows with a willing suspension of disbelief, as Coleridge put it, ...	(W. xii)
เสรี ปิยะฉัตร	อย่างไรก็ตาม หากคุณเชื่อเรื่องราวต่อไปนี้ด้วยความสมัครใจอย่างที่โคลริดจ์เขียนไว้ (จินตกริชาวอังกฤษปี ค.ศ. 1772-1834)	(ส. 14)
“บุญญรัตน์”	อย่างไรก็ตาม ถ้าคุณอ่านแล้วบังเกิดความรู้สึกไม่เชื่ออย่างเช่นที่โคลริดจ์กล่าวไว้	(บ. (7))

ตัวอย่างที่ 32 แสดงการเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค เนื่องจากภาษาในต้นฉบับอ้างอิงถึงบุคคลที่อยู่ในสังคมต่างชาติดังภาษาที่ผู้อ่าน นั่นคือคำว่า “โคลริดจ์” (Coleridge) ถ้าผู้อ่านงานแปลไม่เข้าใจว่าโคลริดจ์คือใคร มีประวัติความเป็นมาหรือมีผลงานอะไรบ้าง ผู้อ่านอาจไม่เข้าใจข้อความนั้น ดังนั้นเสรี ปิยะฉัตรจึงบรรยายประวัติของโคลริดจ์โดยย่อไว้ในวงเล็บเพื่อ

ผู้อ่านจะได้เข้าใจข้อความนั้นมากขึ้น ในขณะที่ตัวอย่างเดียวกันนี้ “บุญญรัตน์” แปลทับศัพท์คำว่า “Coleridge” และไม่ได้เติมคำอธิบายใดๆ เพิ่มเติมอีก

ตัวอย่างที่ 33

ต้นฉบับ

Turning into the sun, he began the long, winding drive through the
Cascades. (W. 3)

เสรี ปิยะจักร

เมื่อเข้าสู่เส้นทางสายตะวันออซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นการเดินทางคนเดียวและ
ยาวไกลแล้ว คินเคดจ์ขับรถผ่านเทือกเขาคาสเคด (อยู่ในแคลิฟอร์เนีย) (ส. 18)

“บุญญรัตน์”

เขาเลี้ยวรถเข้าหาดวงตะวัน ขับไปตามเส้นทางที่ทอดตัวคดเคี้ยวบนไหล่
เขาที่ตัดผ่านเข้าไปในคาสเคดส์ (บ. 2)

จากตัวอย่างที่ 33 จะเห็นการอธิบายเพิ่มเติมจากต้นฉบับ ในกรณีที่ภาษาต้นฉบับอ้างอิงถึงสถานที่ที่ผู้อ่านอาจไม่รู้จักร ซึ่งในตัวอย่างนี้คือคำว่า “Cascades” ดังนั้นผู้แปลจึงอธิบายคำๆ นี้เพิ่มเติมในวงเล็บว่า “อยู่ในแคลิฟอร์เนีย” นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่า ผู้แปลได้เติมคำนาม นั่นคือคำว่า “เทือกเขา” ลงไปหน้าคำว่า “คาสเคด” ด้วย เพื่อทำให้ความหมายของคำว่า “Cascades” ชัดเจนขึ้น ส่วนบุญญรัตน์ใช้วิธีแปลทับศัพท์เหมือนตัวอย่างที่ 33 และไม่ได้เติมคำนามใดๆ เข้าไปอีก

ตัวอย่างที่ 34

ต้นฉบับ

One of his high school teachers wrote the following in an evaluation of him: “He believes that ‘IQ tests are a poor way to judge people’s abilities, failing as they do to account for magic, which has its own importance, both by itself and as a complement to logic.’ I suggest a conference with his parents.” (W. 9)

เสรี ปิยะจักร

ครูคนหนึ่งประเมินเขาไว้ว่า “เขาบอกว่า การทดสอบไอคิวไม่อาจประเมินความสามารถ (เก่ง) ของคนได้ถูกต้อง เพราะมองข้ามโชค (ความเฮง) ไป ความสามารถกับโชคต่างมีบทบาทสำคัญต่อคนทัดเทียมกัน ผมจึงใคร่แนะนำให้เชิญตัวผู้ปกครองของนักเรียนคนนี้มาปรึกษาหารือด้วย

“บุญญรัตน์”

ครูที่ไฮสกูลได้รายงานผลการประเมินสติปัญญาของเขาด้วยข้อความว่า

“เขามีความเชื่อว่า การทดสอบไอคิวเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้องที่จะนำมาใช้ตัดสินในความสามารถของใครก็ตาม เพราะมันจะไม่ประสบความสำเร็จเมื่อเขาสามารถทำในสิ่งที่เหมือนปาฏิหาริย์ได้ ซึ่งความสามารถเช่นนั้น มันมีความสำคัญอยู่ในตัวของมันเองอยู่แล้ว และเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เหตุผลมีความสมบูรณ์ขึ้น ...ผมแนะนำให้ปรึกษาผู้ปกครอง”

(บ. 9)

ในตัวอย่างที่ 34 มีการอธิบายเพิ่มเติมจากความหมายที่ผู้แปลแปล เสรี ปิยะฉัตรแปลคำว่า “abilities” ว่า “ความสามารถ” และอธิบายว่า “ความสามารถ” ในบริบทนี้หมายถึง “ความเก่ง” และคำว่า “magic” ที่ผู้แปลแปลว่า “โชค” นั้นหมายถึง “ความเฮง”

ในการแปลคำเดียวกันนี้ “บุญญรัตน์” ได้แปลคำว่า “abilities” ว่า “ความสามารถ” และแปลคำว่า “magic” ว่า “สิ่งที่เหมือนปาฏิหาริย์” และไม่ได้อธิบายเพิ่มเติมความหมายที่ตนเองแปลเหมือนเสรี ปิยะฉัตรเลย

ตัวอย่างที่ 35

ต้นฉบับ

When he finished he sat on the running board of his truck, drinking coffee, smoking a Camel, and listening to the wind in the birch trees. (W. 6)

เสรี ปิยะฉัตร

เมื่อถ่ายเสร็จก็นั่งพักดื่มกาแฟและสูบบุหรี่อยู่บนกระเบรรถ ฟังเสียงสายลมพัดหวีดหวิวท่ามกลางป่าต้นเบิร์ช (ไม้เนื้อขาวทนทาน) (ส. 22)

“บุญญรัตน์”

เมื่อถ่ายรูปเสร็จก็ขึ้นนั่งบนกระเบรรถ ดื่มกาแฟ สูบบุหรี่ไปพลางและฟังเสียงลมที่สายไหวอยู่ก้นภูมุดันเบิร์ช (บ. 6)

จากตัวอย่างที่ 35 จะเห็นการอธิบายเพิ่มเติมคำที่เสรี ปิยะฉัตรแปลทับศัพท์ นั่นคือคำว่า “the birch trees” ผู้แปลแปลทับศัพท์ว่า “ป่าต้นเบิร์ช” และอธิบายลักษณะของ “ป่าต้นเบิร์ช” เพิ่มเติมในวงเล็บว่าเป็นไม้เนื้อขาวทนทาน นอกจากนี้ผู้แปลยังได้เติมคำว่า “ต้น” ซึ่งเป็นคำนามลงไปในหน้าคำว่า “เบิร์ช” ด้วย ส่วนบุญญรัตน์นั้นก็แปลทับศัพท์ “the birch trees” ว่า “หนูดันเบิร์ช” โดยไม่ได้อธิบายความหมายอื่นใดเพิ่มเติมในวงเล็บหลังคำหรือประโยคเลย

จากการศึกษานวนิยายแปลเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยพบข้อที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งนั่นคือ “บุญญรัตน์” ได้เติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคในงานแปลเพียงครั้งเดียวเท่านั้น ดังตัวอย่างที่ 36

ตัวอย่างที่ 36

ต้นฉบับ Farmers also dominated the land with chemicals and bulldozers. (W. 84)

“บุญญรัตน์” พวกเขาไร้สร้างอิทธิพลขึ้นเหนือพื้นดินด้วยสารเคมีและบูโดเซอร์ (รถปราบดิน)
(ป. 80)

เสรี ปิยะฉัตร เช่นเดียวกับที่ชาวนาใช้รถบูโดเซอร์ปราบดิน ใช้น้ำขบารุงพืชต่างๆ ที่เจริญเติบโตอยู่บนดินผืนนั้น
(ส. 96)

“บุญญรัตน์” ได้อธิบายคำที่ตนเองแปลแบบทับศัพท์เพิ่มเติม นั่นคือคำว่า “bulldozers” ซึ่งผู้แปลแปลทับศัพท์ว่า “บูโดเซอร์” และอธิบายคำแปลนี้เพิ่มเติมในวงเล็บว่าเป็น “รถปราบดิน” ผู้วิจัยเห็นว่า เหตุที่ผู้แปลต้องเขียนอธิบายคำว่า “บูโดเซอร์” เพิ่มเติมนั้น อาจเป็นเพราะผู้อ่านงานแปลซึ่งเป็นคนไทยไม่รู้จักคำๆ นี้ ดังนั้นผู้แปลจึงพยายามหาคำในภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเคียงกับคำในภาษาต้นฉบับและเป็นคำที่คนไทยส่วนใหญ่รู้จัก นั่นคือคำว่า “รถปราบดิน” มาใช้อธิบายเพิ่มเติมในวงเล็บ

หากพิจารณางานแปลของเสรี ปิยะฉัตรในข้อความเดียวกันนี้ก็จะพบว่า เสรี ปิยะฉัตรก็ใช้วิธีการแปลทับศัพท์คำว่า “bulldozers” เช่นเดียวกับ “บุญญรัตน์” โดยแปลออกมาว่า “รถบูโดเซอร์ปราบดิน” ซึ่งจะเห็นว่าเสรี ปิยะฉัตรแปลทับศัพท์คำว่า “บูโดเซอร์” จากนั้นจึงเติมคำนามเพื่อบอกประเภทลงไปว่า “รถ” และยังอธิบายเพิ่มเติมหลังคำว่า “บูโดเซอร์” ว่า “ปราบดิน” โดยไม่ได้ใส่ในวงเล็บด้วย

และในตัวอย่างที่ 36 นี้ “บุญญรัตน์” ยังแปลประโยค “Farmers also dominated the land with chemicals and bulldozers.” ว่า “พวกเขาไร้สร้างอิทธิพลขึ้นเหนือพื้นดินด้วยสารเคมีและบูโดเซอร์ (รถปราบดิน)” ซึ่งเป็นการแปลความหมายตรงตามต้นฉบับ แต่ผู้อ่านอ่านบทแปลแล้วไม่เข้าใจความหมายที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการจะสื่อ ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลประโยคนี้โดยใช้วิธีการตีความว่า “เช่นเดียวกับที่ชาวนาใช้รถบูโดเซอร์ปราบดิน ใช้น้ำขบารุงพืชต่างๆ ที่เจริญเติบโตอยู่บนดินผืนนั้น” ซึ่งสื่อความหมายได้มากกว่า และผู้อ่านก็สามารถเข้าใจความหมายของประโยคนี้มากขึ้น ว่าพวกเขาไร้ทำอะไรกับที่ดินของตนเองบ้าง

จากตัวอย่างที่ 32 – 36 จะเห็นได้ว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้เดิมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคในงานแปลของตนเอง โดยลักษณะการเดิมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคที่พบในงานแปลทั้งสองฉบับ นำมาแสดงเปรียบเทียบให้เห็นเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 3 : เปรียบเทียบลักษณะการเดิมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

การเดิมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค ใน “สะพานนี้มีความรัก”	การเดิมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค ใน “รักนี้ชั่วชีวิต”
1. เพื่ออธิบายประวัติของบุคคลที่มีชื่อเสียง 2. เพื่ออธิบายถึงสถานที่ที่ผู้อ่านอาจไม่รู้จัก 3. เพื่ออธิบายความหมายที่ผู้แปลแปล 4. เพื่ออธิบายคำที่ผู้แปลทับศัพท์	1. เพื่ออธิบายคำที่ผู้แปลทับศัพท์

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้อย่างเด่นชัดว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้เดิมคำอธิบายหลังคำหรือประโยคเหมือนกัน โดยลักษณะการเดิมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคในงานแปลของทั้งสองท่านมีความเหมือนกันอยู่อย่างหนึ่ง คือ ผู้แปลทั้งสองท่านจะเดิมคำอธิบายในวงเล็บเพื่อขยายความคำที่ผู้แปลทับศัพท์ ซึ่งนอกเหนือจากนี้แล้วผู้วิจัยไม่พบลักษณะการเดิมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยคประเภทอื่นๆ ใน “รักนี้ชั่วชีวิต”

จากการศึกษางานแปลทั้งสองสำนวน ผู้วิจัยสังเกตว่า เสรี ปิยะฉัตรใช้วิธีการเดิมคำอธิบายลงไปในวงเล็บหลังคำหรือประโยคเป็นจำนวนหลายครั้งในตอนต้นของ “สะพานนี้มีความรัก” ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านรู้สึกรำคาญเสียได้ ถึงแม้ว่าการเดิมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค จะช่วยเพิ่มความเข้าใจให้กับผู้อ่านก็ตาม ในขณะที่ “บุญญรัตน์” ใช้เครื่องหมายวงเล็บหรือวงเล็บขีด () เพื่อช่วยในการอธิบายคำที่ผู้แปลทับศัพท์อย่างสั้นๆ เพียงครั้งเดียวเท่านั้นใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ซึ่งไม่ได้ทำให้อรรถรสในการอ่านเกิดการสะดุด เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้แปลจึงควรตระหนักว่า เครื่องหมายวงเล็บหรือวงเล็บขีด () นี้ไม่ควรนำมาใช้มากนัก เพราะจะสะดุดตาผู้อ่านและขัดจังหวะในการอ่านด้วย ควรใช้เมื่อจำเป็นต้องชี้แจงหรืออธิบายเพิ่มเติมอย่างสั้นๆ เท่านั้น หรือผู้แปลอาจใช้วิธีการเพิ่มความแทนเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคต่างๆ มากขึ้น โดยไม่ต้องใช้เครื่องหมายวงเล็บ

4.4 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

วรรณาด วิมลเฉลา (2529:87) กล่าวถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทยไว้ว่า ในภาษาอังกฤษเครื่องหมายวรรคตอนมีความสำคัญมาก แต่ผู้แปลมักมองข้ามความสำคัญของเรื่องนี้ไป ทั้งนี้เพราะในภาษาไทยไม่มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนมากเท่ากับภาษาอังกฤษ เครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้บ่อยๆในภาษาไทยก็คือเครื่องหมายอัฒประกาศ ซึ่งใช้เมื่อต้องการแสดงว่าข้อความนั้นเป็นคำพูด ส่วนเครื่องหมายวงเล็บและเครื่องหมายอัศเจรีย์จะใช้เมื่อต้องการแสดงคำอุทานเท่านั้น ดังนั้นทุกคนจึงไม่ค่อยรู้ลึกว่า เครื่องหมายวรรคตอนจะมีบทบาททำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนแปลงไปได้มาก

จากการศึกษางานแปลเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรและ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ผู้วิจัยพบว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้สอดคล้องกับหลักการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทยของวรรณาด วิมลเฉลา เช่น การใช้เครื่องหมายอัฒประกาศ การใช้เครื่องหมายวงเล็บหรือแนบชิด เป็นต้น อีกทั้งยังตัดเครื่องหมายวรรคตอนที่ไม่นิยมใช้ในภาษาไทยออกไปด้วย ดังจะกล่าวโดยละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.1 การใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลา(...)

เครื่องหมายจุดประ เป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่มีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งนั่นคือ เป็นเครื่องหมายที่บอกการเว้นถ้อยคำหรือละไว้ในฐานที่เข้าใจ ซึ่งถ้านำเครื่องหมายจุดไข่ปลานี้มาใช้ในงานเขียน เช่น นวนิยายหรืองานแปล เครื่องหมายดังกล่าวก็จะทำหน้าที่สื่ออารมณ์และความรู้สึกของตัวละครได้อีกอย่างหนึ่งด้วย และถ้าเครื่องหมายนี้อยู่หลังประโยคใดก็ตาม ประโยคที่ตามมามักจะมีความเกี่ยวเนื่องกับประโยคที่อยู่ข้างหน้า ซึ่งใน “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ผู้แปลทั้งสองท่านก็ยังคงเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เอาไว้ตามต้นฉบับดังตัวอย่างที่ 37

ตัวอย่างที่ 37

ต้นฉบับ

“Yes, Richard called a little while ago...No, the judging's not till Wednesday, tomorrow. Richard said it'd be late Friday before they're home. Something they want to see on Thursday. It's a long drive, particularly in the Stock truck...No, football practice doesn't start for another week. Uh-Huh, A week. At least that's what Michael said.”

เสรี ปิยะฉัตร

“ใช่ ริชาร์ดเพิ่งโทรฯมาเมื่อไม่กี่นี้เอง...ตอนนี้ยัง คงตัดสินใจกันวันพรุ่งนี้ ริชาร์ด บอกว่าจะกลับมาเย็นวันศุกร์ เพราะอยากอยู่เที่ยวดูโน่นดูนี่ต่ออีกวัน วันศุกร์เช้าจึงขับรถ กลับ การขับรถบรรทุกวิ่งกลับมานี้ก็กินเวลาเป็นวัน...ยังกะ ฟุตบอลจะเริ่มซ้อมกันอาทิตย์ หน้า เห็น ไม่เคล็ดพูดอย่างนั้น” (ส. 108)

“บุญญรัตน์”

“ใช่ ริชาร์ดเพิ่งโทรศัพท์มาเมื่อไม่กี่นี้เอง...ยังหรรอก เห็นเขาบอกว่าจะตัดสินใจวันพรุ่งนี้...ก็วันพรุ่งนี้แล้ว ริชาร์ดบอกว่าถ้าจะกลับมาถึงบ้านก็คงจะเป็นตอนดึกคืนวันศุกร์ เพราะวันหยุดหัดจะใช้เวลาดูอะไรต่อมิอะไรที่อยากดูเสียก่อน และอีกอย่างหนึ่ง รถพ่วง แบบนั้นมันมาได้ช้า...”

“ไม่ใช่หรรอก กว่าฟุตบอลจะแข่งก็อาทิตย์หน้า...อือฮิ...อีกอาทิตย์พอดี เห็น ไม่เคล็ดว่ายังงั้นนี่” (บ. 92)

ในตัวอย่างที่ 37 เสรี ปิยะฉัตรยังคงเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เอาไว้ตามต้นฉบับ ส่วน “บุญญรัตน์” ก็ยังคงเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เอาไว้ตามต้นฉบับเช่นเดียวกับเสรี ปิยะฉัตร นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลาเพิ่มเติมจากต้นฉบับด้วย เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าตัวละครในเรื่องกำลังหยุดคิดหรือเป็นการเว้นถ้อยคำ เช่น “วันพรุ่งนี้...ก็วันพรุ่งนี้แล้ว” หรือ “ก็อาทิตย์หน้า...อือฮิ...อีกอาทิตย์พอดี” และยังแสดงให้เห็นด้วยว่า ข้อความที่มีเครื่องหมายจุดไข่ปลาค้นไว้นั้นยังมีความเกี่ยวเนื่องกัน

ในตัวอย่างที่ 38 และ 39 ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) นอกเหนือจากต้นฉบับด้วย

ตัวอย่างที่ 38

ต้นฉบับ

She felt something inside of her again. Flowers. Nobody gave her flowers, even on special occasions. (W. 36)

เสรี ปิยะฉัตร

หญิงสาวรู้สึกวาววาบอีกแล้ว...ดอกไม้...ไม่เคยมีใครให้ดอกไม้เธอเลย ไม่ว่าจะเนื่องในโอกาสอะไรก็ตาม (ส. 49)

“บุญญรัตน์” เธอรู้สึกว่ามันมีอะไรบางอย่างเกิดก่อขึ้นในใจอีกแล้ว ดอกไม้ชื่อนี้...
ไม่เคยมีใครให้ดอกไม้เธอเลย แม้จะในโอกาสสำคัญก็ตาม (บ. 34)

เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) นอกเหนือจากต้นฉบับ โดยเครื่องหมายจุดไข่ปลาที่ผู้แปลทั้งสองท่านเพิ่มเข้ามานั้นสามารถสื่ออารมณ์ให้ผู้อ่านทราบว่า ตัวละครในเรื่องกำลังมีความรู้สึกบางอย่างที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งจะเป็นความรู้สึกเงินอายหรือจะเป็นความรู้สึกอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจินตนาการของผู้อ่าน

ตัวอย่างที่ 39

ต้นฉบับ

“Hi, it’s Robert Kincaid again.”

“Let me be direct. If it’s a problem for you to come out with me tonight, given the curiosity of small-town people, don’t feel pressure to do it. What I’m trying to say is that I might have made an error in inviting you, so don’t feel compelled in any way to do it. Though I have you along.” (W. 79)

เสรี ปิยะฉัตร

“หวัดดีครับ ผมโรเบิร์ต คินเคด...”

“ผมขอพูดตรงๆเลยนะครับว่า ถ้าการที่คุณออกมาดูผมถ่ายรูปลงนิตยสารจะทำให้คุณตกเป็นขี้ปากชาวบ้านแถวนี้ละก็ คุณอย่าฝืนใจออกมากับผมเลย คือว่า สิ่งที...ผมอยากบอกคุณตอนนี้ก็คือ ผมอาจจะทำผิดที่ชวนคุณ เพราะฉะนั้นคุณจึงไม่จำเป็นต้องไปก็ได้ ถึงแม้ผมจะอยากให้คุณไปดูผมถ่ายภาพก็ตาม” (ส. 92)

“บุญญรัตน์”

“ไฮ...นี่ผมโรเบิร์ต คินเคดอีกครั้งนะครับ”

“ผมขอพูดตรงๆเลยนะว่า ถ้ามีปัญหาสำหรับคุณถ้าจะออกมากับผมคืนนี้ เพราะอาจจะสร้างความสงสัยใคร่รู้ให้เกิดขึ้นกับผู้คนในเมืองนี้แล้วละก็ อย่ารู้สึกว่ามันเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำเลยนะครับ...”

“สิ่งที่ผมกำลังพยายามจะบอกคุณก็คือ บางทีผมอาจจะทำผิดที่ชวนคุณออกมา เพราะฉะนั้น ถ้าลำบากใจละก็ไม่ต้องมาก็ได้ครับ แม้ว่าผมจะอยากให้คุณมาด้วยสักแค้นก็ตาม” (บ. 76)

ในตัวอย่างที่ 39 นี้ เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) นอกเหนือจากต้นฉบับเช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า เสรี ปิยะฉัตรเสริมเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) ในตอนท้ายของย่อหน้าแรกด้วย เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าย่อหน้าต่อไปมีความต่อเนื่องกับย่อหน้าแรกเพราะเป็นคำพูดของคนที่เดียวกันนั่นคือ โรเบิร์ต คินเคด นอกจากนี้ข้อความที่ว่า “คือว่า สิ่งที... ผมอยากบอกคุณตอนนี้ก็คือ ผมอาจจะทำผิดที่ชวนคุณ” ซึ่งเสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลาเข้าไปหลังคำว่า “สิ่งที...” ด้วยนั้น สามารถบอกความรู้สึกของโรเบิร์ต คินเคดในขณะนั้นได้ว่า กำลังรู้สึกกังวลใจว่าจะพูดต่อหรือไม่

ส่วนบทแปลของ “บุญญรัตน์” ในตัวอย่างเดียวกัน ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ผู้แปลได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลาเข้าไปในข้อความ “ไอ...นี่ผมโรเบิร์ต คินเคด” อีกจุดหนึ่ง เพื่อเป็นการเว้นถ้อยคำ นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ยังใช้รูปแบบการขึ้นย่อหน้าใหม่ด้วย ดังนั้น “บุญญรัตน์” จึงเสริมเครื่องหมายจุดประในตอนท้ายของย่อหน้าแรก เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าย่อหน้าต่อไปมีความต่อเนื่องกับย่อหน้าแรก

ตัวอย่างที่ 37 - 39 ได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะการใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาที่ “คล้ายคลึงกัน” ระหว่างงานแปลทั้งสองฉบับ กล่าวคือ โดยส่วนใหญ่แล้วเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” จะคงเครื่องหมายจุดไข่ปลาซึ่งบอกถึงการเว้นถ้อยคำไว้ตามต้นฉบับ และผู้แปลทั้งสองท่านมักจะใส่เครื่องหมายนี้เพิ่มเติมลงไปในบทแปลด้วย เพื่อสื่ออารมณ์และความรู้สึกของตัวละครด้วย เช่น ความรู้สึกนึ้งอึ้ง เจินอาย หรือถึงเลใจ และการที่ผู้แปลเพิ่มเครื่องหมายจุดประลงไปในบทแปลนั้นก็ไม่ได้ทำให้บทแปลดูรกตาเมื่ออ่าน เพราะเครื่องหมายวรรคตอนประเภทนี้มักพบในงานวรรณกรรมอยู่เสมอ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มรสชาติและสีสันของเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น

4.4.2 การใช้เครื่องหมายอัญประกาศ (“...”)

เครื่องหมายอัญประกาศ เป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้เขียนกำกับข้อความที่เป็นคำพูดหรือข้อความที่ยกมาอ้าง และจากการศึกษา “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ผู้วิจัยพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้ว เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ยังคงเครื่องหมายอัญประกาศตามต้นฉบับ เมื่อข้อความนั้นเป็นคำพูดหรือบทสนทนา ดังตัวอย่างที่ 40

ตัวอย่างที่ 40**ต้นฉบับ**

"It's real nice, real pretty here." he said, his voice reverberating inside the covered bridge.

Francesca nodded. "Yes, it is. We take these old bridges for granted around here and don't think much about them."

"Thanks for the guided tour." He smiled softly. "I'll come back at dawn one of these days and get my shots." (W. 36)

เสรี ปิยะจักร

"สวยเหลือเกิน" เสียงของเขาก้องอยู่ได้หลังคาสะพาน
ฟรานเซสกาพยักหน้า "ถูกแล้วละ แต่พวกเราที่อยู่แถวนี้คงเห็นมันทุกวันจึงมอง
ข้ามความสวยของมันไป"

"ขอบคุณที่พาผมมา" เขายิ้มให้อย่างนินวล "ผมจะกลับมาถ่ายภาพที่นี่ตอนเช้าๆ
ใน 2-3 วันนี้" (ส. 49)

"บุญญรัตน์"

"ที่นี่สวยมากเลยละครับ" เสียงพูดของเขาสะท้อนอยู่ในหลังคาที่คลุมครอบ
สะพานแห่งนั้นไว้และฟรานเซสกาพยักหน้ารับ

"ใช่ละ เราทุกคนที่นี่ถือประโยชน์จากการที่มีสะพานตั้งอยู่ในละแวกนี้แต่ไม่ค่อย
ได้คิดถึงมันเท่าไหร่นักหรอก"

"ขอบคุณมากครับที่ช่วยพามาเที่ยว" รอยยิ้มอ่อนโยนฉาบฉวยบนใบหน้า "ผมเห็น
จะต้องกลับมาใหม่ตอนเช้าตรู่จะได้ถ่ายรูปไว้" (บ. 34)

แต่ในบางครั้งผู้แปลทั้งสองท่านได้ตัดเครื่องหมายอัญญประกาศออก ดังตัวอย่างที่ 41

ตัวอย่างที่ 41**ต้นฉบับ**

"Quiet? Could something smell Quiet?" She was thinking about the phrase, asking herself. (W. 54)

เสรี ปิยะจักร

กลิ่นแบบเงียบๆมีด้วยหรอ...เธอถามตัวเอง (ส. 66)

“บุญญรัตน์” หอมเจียบๆ ...มันไปได้หรือที่อะไรบางอย่างจะหอมแบบเจียบๆ ได้...

เธอครุ่นคิดถึงคำพูดประโยคนั้นแล้วก็ถามตัวเองอยู่ในใจ (บ. 52)

เหตุที่ผู้แปลทั้งสองท่านตัดเครื่องหมายอัญญประกาศออกในตัวอย่างนี้ อาจเป็นเพราะข้อความในต้นฉบับเป็นแค่ความคิดของตัวละครในเรื่อง ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องคงเครื่องหมายอัญญประกาศไว้ตามต้นฉบับ เพราะผู้อ่านจะได้เข้าใจว่า ข้อความนี้เป็นเพียงความคิดของตัวละครเท่านั้น ไม่ใช่คำพูดหรือการเน้นใดๆ นอกจากนี้ผู้แปลได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลาเข้ามาในประโยคด้วย เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวละครกำลังนั่งคิดอยู่

นอกจากนั้นแล้ว เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” จะคงเครื่องหมายอัญญประกาศ (“...”) เอาไว้ ถ้าเครื่องหมายอัญญประกาศนั้นถูกนำมาใช้เพื่อเน้นข้อความ ดังตัวอย่างที่ 42

ตัวอย่างที่ 42

ต้นฉบับ

The postmark read “Seattle, WA, Sep 12 65.” She always looked at the postmark first. That was part of the ritual. Then to the address written in long-hand: “Francesca Johnson, RR 2, Winterset, Iowa.” Next the return address, carelessly scabbled in the upper left: “Box 642, Bellingham, Washington.” (W. 20)

เสรี ปิยะฉัตร

ตราไปรษณีย์ประทับที่หน้าซองว่า “ซีแอตเติล ดับบีวเอ 12 กันยายน ค.ศ.1965” ฟรานเซสกา มักอ่านตราไปรษณีย์บนซองจดหมายเป็นสิ่งแรกเสมอ แล้วจึงอ่านที่อยู่ซึ่งผู้ส่งเขียนด้วยลายมือว่า “ฟรานเซสกา จอห์นสัน อาร์อาร์ 2 วินเตอร์เซต” จากนั้นจึงอ่านที่อยู่ซึ่งเขียนด้วยลายมือหวัดไว้ที่มุมบนด้านซ้าย “ตู้ปณ. 642 เบลิงแฮม รัฐวอชิงตัน” (ส. 36)

“บุญญรัตน์”

ตราไปรษณีย์ที่ประทับอยู่บนซองนั้นอ่านได้ความว่า “ซีแอตเติล ดับบลิวเอ 12 กันยายน '65” ทุกครั้งที่หีบซองนี้ขึ้นมา เธอจะดูที่ตราไปรษณีย์ก่อน มันกลายเป็นส่วนหนึ่งของธรรมเนียมที่พึงปฏิบัติไปแล้ว หลังจากนั้นก็จะอ่านค่าบลที่อยู่ซึ่งจำหน้าไว้ว่า “ฟรานเซสกา จอห์นสัน อาร์อาร์ 2 วินเตอร์เซต ไอโอวา”

ต่อไปเธอจะอ่านคำบลที่อยู่ของผู้ส่งซึ่งอยู่มุมซ้ายบนของซองมีข้อความว่า

“ดู! ไปรษณีย์ 642 เบลลิงแฮม วอชิงตัน”

(บ. 20)

เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ยังคงเครื่องหมายอัญญประกาศเอาไว้ในตัวอย่างนี้ เนื่องจากผู้เขียนต้นฉบับได้ใช้เครื่องหมายดังกล่าวเพื่อเป็นการเน้นว่า ข้อความบนจดหมายมีความสำคัญต่อฟรานเซสกาซึ่งเป็นตัวละครเอกของเรื่อง เพราะเธอจะต้องอ่านข้อความเหล่านี้ในวันเกิดของตนเองเป็นประจำทุกปี โดยข้อความดังกล่าวได้แก่ ข้อความในตราไปรษณีย์และที่อยู่ของผู้รับและผู้ส่ง ดังนั้นผู้แปลทั้งสองท่านจึงคงเครื่องหมายอัญญประกาศไว้ เพื่อรักษาจุดมุ่งหมายในการเน้นความของผู้เขียน

ตัวอย่างที่ 43 และ 44 เป็นตัวอย่างการใช้เครื่องหมายอัญญประกาศที่ “แตกต่างกัน” ระหว่างผู้แปลทั้งสองท่าน

ตัวอย่างที่ 43

ต้นฉบับ

The first six were easy to find as he mapped out his strategy for photographing them. The seventh, a place called Roseman Bridge, eluded him.

(W. 15)

“บุญญรัตน์”

สำหรับหกสะพานแรกนั้นหาได้ไม่ยาก เมื่อเขาได้คำนวณเส้นทางเพื่อที่จะถ่ายรูปสะพานแต่ละแห่ง แต่สำหรับสะพานแห่งที่เจ็ด ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “โรสแมนบริดจ์” นั้นหาไม่พบ

(บ. 15)

เสรี ปิยะฉัตร

6 สะพานแรกหาไม่ยาก แต่เขาหาสะพานโรสแมนซึ่งเป็นสะพานที่ 7 ไม่

พบ

(ส. 29)

ในตัวอย่างนี้ “บุญญรัตน์” ได้ใช้เครื่องหมายอัญญประกาศเพิ่มเติมจากต้นฉบับ เมื่อแปลคำว่า Roseman Bridge นั้นเป็นเพราะผู้แปลต้องการเน้นคำๆ นี้ เนื่องจาก Roseman Bridge เป็นสถานที่ที่ทำให้โรเบิร์ต คินเคดและฟรานเซสกา จอห์นสันได้มาพบและรักกัน แต่ในข้อความเดียวกัน เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้ใช้เครื่องหมายอัญญประกาศเพิ่มเติมจากต้นฉบับ เพื่อเน้นข้อความเหมือน “บุญญรัตน์” และมีข้อที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งคือ ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” แปลคำว่า “The first six...” ว่า “หกสะพานแรก” เหมือนกัน ซึ่งแท้จริงแล้ว การแปลของทั้งสองท่านยังติดโครงสร้างภาษาอังกฤษอยู่ ผู้แปลทั้งสองท่านควรแปลคำว่า “สะพานหกแห่งแรก” มากกว่า

ตัวอย่างที่ 44

ต้นฉบับ	She noticed he'd said "making" pictures. "You make pictures, not take them?"	(W. 50)
เสรี ปิยะฉัตร	ฟรานเซสกาสะดุดตรงที่เขาใช้คำว่า...สร้างภาพ "คุณไม่ได้ถ่ายภาพหรือคะ"	(ส. 63)
"บุญญรัตน์"	เธอสังเกตเห็นอีกว่าเขาใช้คำว่า "ทำ" รูป "คุณทำรูป ไม่ใช่ถ่ายรูปหรือหหรือคะ?"	(ป. 48)

ในตัวอย่างที่ 44 เสรี ปิยะฉัตรคัดเครื่องหมายอัญประกาศในต้นฉบับ ซึ่งผู้เขียนใช้นั้น คำว่า making picture ออกไป แล้วใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เพื่อบอกผู้อ่านว่า ตัวละครกำลังนึกคิดอยู่เพิ่มเข้ามาในประโยคแทน แต่ "บุญญรัตน์" ยังคงเครื่องหมายอัญประกาศเพื่อนำความเหมือนในต้นฉบับ นอกจากนี้ "บุญญรัตน์" ยังแปลคำว่า "making" pictures ว่า "สร้างภาพ" " ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ถูกต้องตามต้นฉบับ ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ และสื่อความหมายตามที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการได้

จากตัวอย่างที่ 40 - 44 พบว่า ลักษณะการใช้เครื่องหมายอัญประกาศของผู้แปลทั้งสองท่านที่ "เหมือนกัน" นั่นคือ เสรี ปิยะฉัตรและ "บุญญรัตน์" จะคงเครื่องหมายอัญประกาศในต้นฉบับไว้ เมื่อข้อความนั้นเป็นคำพูดหรือบทสนทนา นอกจากนี้ทั้งสองท่านยังคัดเครื่องหมายอัญประกาศออกไป ถ้าเครื่องหมายดังกล่าวไม่ได้แสดงถึงคำพูดหรือช่วยเน้นคำใดๆ ส่วนลักษณะการใช้เครื่องหมายอัญประกาศของผู้แปลที่ "แตกต่างกัน" นั่นคือ "บุญญรัตน์" จะใช้เครื่องหมายอัญประกาศทุกครั้ง ถ้ามันช่วยเน้นความสำคัญของข้อความ และในบางครั้ง "บุญญรัตน์" จะใช้เครื่องหมายอัญประกาศเพิ่มเติมในบทแปลของตนด้วย ถ้าเห็นว่าคำๆใดมีความสำคัญและควรใส่เครื่องหมายดังกล่าวเพื่อนำความ ส่วนเสรี ปิยะฉัตรจะคงเครื่องหมายอัญประกาศที่ช่วยเน้นความเป็นบางครั้งเท่านั้น

4.4.3 การใช้เครื่องหมายปริศนีย์ (?)

เครื่องหมายปริศนีย์หรือเครื่องหมายคำถาม จะถูกนำไปวางไว้หลังประโยคคำถามชนิดต่างๆ ซึ่งในงานแปล "สะพานนี้มีความรัก" นั้น เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้คงเครื่องหมายปริศนีย์ตามต้นฉบับเลย ส่วน "บุญญรัตน์" ยังคงใช้เครื่องหมายปริศนีย์ใน "รักนี้ชั่วชีวิต" ตามต้นฉบับทุกตำแหน่ง จะเห็นได้

ว่า การใช้เครื่องหมายปริศนในงานแปลของทั้งสองท่านมีความ “แตกต่างกัน” ดังจะกล่าวโดยละเอียดในตัวอย่างที่ 45 – 47

ตัวอย่างที่ 45

ต้นฉบับ

“How long will you be here?” she asked, looking down at the vegetables she was working on.

“Probably about a week.”

“Where are you staying? In town?”

“Yes. A little place with cabins. Something-or-other Mother Court.” (W. 47-48)

เสรี ปิยะฉัตร

“คุณจะอยู่ที่นี้ต่อไปนานแค่ไหนคะ” เธอถาม แต่ตามองผักที่กำลังล้าง

“คงสักอาทิตย์มั้งครับ”

“คุณพักอยู่ที่ไหน ในเมืองหรือคะ”

“ครับ เป็นบ้านหลังเล็กๆที่มีห้องหลายห้อง รู้สึกละมุนเหมือนมอเตอร์คอร์ทหรืออะไร

นี่แหละ”

(ส. 60)

“บุญญรัตน์”

“คุณจะอยู่ที่นี้นานไหมคะ?” เธอถาม ตาจับอยู่กับผักที่กำลังล้าง

“ยังไม่แน่เลยครับ ช่วงนี้งานผมไม่มาก และยังมีเวลาที่จะส่งรูปสะพานนี้ขึ้นตั้งตามอาทิตย์ ถ้าทุกอย่างเป็นไปได้ ผมก็คงจะอยู่สักอาทิตย์หนึ่งหรือประมาณนั้น”

“แล้วคุณพักที่ไหนล่ะคะ... ในเมืองหรือ?”

“ครับ เป็นสถานที่เล็กๆที่มีเคบินอยู่หลายหลัง มอเตอร์ คอร์ทหรืออะไรทำนองนี้”

(ป. 46)

ในตัวอย่างที่ 45 เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้คงเครื่องหมายปริศนิตั้งประโยคคำถามเลย ส่วน “บุญญรัตน์” ยังคงเครื่องหมายปริศนิตามต้นฉบับทุกตำแหน่ง

และในตำแหน่งที่เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้ใส่เครื่องหมายปริศนิตั้งประโยคคำถามนั้น บางครั้งผู้แปลได้ใส่เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เข้าไปแทนที่ ดังตัวอย่างที่ 46 และ 47

ตัวอย่างที่ 46

ต้นฉบับ

She remembered the brandy. "I have some brandy. Or would you like some coffee?"

"Is the possibility of both open?" His words came out of the darkness. She knew he was smiling. (W. 61)

เสรี ปิยะฉัตร

ฟรานเซสกานึกถึงบรันดีที่เก็บไว้ได้ "ฉันมีบรันดีเก็บอยู่ขวดหนึ่ง หรือว่าคุณอยากดื่มกาแฟ..."

"ทั้ง 2 อย่างพร้อมๆ กันเลยได้มั๊ยครับ" แม้จะมีคณมองไม่เห็นหน้า แต่เธอก็รู้ว่าเขากำลังยิ้ม (ส. 74)

"บุญญรัตน์"

และเธอก็นึกถึงบรันดีขึ้นมาได้

"ฉันมีบรันดีค่ะ หรือคุณอยากได้กาแฟมากกว่าคะ?"

"เป็นไปได้ไหมล่ะครับถ้าจะขอทั้งสองอย่าง?" เสียงพูดของเขาดังอยู่ในความมืด เธอรู้ว่าใบหน้าของเขาระบายอยู่ด้วยยิ้มกริ่ม (บ. 59)

จากข้อความ "ฉันมีบรันดีเก็บอยู่ขวดหนึ่ง หรือว่าคุณอยากดื่มกาแฟ..." ในตัวอย่างที่ 46 จะเห็นได้ว่า ถึงแม้เสรี ปิยะฉัตรจะไม่ได้ใส่เครื่องหมายปริศนิตามต้นฉบับ แต่ผู้แปลก็ได้ใส่เครื่องหมายจุดไข่ปลาเข้ามาแทนหลังประโยคคำถามนั้น เป็นวิธีการที่ให้อ่านเข้าใจเองว่าข้อความนี้เป็นประโยคคำถาม โดยไม่ต้องใช้เครื่องหมายปริศนิตบอกรให้อ่านทราบ นอกจากนี้เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) ยังช่วยบอกให้อ่านทราบว่ามีข้อความที่เกี่ยวข้องกันตามมา ส่วน "บุญญรัตน์" ยังคงรูปแบบการใช้เครื่องหมายปริศนิตามต้นฉบับเช่นเดิม

ตัวอย่างที่ 47

ต้นฉบับ

But he wasn't alone and really wasn't blame. What was the barrier to freedom that had been erected out here? Why the walls and the fences preventing open, natural

relationships between men and women? Why the lack of intimacy, the absence of eroticism? (W. 90)

เสรี ปิยะฉัตร

แต่จะโทษที่เขาคนเดียวก็ไม่ได้ ทำไม ...ทำไมผู้หญิงกับผู้ชายจึงไม่อาจพบกัน
อย่างเปิดเผย ทำไมการมารวมจึงเป็นเรื่องต้องห้าม (ส. 102)

“บุญญรัตน์”

แต่โดยความเป็นจริงแล้ว จะตำหนิเขาคนเดียวก็ไม่ได้ อะไรคืออุปสรรคที่ถูกนำมา
ขวางกั้นไว้ที่นี่เล่า...? ทำไมทั้งปราชัยและรั้วที่ล้อมไว้จึงไม่เปิดทางให้กับความสัมพันธ์
ระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงบ้าง...? ทำไมมันจึงปราศจากความสัมพันธ์อันสนิทสนม ความรู้สึก
ในสรักเหล่านั้นมันเหือดหายไปไหน...? (ป. 86)

ในตัวอย่างที่ 47 เสรี ปิยะฉัตรก็ยังคงไม่ใช่เครื่องหมายปริศนิตามต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้แปล
ได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เข้ามาในประโยคเช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 42 ด้วย เพื่อช่วยสื่อ
อารมณ์น้อยยอกน้อยใจในชะตาชีวิตของตัวละครในเรื่อง และมีสิ่งหนึ่งที่นำสังเกตในบทแปลของ
เสรี ปิยะฉัตรนั่นคือ ผู้แปลแปลข้อความย่อหน้านั้นแบบสรุปความ ทำให้รสชาติของเรื่องในช่วงนี้
ขาดน้ำหนักลงไปมาก ส่วน “บุญญรัตน์” ยังคงเครื่องหมายปริศนิตั้งไว้ทั้งๆที่ประโยคนี้เป็นคำถามที่ไม่
ต้องการคำตอบหรือคำถามเทียม (Rhetorical Question) นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มเครื่องหมาย
จุดไข่ปลา (...) เข้ามาข้างหน้าเครื่องหมายปริศนิตั้งทุกตำแหน่งในประโยค เพื่อช่วยทอดอารมณ์น้อยใจ
และความรู้สึกดัดพ้อต่อว่าของตัวละครในเรื่องเช่นเดียวกับเสรี ปิยะฉัตร

จากตัวอย่างที่ 45 – 47 จะเห็นได้ว่า ลักษณะการใช้เครื่องหมายปริศนิตั้งของเสรี ปิยะฉัตรและ
“บุญญรัตน์” มี “ความแตกต่างกัน” กล่าวคือ เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้ตั้งเครื่องหมายปริศนิตั้งหลังประโยค
คำถามตามต้นฉบับเลย นอกจากนี้ในบางตำแหน่งที่เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้ใส่เครื่องหมายปริศนิตั้ง
หลังประโยคคำถามนั้น ผู้แปลได้ใส่เครื่องหมายจุดไข่ปลาเข้าไปแทนที่ เพื่อช่วยถ่ายทอดความรู้สึก
และอารมณ์ของตัวละครในขณะนั้น ส่วน “บุญญรัตน์” ยังคงเครื่องหมายปริศนิตั้งหลังประโยคคำถาม
ตามต้นฉบับทุกตำแหน่ง และบางครั้งก็ได้เพิ่มเครื่องหมายจุดไข่ปลาหลังประโยคคำถามเช่นเดียว
กับเสรี ปิยะฉัตรด้วย

ในกรณีนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในงานวรรณกรรมหรืองานเขียนประเภทอื่นๆ ผู้เขียนไม่
จำเป็นต้องใส่เครื่องหมายปริศนิตั้งท้ายประโยคคำถามก็ได้ เนื่องจากเครื่องหมายวรรคตอนประเภทนี้

ไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย เพราะเมื่อผู้อ่านอ่านก็สามารถเข้าใจได้เอง ว่าข้อความนี้เป็นประโยคคำถาม

4.4.4 การใช้เครื่องหมายยัติภังค์ (—)

เครื่องหมายยัติภังค์ เป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้เขียนข้อความแสดงการติดต่อเนื่องกันของคำหรือพยางค์ที่แยกกัน หรือใช้คั่นข้อความที่อธิบายแทรกเข้ามาอย่างไม่เป็นทางการ จากการศึกษางานแปลทั้งสองสำนวน ผู้วิจัยพบว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ไม่ได้ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ในงานแปลของตนเอง เนื่องจากเครื่องหมายวรรคตอนชนิดนี้ไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย ดังตัวอย่างที่ 48 – 50

ตัวอย่างที่ 48

ต้นฉบับ

She had been twenty-five when they met --- out of the university for three years, teaching at a private school for girls, wondering about her life.

(W. 19)

เสรี ปิยะฉัตร

ฟรานเซสกาพบกับสามีตอนอายุ 25 ตอนนั้นเธอจบจากมหาวิทยาลัยมาได้ 3 ปีแล้ว และสอนหนังสืออยู่ในโรงเรียนสตรีเอกชนแห่งหนึ่ง เธอนึกทบทวนถึงชีวิตที่ผ่านมา

(ส. 34)

“บุญญรัตน์”

ตอนที่เธอกับเขาเพิ่งมาพบกันนั้น ฟรานเซสกาเพิ่งอายุได้ยี่สิบห้า สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยได้สามปี ทำงานเป็นครูสอนหนังสือในโรงเรียนสตรีแห่งหนึ่งและกำลังทิวสวงสงสยกับชีวิตในวันข้างหน้าของตนอยู่

(บ. 19)

การที่ทั้งสองท่านไม่ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ นั้นเป็นเพราะ ผู้แปลใช้วิธีการสร้างประโยคขึ้นมาใหม่ ทำให้ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องหมายดังกล่าว ดังเช่นตัวอย่างที่ 49 นี้ เสรี ปิยะฉัตรเพิ่มข้อความว่า “ตอนนั้นเธอจบ...” เข้ามาในประโยค ส่วน “บุญญรัตน์” ได้ยืมคำว่า “ฟรานเซสกาเพิ่งอายุได้ยี่สิบห้า” มาด้านหลังข้อความ “ตอนที่เธอกับเขาเพิ่งมาพบกันนั้น” แล้วต่อด้วยคำกริยาคือ “สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยได้สามปี” และคำกริยาอื่นได้พอดี

ในบางครั้งเมื่อผู้แปลทั้งสองท่านไม่ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ ผู้แปลก็จะใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) แทนที่ตำแหน่งเครื่องหมายยัติภังค์นั้น เพื่อช่วยบอกกว่าเป็นการเว้นถ้อยคำ ดังตัวอย่างที่ 49 และ 50

ตัวอย่างที่ 49

ต้นฉบับ	“What is it you do, exactly---I mean with the photography?” (W. 40)
เสรี ปิยะฉัตร	“คุณทำอะไรคะ...ฉันหมายถึงกับภาพที่คุณถ่ายนั่นะคะ” (ส. 53)
“บุญญรัตน์”	“จริงๆแล้วคุณทำอะไรคะ...ฉันหมายถึงกับการถ่ายรูปนั่นะ” (บ. 38)

ตัวอย่างที่ 50

ต้นฉบับ	“Okay, you’re on. Go ahead. I’ll load the equipment in Harry---that’s my truck---and be right there.” (W. 85)
เสรี ปิยะฉัตร	“ก็ได้ ไปที่บ้านคุณเลยก็ดี คุณล่วงหน้าไปก่อนได้เลย ผมขอเวลาเก็บเครื่องมือเครื่องมือใส่เข้าแฮรี่...รถกระบะของผมเดียว เสร็จแล้วผมจะตามไป” (ส. 97)
“บุญญรัตน์”	“โอเค ฉันเอาตามแบบของคุณดีกว่า คุณขับนำไปก่อนได้เลย ผมจะเก็บเครื่องมือใส่แฮรี่...ผมหมายถึงรถของผมเสียก่อน แล้วจะตามไป” (บ. 81)

จากตัวอย่างที่ 48 – 50 จะเห็นได้ว่า ลักษณะการใช้เครื่องหมายยัติภังค์ของเสรี ปิยะฉัตร และ “บุญญรัตน์” มีลักษณะ “เหมือนกัน” นั่นคือ ผู้แปลจะไม่ใช้เครื่องหมายนี้ในบทแปล เพราะไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย ดังนั้นทั้งสองท่านจึงใช้การเว้นวรรคหรือเครื่องหมายจุดไข่ปลาแทน ซึ่งทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกว่าถูกขัดจังหวะเมื่ออ่าน

4.4.5 การใช้เครื่องหมายจุลภาค (,)

เครื่องหมายจุลภาค เป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่ใช้เขียนเว้นวรรคคำหรือข้อความในประโยค จากการศึกษางานแปลทั้งสองท่านพบว่า ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะการใช้เครื่องหมายจุลภาคของเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” มีลักษณะ “เหมือนกัน” นั่นคือ ผู้แปลจะไม่ใช้เครื่องหมายนี้ในบทแปล ทั้งๆ ที่เครื่องหมายนี้ใช้แยกข้อความหรือคำออกจากกัน เพื่อให้มีใจความชัดเจนและไม่คลุมเครือ นั่นเป็นเพราะในภาษาไทยไม่นิยมใช้เครื่องหมายจุลภาค นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตด้วยว่า ในบางตำแหน่งที่ผู้แปลได้ตัดเครื่องหมายจุลภาคออกปอนั้น ผู้แปลก็ได้้นำเครื่องหมายจุดประ (...) เข้ามาในแทนที่ เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่า เป็นการเว้นถ้อยคำ ดังเช่นตัวอย่างที่ 51 และ 52

ตัวอย่างที่ 51

ต้นฉบับ	That was all he said. Francesca didn’t push it. But she felt better, selfishly, and wondered again why she should care one way or the other. (W. 49)
---------	--

- เสรี ปิยะฉัตร เขาเล่าให้ฟังแค่นั้น ฟรานเซสกาก็ไม่เข้าใจ แต่รู้สึกดีขึ้น ช่างเห็นแก่ตัวจริงนะ...เธอถามตัวเองไม่ได้ว่าทำไมต้องแสร้งเรื่องนี้ด้วย (ส. 62)
- “บุญญรัตน์” เขาตอบสั้นๆเพียงแค่นั้น และฟรานเซสกาาก็มิได้รู้กริ้วให้เขาพูดต่อ แต่ความรู้สึกดีขึ้นอย่างมาก น่าจะเป็นเพราะความเห็นแก่ตัว...แล้วก็สงสัยอยู่ในใจว่าทำไมเธอจะต้องแสร้งด้วยการที่เขาสงสัยหรือหย่า (บ. 47)

ตัวอย่างที่ 52

- ต้นฉบับ Robert had asked her to arch her back ever so slightly, and he had whispered then, “Yes, yes, that’s it, stay there.” That was when he had taken the photograph at which she now stared. (W. 26)
- เสรี ปิยะฉัตร โรเบิร์ตบอกให้เธอแอ่นหน้าอกขึ้นนิดหนึ่งด้วยเสียงแผ่วเบา ก่อนกดชัตเตอร์ว่า “นั่น...อย่างนั้น...อย่างนั้นแหละ...แล้วอยู่นิ่งๆ” นั่นคือทำในภาพถ่ายที่เธอกำลังดูอยู่ในมือตอนนี้ (ส. 41)
- “บุญญรัตน์” โรเบิร์ตขอให้เธอแอ่นหลังเล็กน้อย แล้วพิมพ์ภาพแล้วบอกว่า “นั่นละ...นั่นละ...อยู่อย่างนั้นละ” และนั่นคือตอนที่เขากำลังถ่ายรูปที่เธอกำลังถืออยู่ในมือและจ้องมองอยู่ขณะนี้ (บ. 25)

4.4.6 การใช้เครื่องหมายทวิภาค (:)

เครื่องหมายทวิภาค เป็นเครื่องหมายที่ใช้เพื่อบอกว่า ต่อจากนี้ไปจะมีสิ่งหลายๆ สิ่ง หรือข้อความหลายๆ ข้อความตามมา หรือใช้เขียนหลังข้อความบางชนิด หรือตัวเลขบอกเวลา ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ผู้แปลทั้งสองท่านไม่ได้ใช้เครื่องหมายนี้เลย ซึ่งก็คงเป็นเหตุผลเดียวกันกับการไม่ใช้เครื่องหมายอัฒจันทร์และเครื่องหมายจุลภาค นั่นคือในภาษาไทยไม่นิยมการใช้เครื่องหมายทวิภาค ดังจะแสดงให้เห็นในตัวอย่างที่ 53 และ 54

ตัวอย่างที่ 53

- ต้นฉบับ He handed her a bottle and raised his in a half salute: “To covered bridges in the late afternoon or, better yet, on warm, red mornings.” He grinned. (W. 46)

เสรี ปิยะฉัตร เขาส่งเบียร์ขวดหนึ่งให้เธอและขวดในมือของเขาขึ้นเป็นเชิงเชิญชวน
 “แค่สะพานในยามเย็น หรือจะให้ดีกว่านั้นก็คือ...ในยามรุ่งอรุณอันอบอุ่น” (ส. 58)
 “บุญญรัตน์” เขาส่งขวดหนึ่งมาให้ และยกขวดของตนเองขึ้นมาชูตรงหน้า
 “แค่สะพานหลังคาคดุมในยามบ่าย หรือ...ถ้าจะให้ดีกว่านั้น...ในยามเช้า
 ท่ามกลางแสงสีแดงอันอบอุ่น” พุดจบเขาก็ยิ้มกว้างให้ (บ. 44)

ในตัวอย่างที่ 53 เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้ใช้เครื่องหมายทวิภาคในบทแปล ส่วน “บุญญรัตน์” ก็ไม่ได้ใช้เครื่องหมายทวิภาคเช่นกัน “บุญญรัตน์” ใช้วิธีนำข้อความ “To covered bridges in the late afternoon...” ซึ่งเป็นคำพูดที่อยู่หลังเครื่องหมายทวิภาคมาจัดเป็นย่อหน้าใหม่แทนการใช้เครื่องหมายนั้น

ตัวอย่างที่ 54

ต้นฉบับ He said nothing for a moment. Then: “I scribbled something in my notebook the other day for future use, just had the idea while driving along; that happens a lot.” (W. 42)

เสรี ปิยะฉัตร โรเบิร์ตต้องไปครู่หนึ่งก่อนพูดขึ้นว่า “เมื่อวันก่อนผมจดคำพูดเพราะๆไว้ในสมุดบันทึกผมประโยชน์หนึ่ง เพื่อวันหนึ่งข้างหน้าผมอาจจะมีโอกาสหยิบยกมาใช้ เป็นคำพูดที่ผมคิดขึ้นมาเองตอนขับรถ เพราะตอนขับรถผมชอบคิดอะไรเรื่อยเปื่อย” (ส. 55)

“บุญญรัตน์” เขานั่งนิ่งเงียบไปเป็นครู่ และในที่สุดก็เอ่ยออกมาว่า
 “เมื่อไม่กี่วันก่อน ผมได้เขียนอะไรบางอย่างลงในสมุดบันทึก เพื่อว่าจะเอาไว้ใช้ให้เป็นประโยชน์ในวันข้างหน้า มันเป็นความคิดบางอย่างที่เกิดขึ้นตอนที่อยู่ในระหว่างการขับรถ ซึ่งมีอะไรต่อมิอะไรเกิดขึ้นให้เห็นอยู่ตลอดเวลา” (บ. 40)

ในตัวอย่างที่ 54 เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้ใช้เครื่องหมายทวิภาคในบทแปล ส่วน “บุญญรัตน์” ก็ไม่ได้ใช้เครื่องหมายนี้ในบทแปลเช่นกัน “บุญญรัตน์” ใช้วิธีนำข้อความ “I scribbled something in my notebook the other day for future use ...” ซึ่งเป็นคำพูดที่อยู่หลังเครื่องหมายทวิภาคมาจัดเป็นย่อหน้าใหม่แทนการใช้เครื่องหมายทวิภาค

จากตัวอย่างที่ 53 และ 54 จะเห็นได้ว่า ลักษณะการใช้เครื่องหมายทวิภาคของเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” มีลักษณะ “คล้ายคลึงกัน” กล่าวคือ ผู้แปลทั้งสองท่านจะไม่ใช้เครื่องหมายนี้ในงานแปล เพราะไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ได้นำการจัดย่อหน้าใหม่มาใช้แทนเครื่องหมายทวิภาค เมื่อข้อความหลังเครื่องหมายดังกล่าวเป็นคำพูดหรือบทสนทนา

4.4.7 การใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;)

เครื่องหมายอัฒภาค เป็นเครื่องหมายที่ใช้เขียนแยกข้อความซึ่งเป็นประโยคขยายหลายๆ ประโยค เพื่อให้ความชัดเจนขึ้น โดยในตัวอย่างที่ 55 และ 56 เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” นั้นไม่ได้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) ใน “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” เช่นเดียวกับการไม่ใช้เครื่องหมายทวิภาค (:) ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อ 4.4.6 ทั้งนี้เพราะเครื่องหมายอัฒภาคในภาษาอังกฤษเป็นเครื่องหมายที่ใช้แยกประโยคออกจากกัน แต่ข้อความนั้นไม่ต้องการที่จะแยกออกจากกันโดยเด็ดขาด เนื่องจากข้อความเหล่านั้นมีน้ำหนักพอๆ กันหรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก แต่ในภาษาไทยไม่มีการใช้เครื่องหมายนี้

ตัวอย่างที่ 55

ต้นฉบับ	Secretly, she was glad they never seem to arrange a visit on her birthday; she had her own ceremonies reserved for that day. (W. 18)
เสรี ปิยะฉัตร	ความจริงฟรานเซสกาเองก็รู้สึกสบายใจอยู่บ้างที่ลูกๆ ไม่ได้วางแผนมาฉลองวันเกิดให้เธอ เพราะเธอได้วางแผนฉลองงานวันเกิดให้ตัวเองไว้แล้ว (ส. 33)
“บุญญรัตน์”	ลึกลงไปในใจ ฟรานเซสกาคิดใจไม่ได้ที่ปีนี้ไม่มีลูกมาฉลองวันเกิดด้วย เพราะเธออยากจะฉลองแต่เพียงลำพังในวันสำคัญนี้ (ป. 18)

ตัวอย่างที่ 56

ต้นฉบับ	“At least a towel; I could have done that for him” (W. 113)
เสรี ปิยะฉัตร	“อย่างน้อยก็น่าจะหาผ้าเช็ดตัวให้เขาสักผืน” (ส. 57)
“บุญญรัตน์”	“อย่างน้อยฉันก็ควรจะหยิบผ้าเช็ดตัวให้เขาสักผืนสิ” (ป. 42-43)

ในบางครั้งที่เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” แปลโดยตัดเครื่องหมายอัฒภาค (;) ในต้นฉบับออกไป ผู้แปลได้นำเครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เข้ามาใช้แทนที่ตำแหน่งนั้น เพื่อบอกให้

ผู้อ่านทราบว่าข้อความที่อยู่ด้านหน้าและด้านหลังเครื่องหมายจุดไข่ปลาเป็นข้อความที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน ดังตัวอย่างที่ 57

ตัวอย่างที่ 57

ต้นฉบับ

He was lithe; that was the word she had thought of while watching him.

(W. 26)

เสรี ปิยะฉัตร

คล่องแคล่วดี...นั่นคือคำที่เธอคิดตอนจับตามองดูเขา

(ส. 41)

“บุญญรัตน์”

ท่าทางการเคลื่อนไหวของเขาปราดเปรียว...นั่นเป็นคำที่ผ่านเข้ามาใน
สมองขณะจับตามองการทำงานของเขายู่

(บ. 25)

จากตัวอย่างที่ 55 - 57 จะเห็นได้ว่า ลักษณะการใช้เครื่องหมายอัฒภาคของเสรี ปิยะฉัตร และ “บุญญรัตน์” มีลักษณะ “เหมือนกัน” กล่าวคือ ผู้แปลทั้งสองท่านจะไม่ใช้เครื่องหมายนี้ในงานแปลเพราะไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย ดังนั้นในบางครั้งผู้แปลทั้งสองท่านจึงได้นำเครื่องหมายจุดไข่ปลาเข้ามาแทนที่เครื่องหมายนี้ เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่า ข้อความในประโยคเหล่านั้นมีความเกี่ยวเนื่องกัน

4.4.8 การใช้เครื่องหมายขลิจิตหรือวงเล็บ ()

เครื่องหมายขลิจิตหรือวงเล็บ เป็นเครื่องหมายที่ใช้เขียนคั่นข้อความอธิบาย หรือขยายความข้างหน้า จากการศึกษาฉบับแปลทั้งสองสำนวน ผู้วิจัยพบว่า เสรี ปิยะฉัตรได้นำเครื่องหมายขลิจิตหรือวงเล็บมาใช้ใน “สะพานนี้มีความรัก” เพื่อคั่นข้อความสั้นๆที่อธิบายแทรกเข้ามา ซึ่งอาจขัดจังหวะเนื้อความเดิมบ้าง ดังที่ได้กล่าวไปแล้วใน ตัวอย่างที่ 32 - 35 โดยเสรี ปิยะฉัตรใช้เครื่องหมายวรรคตอนชนิดนี้หลายครั้งในช่วงต้นของงานแปล ส่วน “บุญญรัตน์” ได้นำเครื่องหมายนี้มาใช้เพื่ออธิบายความเพิ่มเติมอย่างสั้นๆใน “รักนี้ชั่วชีวิต” เพียงครั้งเดียวเท่านั้น ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในตัวอย่างที่ 36 ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยได้กล่าวไว้โดยละเอียดแล้วในหัวข้อ 4.3 การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค

จากการศึกษาการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในงานแปลเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” นั้น ผู้วิจัยเห็นว่า เครื่องหมายวรรคตอนที่ผู้แปลทั้งสองท่านนำมาใช้ในงานแปล เช่น เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เครื่องหมายอัฒภาคประกาศ (“...”) เครื่องหมายปรศน์ (?) และเครื่องหมายขลิจิตหรือวงเล็บ (()) เป็นเครื่องหมาย

วรรคตอนที่นิยมใช้ในภาษาไทย แต่เครื่องหมายวรรคตอนอื่นๆ เช่น เครื่องหมายคั่นวรรค (—) เครื่องหมายจุลภาค (,) เครื่องหมายอัฒภาค (;) และเครื่องหมายทวิภาค (:) เป็นเครื่องหมายวรรค-ตอนที่ในภาษาไทยไม่นิยมใช้ ซึ่งผู้แปลทั้งสองท่านก็ได้เลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ผู้อ่านซึ่งเป็นคนไทยคุ้นเคยมาใช้งานแปล และใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาเข้ามาแทนที่เครื่องหมายวรรคตอนที่ยังไม่นิยมในภาษาไทย ซึ่งถ้าผู้แปลทั้งสองท่านใช้เครื่องหมายวรรคตอนตามต้นฉบับภาษาอังกฤษทั้งหมดในงานแปล จะทำให้งานแปลดูรุงรังและไม่น่าอ่าน

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” กับต้นฉบับภาษาอังกฤษคือ “The Bridges of Madison County” ซึ่งได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า รูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่ “เหมือนกัน” ในฉบับแปลทั้งสองฉบับ คือ การจัดย่อหน้าใหม่ทั้งการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายๆ ย่อหน้าและการรวมย่อหน้าหลายๆ ย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียวกัน และผู้แปลทั้งสองท่านยังได้เรียบเรียงความคิดใหม่ทั้งในระดับคำ วลี อนุประโยคและประโยค นอกจากนี้ทั้งสองท่านยังได้เลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนเฉพาะชนิดที่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทยเท่านั้น ส่วนรูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่ “แตกต่างกัน” ของทั้งสองฉบับคือ เสรี ปิยะฉัตรจะเติมคำอธิบายสั้นๆ ในวงเล็บหลังคำหรือประโยคหลายตำแหน่ง ส่วน “บุญญรัตน์” นั้นเติมคำอธิบายในวงเล็บเพียงครั้งเดียว ทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปโดยรวมได้ว่า โดยส่วนใหญ่แล้วรูปแบบการถ่ายทอดความหมายในงานแปลทั้งสองฉบับมีลักษณะที่ “คล้ายคลึงกัน” แต่ก็มีความแตกต่างกันบ้างในรายละเอียดปลีกย่อยบางประการ ถึงแม้ว่าเสรี ปิยะฉัตรและบุญญรัตน์จะปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดความหมายซึ่งทำให้บทแปลของตนเองแตกต่างไปจากต้นฉบับ แต่ในบทแปลนั้นความหมายทางด้านเนื้อหาก็ยังคงอยู่ค่อนข้างครบถ้วนและถูกต้อง ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปในบทที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”

บทที่ 5

**วิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก”
และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”**

ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 ว่า การแปลเป็นการถ่ายทอดความหมายและรูปแบบในการถ่ายทอดความหมาย โดยผู้แปลจะต้องคำนึงถึงการรักษาความหมายเดิมของต้นฉบับเป็นอันดับแรก และปรับรูปแบบการถ่ายทอดความหมายให้เหมาะสมกับภาษาฉบับแปล เพื่อให้ผู้อ่านงานแปลมีผลตอบสนองต่องานที่อ่านได้เท่าเทียมกับผลตอบสนองที่ผู้อ่านต้นฉบับได้รับ

นอกจากนี้สัญญาวิ สายบัว (2538: 1) ยังกล่าวถึงการแปลกับการถ่ายทอดความหมายไว้ว่า การแปลงานเขียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย คือการนำความหมายซึ่งแสดงในรูปของตัวบทภาษาอังกฤษมาแสดงในรูปของภาษาไทย ดังนั้นการแปลจึงเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับสู่ฉบับแปล ความหมายจึงเป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับผู้แปลที่ต้องเก็บจากต้นฉบับให้ได้ งานแปลที่คงความหมายของต้นฉบับไว้ครบถ้วนและถูกต้องจึงนับว่าเป็นงานแปลที่ดี

ก่อนที่ผู้แปลจะถ่ายทอดความหมายที่ตนเองได้รับลงในงานแปลเพื่อเสนอผู้อ่านต่อไปนั้น ผู้แปลจำเป็นต้องเลือกประเภทของการแปลเสียก่อน และจะต้องเลือกใช้รูปแบบการแปลที่เหมาะสมกับงานของตนเอง โดยสิทธิรา พินิจภูวดล (2529: 1062) ได้แบ่งการแปลไว้ 2 ประเภทคือ การแปลตามตัวอักษรและการแปลแบบอิสระ

1. การแปลตามตัวอักษรหรือการแปลแบบตรงตัว (Literal translation หรือ word-for-word translation) คือ การแปลที่รักษาสภาพเดิมของภาษาต้นฉบับไว้อย่างเคร่งครัด หรืออาจจะปรับปรุงบ้างเป็นส่วนน้อย

2. การแปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเอาความ (free translation) คือ การแปลที่ไม่จำกัดขอบเขตทั้งทางด้านไวยากรณ์ ความหมาย และความคิด ผู้แปลมีอิสระที่จะตัดทอน ต่อกัน หรือปรับปรุงงานแปลของตนได้

สัญญาวิ สายบัว (2538: 1) ยังได้กล่าวถึงการแปลเพิ่มเติมอีกด้วยว่า สิ่งที่ผู้แปลควรคำนึงถึง คือ การแปลแบบตรงตัว (ตามตัวอักษร) หรือการแปลแบบเอาความ (อิสระ) นั้นไม่ได้แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด เนื่องจากเมื่อเราลงมือแปลเราจะต้องพิจารณาและดูความสำคัญว่า ตัวบทตอนนี้ เราควรจะแปลในลักษณะค่อนข้างไปทางการรักษารูปแบบหรือค่อนข้างไปทางการรักษาความหมาย มากกว่ากัน

จากการศึกษาวิธีการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” กับ “The Bridges of Madison County” นั้น ผู้วิจัยพบว่า ผู้แปลทั้งสองท่านนั้นใช้วิธีการถ่ายทอดความหมายที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เสรี ปิยะฉัตรจะถ่ายทอดความหมายใน “สะพานนี้มีความรัก” ค่อนข้างไปทางแบบเอาความ โดยมีลักษณะเด่นอยู่ 2 อย่างคือการตีความและการลดความ ดังตัวอย่างที่ 58 - 61

ตัวอย่างที่ 58

ต้นฉบับ	On the other end of the wire is a former Iowan named Michael Johnson. (W. vii)
เสรี ปิยะฉัตร	คนโทรฯมาชื่อไมเคิล จอห์นสัน เป็นชาวไอโอวา (ส. 9)
“บุญญรัตน์”	ปลายสายคือชายหนุ่มอดีตชาวไอโอวาชื่อไมเคิล จอห์นสัน (บ. (1))

ข้อความ “On the other end of the wire” หากแปลตามรูปภาษาหรือความหมายแล้วควรจะแปลว่า “ปลายสายโทรศัพท์อีกด้านหนึ่ง” แต่ในที่นี้เสรี ปิยะฉัตรแปลว่า “คนโทรฯมา” เนื่องจากนำบริบทของสถานการณ์เข้ามาเกี่ยวข้องกับการแปลความหมายด้วย โดยผู้แปลตีความว่าปลายสายอีกด้านหนึ่งนั้นหมายถึงผู้ที่โทรศัพท์เข้ามาหาผู้พูดนั่นเอง โดยในตัวอย่างเดียวกันนี้ “บุญญรัตน์” แปลตรงตัวตามรูปภาษาว่า “ปลายสาย”

ในบางครั้งการแปลแบบตีความของเสรี ปิยะฉัตร ยังทำให้เกิดการเพิ่มความซึ่งอาจเกิดจากจินตนาการของผู้แปลเอง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องมากขึ้น ดังตัวอย่างที่ 60

ตัวอย่างที่ 59

ต้นฉบับ	In spite of the investigative effort, gap remains. (w. x)
เสรี ปิยะฉัตร	แม้จะศึกษา ค้นคว้า และเจาะลึกถึงขนาดนี้แล้วก็ตาม <u>เรื่องราวทั้งหมดที่</u> <u>ได้มาก็ยังไม่สมบูรณ์ ยังมีช่องว่างติดค้างอีก</u> (ส. 12)

“บุญญรัตน์” ถึงแม้จะได้ใช้ความพยายามสืบสาวราวเรื่องอย่างมากมายแล้ว แต่มันก็ยังมีช่องว่าง
อยู่ (ป. (5))

นอกจากนี้ยังพบ “การลดความ” ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรมากกว่าใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการแปลข้ามรายละเอียดที่ไม่สำคัญ แต่ยังคงความหมายหลักไว้ ดังตัวอย่างที่ 60 และ 61

ตัวอย่างที่ 60

- ต้นฉบับ Driving toward Madison County at the end of my travels, I felt I had, in many ways, becomes Robert Kincaid. (W. x)
- เสรี ปิยะฉัตร ตอนที่ผมขับรถไปถึงเมดิสัน เคาน์ตีนั้น ผมอดรู้สึกไม่ได้ว่า ผมคือตัวแทนของ โรเบิร์ต คินเคด ดิๆนี่เอง (ส. 12)
- “บุญญรัตน์” ขณะขับรถมุ่งตรงไปยังเมดิสัน เคาน์ตีอันเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางของผมนั้น ผมมีความรู้สึกเหมือนตนเองได้กลายเป็นโรเบิร์ต คินเคดไปแล้ว ด้วยเหตุผลหลายประการ (ป. (4-5))

เสรี ปิยะฉัตรแปลข้ามข้อความ “at the end of my travels” และ “in many ways” ซึ่งแปลว่า “จุดมุ่งหมายปลายทางของผม” และ “ด้วยเหตุผลหลายประการ” ตามลำดับ

ตัวอย่างที่ 61

- ต้นฉบับ Okay. Anything else he could buy on the road if he had forgotten it. (W. 2)
- เสรี ปิยะฉัตร ขาดเหลือนอกจากนี้คงหาซื้อได้ระหว่างการเดินทาง (ส. 18)
- “บุญญรัตน์” โอเค...ถ้าต้องการอะไรนอกเหนือจากนี้เขาสามารถซื้อหาได้ตามรายทาง (ป. 2)

เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความ “Okay. Anything else he could buy on the road if he had forgotten it.” อย่างลดความ โดยคงความหมายหลักคือ “ขาดเหลือนอกจากนี้คงหาซื้อได้ระหว่างการเดินทาง” เอาไว้

ส่วน “บุญญรัตน์” จะถ่ายทอดเนื้อหาของต้นฉบับลงใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ก่อนไปทางแบบตรงตัว นั่นคือ การพยายามรักษารูปแบบและลำดับการเสนอเนื้อเรื่องและความคิดให้ตรงตามต้นฉบับเป็นส่วนใหญ่ แต่ในด้านเนื้อหาจะมีการเพิ่มความจากจินตนาการของผู้แปลเองบ้าง ดังตัวอย่างที่ 62 และ 63

ตัวอย่างที่ 62

- ต้นฉบับ Richard offered a reasonable alternative: kindness and the sweet promise of America. (W. 19)
- “บุญญรัตน์” ริชาร์ดเป็นผู้ที่เสนอทางออกอันมีเหตุผลให้กับชีวิต ความสุภาพเอื้ออารีและคำมั่นสัญญาแสนหวานถึงอนาคตในอเมริกา (บ. 19)
- เสรี ปิยะฉัตร แต่แล้วริชาร์ดก็เข้ามาในชีวิตพร้อมกับความหวัง เป็นคำมั่นสัญญาที่จะพาเธอไปยังสหรัฐอเมริกาที่น่าอยู่กว่า (ร. 35)

“บุญญรัตน์” แปลประโยคนี้ตรงตัวตามต้นฉบับ ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลเอาความแค่เพียงว่า ริชาร์ดเข้ามาในชีวิตของฟรานเซสกา พร้อมกับให้คำมั่นสัญญาว่าจะพาเธอไปอยู่ที่สหรัฐอเมริกาเท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาแล้วจะเห็นว่าบทแปลของเสรี ปิยะฉัตรไม่สามารถเก็บความได้ตรงตามต้นฉบับเท่าที่ควร

ตัวอย่างที่ 63

- ต้นฉบับ The telephone rang. Still looking at him, she did not move on the first ring, or the second. In the long silence after the second ring, and before the third, he took the deep breath and looked down at his camera bags. (W. 93)
- “บุญญรัตน์” เสียงกริ่งโทรศัพท์ดังขึ้น สายตาของเธอยังประสานอยู่กับเขามิได้ขยับเขยื้อนไม่ว่าจะเป็นกริ่งแรกหรือกริ่งที่สอง ในท่ามกลางความสงบเงียบหลังกริ่งที่สองและก่อนกริ่งที่สาม เขาสูดลมหายใจลึกและก้มลงมองกล้องหนังสำหรับใส่กล้องที่ถืออยู่ในมือ (บ. 91)
- เสรี ปิยะฉัตร เสียงโทรศัพท์ดังขึ้น
- แต่ฟรานเซสกายังมองดูโรเบิร์ตจนไม่รู้สึกรู้สม ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าเสียงกริ่งโทรศัพท์ที่ดังแล้วเงียบหายไปได้ดังขึ้นมาอีกเป็นครั้งที่ 2 เวลาดูเหมือนจะอยู่กับที่มันช่างเนิ่นนาน และก่อนที่เสียงกริ่งครั้งที่ 3 จะดังขึ้น

โรเบิร์ตก็รับอัครมหาราชใจเข้าเต็มปอดแล้วหุบสายตาลงมองเบ้าไม้กลิ้ง

(ส. 107)

ตัวอย่างที่ 64

ต้นฉบับ

“It’s real nice, real pretty here,” he said, his voice reverberating inside the covered bridge.

Francesca nodded. “Yes, it is. We take these old bridges for granted around here and don’t think much about them.” (W. 36)

“บุญญรัตน์”

“ที่นี่สวยมากเลยละครับ” เสียงพูดของเขาสะท้อนอยู่ในหลังคาที่คลุมครอบ สะพานแห่งนั้นไว้และฟรานเซสกกาก็พยักหน้ารับ

“ใช่ค่ะ เราทุกคนที่นี่ถือประโยชน์จากการที่มีสะพานตั้งอยู่ในละแวกนี้ แต่ไม่ค่อย ได้คิดถึงมันเท่าไรนักหรอก” (ป. 34)

เสรี ปิยะฉัตร

“สวยเหลือเกิน” เสียงของเขาก้องอยู่ใต้หลังคาสะพาน

ฟรานเซสกาพยักหน้า “ถูกแล้วค่ะ แต่พวกเราที่อยู่แถวนี้คงเห็นมันทุกวันจึงมองข้ามความสวยของมันไป” (ส. 49)

จากตัวอย่างที่ 63 และ 64 จะเห็นว่า “บุญญรัตน์” พยายามรักษาความหมายและรูปแบบการถ่ายทอดความหมายตามต้นฉบับ ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลโดยรักษาความหมายหลักไว้เท่านั้น และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดความหมายด้วยการขึ้นย่อหน้าใหม่ในตัวอย่างที่ 64

จากตัวอย่างที่ 64 นี้ จะเห็นได้ว่า “บุญญรัตน์” แปลประโยค “We take these old bridges for granted around here” ด้วยวิธีการแปลตรงตัวตามต้นฉบับว่า “เราทุกคนที่นี่ถือประโยชน์จากการที่มีสะพานตั้งอยู่ในละแวกนี้” ทำให้ข้อความนี้ไม่สละสลวยเท่าที่ควร ผู้อ่านอาจอ่านแล้วไม่เข้าใจ ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรใช้วิธีการแปลแบบตีความตามสำนวนภาษาอังกฤษว่า “แต่พวกเราที่อยู่แถวนี้คงเห็นมันทุกวัน” ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความหมายที่ดีกว่า “บุญญรัตน์” และผู้อ่านอ่านแล้วเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการจะสื่อ

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นว่า “บุญญรัตน์” จะแปลค่อนไปทางตรงตัวตามต้นฉบับ แต่ในกรณีที่เป็นการแปลเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ “บุญญรัตน์” ก็จะใช้วิธีการแปลแบบตีความเข้ามาช่วย เพื่อถ่ายทอดความหมายให้ดูสุภาพยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างที่ 65

ตัวอย่างที่ 65

ต้นฉบับ

Richard was interested in sex only occasionally, every couple of months, but it was over fast, rudimentary and unmoving, and he didn't seem to care much about perfume or shaving or any of that. It was easy to get a little sloppy. (W. 67)

“บุญญรัตน์”

ริชาร์ดจะสนใจกับเรื่องเซ็กส์เพียงครั้งคราว ประมาณสองเดือนครั้ง แต่ทันทีที่เริ่มต้นก็จะจบลงอย่างรวดเร็ว แทบจะไม่ได้ความรู้สึกละอะไรให้เกิดขึ้น และเขาก็ไม่ได้แคร์กับกลิ่นน้ำหอมหรือการโกนขน หรืออะไรก็ตามแต่ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศเท่าไรนัก มันคล้ายกับเขาใช้เธอเป็นเพียงเครื่องระบายความใคร่มากกว่า (บ. 65)

เสรี ปิยะฉัตร

ริชาร์ดไม่ใช่คนที่หมกมุ่นในเรื่องทางเพศ เขาร่วมรักกับเธอไม่บ่อยนัก...2 เดือนครั้ง การร่วมรักแต่ละครั้งก็แสนจะธรรมดาและจบลงในระยะเวลาอันสั้น แทบจะยังไม่รู้สึกรู้สึสมอะไรเลยด้วยซ้ำ ตัวริชาร์ดเองก็ไม่เคยสนใจว่าวันนั้นเธอพรมน้ำหอมหรือเปล่า โกนขนหน้าแข้งหรือไม่ หรืออะไรทำนองนั้น

(ส. 80 - 81)

“บุญญรัตน์” แปลประโยค “It was easy to get a little sloppy.” โดยตีความตามบริบทว่า “มันคล้ายกับเขาใช้เธอเป็นเพียงเครื่องระบายความใคร่มากกว่า” ซึ่งในตัวอย่างเดียวกันนี้เอง เสรี ปิยะฉัตรแปลข้ามประโยคดังกล่าวไป

ถึงแม้ว่าผู้แปลทั้งสองท่านจะเลือกใช้วิธีการแปลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เสรี ปิยะฉัตรถ่ายทอดความหมายใน “สะพานนี้มีความรัก” แบบเอาความ ส่วน “บุญญรัตน์” ถ่ายทอดความหมายใน “รักนี้ชั่วชีวิต” แบบตรงตัว แต่ผู้วิจัยพบว่า ความหมายทางด้านเนื้อหาของต้นฉบับโดยส่วนใหญ่ก็ยังคงอยู่ในงานแปลทั้งสองฉบับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะความหมายเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งของงานแปล ดังนั้นผู้แปลจึงต้องคำนึงถึงการรักษาความหมายเดิมของต้นฉบับเป็นอันดับแรก ซึ่งสิทธา พินิจภูวดล (2529: 1030) ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความหมายในงานแปลไว้ว่า การถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งนั้น ควรรักษา คุณค่าและความหมาย ในภาษาเดิมไว้อย่างครบถ้วนและ

มีน้ำหนักเท่ากัน รวมทั้งถ่ายทอดสิ่งอื่นๆที่แฝงอยู่ในเนื้อความด้วย เช่น วัฒนธรรม ประเพณี ความคิด ความรู้สึก ฯลฯ

สมทรง ณ นคร (2522: 36) ก็ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความหมายในงานแปลไว้เช่นกัน โดยสมทรงแสดงความคิดเห็นว่า หลักสำคัญที่ผู้แปลจะต้องจำใส่ใจก็คือ ในตอนแปลครั้งแรกต้องแปลให้ถูกต้องตามต้นฉบับเสียก่อน แล้วจึงค่อยตรวจแก้ไขและจัดเกลาสำนวนภายหลัง

จะเห็นได้ว่า ความหมายมีความสำคัญในการแปล ดังแนวคิดของนักวิชาการที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังนั้นเนื้อหาในบทนี้จึงเป็นการเปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยผู้วิจัยแบ่งหัวข้อที่จะศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น คือ

5.1 การถ่ายทอดความหมายได้ไม่ตรงตามต้นฉบับ

5.2 การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

ดังมีรายละเอียดในแต่ละประเภทดังนี้

5.1 การถ่ายทอดความหมายได้ไม่ตรงตามต้นฉบับ

การถ่ายทอดความหมายได้ไม่ตรงตามต้นฉบับ หมายถึง การที่ผู้แปลสามารถถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับลงสู่ฉบับแปลได้เท่ากับต้นฉบับ โดยที่ผู้แปลไม่แปลความหมายเกิน หรือมีการเพิ่มความ หรือแปลเนื้อความขาดหายไป

จากการศึกษาลักษณะการถ่ายทอดความหมายใน “สะพานนี้มีความรัก” ผู้วิจัยพบว่า “สะพานนี้มีความรัก” ให้ความหมายได้ไม่ตรงตามต้นฉบับ ทั้งนี้เพราะเสรี ปิยะฉัตรมักจะไม่แปลเนื้อความบางตอน แต่คงรักษาความหมายหลักของเรื่องเอาไว้ นอกจากนี้เสรี ปิยะฉัตรยังได้เพิ่มความนอกเหนือจากต้นฉบับด้วย เพื่อให้ผู้อ่านจะได้เข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้น แต่การเพิ่มความก็ยังพบน้อยกว่าการลดความ

ส่วน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” นั้น ให้ความหมายได้ตรงตามต้นฉบับเป็นส่วนใหญ่ แต่มีสิ่งหนึ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนใน “รักนี้ชั่วชีวิต” นั่นคือ “บุญญรัตน์” มักเพิ่มความนอกเหนือจากต้นฉบับ เป็นการเพิ่มเติมจินตนาการของตนเข้าไปในฉากหรือเหตุการณ์ในเรื่อง รวมถึงอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร เพื่อช่วยเพิ่มอรรถรสให้กับเนื้อเรื่อง ส่วนการลดความนั้นพบเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า การเพิ่มความและการลดความของผู้แปลทั้งสองท่านนั้น มีผลทำให้ความหมายในฉบับแปลไม่ตรงตามความหมายในต้นฉบับ เพราะฉะนั้นในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะแสดง

ให้เห็นถึงลักษณะการเพิ่มความและการลดความที่พบใน “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ดังนี้

5.1.1 การเพิ่มความใน “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต”

จากการศึกษา “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ผู้วิจัยพบว่า เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มความนอกเหนือจากต้นฉบับ แต่ยังพบน้อยกว่าการลดความ โดยลักษณะการเพิ่มความที่พบมีดังนี้

5.1.1.1 การเพิ่มความเพื่อการบรรยายฉากและเหตุการณ์ในเรื่องชัดเจนขึ้น

5.1.1.2 การเพิ่มความเพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครชัดเจนขึ้น

5.1.1.3 การเพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงประโยคให้สอดคล้องกัน

5.1.1.1 การเพิ่มความเพื่อการบรรยายฉากและเหตุการณ์ในเรื่องชัดเจนขึ้น

ในบางครั้ง ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้แทรกจินตนาการของตนเองเข้าไปในเรื่อง โดยความที่เพิ่มเข้ามาจะช่วยเสริมให้ฉากหรือเหตุการณ์ในเรื่องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็น การเพิ่มรสชาติของเรื่องด้วย อีกทั้งยังทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่หรือ พฤติกรรมของตัวละครได้ชัดเจนขึ้น โดยข้อความที่ขีดเส้นใต้จะแสดงให้เห็นถึงการถ่ายทอด ความหมายที่ไม่เท่ากับฉบับแปล ส่วนข้อความที่เป็นตัวหนาเป็นส่วนที่เพิ่มความในบทแปล

ตัวอย่างที่ 66 – 68 เป็นตัวอย่างการเพิ่มความเพื่อการบรรยายฉากและเหตุการณ์ในเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะให้บทแปลของ “บุญญรัตน์” เปรียบเทียบไว้ให้เห็นด้วย

ตัวอย่างที่ 66

ต้นฉบับ	But he was frequently away, overseas much of the time, and it would not be fair to the animal. (W. 3)
เสรี ปิยะฉัตร	แต่เขาก็เดินทางบ่อยเหลือเกิน แถมยังเป็นการเดินทางไปต่างประเทศด้วยนี่สิ การ เลี้ยงสุนัขไว้จึงเป็นการไม่สะดวกและไม่แฟร์สำหรับมันด้วย (ส. 19)
“บุญญรัตน์”	แต่เขาก็ต้องเดินทางบ่อยครั้งมาก ส่วนใหญ่มักจะเดินทางไปต่างประเทศเสียด้วยจึง ออกจะ ไม่ยุติธรรมกับสัตว์เลี้ยงเท่าไรนัก (บ. 3)

เสรี ปิยะฉัตรเพิ่มข้อความ “จึงเป็นการไม่สะดวก” เข้าไปในงานแปลด้วย เพื่อเป็นการกล่าวเสริมว่าตัวละครในเรื่องไม่สะดวกที่จะมีสัว์เลียงจริงๆ โดยในต้นฉบับบอกแค่ ว่า โรเบิร์ต คินเคด ต้องเดินทางบ่อยๆ และมักจะไปต่างประเทศเสียส่วนใหญ่ จึงเป็นการไม่ยุติธรรมสำหรับสัว์เลียงของเขาเท่านั้น ส่วน “บุญญรัตน์” แปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 67

ต้นฉบับ

He finished his lunch and walked over to the public phone on the parking of the courthouse. Dialed her number. (W. 78-79)

เสรี ปิยะฉัตร

เมื่อกินอาหารเสร็จ โรเบิร์ตจึงเดินไปที่ตู้โทรศัพท์สาธารณะบริเวณที่จอดรถในศาล หยอดเหรียญแล้วหมุนเบอร์บ้านของฟรานเซสกา (ส. 92)

“บุญญรัตน์”

เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ เขาก็เดินไปที่โทรศัพท์สาธารณะที่ตั้งอยู่ในลานจอดรถของศาล หมุนหมายเลขโทรศัพท์บ้านของเธออีกครั้ง (บ. 75-76)

เสรี ปิยะฉัตรเพิ่มคำว่า “หยอดเหรียญ” เข้าไป เพราะผู้แปลจินตนาการว่า ถ้าจะใช้โทรศัพท์สาธารณะก็ต้องหยอดเหรียญก่อนที่จะหมุนหมายเลขโทรศัพท์ ส่วน “บุญญรัตน์” แปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 68

ต้นฉบับ

They would make love for an hour, maybe more, then he would pull slowly away and look at her... (W. 106)

เสรี ปิยะฉัตร

ทั้งคู่ร่วมรักกันนานเป็นชั่วโมง...อาจจะนานกว่านั้น เขาจึงยอมผล่ออกจากเธอช้าๆ มองที่ใบหน้าของเธอเพื่อค้นหาความสุขที่เธอและเขต่างได้รับ... (ส. 119)

“บุญญรัตน์”

เขาและเธอร่วมรักกันอยู่นานกว่าชั่วโมง ในที่สุด เขาจึงได้ลุกขึ้นจากร่าง มองหน้าเธออยู่ (บ. 104)

เสรี ปิยะฉัตรเพิ่มข้อความ “เพื่อค้นหาความสุขที่เธอและเขต่างได้รับ” เข้าไป เพื่อช่วยขยายเหตุการณ์ในเรื่องให้สมบูรณ์ขึ้น ว่าเพราะเหตุใดโรเบิร์ต คินเคดจึงมองหน้าฟรานเซสกาหลังจากที่ทั้งคู่ร่วมรักกันแล้ว ส่วน “บุญญรัตน์” แปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 69 – 71 เป็นตัวอย่างการเพิ่มความ เพื่อการบรรยายฉากและเหตุการณ์ในเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะให้บทแปลของเสรี ปิยะฉัตร เปรียบเทียบไว้ให้เห็นเช่นกัน

ตัวอย่างที่ 69

ต้นฉบับ Through the rain, from her place by the window, she could see the post where the old fence still circumscribed the pasture. (W. 24)

“บุญญรัตน์” ในท่ามกลางสายฝนที่สาครสาย จากข้างหน้าต่างที่เธอนั่งอยู่ขณะนี้ เธอยังมองเห็น เสารั้วคั่นนั้นที่ยังใช้ล้อมทุ่งเลี้ยงสัตว์อยู่ (ป. 23)

เสรี ปิยะฉัตร จากที่นั่งข้างหน้าต่าง ฟรานเซสกาองฝ้าสายฝนไปยังเสารั้วเก่าที่ยังปักล้อมอาณาเขตที่ดิน (ส. 39)

“บุญญรัตน์” เพิ่มความเพื่อบรรยายฉากของเรื่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเพิ่มคำขยายนามคือ “ที่สาครสาย” เพื่อขยายคำว่า “สายฝน” ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 70

ต้นฉบับ As they talk, I begin to see the images. (W. viii)

“บุญญรัตน์” ขณะที่เขาทั้งสองกำลังเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ผมฟังอยู่นั้น ผมเริ่มมองเห็นภาพเรื่องราวที่เกิดขึ้นในห้วงจินตนาการของผม (ป. (2-3))

เสรี ปิยะฉัตร เรื่องราวที่คนทั้งสองเล่า ทำให้ผมมองเห็นต่อเนื่องกัน (ส. 10)

“บุญญรัตน์” เพิ่มความเพื่อบรรยายเหตุการณ์ในเรื่องให้ชัดเจนขึ้น โดยใช้คำขยายนาม เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 69 โดยเพิ่มข้อความ “ที่เกิดขึ้นในห้วงจินตนาการของผม” เข้ามาเพื่อขยายคำว่า “ภาพเรื่องราว” ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 71

ต้นฉบับ She was forty-two, bright, and a nice person (W. 7)

“บุญญรัตน์” เธอเป็นสาวใหญ่อายุสี่สิบสองแล้ว เป็นคนมีอัธยาศัย อารมณ์แจ่มใสเสมอ (ป. 6)

เสรี ปิยะฉัตร เธออายุ 42 เป็นคนน่ารัก (ป. 22)

“บุญญรัตน์” ใช้จินตนาการตีความตามบริบทแวดล้อมว่า ผู้หญิงอายุสี่สิบสองปีจัดว่าอยู่ในวัยกลางคนหรือเป็นสาวใหญ่แล้ว ผู้แปลจึงเพิ่มคำว่า “สาวใหญ่” เข้าไป ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพผู้หญิงคนนี้ได้ชัดเจน ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลได้ตรงตามต้นฉบับ

5.1.1.2 การเพิ่มความเพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครชัดเจนขึ้น

การเพิ่มความเพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครชัดเจนขึ้นนั้น เกิดขึ้นโดยการที่ผู้แปลได้นำคำพูดของตัวละครในขณะนั้นมาตีความในการแปล ซึ่งจะทำให้เกิดการเพิ่มความนอกเหนือจากต้นฉบับขึ้น การเพิ่มความในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกของตัวละครมากขึ้น และจากการศึกษาฉบับแปลทั้งสองสำนวน ผู้วิจัยพบว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตร และ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มความเข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เข้ากับอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร และการเพิ่มความในลักษณะนี้พบค่อนข้างมากใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

ตัวอย่างที่ 72 – 74 เป็นตัวอย่างการเพิ่มความเพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรชัดเจนขึ้น โดยผู้วิจัยจะให้บทแปลของ “บุญญรัตน์” เปรียบเทียบไว้ให้เห็นด้วย

ตัวอย่างที่ 72

ต้นฉบับ	“But every time try a meatless supper on the family, there are howl of rebellion. So I’ve pretty much given up trying” (W. 43)
เสรี ปิยะฉัตร	“แต่ทุกครั้งที่ทำอาหารมังสวิรัตก็ถูกลูกๆ กับบริวารคบ่น แลผมยังไม่มีใครยอมกินอีก ฉันเลยเลิกทำอาหารประเภทนี้ตั้งแต่ตอนนั้น” (ส. 56)
“บุญญรัตน์”	“แต่ทุกครั้งที่ทำอาหารโดยไม่มีเนื้อสัตว์ละก็ เป็นต้องถูกประท้วงอย่างรุนแรง ทีเดียว ฉันก็เลยหมดความพยายาม” (บ. 41-42)

เสรี ปิยะฉัตรเพิ่มข้อความ “แลผมยังไม่มีใครยอมกินอีก” ซึ่งเป็นความหมายที่เกินจากต้นฉบับ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้แปลตีความจากความรู้สึกของสมาชิกในครอบครัวของฟรานเซสกาว่า ไม่คุ้นเคยกับการกินอาหารมังสวิรัต เมื่อฟรานเซสกาทำอาหารประเภทนี้ ลูกๆ คนก็เลยไม่อยากกิน ส่วน “บุญญรัตน์” แปลได้เท่ากับต้นฉบับ และมีสิ่งหนึ่งที่น่าสังเกตคือ เสรี ปิยะฉัตรแปลประโยค “there are howl of rebellion” ซึ่งมีลักษณะเป็นความเปรียบว่า “บ่น” ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นการใช้คำที่สื่อให้นักของความหมายน้อยกว่าต้นฉบับ ในขณะที่ “บุญญรัตน์” แปลแบบตีความว่า “เป็นต้องถูกประท้วงอย่างรุนแรงทีเดียว” ก็เป็นความหมายที่ไม่ถูกต้องตามต้นฉบับเช่นกัน ผู้แปลทั้ง

สองท่านน่าจะแปลว่า “เป็นต้องให้ร้องอย่างกับพวกก่อการจลาจลเลยทีเดียว” น่าจะถูกต้องและเหมาะสมมากกว่า

ตัวอย่างที่ 73

ต้นฉบับ	“I’m pretty good at chopping vegetables.” He offered.	(W. 48)
เสรี ปิยะฉัตร	“ผมหั่นผักเก่งนะครับ <u>ไม่ให้ผมลองหน่อยหรือ</u> ” เขาอาสา	(ส. 61)
“บุญญรัตน์”	“ผมหั่นผักเก่งนะครับ” เขาพูดเป็นเชิงอาสา	(บ. 46)

เสรี ปิยะฉัตรเพิ่มข้อความ “ไม่ให้ผมลองหน่อยหรือ” โดยตีความจากคำพูดของโรเบิร์ตที่ว่า “ผมหั่นผักเก่งนะครับ” เพื่อสื่อความรู้สึกของโรเบิร์ตว่าอยากจะช่วยฟรานเซสกาทำอาหารบ้าง แม้จะมาในฐานะแขกก็ตาม ส่วน “บุญญรัตน์” แปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 74

ต้นฉบับ	If she talked to him one more time, she would go to him.	(W. 129)
เสรี ปิยะฉัตร	<u>ถ้าขึ้นตามใจพูดคุยกับเขามากกว่าแค่ครั้งเดียว...แค่ครั้งเดียวเท่านั้น</u> เธอต้องหอบผ้า	
	หอบผ่อนหนีตามเขาไปแน่	(ส. 140)
“บุญญรัตน์”	เธอรู้ว่าถ้าเพียงได้พูดกับเขามากกว่า เธอจะต้องวิ่งไปหาเขา	(บ. 126)

ในตัวอย่างนี้เสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่มข้อความ “...แค่ครั้งเดียวเท่านั้น” และ “หอบผ้าหอบผ่อน” เข้ามาในประโยค เพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงความรู้สึกของฟรานเซสกาในขณะนั้นว่า ถ้าฟรานเซสกาได้พูดคุยกับโรเบิร์ตอีกครั้ง เธออาจจะหักห้ามใจไม่ได้ และต้องหนีตามโรเบิร์ตไปอย่างแน่นอน ส่วน “บุญญรัตน์” แปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 75 – 78 เป็นตัวอย่างการเพิ่มความเพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครในเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยจะให้บทแปลของเสรี ปิยะฉัตร เปรียบเทียบไว้ให้เห็นด้วย

“บุญญรัตน์”

ในที่สุดเขาก็เอ่ยออกมาว่า

“คุณมีเวลาให้ผมมากน้อยสักแค่ไหนล่ะ?” บังเอิญวันนั้นเป็นวันจันทร์ เป็นคืนที่ผมไม่ต้องไปทำงาน ผมก็เลยตอบเขาไปว่า ผมว่าง จะใช้มันนานแค่ไหนก็ได้ (บ. 165)

เสรี ปิยะจักร

เขาพูดกับผมว่า “คุณมีเวลามากมี่ย่ะ” วันนั้นเป็นวันจันทร์ เป็นคืนที่ผมไม่ต้องไปเล่นดนตรีพอดิ ผมจึงตอบไปว่าผมมีเวลามากเท่าที่เรื่องนี้ต้องการ (ส. 177)

“บุญญรัตน์” เพิ่มคำว่า “ผมว่าง” ซึ่งนับว่าเป็นการแปลแบบตีความลงไป เพื่อสื่อความรู้สึกของไนท์ฮอว์ก คัมมิงส์ ว่าเขายินดีที่จะเล่าเรื่องราวของโรเบิร์ต คินเคด ให้ผู้เขียนต้นฉบับฟัง ส่วนเสรี ปิยะจักรแปลขยายความประโยค “my night off” ตามต้นฉบับว่า “เป็นคืนที่ผมไม่ต้องไปเล่นดนตรีพอดิ” เนื่องจากเสรี ปิยะจักรทราบจากเนื้อเรื่องว่าไนท์ฮอว์ก คัมมิงส์มีอาชีพเป็นนักดนตรีนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 78

ต้นฉบับ

Carolyn had tears in her eyes, and her voice became unsteady. “Mother was in love with a man named Robert Kincaid. He was a photographer.” (W. 149)

“บุญญรัตน์”

หยาดน้ำตาหลอรินอยู่ในดวงตาของแคโรลิน น้ำเสียงสั่นสะท้านบ่งบอกถึงความหวั่นไหวในอารมณ์เมื่อกล่าวกับพี่ชายว่า

“แม่วักรอยู่กับผู้ชายคนหนึ่งชื่อ โรเบิร์ต คินเคด เขาเป็นช่างภาพ” (บ. 147)

เสรี ปิยะจักร

คาโรไลน์น้ำตาคลอ และตอบเสียงสั่นเครือว่า “แม่วักรกับผู้ชายที่ชื่อ โรเบิร์ต คินเคด เป็นช่างภาพ” (ส. 160)

“บุญญรัตน์” เพิ่มความโดยตีความจากความรู้สึกของแคโรลินว่ารู้สึกตกใจและสับสน เมื่อรู้ว่าแม่ของตนแอบรักอยู่กับผู้ชายคนอื่น ซึ่งแคโรลินนึกไม่ถึงว่าแม่จะเก็บความลับนี้ไว้นานหลายสิบปี โดยที่ไม่มีใครรู้ ส่วนเสรี ปิยะจักรแปลได้ตรงตามต้นฉบับ

5.1.1.3 การเพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงประโยคให้สอดคล้องกัน

ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงข้อความหรือประโยคต่างๆ ในบทแปลให้มีความสอดคล้องกัน ดังตัวอย่างที่ 79 – 83 และเป็นที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งคือ ผู้วิจัยไม่พบการเพิ่มความลักษณะนี้ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะจักร

ตัวอย่างที่ 75

ต้นฉบับ

“Something I’ve never been able to adapt to, to understand, is how they can lavish such love and care on the animals and then see them sold for slaughter. I don’t dare say anything about it, though.” (W. 55)

“บุญญรัตน์”

“มันเป็นอะไรบางอย่างที่ฉันปรับใจให้ยอมรับหรือทำความเข้าใจกับมันไม่ได้ โดยเฉพาะตรงที่ว่า เขาเลี้ยงดูมันด้วยความทะนุถนอมเอาใจใส่อย่างดี แต่แล้วก็ยังสามารถขายมันไปให้คนอื่นไปฆ่าได้ แต่ฉันก็ไม่กล้าพูดหรือออกความเห็นอะไรเกี่ยวกับเรื่องนี้หรอกค่ะ” (บ. 53)

เสรี ปิยะฉัตร

“บางสิ่งบางอย่างที่ฉันไม่เคยเข้าใจและไม่เคยเข้าใจได้ก็คือ พวกเขาทนดูสัตว์ที่พวกเขาทุ่มเทความรักความเอาใจใส่ให้ถูกซื้อไปฆ่าได้อย่างไร แต่ฉันไม่กล้าพูดอะไรเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้หรอกค่ะ” (ส. 67)

“บุญญรัตน์” เพิ่มความโดยอาศัยการตีความจากความรู้ลึกของฟรานเซสกาว่า เธอไม่กล้าพูดว่าเธอไม่เห็นด้วยกับพวกชาวไร่ซึ่งรวมถึงสามีของเธอด้วยที่รักและเลี้ยงดูวัวเป็นอย่างดี แต่ก็ยอมขายให้คนอื่นมันไปฆ่าได้ โดยผู้แปลจินตนาการเพิ่มเติมเข้าไปว่า แม้แต่การแสดงความคิดเห็นฟรานเซสกาก็ยังไม่กล้าทำ ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 76

ต้นฉบับ

She was tired, but she was also afraid Richard might have sex in mind. (W. 121)

“บุญญรัตน์”

เธออ่อนเพลียอยากจะล้มตัวลงนอนก็จริง แต่ก็กลัวเหลือเกินว่าริชาร์ดอาจจะมี ความต้องการทางเพศขึ้นมา (บ. 119)

เสรี ปิยะฉัตร

แม้จะเพลีย แต่เธอก็กลัวริชาร์ดจะขอร่วมรักด้วย (ส. 134)

บุญญรัตน์เพิ่มความโดยอาศัยการตีความจากความรู้ลึกของฟรานเซสกาว่า คนที่อ่อนเพลียน่าจะอยากรีบเข้านอนเพื่อพักผ่อน ดังนั้นบุญญรัตน์จึงเพิ่มคำว่า “อยากจะล้มตัวลงนอนก็จริง” เข้าไปในบทแปล ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลได้ตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 77

ต้นฉบับ

Then he said, “How much time do you have?” Well, it was a Monday, my night off, so I told him I had as much as it took. (W. 167)

ตัวอย่างที่ 79

ต้นฉบับ

The Superior National Forest was nice, real nice. Voyageur country.

(W. 6)

“บุญญรัตน์”

ป่าสงวนที่มีชื่อว่า เคอะ ชูเพียเรีย เนชั่นแนล ฟอเรสท์นั้น มีทัศนียภาพที่
สวยงามมาก เป็นความงามอย่างแท้จริง และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง มันเป็นแผ่นดิน
ของนักเดินทางผจญภัย

(บ. 6)

เสรี ปิยะฉัตร

ป่าไม้เมืองชูเพียเรีย เนชั่นแนลเป็นที่น่าสนใจยิ่งอีกแห่งหนึ่ง

(ส. 22)

“บุญญรัตน์” เพิ่มคำเชื่อมความ “และ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง” เข้ามาในประโยค เพื่อเป็นการเน้น
ความสำคัญของประโยคที่ตามมาข้างหลัง นั่นคือ “มันเป็นแผ่นดินของนักเดินทางผจญภัย” ส่วน
เสรี ปิยะฉัตรแปลตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 80

ต้นฉบับ

He saw the terror on their faces, felt it himself. Saw them cut in two by machine-
gun fire, saw them plead to God and their mother for help.

(W. 13)

“บุญญรัตน์”

ขณะที่ถ่ายรูปอยู่นั้น เขามองเห็นแววหวาดหวั่นระคนตื่นกลัวที่ปรากฏอยู่ในสีหน้า
ของทหารเหล่านั้น มันเป็นความรู้สึกที่เขาเองก็สัมผัสอยู่

เขายังได้เห็นในสิ่งที่มากกว่านั้น ได้เห็นภาพร่างกายที่ถูกตัดออกเป็นสอง
ท่อนด้วยปืนกลที่กระหน่ำมา ได้เห็นภาพทหารที่ทั้งตัวลงคุกเข่าวอนขอความ
คุ้มครองจากพระเจ้าและมารดาของพวกเขา

(บ. 13)

เสรี ปิยะฉัตร

เขามองเห็นความกลัวบนใบหน้าทหารเหล่านั้น มองเห็นทหารบางคนถูกยิงด้วย
ปืนกลจนตัวขาดเป็น 2 ท่อน ได้ยินทหารบางคนร้องขอให้พระเจ้าช่วยเสียดังนั้น

(บ. 28)

“บุญญรัตน์” ได้เพิ่มความ “เขายังได้เห็นในสิ่งที่มากกว่านั้น” เข้ามาในประโยค เพื่อบอก
ให้ผู้อ่านทราบว่ามีความหรือประโยคที่เกี่ยวข้องกันตามมา นั่นคือ “ได้เห็นภาพร่างกายที่ถูกตัด
ออกเป็นสองท่อนด้วยปืนกลที่กระหน่ำมา ได้เห็นภาพทหารที่ทั้งตัวลงคุกเข่าวอนขอความ
คุ้มครองจากพระเจ้าและมารดาของพวกเขา”

นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ยังเพิ่มความอีกสองแห่ง ข้อความแรกที่เพิ่มคือ “ขณะที่ถ่ายรูป
อยู่นั้น” ซึ่งผู้แปลเพิ่มเข้ามาเพื่อให้ประโยคอ่านแล้วลื่นไหลขึ้น ส่วนข้อความที่สองที่เพิ่มเข้ามา

คือ “ที่ทั้งตัวลงคุกเข้า” ซึ่งเป็นคำขยายนาม “ภาพทหาร” โดยการเพิ่มความลักษณะนี้เป็นการเพิ่มความจากจินตนาการของผู้แปลเอง ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 81

ต้นฉบับ

“Robert lives in a world of his own making. I know he’s my son, but I sometimes have the feeling that he came not from my husband and me, but from another place to which he’s trying to return. I appreciate your interest in him, and I try once more to encourage him to do better in school.” (W. 10)

“บุญญรัตน์”

“โรเบิร์ตแกอยู่ในโลกของแกะะ คิฉันรู้ว่าเขาเป็นลูกชายของคิฉัน แต่บางครั้งก็มีความรู้สึกเหมือนกับว่าเขาไม่ได้เกิดจากคิฉันและสามี แต่มาจากที่ไหนสักแห่งด้วยความพยายามที่กลับมาเกิดใหม่ในโลกนี้ คิฉันต้องขอบคุณอย่างยิ่งที่คุณครูทุกคนมีความสนใจในตัวเขา เอออะคะ คิฉันจะให้ความพยายามมากกว่านี้ที่จะให้เขาประพฤติตัวที่โรงเรียนให้ดีขึ้น” (ป. 9)

เสรี ปิยะฉัตร

“โรเบิร์ตมีชีวิตอยู่ในโลกที่เขาเองเป็นคนสร้างขึ้น ที่รู้เพราะเขาเป็นลูกของฉัน แต่บางทีฉันก็รู้สึกไม่ได้ว่า...เขาไม่เหมือนฉันหรือไม่เหมือนพ่อของเขาเลย เหมือนใครก็ไม่รู้ ขอบคุณคุณครูนะคะที่เป็นห่วง แล้วฉันจะพูดให้เขาตั้งใจเรียนมากกว่านี้ละ” (ส. 25)

บริบทของข้อความนี้คือ คุณครูได้เชิญแม่ของโรเบิร์ตมาพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าโรเบิร์ตมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากเด็กในวัยเดียวกันอย่างไร ซึ่งแม่ของโรเบิร์ตก็เข้าใจในสิ่งที่คุณครูพูด เพราะเธอก็สังเกตเห็นเช่นกัน และเธอก็สัญญาว่าจะลองพูดกับโรเบิร์ตให้ปรับปรุงตัวเอง โดยในข้อความนี้ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มความคือ “เอออะคะ” เข้ามาในคำพูดของแม่ของโรเบิร์ต คิณเคดในช่วงท้าย เพื่อเป็นการสรุปในสิ่งที่ได้พูดคุยกันว่า เธอรับปากว่าจะเป็นผู้ตักเตือนโรเบิร์ตเอง ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลตรงตามต้นฉบับ

และเพื่อให้การเชื่อมโยงความระหว่างบทบรรยายและบทสนทนาเกิดความต่อเนื่องกัน “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มคำเชื่อมที่ใช้ส่งทอดข้อความเข้ามาในบทแปล ดังตัวอย่างที่ 82 และ 83

ตัวอย่างที่ 82

ต้นฉบับ She smiled softly at him. "Are you hungry? I have supper ready whenever you want." (W. 96)

“บุญญรัตน์” เธอยิ้มให้เขาอย่างอ่อนโยน เมื่อเอ่ยถามขึ้นว่า
“คุณหิวหรือยังคะ ฉันเตรียมอาหารไว้พร้อมแล้วจะกินเมื่อไหร่ก็ได้”

(ป. 94)

เสรี ปิยะฉัตร ฟรานเซสกายิ้มให้เขาอย่างนุ่มนวล “หิวหรือยังคะ ฉันเตรียมอาหารเย็นไว้ให้แล้วค่ะ” (ส.110)

“บุญญรัตน์” เพิ่มข้อความ “เมื่อเอ่ยถามขึ้นว่า” เข้ามาก่อนประโยคคำถาม “คุณหิวหรือยังคะ ฉันเตรียมอาหารไว้พร้อมแล้วจะกินเมื่อไหร่ก็ได้” เพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่าจะมีประโยคคำถามตามมา ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลตรงตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 83

ต้นฉบับ Of course the editor remembered him. "Trying to locate him, huh?..." (W. 132)

“บุญญรัตน์” บรรณาธิการผู้นั้นจำเขาได้อย่างดี ย้อนถามกลับมว่า
“คุณพยายามติดตามหาเขาอยู่หรือครับ...” (ป. 130)

เสรี ปิยะฉัตร บรรณาธิการคนนี้จำเขาได้ “อยากรู้ว่าเขาอยู่ไหนหรือครับ...” (ส. 143)

เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 82 “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มข้อความ “ย้อนถามกลับมว่า” ก่อนประโยคคำถาม “คุณพยายามติดตามหาเขาอยู่หรือครับ...” เพื่อเชื่อมโยงความระหว่างบทบรรยายและบทสนทนา ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลตรงตามต้นฉบับ

จากตัวอย่างที่ 66 - 83 จะเห็นได้ว่า ลักษณะการเพิ่มความใน “สะพานนี้มีความรัก” โดยส่วนใหญ่ จะเป็นการเพิ่มความเพื่อให้เหมาะสมกับฉากหรือเหตุการณ์ในเรื่อง และเพื่อให้เหมาะสมกับอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร ซึ่งการเพิ่มความทั้งสองลักษณะนี้มีประโยชน์สำหรับงานแปลในแง่ที่ว่า ทำให้ผู้อ่านสร้างมโนภาพสถานการณ์ของเรื่องในขณะนั้นได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกของตัวละครในเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย แม้ว่าการเพิ่มความจะทำให้

ความหมายในฉบับแปลไม่เท่ากับความหมายในต้นฉบับก็ตาม และเป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้วิจัยไม่พบการเพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงประโยคในบทแปลใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร

ส่วนลักษณะการเพิ่มความที่ผู้วิจัยพบใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ก่อนข้างมากคือ การเพิ่มความเพื่อให้เหมาะสมกับอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครในเรื่อง โดย “บุญญรัตน์” เพิ่มความโดยอาศัยการตีความจากคำพูดของตัวละครในขณะนั้น และในบางครั้ง “บุญญรัตน์” ได้แทรกจินตนาการเข้าไปในงานแปล เพื่อให้เหตุการณ์ในเรื่องสมบูรณ์และเป็นเหตุเป็นผลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ลักษณะการเพิ่มความที่มีความโดดเด่นอีกอย่างหนึ่งคือ การเพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงประโยคในบทแปลให้มีความสอดคล้องและต่อเนื่องกันด้วย เช่น การเพิ่มความ เพื่อนั้นให้เห็นความสำคัญของประโยคที่อยู่ด้านล่าง การเพิ่มความเพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่ามิใช่ข้อความหรือประโยคที่เกี่ยวข้องกันตามมา การเพิ่มความเพื่อเป็นการสรุปเรื่องหรือตัดบท และการเพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงระหว่างบทบรรยายและบทสนทนา เป็นต้น

5.1.2 การลดความใน “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต”

นอกจากเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” จะถ่ายทอดความหมายเพิ่มเติมจากต้นฉบับแล้ว ผู้แปลทั้งสองท่านยังได้ลดความหมายจากต้นฉบับด้วย ซึ่งการลดความใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรจะพบมากกว่าการลดความใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยการลดความที่พบในฉบับแปลทั้งสองฉบับมี 2 ลักษณะคือ

5.1.2.1 การไม่แปลความ

5.1.2.2 การแปลแบบสรุปความ

5.1.2.1 การไม่แปลความ

เสรี ปิยะฉัตรมักลดความด้วยการไม่แปลคำหรือข้อความที่มีรายละเอียดไม่สำคัญ อันส่งผลให้เกิดการถ่ายทอดความหมายไม่ตรงตามต้นฉบับ โดยการลดความลักษณะนี้จะพบในเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ “บุญญรัตน์” จะลดความด้วยการไม่แปลรายละเอียดที่ไม่สำคัญเช่นกัน ซึ่งในเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ผู้วิจัยพบการลดความลักษณะนี้เพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 84 – 91 เป็นตัวอย่างของการไม่แปลความในเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร โดยข้อความที่ขีดเส้นใต้คือ ข้อความที่เสรี ปิยะฉัตร ไม่ได้แปลความหมาย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้บทแปลของ “บุญญรัตน์” เปรียบเทียบไว้ให้เห็นด้วย

ตัวอย่างที่ 84

ต้นฉบับ He walked to her and held out a small bouquet of wildflowers, black-eyed Susans. (W. 36)

เสรี ปิยะฉัตร โรเบิร์ตเดินตรงเข้าไปหาเธอแล้วยื่นดอกไม้ป่าช่อเล็กๆให้ (ส. 49)

“บุญญรัตน์” เขาเดินเข้ามาหาเมื่อถึงตัวก็ยื่นดอกไม้ช่อหนึ่งมาให้ แบล็ค-อายซูซาน (บ. 34)

เสรี ปิยะฉัตรไม่แปลคำว่า “black - eyed Susans” ซึ่งเป็นชื่อดอกไม้ ในขณะ “บุญญรัตน์” ยังคงคำๆ นี้ไว้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 85

ต้นฉบับ She liked long hot baths in the evening, and she wasn't going to deal with teenagers tromping around in her private spaces. (W. 85)

เสรี ปิยะฉัตร ตอนเย็นเธอชอบอาบน้ำนานๆ จึงไม่อยากให้ลูกๆเข้ามาเล่นพ่วนในโลกส่วนตัวของเธอ (ส. 98)

“บุญญรัตน์” ฟรานเซสก็ชอบแช่ตัวในน้ำอุ่นยามค่ำ และเธอไม่สามารถทำใจให้ยอมรับกับการที่มีลูกวัยรุ่นหนุ่มสาวมาเดินอยู่รอบๆ ขณะที่เธอปฏิบัติกิจกรรมส่วนตัวได้ (บ. 82)

เสรี ปิยะฉัตรไม่แปลคำว่า “hot” ซึ่งมีความหมายว่า “อุ่น” หรือ “ร้อน” ในขณะ “บุญญรัตน์” ยังคงคำๆ นี้ไว้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 86

ต้นฉบับ Richard looked at their hair and kept shaking his head in disbelief and disapproval. (W. 59)

เสรี ปิยะฉัตร ริชาร์ดจะจ้องอยู่ที่ทรงผมของนักร้องทั้ง 4 คนพร้อมกับส่ายหน้าไปมาเหมือนไม่
อยากเชื่อ (ส. 72)

“บุญญรัตน์” ริชาร์ดจะมองดูทรงผมของนักร้องนักดนตรีเหล่านั้น แล้วก็ส่ายหน้าอย่างไม่อยาก
เชื่อและไม่เห็นด้วยเลย (บ. 56)

ผู้แปลไม่แปลคำว่า “and disapproval” ซึ่งมีความหมายว่า “และไม่เห็นด้วย” ในขณะ “บุญญรัตน์” ยังคงคำๆ นี้ไว้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 87

- ต้นฉบับ** Dust flying, Camel lit, truck bouncing, past the white frame house facing north, past Richard Johnson's mailbox. (W. 73)
- เสรี ปิยะฉัตร** ตลอดทางที่ไปมีแต่ฝุ่น โรเบิร์ตดูบนูห์พร้อมกับขับรถกระเด็นกระดอนไปตลอดทางจนฝุ่นตลบ ผ่านตู้จดหมายของริชาร์ด จอห์นสัน (ส. 87)
- “บุญญรัตน์”** กลุ่มฝุ่นม้วนคลบอยู่เบื้องหลัง เขาจุดนูห์คามลดูบ รถกระดอนขึ้นลงเป็นระยะๆ ผ่านบ้านหลังสีขาวที่หันหน้าไปทางทิศเหนือ ผ่านตู้ไปรษณีย์ของริชาร์ดจอห์นสัน (ป. 71)

ผู้แปลไม่แปลข้อความ “past the white frame house facing north” ซึ่งมีความหมายว่า “ผ่านบ้านตึกหลังสีขาวซึ่งหันหน้าไปทางทิศเหนือ” ไป ทำให้บรรยากาศของเรื่องขาดหายไปบ้าง เพราะบ้านดังกล่าวเป็นของฟรานเซสกา จอห์นสัน ส่วน “บุญญรัตน์” ยังคงข้อความนี้ไว้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 88

- ต้นฉบับ** She rose and dropped dumplings into boiling water, turned, and leaned against the sink, feeling warm toward Robert Kincaid from Bellingham, Washington. (W. 55-56)
- เสรี ปิยะฉัตร** เธอลุกขึ้นไปเค็มแป้งหมี่ลงไปเคี่ยว คนจนเข้ากันแล้วถอยออกมายืนพิงอ่างล้างจาน รู้สึกอบอุ่นที่มีโรเบิร์ตอยู่ใกล้ๆ (ส. 68)
- “บุญญรัตน์”** เธอลุกขึ้นจากที่นั่ง เทแป้งที่ปั้นเป็นก้อนกลมลงในหม้อน้ำที่กำลังเดือดพล่าน เมื่อหันกลับมาในท่าที่อิงร่างอยู่กับอ่างล้างจาน เธอรู้สึกอบอุ่นใจอย่างบอกไม่ถูก อบอุ่นที่มีโรเบิร์ต คินเคด จากเบลลิงแฮม วอชิงตันเข้ามานั่งอยู่ในบ้าน (ป. 54)

เสรี ปิยะฉัตรไม่แปลข้อความ “into boiling water” และ “from Bellingham, Washington” ซึ่งมีความหมายว่า “ในน้ำเดือด” และ “มาจากเบลลิงแฮม วอชิงตัน” ตามลำดับ และ เสรี ปิยะฉัตรยังแปลความหมายเกินกว่าในต้นฉบับ ด้วยการเติมคำว่า “ลงไปเคี่ยว” ในประโยคด้วย

นอกจากนี้ เสรี ปิยะฉัตรยังแปลคำว่า “dumplings” ว่า “แป้งหมี่” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ถูกต้องตามต้นฉบับ “dumplings” มีความหมายว่า “ก้อนหมี่” ซึ่งในตัวอย่างนี้ หากพิจารณาจาก

บทแปลของ “บุญญรัตน์” ก็จะพบว่า สามารถรักษาความหมายได้ตรงและถูกต้องตามต้นฉบับมากกว่าเสรี ปิยะฉัตร

ตัวอย่างที่ 89

- ต้นฉบับ Faron Young on the radio. Tune from a few years back: “The Shrine of St. Cecilia.” Roman martyr of the third century A.D., Francesca remembered that. Patron saint of music and the blind. (W. 65)
- เสรี ปิยะฉัตร วิทญ์กำลังเปิดเพลงดังในอดีตของฟารอน ยัง...เดอะ ไซรน์ ออฟ เซนต์เซซีเลีย (ส. 78)
- “บุญญรัตน์” เลียงฟารอน ยังดังมาจากวิทญ์ เป็นบทเพลงแห่งอดีต ชื่อ “เดอะ ไซรน์ ออฟ เซนต์เซซีเลีย” ที่กล่าวถึงผู้สละชีวิตเพื่อศาสนาในอาณาจักรโรมันเมื่อศตวรรษที่สามแห่งคริสตกาล ฟรานเซสกาซึ่งจดจำบทเพลงนี้ได้ดี ฟารอน นักบุญแห่งการดนตรีและผู้พิการทางจักนุ (บ. 63)

ผู้แปลไม่ได้แปลข้อความ “Roman martyr of the third century A.D., Francesca remembered that. Patron saint of music and the blind.” ซึ่งเป็นการบรรยายถึงเนื้อหาในเพลง เดอะ ไซรน์ ออฟ เซนต์เซซีเลีย ในขณะที่ “บุญญรัตน์” ยังคงประ โยคนี้ไว้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 90

- ต้นฉบับ Red color coming up, sky brightening. Lower camera six inches, adjust tripod legs. Still not there. A foot more to the left. Adjust legs again. Level camera on tripod head. Set lens to f/8. (W. 71)
- เสรี ปิยะฉัตร เมื่อเห็นท้องฟ้าเริ่มสว่าง โรเบิร์ตจึงลดกล้องลง 6 นิ้ว ปรับขาตั้งใหม่ แต่ก็ยังไม่เข้าที่ จึงขยับไปทางซ้ายอีก 1 ฟุต ปรับขาตั้งอีกครั้งพร้อมกับปรับเลนส์ไปที่ f/8 (ส. 84)
- “บุญญรัตน์” สีแดงเริ่มทาบบขอบฟ้า ท้องฟ้าสว่างขึ้น เขาลดกล้องให้ต่ำลงหกนิ้ว ขยับขาตั้งเสียใหม่ แต่ก็ยังไม่พอใจ ต้องขยับไปทางซ้ายอีกหนึ่งฟุต จัดขาตั้งอีกครั้ง ปรับกล้องให้ได้ระดับกับหัวขาตั้ง ปรับเลนส์ไปที่ เอฟ/8 (บ. 68-69)

ผู้แปลไม่แปลวลี “Red color coming up” และประโยค “Level camera on tripod head.” ซึ่งแปลว่า “สีแดงเริ่มทาบทาบขอบฟ้า” และ “ปรับกล้องให้ได้ระดับกับหัวขาตั้ง” ตามลำดับ

นอกจากตัวอย่างที่ได้กล่าวมาข้างต้น เสรี ปิยะฉัตรยังไม่แปลเนื้อความระดับย่อหน้าด้วย ดังตัวอย่างที่ 91

ตัวอย่างที่ 91

ต้นฉบับ

On Thursday they talked after making love in the afternoon. Both of them knew this conversation had to occur. Both of them had been avoiding it.

“What are we going to do?” he said.

She was silent, torn-apart silent.

(W. 112-113)

เสรี ปิยะฉัตร

“เราจะทำยังไงกันต่อไป” เขากลาม

เธอเงียบไปครู่หนึ่งด้วยความร้าวรานใจ

(ส. 126)

“บุญญรัตน์”

เมื่อวันพฤหัสบดีถึง เขาและเธอคุยกัน ภายหลังจากการร่วมรักในตอนบ่าย ต่างฝ่ายต่างรู้ว่าการสนทนาแบบนี้มันจะต้องเกิดขึ้น ทั้งที่ต่างฝ่ายต่างพยายามหลีกเลี่ยงมาโดยตลอด

“แล้วเราจะทำอย่างไรกันต่อไป?” เขาเอ่ยถามขึ้น

เธอนิ่งเงียบ...เป็นความเงียบของคนที่มีหัวใจกำลังสลาย

(บ. 110)

เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้แปลย่อหน้าที่ผู้วิจัยขีดเส้นไว้ ซึ่งย่อหน้านี้ได้บรรยายถึงกิจกรรมในวันสุดท้ายที่ฟรานเซสกาและโรเบิร์ตจะได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน โดยการลดความของผู้แปลในตัวอย่างนี้ทำให้บทบรรยายส่วนที่สำคัญขาดไป ในขณะที่ “บุญญรัตน์” ยังคงย่อหน้าไว้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 92 – 94 เป็นตัวอย่างของการไม่แปลความในเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ซึ่งพบในฉบับแปลเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น โดยผู้วิจัยจะให้บทแปลของเสรี ปิยะฉัตรเปรียบเทียบไว้ให้เห็นด้วย

ตัวอย่างที่ 92

ต้นฉบับ

He looked upward, hands in his Levi's pockets, camera hanging against his left hip. (W. 59)

“บุญญรัตน์”

เขาแหงนหน้าขึ้นมองท้องฟ้า มือทั้งสองซุกอยู่ในกระเป๋ากางเกง กล้องห้อยอยู่กับสะโพกซ้าย (ป. 57)

เสรี ปิยะฉัตร

โรเบิร์ตขึ้นแหงนหน้ามองท้องฟ้า มือทั้งสองซุกอยู่ในกระเป๋ากางเกงถ้าย กล้องห้อยอยู่ติดกับสะโพกซ้าย (ส. 73)

“บุญญรัตน์” ไม่แปลคำว่า “Levi's” ซึ่งเป็นชื่อยี่ห้อกางเกงยีนส์ ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังคงคำๆ นี้ไว้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 93

ต้นฉบับ

“It could be after nine before I’m finished. Then I’ll want to clean up a bit. So I might not be there until nine-thirty or ten. Is that all right?” (W. 76)

“บุญญรัตน์”

“กว่าจะเสร็จก็คงสามทุ่มกว่าเข้าไปแล้ว กว่าผมจะไปถึงที่นั่นก็คงสามทุ่มครึ่งหรือไม่กี่สี่ทุ่มโน่นแน่ะครับ ไม่เป็นไรใช่ไหม?” (ป. 73)

เสรี ปิยะฉัตร

“กว่าจะถ่ายเสร็จก็คงจะเลย 3 ทุ่มไปแล้ว จากนั้นก็ขอเวลาให้ผมอาบน้ำอีกเดี๋ยวกงจะถึงบ้านคุณระหว่าง 3 ทุ่มครึ่งถึง 4 ทุ่ม ดึกไปไม่ครับ” (ส. 89)

บุญญรัตน์ไม่แปลประโยค “Then I’ll want to clean up a bit.” ซึ่งมีความหมายว่า “ขอเวลาอาบน้ำสักประเดี๋ยวนะครับ” ซึ่งการที่ผู้แปลไม่แปลข้อความนี้ก็ไม่ได้ทำให้งานแปลเสียอรรถรสแต่อย่างใด ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรยังคงประโยคนี้ไว้ตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 94

ต้นฉบับ

For the second time in five minutes, she surprised herself and took the cigarettes. What am I doing? she thought. (W. 33)

“บุญญรัตน์”

เป็นครั้งที่สองในช่วงเวลาแค่ห้านาทีที่เธอสร้างความแปลกใจให้กับตัวเองด้วยการรับบุหรี่มวนนั้น (ป. 31)

เสรี ปิยะฉัตร

เป็นครั้งที่ 2 ในช่วง 5 นาทีที่ฟรานเซสกาสร้างความประหลาดใจให้ตัวเองด้วยการยื่นมือออกไปรับบุหรี่ นี่ฉันกำลังทำอะไรอยู่...เธอนึกถามตัวเอง (ส. 47)

“บุญญรัตน์” ไม่ได้แปลประโยค “What am I doing? she thought.” ซึ่งเป็นการบรรยายความรู้สึกนึกคิดของฟรานเซสกาในขณะนั้น ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรยังคงประโยคนี้ไว้ตามต้นฉบับ

5.1.2.2 การแปลแบบสรุปความ

นอกจากเสรี ปิยะฉัตรจะไม่แปลข้อความซึ่งเป็นรายละเอียดที่ไม่สำคัญแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่า เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้ใช้การแปลแบบสรุปความใน “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ด้วย หากข้อความในต้นฉบับมีรายละเอียดมากเกินไปหรือซ้ำซ้อนและเยิ่นเย้อ ผู้แปลก็จะคงความหมายหลักไว้เท่านั้นเพื่อให้ข้อความกระชับขึ้น

ตัวอย่างที่ 95 – 96 เป็นตัวอย่างของการแปลแบบสรุปความในเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร ซึ่งพบในฉบับแปลเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น โดยผู้วิจัยจะให้บทแปลของ “บุญญรัตน์” เปรียบเทียบไว้ให้เห็นด้วย

ตัวอย่างที่ 95

ต้นฉบับ	Neither of them spoke; they simply stood there, <u>sending, receiving imprinting the feel of each on the other, indelibly. Reaffirming the existence of the special being he had talked about.</u> (W. 119)
เสรี ปิยะฉัตร	ต่างฝ่ายต่างพูดอะไรไม่ออก ต่างคนต่างยืนนิ่งอยู่กับที่ <u>ดื่มด่ำความรู้สึกที่มีต่อกัน</u> (ศ. 131)
“บุญญรัตน์”	ต่างฝ่ายต่างอึดอัดกันพูดอะไรไม่ออก ได้แต่ยืนอยู่ในอ้อมแขนของกันและกันอย่างนั้น ทั้งส่ง รับและประทับใจทุกความรู้สึกของกันและกันลงไว้ในหัวใจอย่างไม่มีวันลบเลือน ย้ำยืนยันถึงสิ่งพิเศษที่เขากับเธอได้ร่วมกันสร้างขึ้น เช่นที่เขาได้กล่าวกับเธอมาแล้ว (บ. 117)

เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้บรรยายโดยละเอียดเหมือน “บุญญรัตน์” ว่า “ทั้งคู่ส่งและรับความรู้สึกประทับใจอันไม่มีวันลบเลือนไว้ซึ่งกันและกัน ต่างย้ำยืนยันถึงสิ่งพิเศษที่ยังคงอยู่ ดังที่เขาได้บอกกับเธอไปแล้ว” แต่ผู้แปลแปลอย่างสรุปความโดยได้ความหมายหลักว่า ทั้งคู่ดื่มด่ำความรู้สึกที่มีต่อกันเท่านั้น ในขณะที่ “บุญญรัตน์” ยังคงแปลรายละเอียดตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 96

ต้นฉบับ

She could see him clearly also, down the flow of her memory. Each years she ran all of the images through her mind, meticulously, remembering everything, forgetting nothing, imprinting all of it, forever, like tribesmen passing down an oral history through the generations. He was tall and thin and hard, and he moved like the grass itself, without effort, gracefully. (W. 24)

เสรี ปิยะฉัตร

ในความทรงจำ เธอมองเห็นเขาได้อย่างชัดเจนเช่นกัน ทุกปีเธอจะทบทวน มโนภาพเหล่านี้ทุกบททุกตอนโดยไม่ตกหล่น เขามีรูปร่างสูงโปร่ง แข็งแกร่ง อ่อนหวาน และสง่างามดุจต้นหญ้ายามต้องลม (ส. 40)

“บุญญรัตน์”

ในท่ามกลางกระแสแห่งความทรงจำ เธอสามารถมองเห็นภาพเขาได้อย่างชัดเจน ในแต่ละปีเธอจะทบทวนภาพนั้นอยู่ในใจ ทบทวนมันอย่างละเอียดถี่ถ้วนยังจดจำได้ใน ทุกสิ่งอย่างไม่ลืมเลือน เพราะเธอได้จำหลักมันลงไว้กลางใจชั่วกาลนิรันดร์ เฉกเช่นชาวเผ่า ที่ทบทวนเรื่องราวแต่หนหลังและเล่าปากเปล่าให้ลูกหลานของคนฟังอย่างถ้วนทั่วทุกชั่วคน เขาเป็นบุรุษร่างสูงโปร่งแกร่งกร้าว ท่าทางเคลื่อนไหวราวต้นหญ้าที่ไหวตัวอย่าง สง่างามโดยไม่ต้องใช้ความพยายามแต่อย่างใดเลย (บ. 23-24)

เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความ “Each years she ran all of the images through her mind, meticulously, remembering everything, forgetting nothing, imprinting all of it, forever, like tribesmen passing down an oral history through the generations.” อย่างสรุปความว่า “ทุกปีเธอจะทบทวนมโนภาพเหล่านี้ทุกบททุกตอนโดยไม่ตกหล่น” ซึ่งเป็นการแปลโดยไม่ได้อิงถึงรายละเอียดว่า แม้เวลาจะผ่านนาน ฟรานเซสาก็สามารถจำเหตุการณ์อันน่าประทับใจระหว่างเธอ กับโรเบิร์ต คินเคดได้ทั้งหมด การที่ผู้แปลแปลความหมายไม่ครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับเช่นนี้ มีผลทำให้น้ำหนักของเรื่องบางส่วนขาดหายไป ในขณะที่ “บุญญรัตน์” ยังคงแปลรายละเอียดตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 97 – 98 เป็นตัวอย่างของการแปลแบบสรุปความในเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยผู้วิจัยจะให้บทแปลของเสรี ปิยะฉัตรเปรียบเทียบกับไว้ให้เห็นด้วย

ตัวอย่างที่ 97

ต้นฉบับ He moved his arm farther around her waist and pull her closer. (W. 76)

“บุญญรัตน์” เขาเรียงร่างเธอเข้ามาใกล้เล็กน้อย (บ. 96)

เสรี ปิยะฉัตร โรเบิร์ตกระชับแขนที่โอบรอบเอวแล้วเรียงร่างของเธอเข้ามาแนบชิดยิ่งขึ้น (ส. 113)

“บุญญรัตน์” ไม่ได้บรรยายการกระทำของโรเบิร์ตโดยละเอียด ผู้แปลสรุปความแต่เพียงว่า “เขาเรียงร่างเธอเข้ามาใกล้เล็กน้อย” เท่านั้น ซึ่งการที่ “บุญญรัตน์” แปลเช่นนั้น อาจส่งผลให้รสชาติและบรรยากาศของเรื่องที่มีความสำคัญขาดหายไป ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังคงแปลรายละเอียดตามต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 98

ต้นฉบับ

She cupped her hands around the lighter to hold the wind in abeyance and touched his hand to steady it against the bouncing of the truck. ... She leaned back and he swung the lighter toward his own cigarette, expertly forming his wind cup, taking his hands off the steering wheel for no more than a second. (W. 33)

“บุญญรัตน์”

เธอเอามือทั้งสองป้องลมไว้ สัมผัสมือที่จับพวงมาลัยไว้แน่นเนื่องจากเส้นทางขรุขระมาก... จากนั้นเขาก็จุดบุหรี่ให้กับตนเองอย่างชำนาญ วางมือจากพวงมาลัยแค่วินาทีเดียวเท่านั้น (บ. 31-32)

เสรี ปิยะฉัตร

ฟรานเซสกาเอามือป้องไฟกันลมไว้ พร้อมกับกอดมือเขาให้อยู่นิ่งขณะที่รถแล่นโยกเขย่งไปตามถนน...พอเธอผละออกคันทัดก็ดึงไฟเช้คกลับมาจุดบุหรี่ให้ตัวเอง โดยปล่อยมืออีกข้างที่จับพวงมาลัยมาป้องลม เขาใช้เวลาจุดบุหรี่เพียงเดียวเดียวเหมือนกัน (ส. 47)

“บุญญรัตน์” ไม่ได้บรรยายการสูบบุหรี่ของโรเบิร์ตและฟรานเซสกาโดยละเอียด ผู้แปลสรุปความโดยรักษาความหมายหลักว่า “เธอเอามือทั้งสองป้องลมไว้... จากนั้นเขาก็จุดบุหรี่ให้กับ

ตนเองอย่างชำนาญ วางมือจากพวงมาลัยแล้ววินาทีเดียวเท่านั้น” จะเห็นได้ว่า “บุญญรัตน์” แปลความได้เกือบครบถ้วน ขาดเพียงประโยค “She leaned back and he swung the lighter toward his own cigarette” เท่านั้น นอกจากนั้นยังใช้คำไม่ถูกต้องตามต้นฉบับ จึงทำให้เนื้อความไม่สมบูรณ์ เช่น “สัมผัสมือที่จับพวงมาลัยไว้นั่น” น่าจะเป็น “จับมือให้อยู่นิ่ง” การเพิ่มความว่า “มือที่จับพวงมาลัย” ก็ทำให้ผิดความจริง เพราะต้องจับมือที่ถือไฟแช็ค ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรแปลความได้ค่อนข้างตรงกับต้นฉบับมากกว่า ขาดเพียงคำว่า “expertly” คำเดียวเท่านั้น

จากตัวอย่างที่ 84 - 98 จะเห็นได้ว่า ลักษณะการลดความที่พบใน “สะพานนี้มีความรัก” คือ การไม่แปลคำหรือข้อความที่มีรายละเอียดไม่สำคัญและการแปลแบบสรุปความ ซึ่งการลดความทั้งสองลักษณะนี้ส่งผลให้ฉบับแปลเกิดการถ่ายทอดความหมายไม่เท่ากับต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า การที่เสรี ปิยะฉัตรแปลบทพรรณนาโวหารใน “สะพานนี้มีความรัก” อย่างสรุปความ ดังตัวอย่างที่ 95 และ 96 นั้น ส่งผลให้บรรยากาศของเรื่องขาดหายไป และทำให้ผู้อ่านบทแปลไม่ได้รับอรรถรสเท่ากับต้นฉบับ

จากการศึกษาเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ผู้วิจัยพบการลดความน้อยมากในงานแปลฉบับนี้ โดยลักษณะการลดความที่พบคือ การไม่แปลคำหรือข้อความที่มีรายละเอียดสำคัญและการแปลแบบสรุปความ แต่การแปลแบบสรุปความของ “บุญญรัตน์” ในตัวอย่างที่ 97 และ 98 นั้น เป็นการสรุปความต่างๆ ที่เนื้อหาของเรื่องไม่ได้มีความซ้ำซ้อนหรือเน้นย้ำ ซึ่งอาจมองได้ว่าเป็นจุดบกพร่องในการแปลของ “บุญญรัตน์” อย่างหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การลดความทั้งสองลักษณะนี้ส่งผลให้ฉบับแปล เกิดการถ่ายทอดความหมายได้ไม่ตรงตามต้นฉบับ

จากตัวอย่างทั้งหมดในหัวข้อ 5.1 จะเห็นได้ว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ถ่ายทอดความหมายได้ไม่ตรงตามต้นฉบับ เนื่องจากผู้แปลทั้งสองท่านมักจะเพิ่มความ หรือใช้วิธีการลดความในงานแปลของตนเอง ซึ่งการถ่ายทอดความหมายได้ไม่ตรงตามต้นฉบับที่พบในงานแปลทั้งสองสำนวน นำมาแสดงเปรียบเทียบให้เห็นเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 4 : เปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายได้ไม่เท่ากับต้นฉบับ ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

การถ่ายทอดความหมายได้ ตรงตามต้นฉบับ	“สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร	“รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”
ลักษณะการเพิ่มความ	1. เพื่อการบรรยายฉากและเหตุการณ์ในเรื่องชัดเจนขึ้น 2. เพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครชัดเจนขึ้น	1. เพื่อการบรรยายฉากและเหตุการณ์ในเรื่องชัดเจนขึ้น 2. เพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครชัดเจนขึ้น 3. เพื่อเชื่อมโยงประโยคให้สอดคล้องกัน
ลักษณะการลดความ	1. การไม่แปลคำหรือข้อความที่มีรายละเอียดไม่สำคัญ 2. การแปลแบบสรุปความเมื่อเนื้อหาของเรื่องมีความซ้ำซ้อน	1. การไม่แปลคำหรือข้อความที่มีรายละเอียดไม่สำคัญ 2. การแปลแบบสรุปความทั้งๆ ที่เนื้อหาของเรื่องไม่ได้มีความซ้ำซ้อน

จากการศึกษาประเด็นการเพิ่มความดังที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะการเพิ่มความใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ที่ “เหมือนกัน” คือ ผู้แปลทั้งสองท่านได้เพิ่มความในงานแปลจากจินตนาการของตนเอง รวมถึงการเพิ่มความโดยอาศัยการตีความจากคำพูดของตัวละคร เพื่อให้การบรรยายฉากหรือเหตุการณ์ในเรื่องชัดเจนขึ้น รวมถึงเพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครชัดเจนขึ้น ซึ่งการเพิ่มความทั้งสองลักษณะนี้จะทำให้ผู้อ่านเห็นภาพหรือเหตุการณ์ในเรื่องมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจพฤติกรรม ความคิดและความรู้สึกตัวละครเพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบลักษณะการเพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงประโยคในบทแปลให้มีความสอดคล้องและต่อเนื่องกันใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” แต่ผู้วิจัยไม่พบการเพิ่มความลักษณะนี้ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร ซึ่งนับเป็นลักษณะการเพิ่มความที่ “แตกต่างกัน” ระหว่างงานแปลทั้งสองฉบับ

ส่วนประเด็นการลดความสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะการลดความใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มี “ลักษณะคล้ายกัน” กล่าวคือ ผู้แปลทั้งสองท่านจะไม่แปลคำหรือข้อความที่มีรายละเอียดไม่สำคัญ นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบว่า ผู้แปลทั้งสองท่านได้แปลแบบสรุปความด้วย โดยเสรี ปิยะฉัตรจะแปลแบบสรุป เมื่อเนื้อหาของเรื่อง

มีความซ้ำซ้อนกัน แต่ในบางครั้งที่เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความพรรณนาโวหารอย่างสรุปความนั้น อาจส่งผลให้บรรยากาศของเรื่องขาดหายไป และทำให้ผู้อ่านบทแปลไม่ได้รับอรรถรสเท่ากับ ต้นฉบับ ส่วน “บุญญรัตน์” จะแปลแบบสรุปความ ทั้งๆ ที่เนื้อหาของเรื่องไม่ได้มีความเยิ่นเย้อ แต่ “บุญญรัตน์” ก็แปลได้ไม่หมด ซึ่งอาจนับได้ว่าเป็นข้อบกพร่องอย่างหนึ่งของ “บุญญรัตน์” ในประเด็นลักษณะการลดความ

จากการศึกษาประเด็นการถ่ายทอดความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ ในจำนวนแปล “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” นั้น ผู้วิจัยพบว่า เสรี ปิยะฉัตรจะแปลความหมายขาดไปจากต้นฉบับ โดยมักจะแปลข้ามข้อความที่ผู้แปลเห็นว่า มีรายละเอียดที่ไม่สำคัญ นอกจากนี้ผู้แปลยังแปลความหมายอย่างสรุปความด้วยในช่วงที่เป็น บทบรรยายหรือพรรณนาโวหาร ซึ่งในบางครั้งอาจทำให้รสนชาติ บรรยากาศและน้ำหนักรของเรื่อง บางส่วนขาดหายไป ส่วนการเพิ่มความใน “สะพานนี้มีความรัก” โดยส่วนใหญ่จะเป็นการเพิ่มความ เพื่อการบรรยายฉากหรือเหตุการณ์ในเรื่องชัดเจนขึ้น และเพื่อให้การพรรณนาอารมณ์และความรู้สึก ของตัวละครชัดเจนขึ้น

ส่วน “บุญญรัตน์” มักจะแปลความหมายเพิ่มเติมจากต้นฉบับ โดยจะเพิ่มความด้วยการแทรกจินตนาการของตนเองเข้าไปในงาน หรือเพิ่มความด้วยการตีความจากคำพูดและความรู้สึก ของตัวละคร เพื่อเพิ่มอรรถรสให้กับเนื้อเรื่อง และ “บุญญรัตน์” ยังเพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงประโยค ในบทแปลให้มีความสอดคล้องและต่อเนื่องกันด้วย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า เรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มีการลดความน้อยกว่าการเพิ่มความ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ “บุญญรัตน์” จะไม่แปลคำ หรือข้อความที่สำคัญ และได้แปลสรุปความด้วย ทั้งๆ ที่เนื้อหาของเรื่องไม่ได้มีความซ้ำซ้อนหรือ เยิ่นเย้อ ซึ่งอาจส่งผลให้บรรยากาศและอรรถรสของเรื่องขาดหายไป

ปีเตอร์ นิวมาร์ค (1981) ได้กล่าวถึงการถ่ายทอดความหมายได้ไม่ตรงตามต้นฉบับ ว่าแบ่ง ออกได้เป็นสองลักษณะ ซึ่งได้แก่ การแปลเกิน (Overtranslation) หมายถึง การให้ข้อมูลรายละเอียด เพิ่มเติมจากต้นฉบับหรือการขยายความ และ การแปลขาด (Undertranslation) หมายถึง การให้ข้อมูล รายละเอียดน้อยกว่าต้นฉบับเดิม หรือการลดความ หรือการสรุปความ ซึ่งจากการศึกษาของผู้วิจัยที่ ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร มีลักษณะของการแปลขาด มากกว่าการแปลเกิน ในขณะที่ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มีลักษณะของการแปลเกินมากกว่า การแปลขาด

ทั้งหมดนี้กล่าวโดยสรุปได้ว่า ลักษณะการถ่ายทอดความหมายของเสรี ปิยะฉัตร และ “บุญญรัตน์” นั้น “คล้ายคลึงกัน” กล่าวคือ ฉบับแปลทั้งสองฉบับมีทั้งการเพิ่มความและการลดความ อันส่งผลให้งานแปลทั้งสองฉบับเกิดการถ่ายทอดความหมายได้ไม่เท่ากับต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม งานแปลทั้งสองฉบับก็ยังคงมีความน่าสนใจ เพราะผู้แปลทั้งสองท่านยังคงรักษาเนื้อหาหรือความหมายหลักไว้ได้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ไม่ว่าผู้แปลจะแปลงานประเภทใดๆ ก็ตาม นอกจากผู้แปลต้องคำนึงถึงความหมายหรือเนื้อความเป็นอันดับแรกแล้ว ความเคารพต่อฉบับแปลก็เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้แปลควรคำนึงถึงเช่นกัน หากผู้แปลเพิ่มความนอกเหนือจากต้นฉบับ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและความพอดี เนื้อหาหลักในต้นฉบับอาจถูกบิดเบือนไปจนเนื้อหากลายเป็นเรื่องอื่นเลยก็ได้ และเป็นการไม่แสดงความเคารพต่อต้นฉบับด้วย เพราะฉะนั้นการเพิ่มความควรทำก็ต่อเมื่อผู้แปลเกรงว่าสิ่งที่แปลออกมานั้นจะไม่สามารถสื่อความหมายได้อย่างที่ต้นฉบับต้องการจะสื่อ ผู้แปลก็สามารถเพิ่มความเพื่อเป็นการอธิบายสิ่งนั้นเพิ่มเติมได้ แต่การเพิ่มความนั้นต้องเหมาะสมกับฉากและเหตุการณ์ในเรื่อง รวมถึงต้องมีความเหมาะสมกับอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครด้วย ส่วนการลดความและการสรุปความนั้น ควรจะทำก็ต่อเมื่อเนื้อหาในช่วงนั้นมีการกล่าวซ้ำถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งค่อนข้างมากจนเกิดความเอินเอื้อ ผู้แปลก็สามารถตัดทอนสิ่งที่ซ้ำเพื่อให้เนื้อหามีความกระชับขึ้นได้ แต่ผู้แปลควรระมัดระวังด้วยว่า เนื้อหาในต้นฉบับที่มีการกล่าวซ้ำนั้นเป็นความมุ่งหมายของผู้เขียนที่ต้องการจะเน้นความหรือไม่ เพราะผู้เขียนแต่ละคนมีลีลาหรือท่วงทำนองการเขียนแตกต่างกันไป ซึ่งผู้แปลควรพิจารณาตรงจุดนี้ให้ถี่ถ้วน นอกจากนั้นแล้วผู้แปลควรพิจารณาความเหมาะสมในการลดความหรือสรุปความด้วย เพราะหากผู้แปลลดความหรือแปลอย่างสรุปความมากเกินไป น้าหนักและรสชาติของเรื่องอาจขาดหายไป และเป็นการไม่ซื่อสัตย์ต่อต้นฉบับได้เช่นกัน

ในบางครั้งการที่ผู้แปลแปลได้ไม่ตรงตามต้นฉบับ อาจเป็นเพราะผู้แปลรู้ภาษาอังกฤษไม่ดีเพียงพอก็ได้ วิธีการแก้ปัญหานี้คือ ผู้แปลควรตรวจสอบการถ่ายทอดความหมายในส่วนที่ตนเองไม่รู้เกี่ยวกับเจ้าของภาษา น่าจะเป็นการแก้ปัญหาคำที่ดีที่สุด

5.2 การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ หมายถึง การที่ผู้แปลสามารถถ่ายทอดความหมายได้ไม่ผิดจากต้นฉบับ โดยการพิจารณาว่าฉบับแปลสามารถรักษาความหมายได้ถูกต้องหรือไม่ ผู้วิจัยจะพิจารณาจากความหมายนัยตรง (denotation) หรือความหมายตามที่พจนานุกรมโดยทั่วไปกำหนดไว้ ซึ่งจะเป็นความหมายที่ทุกคนเข้าใจตรงกันว่าหมายถึงอะไร เช่น คำว่า นื่อง

มีความหมายนัยตรงคือ ผู้ที่ร่วมบิคมารดาหรือเป็นเครือญาติชั้นเดียวกัน (เชวง จันทระเชตต์, 2528: 82)

นอกจากการถ่ายทอดความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ จะมีความสำคัญในการแปลแล้ว การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับก็นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้แปลควรคำนึงถึงเช่นกัน และจากการศึกษาวิเคราะห์การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” นั้น ผู้วิจัยพบว่า ผู้แปลทั้งสองท่านถ่ายทอดความหมายในต้นฉบับผิดบ้างเหมือนกัน โดยในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจะแสดงให้เห็นถึงลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดที่พบใน “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ดังต่อไปนี้

- 5.2.1 การที่ผู้แปลอาจจะไม่ได้พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้อง
- 5.2.2 การใช้คำที่ไม่สื่อความหมายเดิม
- 5.2.3 การแปลคำศัพท์ที่รูปคำมักทำให้เข้าใจความหมายผิด
- 5.2.4 การที่ผู้แปลไม่เข้าใจคำศัพท์หรือสำนวน
- 5.2.5 การแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย
- 5.2.6 การไม่พิจารณาบริบทที่มาก่อนหน้านี้หรือที่ตามมา

5.2.1 การที่ผู้แปลอาจจะไม่ได้พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้องจากการศึกษา “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ผู้วิจัยพบลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิด เนื่องจากผู้แปลอาจจะไม่ได้พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้องหลายประการ ดังตัวอย่างที่ 99 - 108 โดยตัวอย่างที่ 99 - 106 จะเป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดใน “สะพานนี้มีความรัก” ในหัวข้อนี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 99 เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้พิจารณาถึงคำที่นำมาใช้เชื่อมประโยคต่างๆเข้าด้วยกัน (Co-ordinating Conjunction)

ตัวอย่างที่ 99

ต้นฉบับ

She heard one of Harry's doors creaking and threw on some clothes. (W. 117)

เสรี ปิยะฉัตร เธอได้ยินเสียงเปิดปิดประตูแฮร์รี และเสียงเสื้อผ้าที่ถูกโยนเข้าไป (ส. 130)

“บุญญรัตน์” เธอได้ยินเสียงประตูลาร์รี่เปิดออกจึงรีบเร่งแต่งตัว (ป. 115)

ในตัวอย่างนี้เสรี ปิยะฉัตรควรจะแปลว่า “เธอได้ยินเสียงประตูลาร์รี่เปิดออกจึงรีบสวมเสื้อผ้า” เพราะถ้าพิจารณาประโยคในต้นฉบับคือ “She heard one of Harry’s doors creaking and threw on some clothes.” จะพบว่า ประโยคนี้เป็นประโยคความซ้อน (Compound Sentence) ซึ่งสามารถแยกออกเป็นประโยคความเดียว (Simple Sentence) ได้ 2 ประโยคคือ “She heard one of Harry’s doors creaking” และ “She threw on some clothes.” โดยมีคำว่า “and” เป็นคำเชื่อมทั้งสองข้อความที่มีความหมายต่อเนื่องตามเข้าด้วยกัน เมื่อแยกออกมาเป็นประโยคความเดียวก็จะเห็นได้ชัดขึ้นว่าประธานของข้อความ “...threw on some clothes” คือ “She” เพราะฉะนั้นเมื่อผู้แปลแปลว่า “เธอได้ยินเสียงเปิดปิดประตูแฮร์รี และเสียงเสื้อผ้าที่ถูกโยนเข้าไป” จึงเป็นการแปลความหมายที่ไม่ใกล้เคียงกับต้นฉบับเลย ด้วยเหตุที่ผู้แปลเข้าใจว่า “some clothes” เป็นประธานของกริยา คือ “throw on”

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่า ผู้แปลอาจเข้าใจความหมายของคำว่า “throw” ผิด เนื่องจากเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย จึงทำให้ผู้แปลเลือกใช้ความหมายได้ไม่ถูกต้อง ในตัวอย่างนี้เมื่อพิจารณาบริบทประกอบด้วยแล้ว คำว่า “throw on” ควรมีความหมายว่า “สวมเสื้อผ้าอย่างรีบร้อน” หรือ “สวมแบบลวกๆ” เพราะเหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นหลังจากที่โรเบิร์ต คินเคดและฟรานเซสกา จอห์นสันได้ร่วมรักกันแล้ว และโรเบิร์ตกำลังเตรียมตัวกลับในตอนเช้าซึ่งเป็นเวลาที่ฟรานเซสกาตื่นขึ้นพอดี จึงรีบแต่งตัวลงไปข้างล่างเพื่อลาโรเบิร์ต

ถ้านำงานแปลของ “บุญญรัตน์” ในตัวอย่างเดียวกันนี้มาเปรียบเทียบกับกันก็จะพบว่า “บุญญรัตน์” สามารถแปลความหมายได้ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบท

นอกจากนี้เสรี ปิยะฉัตรก็ไม่ได้พิจารณาถึงคำเชื่อมประโยค not only...but also ให้ถูกต้องด้วย ดังตัวอย่างที่ 100

ตัวอย่างที่ 100

ต้นฉบับ Within a month he was not only doing the darkroom work for two of the staff photographers, but also was allowed to shoot simple projects himself. (W. 11)

เสรี ปิยะฉัตร แค่ทำงานเดือนเดียวเขาก็สามารถถ่ายภาพง่าย ๆ ได้ แทนที่จะต้องทำแต่งงานในห้องมืดเหมือนเด็กหัดใหม่คนอื่น ๆ (ส. 26)

“บุญญรัตน์” หลังจากเวลาผ่านไปเพียงแค่วันเดียว เขาไม่เพียงแต่จะต้องทำงานอยู่ในห้องมืดสำหรับช่างภาพทหารสองคนที่เขาเป็นผู้ช่วยอยู่เท่านั้น แต่ยังได้รับอนุญาตให้ถ่ายภาพต่างๆอย่างด้วยตัวเองอีกด้วย (บ. 11)

เสรี ปิยะฉัตรควรจะแปลข้อความนี้ว่า “ภายในเวลาหนึ่งเดือน เขาไม่เพียงแต่ทำงานอยู่ในห้องมืดเพื่อเป็นลูกมือช่างภาพทหารเท่านั้น แต่เขายังได้รับอนุญาตให้ถ่ายภาพต่างๆด้วยตัวของเขาเองอีกด้วย” เพราะ not only...but also เป็นคำที่ผู้เขียนนำมาใช้เชื่อมประโยคต่างๆเข้าด้วยกัน (Co-ordinating Conjunction)

หากพิจารณาข้อความต้นฉบับซึ่งเป็นประโยคความซ้อนนั้นคือ “Within a month he was not only doing the darkroom work for two of the staff photographers, but also was allowed to shoot simple projects himself.” ก็จะพบว่า ประโยคนี้สามารถแบ่งได้ 2 ประโยคคือ “Within a month he was doing the darkroom work for two of the staff photographers.” และ “He was allowed to shoot simple projects himself.” ทั้งสองประโยคมีความหมายที่คล้อยตามกันเพราะกล่าวถึงโอกาสในการทำงานของโรเบิร์ต คินเคด ซึ่งนั่นก็คือ โรเบิร์ต คินเคดได้ทำงานในห้องมืดเพราะเขาเป็นผู้ช่วยของช่างภาพทหารสองคน และยังสามารถถ่ายภาพแบบง่ายๆด้วย ซึ่งทั้งสองประโยคสามารถเชื่อมต่อไปเป็นประโยคเดียวกันด้วยคำว่า not only...but also

แต่เสรี ปิยะฉัตรถ่ายทอดความหมายของข้อความนี้ผิดไปจากต้นฉบับ เสรี ปิยะฉัตรแปลว่า “แค่ทำงานเดือนเดียวเขาก็สามารถถ่ายภาพง่ายๆได้ แทนที่จะต้องทำแต่งงานในห้องมืดเหมือนเด็กหัดใหม่คนอื่นๆ” ซึ่งให้ความหมายว่าโรเบิร์ต คินเคดมีโอกาสดำเนินการถ่ายภาพแบบง่ายๆเพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยไม่ได้กล่าวถึงความหมายในต้นฉบับอีกอย่างหนึ่งเลยว่า โรเบิร์ต คินเคดก็ได้ทำงานในห้องมืดเพื่อช่วยงานช่างภาพทหารเช่นกัน ซึ่งนับว่าเสรี ปิยะฉัตรถ่ายทอดความหมายไม่ถูกต้องตามต้นฉบับ และยังแปลความหมายของต้นฉบับไม่ครบถ้วนอีกด้วย

ในบางครั้งเสรี ปิยะฉัตรยังไม่พิจารณาถึงคำบุพบท (Preposition) ด้วย ดังตัวอย่างที่ 101

ตัวอย่างที่ 101

ต้นฉบับ Francesca made coffee, while the talk ran to grandchildren and the town, to Thanksgiving and what to get for Christmas for whom. (W. 18)

เสรี ปิยะฉัตร ฟรานเซสกาต้มน้ำกาแฟเลี้ยงเพื่อนในระหว่างที่พวกเขาพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน หัวเรื่องสนทนาเริ่มจากหลานๆ ในเมืองจนถึงวันขอบคุณพระเจ้าและของขวัญที่จะได้รับในวันคริสต์มาส (ส. 34)

“บุญญรัตน์” ฟรานเซสก็่จัดการชงกาแฟ คุยกับเพื่อนๆ เรื่องต่างๆ ตั้งแต่เรื่องหลานและความ
 เป็นไปในเมืองนี้ ไปจนถึงวันขอบคุณพระเจ้าและจะหาอะไรเป็นของขวัญให้กับ
 ใครวันคริสต์มาสบ้าง (บ. 18)

เสรี ปิยะฉัตรควรแปลข้อความ “...and what to get for Christmas for whom” ว่า “...และ
 จะหาอะไรเป็นของขวัญให้กับใครวันคริสต์มาสบ้าง” แทนที่จะเป็น “...และของขวัญที่จะได้รับใน
 วันคริสต์มาส” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ใกล้เคียงกับต้นฉบับเลย อาจเป็นเพราะผู้แปลไม่ได้พิจารณา
 ถึงคำว่า “for whom” ที่เป็นคำบุพบทและมีความหมายว่า “สำหรับคนใด” และสาเหตุอีกอย่างหนึ่ง
 ที่ทำให้ผู้แปลแปลข้อความนี้ผิดก็คือ คำว่า “get” ซึ่งเป็นคำกริยาของข้อความนี้สามารถแปลได้
 หลายความหมาย เช่น แปลว่า “ได้ ได้รับ” หรือ “เอามา นำมา” ก็ได้ ดังนั้นผู้แปลจึงอาจสับสน
 ในการเลือกใช้ความหมายประกอบกับการที่ผู้แปลไม่ได้คำนึงถึงคำบุพบทดังที่ได้กล่าวมา ด้วยเหตุนี้
 จึงทำให้ผู้แปลแปลความหมายผิด

และเสรี ปิยะฉัตรยังไม่พิจารณาชนิดของกาล(Tense) ให้ถูกต้องด้วย ดังตัวอย่างที่ 102

ตัวอย่างที่ 102

ต้นฉบับ “Oh, Marge, I’m tied up then. I’m going shopping in Des Moines.” (W. 94)
เสรี ปิยะฉัตร “โธมัสจ มาร์จ ดอนนั้นฉันมีเวลาว่างที่ไหน พอมมีโอกาสไปช้อปปิ้งที่เดส มอยส์
ก็เลยซื้อของมาเยอะหน่อย” (ส. 108)
“บุญญรัตน์” “โอ...มาร์ก็ เห็นจะไม่ได้หรอกนะ ดอนนั้นฉันมีอะไรบางอย่างที่ต้องทำ
 ตั้งใจไว้ว่าจะเข้าไปหาซื้อของในเดส มอย” (บ. 92)

ในที่นี้ผู้แปลควรแปลข้อความ “I’m going shopping in Des Moines.” ว่า “ฉันตั้งใจไว้ว่า
 จะเข้าไปหาซื้อของในเดส มอยส์สักหน่อย” เพราะ “is, am, are + Verb---ing (Present Participle)”
 เป็นรูปกริยาของ Present Progressive Tense ซึ่งเป็นกาล (Tense) ที่แสดงว่า จะมีเหตุการณ์เกิดขึ้น
 ในอนาคตอันใกล้เช่นเดียวกับรูปกริยา “will” หรือ “shall” ใน Future Simple Tense ดังนั้นการที่
 เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความนี้ว่า “พอมมีโอกาสไปช้อปปิ้งที่เดส มอยส์ ก็เลยซื้อของมาเยอะหน่อย”
 จึงเป็นการถ่ายทอดความหมายที่ไม่ถูกต้อง เพราะความหมายที่ผู้แปลสื่อออกมานั้นกลับแสดงให้เห็น
 เห็นว่าเหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงไปแล้ว

นอกจากนี้เสรี ปิยะฉัตรยังไม่พิจารณาให้ถูกต้องว่า คำใดหรือประโยคใดทำหน้าที่ขยายความในประโยค ดังตัวอย่างที่ 103 และ 104

ตัวอย่างที่ 103

ต้นฉบับ He carried his gear into a room containing two table lamps, one of which had a burned-out bulb. (W. 5)

เสรี ปิยะฉัตร เขานำข้าวของและโคมไฟตั้งโต๊ะ 2 อัน อันหนึ่งหลอดไฟขาดแล้ว เข้าไปในห้อง (ส. 20)

“บุญญรัตน์” เขาแบกสัมภาระเข้าไปในห้องที่ภายในมีตะเกียงตั้งโต๊ะให้สองดวง แต่ปรากฏว่า
ดวงหนึ่งหลอดไฟขาด (บ. 4)

ในตัวอย่างนี้ผู้แปลควรจะแปลข้อความ “He carried his gear into a room containing two table lamps” ว่า “เขาแบกสัมภาระเข้าไปในห้องซึ่งมีโคมไฟตั้งโต๊ะอยู่ 2 อัน” ไม่ใช่ “เขานำข้าวของและโคมไฟตั้งโต๊ะ 2 อันเข้าไปในห้อง” ซึ่งเป็นความหมายที่ผิด หากผู้แปลได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วก็จะพบว่า ข้อความ “...containing two table lamps” เป็นวลี (Adjective Phrase) ที่ทำหน้าที่ขยายคำนามนั่นคือ คำว่า “a room” ไม่ใช่คำว่า “He” ดังที่เสรี ปิยะฉัตรเข้าใจ

ตัวอย่างที่ 104

ต้นฉบับ ...she smiled and kissed him, then lay back upon her feelings, listening to him sing of whaling ships and desert winds. (W. 111)

เสรี ปิยะฉัตร ...ฟรานเซสกายิ้มแล้วจูบให้กำลั้งใจเขาฟอดใหญ่ แล้วนั่งฟังเขาร้องเพลง
ปลาวาฬ...สายลม...และทะเลทราย (ส. 125)

“บุญญรัตน์” ...เธอยิ้มและจูบเขา ทอดอารมณ์อยู่กับความรู้สึกขณะฟังเขาร้องเพลงเกี่ยวกับ
เรือล่าปลาวาฬและสายลมอันเปล่าเปลี่ยว (บ. 109)

“whaling ships and desert winds” มีความหมายว่า “เรือล่าปลาวาฬและสายลมอันเปล่าเปลี่ยว” ไม่ใช่ “ปลาวาฬ...สายลม...และทะเลทราย” อย่างที่ผู้แปลเข้าใจ นั่นเป็นเพราะผู้แปลไม่พิจารณาโดยละเอียดว่า “whaling” ซึ่งแปลว่า “การล่าปลาวาฬ” นั้นเป็นคำนามที่ทำหน้าที่ขยายคำว่า “ships” และ “desert” ซึ่งแปลว่า “อ้างว้าง เปล่าเปลี่ยว” เป็นคำคุณศัพท์ที่ขยายคำว่า “winds”

ในบางครั้งผู้แปลอาจอ่านข้อความหลายประโยคติดต่อกัน แล้วไม่ทราบว่าประโยคนั้นมีความสัมพันธ์กับประโยคอื่นๆในข้อความอย่างไร ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้แปลไม่เข้าใจว่าคำนามหรือคำสรรพนามที่อ้างถึง (noun and pronoun reference) นั้น แทนคำใดในประโยคที่ได้กล่าวมาแล้ว ดังตัวอย่างที่ 105 และ 106

ตัวอย่างที่ 105

ต้นฉบับ

"I'm gonna play a tune I wrote for a friend of mine. It's called 'Francesca.' "

(W. 169)

เสรี ปิยะฉัตร

“ผมจะเล่นเพลงที่ผมแต่งให้เพื่อนของผมคนหนึ่งโดยเฉพาะ เธอชื่อ...ฟรานเซสกา...”

(ส. 179)

“บุญญรัตน์”

“สำหรับเพลงที่ผมจะบรรเลงดังต่อไปนี้ ผมเขียนขึ้นเพื่อเพื่อนของผมคนหนึ่ง เพลงนี้ชื่อ “ฟรานเซสกา”

(บ. 166)

เสรี ปิยะฉัตรควรแปลข้อความนี้ว่า “ผมจะบรรเลงเพลงที่ผมแต่งให้เพื่อนของผมคนหนึ่ง บทเพลงนี้มีชื่อว่า...ฟรานเซสกา” แทนที่จะแปลว่า “ผมจะเล่นเพลงที่ผมแต่งให้เพื่อนของผมคนหนึ่งโดยเฉพาะ เธอชื่อ...ฟรานเซสกา...” เพราะคำว่า “It” ที่ขีดเส้นใต้นั้นเป็นคำสรรพนาม (pronoun reference) ที่ทำหน้าที่แทนคำนามในประโยคนั้นคือคำว่า “a tune” ไม่ใช่ “a friend of mine” อย่างที่เสรี ปิยะฉัตรเข้าใจ

ตัวอย่างที่ 106

ต้นฉบับ

Silence bothered her around him, so she talked. Told him about her growing years, the private school, ... About standing along the sea wall as a teenager and watching ships from all over the world. About the American soldiers that came later. About meeting Richard in a café where she and some girlfriends were drinking coffee. The war had disrupted lives, and they wondered if they would ever get married.

(W. 54)

เสรี ปิยะฉัตร

การอยู่เจียบๆกับเขาทำให้รู้สึกอึดอัด ฟรานเซสกาจึงเล่าถึงชีวิตวัยเด็กในอิตาลี เล่าถึงโรงเรียนเอกชน ... นอกจากนี้ยังเล่าถึงสมัยที่เธอชอบไปยืนมองดูเรือที่เดินทางมาจาก ทุกมุมโลกที่ชายหาด หลังจากนั้นไม่นานทหารสหรัฐก็ยกพลขึ้นบก เธอพบกับริชาร์ด ครั้งแรกในคาเฟ่ตอนที่เธอกับเพื่อนกำลังนั่งดื่มกาแฟกัน สงครามทำให้ชีวิตผู้คนเปลี่ยนแปลงไป จนเธอกับริชาร์ดอดสงสัยไม่ได้ว่าจะมีโอกาสได้แต่งงานกันหรือไม่ (ส.67)

“บุญญรัตน์”

ความเจียบที่ตกลงปกคลุมบรรยากาศภายในห้องครัวที่มีเขานั่งร่วมอยู่ด้วยสร้างความอึดอัดให้เกิดขึ้น ดังนั้นเธอจึงเริ่มพูด...เล่าให้เขาฟังถึงชีวิตวัยรุ่น เล่าถึงโรงเรียนเอกชนที่ศึกษา ...

นอกจากนั้น เธอก็ยังเล่าถึงชีวิตตอนรุ่นสาวที่ออกไปยืนอยู่หน้าเขื่อน มองดูเรือสินค้าที่เดินทางมาสู่เมืองนั้นจากทุกมุมโลก เล่าถึงทหารอเมริกันที่เดินทางมาในภายหลัง เรื่องการได้พบกับริชาร์ด ขณะที่เธอกับเพื่อนสาวนั่งดื่มกาแฟกันอยู่ร้านแห่งหนึ่ง

เธอพูดถึงสงครามที่ทำลายชีวิตผู้คนลงเป็นจำนวนมาก และกับความรู้สึกนึกคิดของพวกสาว ๆทั้งหลาย ที่ไม่แน่ใจว่าชีวิตนี้จะได้แต่งงานหรือไม่ (บ. 53)

เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความ “The war had disrupted lives, and *they* wondered if they would ever get married.” ว่า “สงครามทำให้ชีวิตผู้คนเปลี่ยนแปลงไป จนเธอกับริชาร์ด อดสงสัยไม่ได้ว่าจะมีโอกาสได้แต่งงานกันหรือไม่” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ถูกต้อง ผู้แปลควรแปลว่า “สงครามทำลายชีวิตผู้คนมากมาย จนกระทั่งพวกสาว ๆทั้งหลาย อดสงสัยไม่ได้ว่าชีวิตนี้จะได้แต่งงานหรือไม่” เพราะคำว่า “*they*” ที่เป็นตัวเอียงเน้นหนักนั้นเป็นคำสรรพนาม (pronoun reference) ที่ทำหน้าที่แทนคำว่า “she and some girlfriends” ในประโยค “About meeting Richard in a café where she and some girlfriends were drinking coffee.” ไม่ใช่ “เธอกับริชาร์ด” ดังที่เสรีปิยะฉัตรเข้าใจ นอกจากนี้ในบริบทยังกล่าวถึงฟรานเซสกากับริชาร์ดว่าเพิ่งจะพบกันครั้งแรก ดังนั้นคงจะเป็นไปไม่ได้ที่ทั้งคู่จะคุยเรื่องการแต่งงานกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า ก่อนที่ผู้แปลจะแปลคำสรรพนามนั้น (pronoun reference) ผู้แปลควรพิจารณาเสียก่อนว่า คำสรรพนามแต่ละตัวแทนคำนามคำใดบ้าง ผู้แปลจึงจะเข้าใจข้อความมากขึ้นและสามารถแปลคำสรรพนามได้ไม่ผิดพลาด

ส่วนใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” นั้น ผู้วิจัยพบลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดเนื่องจากผู้แปลไม่พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้องใน “รักนี้ชั่วชีวิต” เพียงประเภทเดียวคือ ผู้แปลไม่ได้พิจารณาให้ถูกต้องว่า คำใดหรือประโยคใดทำหน้าที่ขยายความในประโยค ดังตัวอย่างที่ 107 ทั้งนี้ผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 107

ต้นฉบับ He knew in an obscure way what she was talking about. (W. 8)

“บุญญรัตน์” เขารู้ว่าสิ่งที่เธอพูดอย่างเป็นนัยนั้นหมายถึงอะไร (บ. 7)

เสรี ปิยะฉัตร เขาไม่รู้เหมือนกันว่าที่พูดอย่างนั้นเธอหมายถึงอะไร (ส. 23)

ข้อความ “He knew in an obscure way what she was talking about.” ผู้แปลควรแปลว่า “เขารู้ไม่แน่ชัดนัก ว่าสิ่งที่เธอพูดนั้นหมายถึงอะไร” ไม่ใช่ “เขารู้ว่าสิ่งที่เธอพูดอย่างเป็นนัยนั้นหมายถึงอะไร” เนื่องจาก “in an obscure way” เป็นวลี (Adverb Phrase) ที่ทำหน้าที่ขยาย “He knew” ไม่ใช่ “what she was talking about” อย่างที่ “บุญญรัตน์” เข้าใจ

ในข้อความเดียวกันนี้ เสรี ปิยะฉัตรแปลว่า “เขาไม่รู้เหมือนกันว่าที่พูดอย่างนั้นเธอหมายถึงอะไร” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ถูกต้องตามต้นฉบับทั้งหมด ข้อความ “He knew in an obscure way” นั้นหมายถึง “เขารู้อย่างคลุมเครือ” ซึ่งสื่อความหมายว่า รู้บ้างแต่ไม่ทั้งหมด แต่เสรี ปิยะฉัตรแปลว่า “เขาไม่รู้” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ถูกต้องเช่นกัน

นอกจากนี้ผู้แปลยังไม่เข้าใจว่า คำนามหรือคำสรรพนามที่อ้างถึง (noun and pronoun reference) นั้น แทนคำใดในประโยค ดังตัวอย่างที่ 108

ตัวอย่างที่ 108

ต้นฉบับ He stood, swung one knapsack onto his left shoulder, put the other on top of his cooler. (W. 65)

“บุญญรัตน์” เขาลุกขึ้นยืน เหวี่ยงเป้ขึ้นคล้องไหล่ซ้าย ส่วนมืออีกข้างหนึ่ง ก็วางอยู่บนถ้ำน้ำแข็ง (บ. 63)

เสรี ปิยะฉัตร พุดจบกก็ลุกขึ้นยืน เหวี่ยงเป้ใบหนึ่งขึ้นพาดไว้บนไหล่ซ้าย เป้อีกใบวางอยู่บนถ้ำน้ำแข็ง (ส. 79)

“บุญญรัตน์” ควรแปลข้อความนี้ว่า “เขาลูกขึ้นยืน เหวี่ยงเป้ใบหนึ่งขึ้นพาดไว้บนไหล่ซ้าย แล้ว วางเป้ใบหนึ่ง บนถังใส่น้ำแข็ง” แทนที่จะแปลว่า “เขาลูกขึ้นยืน เหวี่ยงเป้ขึ้นคล้องไหล่ซ้าย ส่วนมืออีกข้างหนึ่ง ก็วางอยู่บนถังน้ำแข็ง” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ถูกต้อง เพราะคำว่า “the other” ที่ขีดเส้นใต้เป็นคำสรรพนาม (pronoun reference) แทนคำว่า “one knapsack” ไม่ใช่ “มืออีกข้างหนึ่ง” อย่างที่ผู้แปลเข้าใจ

จากตัวอย่างทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้น มีข้อที่น่าสังเกตว่า ลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิด เนื่องจากผู้แปลไม่พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้องเกิดใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรค่อนข้างมาก

5.2.2 การใช้คำที่ไม่สื่อความหมายเดิม

การใช้คำที่ไม่สื่อความหมายเดิมคือ การที่ผู้แปลแปลความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ นั่นอาจเป็นเพราะผู้แปลเห็นว่า ความหมายที่ผู้แปลเลือกใช้นั้นเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องมากกว่า

ตัวอย่างที่ 109 – 112 จะเป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดใน “สะพานนี้มีความรัก” ในหัวข้อนี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 109

ต้นฉบับ Carolyn cries openly at times, Michael struggles not to. (W. viii)

เสรี ปิยะฉัตร คาโรไลน์น้ำตาซึม ส่วนไมเคิลพยายามฝืนใจกลั้นเอาไว้ (ส. 10)

“บุญญรัตน์” แคโรไลน์ร้องไห้อย่างเปิดเผยหลายครั้ง ไมเคิลเองก็พยายามที่จะไม่หลั่งน้ำตาออกมา (บ. (2))

เสรี ปิยะฉัตรแปลคำว่า “Carolyn cries openly” ว่า “คาโรไลน์น้ำตาซึม” แทนที่จะแปลว่า “คาโรไลน์ร้องไห้ออกมาโดยไม่ปิดบัง” ซึ่งหากพิจารณาจากภาษาต้นฉบับจะพบว่า เป็นความหมายที่ไม่ใกล้เคียงกับต้นฉบับเลย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุการณ์ในเรื่องได้กล่าวถึงคาโรไลน์และไมเคิลว่าเพิ่งจะได้มาพบกับนักเขียนคนนี้เป็นครั้งแรก และนักเขียนคนดังกล่าวจะเป็นผู้ทำหน้าที่นำชีวิตรักระหว่างฟรานเซสกา จอห์นสันซึ่งเป็นมารดาของพวกเขากับช่างภาพของนิตยสารเนชั่นแนลจีโอกราฟิกมาเขียนเป็นหนังสือ ดังนั้นคาโรไลน์อาจจะไม่กล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริงต่อหน้าคนที่เพิ่งจะพบกันครั้งแรกมากนัก ด้วยเหตุนี้เองเสรี ปิยะฉัตรจึงแปลประโยคนี้ว่า “คาโรไลน์น้ำตาซึม”

นอกจากนั้นยังมีความเป็นไปได้ว่า เสรี ปิยะฉัตรอาจจะอ่านประโยคนี้ไม่เข้าใจหรือจับใจความไม่ได้ จึงแปลความหมายออกมาเช่นนี้

เป็นที่น่าสังเกตว่าในตัวอย่างเดียวกันนี้ “บุญญรัตน์” ยังคงแปลโดยรักษาความหมายเดิมตามต้นฉบับไว้

ตัวอย่างที่ 110

- ต้นฉบับ** The truck started on the second try, and he backed out, shifted gears, and moved slowly down the alley under hazy sun. (W. 2)
- เสรี ปิยะฉัตร** เขาบิดกุญแจติดเครื่องรถถึง 2 ครั้งเครื่องจึงติด แล้วถอยรถ เปลี่ยนเกียร์ ออกรถช้าๆ ไปตามซอยใต้แสงแดดอบอุ่นในยามเช้า (ส. 18)
- “บุญญรัตน์”** เครื่องยนต์ครางกระหึ่มขึ้นเมื่อเขาสตาร์ทครั้งที่สอง เขาถอยรถ เปลี่ยนเกียร์ รถเคลื่อนที่ช้าๆ ไปตามซอยภายใต้แสงอาทิตย์ที่อวลอยู่ในละอไอหมอก (บ. 2)

เสรี ปิยะฉัตรแปล “under hazy sun” ว่า “ใต้แสงแดดอบอุ่นในยามเช้า” แทนที่จะแปลว่า “ภายใต้ดวงอาทิตย์อันเต็มไปด้วยเมฆหมอก” ซึ่งเป็นการแปลความหมายผิดไปจากต้นฉบับ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเหตุการณ์ในขณะนั้นเกิดขึ้นเวลา 8 นาฬิกาเศษๆ ซึ่งนับว่าเป็นตอนเช้าอยู่ อากาศในตอนเช้านี้ น่าจะเป็นแสงแดดอ่อนๆ ไม่ร้อนมาก ดังนั้นผู้แปลจึงแปลว่า “ใต้แสงแดดอบอุ่นในยามเช้า” นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่า เสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่มความนัยคือคำว่า “ในยามเช้า” เข้าไปในข้อความด้วย เพื่อบอกช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์และเป็นการเสริมบรรยากาศของเรื่องในขณะนั้น

ตัวอย่างที่ 111

- ต้นฉบับ** He squeezed the coffee cup on the seat between his thighs to keep it from tipping over. (W. 69)
- เสรี ปิยะฉัตร** เขาใช้ขาอ่อนหนีบถ้วยกาแฟไว้ก้นกระถอก (ส. 83)
- “บุญญรัตน์”** เขาเอาถ้วยกาแฟหนีบไว้ระหว่างขาเพื่อไม่ให้มันล้มคว่ำลง (บ. 67)

เสรี ปิยะฉัตรแปล “from tipping over” ว่า “ก้นกระถอก” แทนที่จะแปลว่า “เพื่อไม่ให้มันล้มคว่ำลง” นั้น เป็นการแปลความหมายที่ไม่ใกล้เคียงกับต้นฉบับและไม่เหมาะสมกับบริบท เพราะบริบทในตอนนี้เป็นกรรณการกล่าวถึงโรเบิร์ต คินเคดซึ่งกำลังดื่มกาแฟขณะขับรถไปตามถนนที่ค่อนข้างขรุขระ ซึ่งหากพิจารณาถึงความเป็นจริงแล้ว ไม่ว่าโรเบิร์ต คินเคดจะใช้ต้นขาหนีบถ้วย

กาแฟเอาไว้หรือไม่ กาแฟขอมจะกระจอกออกมาอยู่ดี ดังนั้นการใช้คันขาหนีบถ้วยกาแฟเอาไว้ก็เพื่อไม่ให้ถ้วยคว่ำมากกว่า ซึ่งถ้านางานแปลของ “บุญญรัตน์” ในตัวอย่างเดียวกันนี้มาเปรียบเทียบกันก็จะพบว่า “บุญญรัตน์” น่าจะแปลความหมายได้ใกล้เคียงและเหมาะสมกับบริบทมากกว่า ผู้วิจัยขอเสนอการใช้คำที่เหมาะสมมากกว่าที่ผู้แปลทั้งสองท่านเลือกมาใช้ นั่นคือ คำว่า “กันหก” หรือ “เพื่อไม่ให้พลิกคว่ำ”

ตัวอย่างที่ 112

ต้นฉบับ	In the morning he jogged for forty minutes, did fifty push - ups, <u>and used his camera as small hand weights</u> to complete the routine. (W. 5)
เสรี ปิยะฉัตร	ตอนเช้าเขาออกไปวิ่งออกกำลังกายราว 40 นาที วิดพื้นอีก 50 ครั้ง <u>ตบท้ายด้วยการยกขาตั้งกล้องออกกำลังกายแขน</u> เป็นอันเสร็จกิจวัตรประจำวัน (ส. 20)
“บุญญรัตน์”	เมื่อถึงตอนเช้า เขาก็ออกจ็อกกิ้งเป็นเวลาสี่สิบนาที ทำพุช - อัฟห้าสิบครั้ง และใช้กล้องถ่ายรูปแทนเครื่องยกน้ำหนัก ฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้านการบริหารร่างกาย เช่นที่กระทำอยู่เป็นกิจวัตรอย่างครบครัน (บ. 4)

เสรี ปิยะฉัตรแปล “and used his camera as small hand weights” ว่า “ตบท้ายด้วยการยกขาตั้งกล้องออกกำลังกายแขน” ซึ่งเป็นการแปลความหมายผิดไปจากต้นฉบับ คำว่า “camera” มีความหมายว่า “กล้องถ่ายรูป” ไม่ใช่ “ขาตั้งกล้อง” หากผู้แปลจะแปลว่า “ขาตั้งกล้อง” คำในภาษาต้นฉบับก็ต้องเป็นคำว่า “tripod” ดังนั้นในตัวอย่างนี้ ผู้แปลควรแปลว่า “และใช้กล้องถ่ายรูปออกกำลังกายแทนเครื่องยกน้ำหนัก” จึงจะเป็นการถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

นอกจากนั้น “บุญญรัตน์” ได้แปลทับศัพท์คำว่า “push - ups” ว่า “พุช - อัฟ” ซึ่งแท้จริงแล้วคำๆ นี้สามารถแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “วิดพื้น” ดังนั้น “บุญญรัตน์” จึงไม่ควรใช้คำทับศัพท์

ตัวอย่างที่ 113 – 114 เป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดในประเด็นเดียวกันนี้ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรเทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 113

ต้นฉบับ	He ate two helpings of the stew <u>with quiet good manners</u> and told her twice how fine what it is. Copyright by Mahidol Unive (W. 56)
---------	---

“บุญญรัตน์” เขากินสตูอย่างเอร็ดอร่อยถึงสองชามเต็มๆ แล้วก็ยังเอ่ยปากชมรสชาติถึง
สองครั้ง (บ. 54)

เสรี ปิยะฉัตร โรเบิร์ตกินสตูถึง 2 จานอย่างมีมารยาท แลเมเอ่ยปากชมความอร่อยถึง
2 ครั้ง 2 คราว (ศ. 68)

“บุญญรัตน์” แปล “with quiet good manners” ว่า “อย่างเอร็ดอร่อย” แทนที่จะแปลว่า
“อย่างมีมารยาท” ซึ่งเป็นการให้ความหมายผิดไปจากต้นฉบับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้แปลคิดว่า
โรเบิร์ต กินเคดกำลังหิว เมื่อได้รับประทานอาหารก็เลยรู้สึกว่สตูอร่อยมาก นอกจากนี้ข้อความ
ที่ตามหลังมายังบรรยายอีกด้วยว่า โรเบิร์ตกล่าวชมว่าสตูอร่อยถึงสองครั้ง จึงทำให้ผู้แปลแปลว่า
“อย่างเอร็ดอร่อย”

ตัวอย่างที่ 114

ต้นฉบับ He saw her sitting cross-legged in the dust where the lane began, her head in her
hands. (W. 121)

“บุญญรัตน์” เขาเห็นเธอทรุดตัวลงนั่งอยู่กับพื้นถนนที่เต็มไปด้วยละอองฝุ่น ชูใบหน้าอยู่ในมือ
ทั้งสอง...ร่ำไห้... (บ. 118)

เสรี ปิยะฉัตร เขาเห็นเธอนั่งไขว่ห้างอยู่ท่ามกลางฝุ่นอยู่ในซอย ชบหน้าลงกับฝ่ามือทั้ง 2 ข้าง
(ศ. 133)

“บุญญรัตน์” แปล “sitting cross-legged in the dust where the lane began” ว่า “ทรุดตัวลง
นั่งอยู่กับพื้นถนนที่เต็มไปด้วยละอองฝุ่น” แทนที่จะแปลว่า “นั่งไขว่ห้างอยู่ในทางแคบๆท่ามกลาง
ละอองฝุ่น” ซึ่งเป็นการแปลความหมายที่ไม่ใกล้เคียงกับต้นฉบับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้แปลเห็นว่า
ฟรานเซสกาน่าจะเสียใจมากที่โรเบิร์ต กินเคดจะต้องจากไป และทั้งคู่ก็ไม่มีโอกาสได้พบกันอีกแล้ว
ในช่วงเวลานั้นฟรานเซสกาคงได้แต่ร้องไห้จนหมดเรี่ยวแรงและไม่สามารถพุงตัวยืนต่อไปได้อีก
ดังนั้นผู้แปลจึงใช้คำว่า “ทรุดตัวลงนั่งอยู่กับพื้นถนนที่เต็มไปด้วยละอองฝุ่น” เพื่อแสดงให้ผู้อ่าน
ได้เห็นอาการโศกเศร้าถึงที่สุดของฟรานเซสกา

5.2.3 การแปลคำศัพท์ที่รูปคำมักทำให้เข้าใจความหมายผิด

บางครั้งผู้แปลอาจถ่ายทอดความหมายได้ไม่ถูกต้อง เพราะเข้าใจความหมายของคำศัพท์ผิด
เนื่องจากรูปคำมักจะหลอกตาผู้แปล คำเหล่านี้แม้จะมีรูปเขียนเหมือนกัน แต่มีความหมายต่างกัน

ดังตัวอย่างที่ 115 และ 116 ซึ่งเป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดใน “สะพานนี้มีความรัก” ในหัวข้อนี้ โดยมีตัวอย่างจาก “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 115

ต้นฉบับ she sipped her brandy, looking over the rim of her glass to the handwritten note... (W. 21)

เสรี ปิยะฉัตร ฟรานเซสกายกแก้วรันดีขึ้นจิบแล้วมองลอดแว่น ไปยังลายมือบนจดหมาย... (ส. 36)

“บุญญรัตน์” เรขยกแก้วรันดีขึ้นจิบ มองผ่านขอบแก้ว ไปยังโน้ตที่เขียนขึ้นด้วยลายมือ... (บ. 20)

จากตัวอย่างนี้จะเห็นว่า เสรี ปิยะฉัตรสับสนในการแปลคำว่า “glass” ซึ่งผู้แปลแปลว่า “แว่น” หากผู้แปลตรวจสอบความหมายจากพจนานุกรมก็จะพบว่า ความหมายที่ถูกต้องของคำๆ นี้คือ “แก้ว” แต่ถ้าเติม es เข้าไปเป็น “glasses” คำนี้จะกลายเป็นนามพหูพจน์ (Plural) และมีความหมายว่า “แว่นตา”

ผู้วิจัยเห็นว่า คำว่า “glass” เป็นคำๆ หนึ่งที่รูปคำมักทำให้ผู้แปลเข้าใจความหมายผิดได้ด้วยเหตุนี้ผู้แปลควรพิจารณาบริบทเป็นส่วนประกอบในการเลือกใช้ความหมายด้วย เช่นในบริบทนี้ ฟรานเซสกากำลังนั่งจิบบรันดีอยู่ ดังนั้นความหมายที่ถูกต้องในตัวอย่างนี้ควรเป็น “แก้ว” ไม่ใช่ “แว่น”

ตัวอย่างที่ 116

ต้นฉบับ By Tuesday the groceries were running low and Richard needed a part for the corn picker... (W. 122)

เสรี ปิยะฉัตร ลูกค้าในร้านขายของชำวันอังคารมีไม่มากนัก วันนั้นริชาร์ดอยากออกไปซื้ออะไหล่เครื่องเก็บเกี่ยวข้าวโพด... (ส. 134)

“บุญญรัตน์” เมื่อถึงวันอังคาร ปรากฏว่าเครื่องกระบ้องใกล้จะหมด และริชาร์ดต้องการซื้ออะไหล่เครื่องมือเก็บเกี่ยวข้าวโพด... (บ. 120)

“grocery” เป็นคำๆ หนึ่งที่รูปคำมักทำให้ผู้แปลเข้าใจความหมายผิดได้ คำว่า “grocery” หรือ “grocery store” มีความหมายว่า “ร้านขายของชำ” แต่ถ้าเป็น “groceries” ซึ่งเป็นคำนามพหูพจน์ (Plural) ก็มีความหมายได้อีกอย่างหนึ่งว่า “ของชำ”

ในตัวอย่างนี้ เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความ “By Tuesday the groceries were running low” ว่า “ลูกค้าในร้านขายของชำวันอังคารมีไม่มากนัก” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ถูกต้อง หากพิจารณาจากบริบทและความหมายของคำศัพท์อื่นประกอบกันจะพบว่า “to run low” มีความหมายว่า “ใกล้จะหมด” นอกจากนี้บริบทที่ตามมายังกล่าวถึงริชาร์ดด้วยว่า ต้องการออกไปซื้ออะไรต่อเครื่องเก็บเกี่ยวข้าวโพด ดังนั้นข้อความนี้ควรจะแปลว่า “เมื่อถึงวันอังคาร ของใช้ในบ้านใกล้จะหมดพอดี” จึงจะถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 117 เป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดในประเด็นเดียวกันนี้ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญฤทธิ์” โดยผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรเทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 117

ต้นฉบับ	I live north of Seattle <u>and work around that area quite a bit.</u>	(W. 40)
“บุญฤทธิ์”	ผมอยู่ทางตอนเหนือของซีแอตเติลก็จริงแต่ทำงานที่นั่นน้อยมาก	(บ. 38)
เสรี ปิยะฉัตร	ผมอาศัยอยู่ทางตอนเหนือของซีแอตเติล ส่วนใหญ่ผมจึงทำงานอยู่แถวนั้น	(ส. 53)

“บุญฤทธิ์” สับสนในการแปลคำว่า “quite a bit” ซึ่งผู้แปลแปลว่า “น้อยมาก” หากผู้แปลตรวจสอบความหมายจากพจนานุกรมก็จะพบว่า ความหมายที่ถูกต้องของคำๆ นี้คือ “มากทีเดียว” สาเหตุที่ผู้แปลแปลผิดเป็นเพราะผู้แปลเข้าใจว่า “quite a bit” มีความหมายเหมือนกับ “a bit” ซึ่งแปลว่า “เล็กน้อย” นั่นเอง

มีข้อที่น่าสังเกตในการแปลข้อความ “I live north of Seattle and work around that area quite a bit.” อย่างหนึ่งก็คือ ประโยคนี้เป็นประโยคความซ้อน (Compound Sentence) ซึ่งมีคำว่า “and” เป็นคำสันธานเชื่อมความที่มีความหมายคล้ายคลึงตามรวมเข้าเป็นประโยคเดียวกัน เมื่อผู้แปลเห็นคำว่า “and” ในประโยคก็น่าจะช่วยให้ผู้แปลทราบว่า ข้อความที่ตามมาควรสื่อความหมายที่สอดคล้องกับข้อความแรก

5.2.4 การที่ผู้แปลไม่เข้าใจคำศัพท์หรือสำนวน

ในบางครั้งผู้แปลอาจต้องพบกับคำศัพท์หรือสำนวนที่ผู้แปลไม่เข้าใจ เนื่องจากคำศัพท์บางคำที่ไม่ค่อยได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน ดังตัวอย่างที่ 118 ซึ่งเป็นตัวอย่างของการถ่ายทอด

ความหมายผิดใน “สะพานนี้มีความรัก” ในหัวข้อนี้ โดยมีตัวอย่างจาก “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 118

ต้นฉบับ Before Richard died, she had never tried to call Kincaid or to write, either, though she had balanced on the knife edge of it every day for years. (W. 129)

เสรี ปิยะฉัตร ก่อนริชาร์ดตาย ฟรานเซสกาไม่พยายามโทรศัพท์หรือเขียนจดหมายไปหาคินเคดเลย แม้ใจอยากแสนอยากก็ตาม (ส.140)

“บุญญรัตน์” ก่อนหน้าทีริชาร์ดจะตายลง เธอไม่เคยใช้ความพยายามที่จะติดต่อกับโรเบิร์ต คินเคด ไม่ว่าจะเส้นทางโทรศัพท์หรือทางจดหมาย แม้จะต้องฝืนทรงตัวอยู่บนคมมีดแห่งชีวิตประจำวันนานเป็นปีก็ตาม (บ. 126)

“to be on the knife edge” เป็นสำนวนที่มีความหมายว่า “อยู่ในสถานการณ์ที่ไม่มีใครรู้ได้ว่าจะมีสิ่งใดเกิดขึ้นต่อไป” ไม่ใช่ “แม้ใจอยากแสนอยากก็ตาม” อย่างที่เสรี ปิยะฉัตรเข้าใจ ซึ่งถ้านำงานแปลของ “บุญญรัตน์” ในตัวอย่างนี้มาเปรียบเทียบกันแล้วก็จะพบว่า “บุญญรัตน์” ถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้อง แม้จะแปลแบบตรงตัวว่า “แม้จะต้องฝืนทรงตัวอยู่บนคมมีดแห่งชีวิตประจำวันนานเป็นปีก็ตาม” แต่ก็สามารถถ่ายทอดความหมายแฝงที่อยู่ในสำนวนนี้ได้

ตัวอย่างที่ 119 เป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดในประเด็นเดียวกันนี้ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 119

ต้นฉบับ Most of the young Italian men or dead or injured or in POW camps or broken by the fighting. (W. 19)

“บุญญรัตน์” ชายหนุ่มชาวอิตาลีส่วนใหญ่จะเสียชีวิตในสงครามหรือไม่กี่ได้รับบาดเจ็บต้องรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลเสนารักษ์ บ้างก็พิการด้วยผลจากการสู้รบ (บ. 19)

เสรี ปิยะฉัตร ตอนนั้นชายหนุ่มในอิตาลีส่วนใหญ่ถ้าไม่ตายก็บาดเจ็บ ตกเป็นเชลยหรือไม่ก็พิการจากสงคราม (ส. 34)

“POW” ย่อมาจาก “prisoner of war” หรือ “prisoners of war” ซึ่งมีความหมายว่า “เชลย” ดังนั้น “POW camps” จึงมีความหมายว่า “ค่ายพักเชลย” ไม่ใช่ “โรงพยาบาลเสนารักษ์” อย่างที่ “บุญญรัตน์” แปล

5.2.5 การแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัย

การแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัยอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้แปลแปลผิดได้ เพราะคำเหล่านี้แม้จะมีรูปเขียนเหมือนกัน แต่มีความหมายต่างกัน ดังตัวอย่างที่ 120 ซึ่งเป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดใน “สะพานนี้มีความรัก” ในประเด็นนี้ โดยผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 120

ต้นฉบับ He wasn't handsome, not in any conventional sense. Nor was he homely. (W. 32)

เสรี ปิยะฉัตร โรเบิร์ตไม่ใช่คนหล่อหรือดูแล้วสบายตา เขาไม่ใช่คนประเภทชอบอยู่กับบ้าน

(ส. 46)

“บุญญรัตน์” เขาไม่ใช่คนหล่อ หรืออย่างน้อยก็ไม่ได้หล่อตามแบบที่นิยมกัน และไม่ใช่คนหน้าตาเรียบๆเสียทีเดียว (บ. 31)

คำว่า “homely” ในภาษาอังกฤษของคนอังกฤษ (British English) จะมีความหมายว่า “ชอบอยู่กับบ้าน” แต่ถ้าเป็นภาษาอังกฤษของคนอเมริกัน (American English) คำว่า “homely” จะมีความหมายว่า “ธรรมดาๆ” หรือ “ไม่ดึงดูดใจ” แต่ในตัวอย่างนี้ เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความ “Nor was he homely.” ว่า “เขาไม่ใช่คนประเภทชอบอยู่กับบ้าน” ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการถ่ายทอดความหมายที่ไม่สอดคล้องกับบริบท (context) เสรี ปิยะฉัตรควรแปลประโยคนี้นว่า “เขาไม่ใช่คนที่มองดูแล้วธรรมดาๆเสียทีเดียว” จึงจะเหมาะสมกว่า เนื่องจากข้อความที่มาก่อนหน้านี้ได้บรรยายถึงลักษณะหน้าตาของโรเบิร์ต คินเคด ดังนั้นข้อความที่ตามมาก็ควรจะกล่าวถึงสิ่งที่สอดคล้องกับข้อความแรกด้วย

สาเหตุที่ทำให้เสรี ปิยะฉัตรแปลความหมายได้ไม่เหมาะสมนั้น อาจเป็นเพราะผู้แปลไม่แน่ใจว่า ควรจะเลือกใช้ความหมายใดในกรณีนี้ คำศัพท์คำนี้มีหลายนัย วิธีที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องนี้ก็คือ ผู้แปลควรตรวจสอบความหมายจากพจนานุกรมเสียก่อน จากนั้นจึงเลือกความหมายที่เหมาะสมกับบริบทมาใช้ เพราะพจนานุกรมนั้นมีหน้าที่ให้ความหมายกับผู้แปลเท่านั้น และสาเหตุอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้เสรี ปิยะฉัตรแปลผิดพลาดก็คือ เนื้อเรื่องของ “The Bridges of

Madison County” ในช่วงแรกนั้นได้กล่าวถึงโรเบิร์ต คินเคดว่า เขาต้องตระเวนไปถ่ายรูปตามสถานที่ต่างๆอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเขาจึงไม่มีเวลาอยู่บ้านมากนัก บริบทดังกล่าวนี้อาจทำให้ผู้แปลเกิดความเข้าใจผิดในการแปลได้ ซึ่งในกรณีนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้แปลควรคำนึงถึงบริบทที่อยู่ใกล้กับข้อความที่ผู้แปลต้องการแปลเสียก่อน จึงจะทำให้ผู้แปลสามารถเลือกใช้ความหมายที่เหมาะสมได้มากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 121 – 122 เป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดในประเด็นเดียวกันนี้ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตรเทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 121

ต้นฉบับ	When she <u>rented out the land</u> , after Richard died, she stipulated the pasture must be kept intact, left untouched, ... (W. 24)
“บุญญรัตน์”	ตอนที่เธอเช่าที่ดินผืนนี้ภายหลังจากที่ริชาร์ดตายลง ฟรานเซสก็ทำได้ตั้งเงื่อนไขขึ้นไว้ว่า หุ่นเลี้ยงสัตว์จะต้องได้รับการดูแลรักษา ใครจะแตะต้องไม่ได้... (บ. 23)
เสรี ปิยะฉัตร	เธอให้คนอื่นเช่าที่ดินไปหลังจากที่ริชาร์ดถึงแก่กรรม โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้เช่าต้องไม่แตะต้องหรือปรับปรุงที่ดินแปลงนี้ ... (ส. 39)

คำว่า “rent” มีความหมายได้หลายนัย ถ้าเป็นคำกริยา (Verb) จะมีความหมายว่า “เช่า” หรือ “ให้เช่า” ส่วนคำว่า “rent out” ซึ่งเป็น Verbs followed by Prepositions นั้นมีความหมายว่า “ให้เช่า” ดังนั้น “she rented out the land” จึงมีความหมายว่า “เธอให้คนอื่นเช่าที่ดินไป” ไม่ใช่ “เธอเช่าที่ดินผืนนี้” อย่างที่ “บุญญรัตน์” เข้าใจ นอกจากนี้บริบทที่ตามมาคือ ฟรานเซสกาได้วางเงื่อนไขไว้ว่า หุ่นเลี้ยงสัตว์จะต้องอยู่ในสภาพเดิม ใครจะแตะต้องไม่ได้ ยังเป็นการสนับสนุนว่า ฟรานเซสกาเป็นผู้ให้เช่าที่ดิน ดังนั้นเธอจึงสามารถวางเงื่อนไขต่างๆกับผู้เช่าได้ ถ้าฟรานเซสกาเป็นผู้เช่าที่ดินจากคนอื่น เธอคงไม่วางเงื่อนไขเหล่านี้มาบังคับตนเอง

ตัวอย่างที่ 122

ต้นฉบับ	I asked this neighbor about the dog. He doesn't know. ... So I call the <u>pound</u> , and sure enough they've got old Highway down there. (W. 170)
“บุญญรัตน์”	ผมสอบถามถึงเพื่อนบ้านคนนั้นถึงสุนัขที่เขาเลี้ยงไว้ แต่ก็ได้รับคำตอบว่าไม่รู้ ... ผมก็เลยจ้างคนออกตามหา ในที่สุดก็พบตัวเจ้าไฮเวย์ (บ. 168)

เสรี ปิยะจักร ผมถามเพื่อนบ้านคนนั้นถึงหมาของเขา แต่เพื่อนบ้านคนนั้นไม่รู้ ... ผมจึง
ติดต่อกับที่เทศบาลด้วยความมั่นใจพอสมควรว่า เจ้าไฮเวย์ต้องถูกกักตัวไว้ที่นั่นแน่
(ส. 180)

“pound” เป็นคำที่มีความหมายหลายนัยเช่นกัน ถ้าเป็นคำกริยา (Verb) จะมีความหมายว่า
“ทุบ บด” หรือ “เดินบุกไป” แต่ถ้าเป็นคำนาม (Noun) ก็มีความหมายว่า “หน่วยเงินตราของ
อังกฤษ” “หน่วยวัดน้ำหนัก” หรือ “ที่กักสัตว์ที่พลัดหลงจากเจ้าของ” ดังนั้น “So I call the pound”
จึงมีความหมายว่า “ผมก็เลยโทรศัพท์ไปที่สถานกักกันสัตว์” ไม่ใช่ “ผมก็เลยจ้างคนออกตามหา”

5.2.6 การไม่พิจารณาบริบท(context) ที่มาก่อนหน้านี้หรือที่ตามมา

หากผู้แปลไม่พิจารณาบริบทที่มาก่อนหน้านี้หรือที่ตามมาก่อนที่จะลงมือแปล ก็อาจ
เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้แปลแปลผิดได้ ดังตัวอย่างที่ 123 ซึ่งเป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความ
หมายผิดใน “สะพานนี้มีความรัก” โดยผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”
เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 123

ต้นฉบับ

The tavern had been dark and passably cool, with the front door open and big
fans on the ceiling and one on a stand by the door whirring at about a hundred and five
decibels. Somehow, though, the noise of the fans, the smell of stale beer and smoke, ...
(W. 80)

เสรี ปิยะจักร

ในร้านเหล้าคู่มือแต่ก็เย็นพอสมควรเพราะเปิดประตูหน้าและเปิดพัดลมบนเพดาน
เอาไว้ พัดลมที่หน้าประตูก็เปิดจนสุดส่งเสียงโครกครากรำคาญหู เสียงโขมงโถมของ
ผู้คนในร้าน...กลืนเบียร์บูด...
(ส. 93)

“บุญญรัตน์”

ภายในร้านขายเหล้าค่อนข้างมืดและอากาศก็ค่อนข้างเย็น เนื่องจากประตูด้านหน้า
เปิดกว้าง พัดลมขนาดใหญ่หลายตัวที่ติดตั้งอยู่บนเพดานและอีกตัวหนึ่งที่ตั้งอยู่ข้างประตู
หมุนคว้าง เสียงที่ดังอยู่สักร้อยห้าสิบเดซิเบลเห็นจะได้

และบางที ทั้งเสียงพัดลม กลิ่นหืนของเบียร์ที่คละเคล้าอยู่กับกลิ่นนูหรืออับๆ...

(บ. 77)

ในที่นี้เสรี ปิยะฉัตรควรจะแปลข้อความ “the noise of the fans” ว่า “เสียงรบกวนจากพัดลม” จึงจะสอดคล้องกับบริบทมากกว่าที่จะแปลว่า “เสียงโชนงโชนงของผู้คนในร้าน” เพราะข้อความก่อนหน้านี้ได้มีการกล่าวถึงพัดลมหลายตัวที่ส่งเสียงดังกระหึ่ม ดังนั้นการแปลว่า “เสียงรบกวนจากพัดลม” จึงจะเหมาะสมมากกว่าสาเหตุที่ทำให้เสรี ปิยะฉัตรแปลความหมายได้ไม่สอดคล้องกับบริบทอีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะ “fans” เป็นคำที่มีความหมายหลายนัย เช่น “พัดลม” หรือ “คนที่ชื่นชมถึงไฉไลหนึ่งมากเป็นพิเศษ” ผู้แปลอาจเข้าใจผิดว่า “the noise of the fans” ในข้อความนี้น่าจะหมายถึงเสียงพูดคุยของลูกค้ายที่ชอบมานั่งที่ร้านนี้อยู่เป็นประจำ ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่สอดคล้องกับบริบทที่มาก่อนหน้านี้เลย

ตัวอย่างที่ 124 เป็นตัวอย่างของการถ่ายทอดความหมายผิดในประเด็นเดียวกันนี้ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยผู้วิจัยจะให้ตัวอย่างจาก “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร เทียบเคียงกันไปด้วย

ตัวอย่างที่ 124

ต้นฉบับ

Robert Kincaid drove past Richard Johnson's mailbox an hour before dawn, alternately chewing on a Milky Way and taking bites from an apple, ...

(W. 69)

“บุญญรัตน์”

โรเบิร์ต คินเคด ขับรถผ่านตู้ไปรษณีย์ของริชาร์ด จอห์นสันประมาณหนึ่งชั่วโมงก่อนอรุณจะรุ่ง มุงหน้าไปได้แสงแห่งทางช้างเผือก กัดแอปเปิ้ลไปพลาง ...

(บ. 67)

เสรี ปิยะฉัตร

โรเบิร์ต คินเคด ขับรถผ่านตู้รับจดหมายของริชาร์ด จอห์นสันก่อนอรุณจะรุ่งหนึ่งชั่วโมง ปากเคี้ยวช็อกโกแลตสลับกับแทะแอปเปิ้ล ...

(ส. 83)

ในที่นี้ “บุญญรัตน์” ควรจะแปลข้อความ “chewing on a Milky Way” ว่า “เคี้ยวช็อกโกแลตยี่ห้อมิลกเวย์” จึงจะสอดคล้องกับบริบทมากกว่าที่จะแปลว่า “มุงหน้าไปได้แสงแห่งทางช้างเผือก” เพราะในข้อความนี้มีคำว่า “chewing” ซึ่งแปลว่าเคี้ยวอยู่ด้วย และบริบทที่ตามมายังกล่าวถึงโรเบิร์ตด้วยว่ากำลังกัดแอปเปิ้ล ดังนั้นการแปลว่า “เคี้ยวช็อกโกแลตมิลกเวย์” จึงเป็นความหมายที่ถูกต้องและเหมาะสม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสังเกตเห็นด้วยว่า “บุญญรัตน์” แปลผิดในเรื่องตัวเลขในตัวอย่างที่ 125 และ 126 และ ยังแปลความหมายตกด้วย ดังตัวอย่างที่ 127

ตัวอย่างที่ 125

- ต้นฉบับ** At a tavern he purchased two six-packs of Budweiser. Eight of the bottles, all that would fit, he arranged his film in the cooler. (W. 79)
- “บุญญรัตน์”** เมื่อมาถึงร้านเหล้า เขาซื้อเบียร์บัคไวเซอร์แพ็คเกจสองแพ็คเกจรวมเป็นแปดขวด คิดว่ากำลังพอเหมาะ หลังจากนั้นก็บรรจุฟิล์มลงลงในน้ำแข็ง (บ. 77)
- เสรี ปิยะฉัตร** เขาแวะซื้อเบียร์บัคไวเซอร์ 2 กล่องๆละ 6 ขวดที่ร้านขายเหล้าแห่งหนึ่ง กล่องเก็บน้ำแข็งคงมีพื้นที่พอเก็บได้สัก 8 ขวด คิดพลางจัดฟิล์มในกล่องให้เข้าที่เข้าทางเพื่อ กันเนื้อที่ไว้วางขวดเบียร์ (ส. 93)

“two six-packs of Budweiser” มีความหมายว่า “เบียร์บัคไวเซอร์สองแพ็คเกจ แพ็คเกจหกขวด” ไม่ใช่ “เบียร์บัคไวเซอร์แพ็คเกจสองแพ็คเกจรวมเป็นแปดขวด”

ตัวอย่างที่ 126

- ต้นฉบับ** I don't know whether they have hippies in Italy, Marge. I haven't been there for eight years. (W. 95)
- “บุญญรัตน์”** ฉันไม่รู้หรอกนะมาร์กี้ ว่าในอิตาลีมีฮิปปีหรือเปล่า เพราะไม่ได้กลับไปตั้งสิบแปดปีแล้ว (บ. 93)
- เสรี ปิยะฉัตร** ฉันไม่รู้ว่ที่อิตาลีมีฮิปปีหรือเปล่านะมาร์จ เพราะฉันไม่ได้กลับไปที้นั้นตั้ง 8 ปีแล้ว (ส. 109)

“eight years” มีความหมายว่า “แปดปี” ไม่ใช่ “สิบแปดปี”

ตัวอย่างที่ 127

- ต้นฉบับ** The only thing she could ever conclude was that Robert Kincaid had drawn her in somehow, after only a few seconds of looking at him. (W. 29)
- “บุญญรัตน์”** สิ่งเดียวที่พอจะสรุปได้ก็คือ โรเบิร์ต คินเคดมีอะไรบางอย่างที่ดึงดูดใจ ภายหลังจากที่มองหน้าเขาเพียงไม่กี่นาที (บ. 28)

เสรี ปิยะฉัตร สาเหตุเดียวที่พอจะสรุปได้คือ ชายหนุ่มคนนี้ช่างมีเสน่ห์ แม้จะมองเพียงแวบเดียวก็
ตาม (ส. 44)

“seconds” มีความหมายว่า “วินาที” ไม่ใช่ “นาฬิกา”

นอกจากนี้ยังมีบางข้อความที่ทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ถ่ายทอด
ความหมายผิดไปจากต้นฉบับ โดยการใช้คำที่ไม่สื่อความหมายเดิม ดังตัวอย่างที่ 128

ตัวอย่างที่ 128

ต้นฉบับ Robert Kincaid turned left on the main road toward Winterset, while heat
lightning cut the summer sky and Jacked slumbered toward the back porch.
(W. 66)

เสรี ปิยะฉัตร เขาเลี้ยวซ้ายออกถนนใหญ่มุ่งตรงไปวินเตอร์เซท สายฟ้าบนท้องฟ้าในหน้าร้อน
ฟาดแปลบปลาบ สว่างวูบวาบ ในขณะที่แจ็กเดินงุ่มง่ามกลับไปกระเบื้องหลังบ้าน
(ส. 80)

“บุญญรัตน์” โรเบิร์ต คินเคดเลี้ยวซ้ายขึ้นถนนใหญ่ มุ่งหน้าไปทางวินเตอร์เซทซึ่งก็เป็นขณะ
เดียวกันกับที่สายฟ้าสว่างวูบวาบขึ้น และแจ็กกระโดดขึ้นกระเบื้องหลังด้วยความตกใจ
(บ. 64)

เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความ “Jacked slumbered toward the back porch” ว่า “แจ็กเดินงุ่มง่าม
กลับไปกระเบื้องหลังบ้าน” ส่วน “บุญญรัตน์” แปลว่า “แจ็กกระโดดขึ้นกระเบื้องหลังด้วยความ
ตกใจ” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ใกล้เคียงกับต้นฉบับเลย ในที่นี้ผู้แปลทั้งสองท่านควรแปลข้อความนี้
ว่า “แจ็กนอนหลับอยู่ใกล้ๆกับกระเบื้อง” จึงจะเป็นความหมายที่ถูกต้อง

จากการศึกษาการถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับใน “สะพานนี้มีความรัก” ของ
เสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ในตัวอย่างที่ 99 – 128 สามารถสรุปได้ว่า
ลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดที่พบใน “สะพานนี้มีความรัก” เป็นส่วนใหญ่คือ การที่ผู้แปล
อาจจะไม่ได้พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาดั้งเดิมให้ถูกต้อง เช่น ผู้แปลไม่ได้พิจารณา
ถึงคำที่นำมาใช้เชื่อมประโยคต่างๆเข้าด้วยกัน (Co-ordinating Conjunction) รวมถึงคำบุพบท
(Preposition) คำขยายความ คำนามหรือคำสรรพนามที่อ้างถึง (noun and pronoun reference) และ

กาล (Tense) ลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดที่พบรองลงมาคือ การที่ผู้แปลใช้คำที่ไม่สื่อความหมายเดิม เนื่องจากผู้แปลเห็นว่าความหมายที่เลือกใช้นั้นเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องมากกว่า ส่วนลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดอื่นๆที่พบ ได้แก่ ผู้แปลไม่เข้าใจคำศัพท์หรือสำนวน การแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัยหรือมีรูปคำที่มักทำให้ผู้แปลเข้าใจความหมายผิด และการที่ผู้แปลไม่พิจารณาบริบทที่มาก่อนหน้านี้หรือที่ตามมา เป็นต้น

ส่วนการศึกษา “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดที่พบเป็นส่วนใหญ่ นั่นคือ การที่ผู้แปลไม่พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้อง เช่น ผู้แปลอาจไม่ได้พิจารณาว่าคำใดหรือประโยคใดทำหน้าที่ขยายความในประโยค และผู้แปลไม่เข้าใจว่าคำนามหรือคำสรรพนามที่อ้างถึงนั้น (noun and pronoun reference) เป็นตัวเชื่อมโยงความคิดใดในประโยค ลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดที่พบรองลงมาคือ การที่ผู้แปลใช้คำที่ไม่สื่อความหมายเดิม เนื่องจากผู้แปลเห็นว่า ความหมายที่เลือกใช้นั้นเหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องในช่วงนั้นมากกว่า ส่วนลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดอื่นๆที่พบ ได้แก่ ผู้แปลไม่เข้าใจคำศัพท์หรือสำนวน การแปลคำศัพท์ที่มีความหมายหลายนัยหรือมีรูปคำที่มักทำให้ผู้แปลเข้าใจความหมายผิด และการที่ผู้แปลไม่พิจารณาบริบทที่มาก่อนหน้านี้หรือที่ตามมา เป็นต้น และมีข้อที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งจากตัวอย่างที่ 125 – 128 นั่นคือ ผู้วิจัยพบการแปลผิดในเรื่องตัวเลขใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ด้วย ซึ่งการถ่ายทอดความหมายผิดดังกล่าวอาจเกิดจากการที่ผู้แปลไม่ได้ตรวจสอบความหมายที่แปลให้ถูกต้องภายหลังจากที่แปลเสร็จแล้วอีกครั้ง หรืออาจเกิดจากความผิดพลาดของขั้นตอนการพิมพ์หรือการพิสูจน์อักษรก็เป็นได้

ในเรื่องความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในงานแปลนั้น อาจเป็นเพราะผู้แปลไม่รู้ภาษาอังกฤษดีพอ หรืออาจเป็นเพราะผู้แปลวิเคราะห์ไวยากรณ์ไม่ค่อยละเอียด หรือไม่รู้จักโครงสร้างภาษาอังกฤษบางอย่าง และในบางครั้งผู้แปลอาจเป็นนักแปลมือใหม่ จึงไม่รู้หรือไม่เข้าใจคำศัพท์ หรือไม่ระมัดระวังในการแปลเท่าที่ควรก็เป็นได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ถึงแม้ผู้แปลทั้งสองท่านจะเลือกใช้วิธีการแปลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เสรี ปิยะฉัตรถ่ายทอดความหมายใน “สะพานนี้มีความรัก” แบบเอาความ ส่วน “บุญญรัตน์” ถ่ายทอดความหมายใน “รักนี้ชั่วชีวิต” แบบตรงตัว แต่ลักษณะการถ่ายทอดความหมายในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” นั้นมีความคล้ายคลึงกัน แต่อาจจะแตกต่างกันในรายละเอียดบางประการ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น อย่างไรก็ตามเมื่อได้พิจารณาลักษณะการถ่ายทอด

ความหมายของฉบับแปลทั้งสองฉบับโดยรวมแล้วก็ถือว่า ผู้แปลทั้งสองท่าน ค่อนข้าง ถ่ายทอดความหมายได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องตามต้นฉบับ จะเห็นได้ว่า นอกจากการถ่ายทอดความหมายได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องตามต้นฉบับจะมีความสำคัญสำหรับการแปลแล้ว การถ่ายทอดทำนอง-การเขียนก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการแปลเช่นกัน ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปในบทที่ 6

บทที่ 6

**วิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดทำนองการเขียนระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก”
และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”**

ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 5 แล้วว่า นอกจากการถ่ายทอดความหมายได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องตามต้นฉบับจะมีความสำคัญต่อการแปลแล้ว การถ่ายทอดทำนองการเขียนก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการแปลเช่นกัน เนื่องจากการถ่ายทอดทำนองการเขียนที่มีความกลมกลืน สละสลวย และใช้ถ้อยคำที่ถูกเรียบเรียงใหม่ให้เทียบเคียงกับภาษาดั้งฉบับนั้น จะสามารถให้ผลทางอารมณ์ต่อผู้อ่านฉบับแปลได้ดีซึ่งเท่ากับผู้อ่านต้นฉบับ

ยอร์ช เซนต์บุรี (Century อ้างถึงใน เปลื้อง ณ นคร, 2540: 65) ได้ให้คำจำกัดความของ ทำนองการเขียนไว้ว่า ทำนองการเขียน คือ การเลือกถ้อยคำและเรียบเรียงถ้อยคำให้ได้ความหมาย และรสชาติตามที่ผู้เขียนต้องการ จากนั้นจึงนำถ้อยคำนั้นมาเรียงเป็นวลี ประโยค และข้อความ โดยการเลือกเฟ้นและการเรียงคำนั้นจะขึ้นอยู่กับความคิดของผู้เขียนเอง

วรรณารถ วิมลเจลา (2529) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพงานแปลว่า การที่ผู้แปลมีสำนวนหรือท่วงทำนองการเขียนที่สละสลวยนั้น ไม่ได้หมายความว่าผู้แปลจะแปลได้ถูกต้องเสมอไป แท้จริงแล้วความครบถ้วนและถูกต้องของความหมายถือเป็นสิ่งแรกที่จะใช้วัดคุณภาพของงานแปล จากนั้นจึงพิจารณาความสละสลวยของภาษารองลงมา งานแปลที่มีการถ่ายทอดทำนองการเขียนที่สละสลวยและมีความกลมกลืน แต่มีเนื้อความไม่ครบและไม่ถูกต้องตามต้นฉบับ ก็ยังไม่ถือว่างานแปลนั้นดี

สิทธา พินิจวอล (2529) ได้กล่าวถึงลีลาหรือทำนองการเขียนที่เหมาะสมกับต้นฉบับไว้ด้วยว่า หากต้นฉบับเป็นการเล่าเรื่อง ผู้แปลก็ต้องใช้ท่วงทำนองการเขียนแบบเล่าเรื่อง หากต้นฉบับเขียนด้วยการเปรียบเทียบประชดประชัน ผู้แปลก็ต้องใช้วิธีเขียนที่เท่าเทียมกันด้วย นอกจากนี้ ผู้แปลควรใช้ระดับของภาษาให้เหมาะสมกับตัวละครในเรื่องที่แปลด้วย

ฉะนั้นในบทนี้ ทำนองการเขียน (Style) หมายถึง ลักษณะการเขียนที่สละสลวยและมีความกลมกลืนของภาษา สามารถถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องได้ รวมถึงการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท โดยในบทนี้ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบการถ่ายทอดทำนองการเขียนระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ซึ่งจะแบ่งประเด็นที่ศึกษาออกเป็น 3 หัวข้อคือ

6.1 ความสละสลวยของภาษา

6.2 การถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง

6.3 การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบริบท

ดังจะกล่าวโดยละเอียดดังต่อไปนี้

6.1 ความสละสลวยของภาษา

ความสละสลวยของภาษา หมายถึง การที่ผู้แปลสามารถเรียบเรียงคำ ข้อความ และประโยค ให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน ไม่กำกวม มีความกระชับและยังทำให้อ่านได้ราบรื่น ไม่ขัดหู

จากการวิเคราะห์ประเด็นนี้ ผู้วิจัยพบว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มีความชัดเจน กระชับ และสละสลวยมากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร ดังตัวอย่างที่ 129 - 133

ตัวอย่างที่ 129

ต้นฉบับ

He thought about Marian. She had left him nine years ago after five years of marriage. (W. 3)

เสรี ปิยะฉัตร

เขาคิดถึงมาเรียน หลังแต่งงานกันได้ 5 ปี เมื่อ 9 ปีก่อนเธอได้ทิ้งเขาไป

(ส. 19)

“บุญญรัตน์”

เขาคิดไปถึงมาเรียน เธอได้จากเขาไปเมื่อเก้าปีก่อนภายหลังจากที่ครองชีวิตคู่อยู่ด้วยกันถึงห้าปี (บ. 3)

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงการวางอนุประโยคไม่ถูกตำแหน่งใน “สะพานนี้มีความรัก” ถ้าเสรี ปิยะฉัตรแปลโดยไม่ต้องเรียบเรียงความคิดในประโยคใหม่ โดยยังคงแปลอนุประโยคคือ “after five years of marriage” หลังประโยคหลัก “She had left him nine years ago” ข้อความที่แปลจะไม่เกิดความกำกวม และผู้อ่านก็จะไม่สับสนกับระยะเวลาที่กล่าวถึงในเรื่อง

ตัวอย่างที่ 130**ต้นฉบับ**

“The grin was still there, even the long, lean body with the good muscles.” (W. 130)

เสรี ปิยะฉัตร

“รอยยิ้มของเขายังเหมือนเดิม รูปร่างสูงเพรียวเต็มไปด้วยกล้ามเนื้อก็ยังคงเพรียวและเต็มไปด้วยกล้ามเนื้อ” (ส. 141)

“บุญญรัตน์”

“รอยยิ้มกว้างยังคงฉายอยู่บนใบหน้า แม้แต่เรือนร่างที่ผอมเพรียว สะโอดสะองที่ประกอบด้วยกล้ามเนื้อแข็งแกร่ง” (บ. 127)

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นถึงการแปลความไม่กระชับใน “สะพานนี้มีความรัก” เสรี ปิยะฉัตร ใช้คำที่มีความหมายซ้ำกันในการแปลข้อความเดียวกัน ทำให้ประโยคที่แปลนั้นคือ “รูปร่างสูงเพรียวเต็มไปด้วยกล้ามเนื้อก็ยังคงเพรียวและเต็มไปด้วยกล้ามเนื้อ” ไม่กะทัดรัด เนื่องจากใช้คำฟุ่มเฟือย

ตัวอย่างที่ 131 - 133 แสดงให้เห็นถึงการแปลความที่ไม่สละสลวยใน “สะพานนี้มีความรัก” และใน “รักนี้ชั่วชีวิต” เนื่องจากผู้แปลยังติดการใช้รูปประโยคและสำนวนภาษาอังกฤษของต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 131**ต้นฉบับ**

“Awful hot to leave the equipment in the truck,” he had said when he pulled them out. (W. 37)

เสรี ปิยะฉัตร

“มันร้อนเกินไปที่จะทิ้งกล้องไว้ในรถ” เขาบอกเธอตอนเอามันออกจากรถ (ส. 51)

“บุญญรัตน์”

“ข้างนอกมันร้อนมาก ผมไม่อยากทิ้งกล้องตากแดดไว้ในนั้น” เขาพูดเมื่อถึงกล้องออกจากเป้ (บ. 35)

จากตัวอย่างที่ 131 เสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความ “Awful hot to leave the equipment in the truck” ว่า “มันร้อนเกินไปที่จะทิ้งกล้องไว้ในรถ” ซึ่งเป็นการคงรูปประโยคในภาษาอังกฤษอยู่ ทำให้ประโยคที่แปลไม่สละสลวย แต่ถ้าผู้แปลแยกใจความในประโยคนี้ออกเป็นสองใจความ คือ “ข้างนอกมันร้อนมาก” และ “ผมไม่อยากทิ้งกล้องตากแดดไว้ในนั้น” อย่างที่ “บุญญรัตน์” แปล ก็จะทำให้ประโยคสละสลวยขึ้น

ตัวอย่างที่ 132

- คันฉับ ...he stayed at a fisherman's motel and spent two mornings shooting the towboats. (W. 14)
- “บุญญรัตน์” ...พักที่โรงแรมของชาวประมง ใช้เวลาอยู่สองเช้าที่จะถ่ายภาพเรือลากงู (บ. 14)
- เสรี ปิยะฉัตร ...พักในโมเต็ลคนหาปลาเล็กๆ ใช้เวลาในตอนเช้าถ่ายภาพเรือลากงู 2 วันติดๆกัน (ส. 29)

ตัวอย่างที่ 132 แสดงให้เห็นถึงการแปลความที่ไม่สละสลวยใน “รักนี้ชั่วชีวิต” “บุญญรัตน์” แปล “spent two mornings” ว่า “ใช้เวลาอยู่สองเช้า” โดยยังคิดกับรูปประโยคภาษาอังกฤษ ผู้แปลควรใช้ลักษณะนามบอกเวลา เช่น “วัน” เข้ามาในประโยค แล้วปรับคำว่า “mornings” ให้เป็นคำวิเศษณ์บอกเวลาเช่นเสรี ปิยะฉัตร ประโยคในบทแปลก็จะรื่นหูมากขึ้น

ตัวอย่างที่ 133 แสดงให้เห็นถึงการแปลความที่ไม่สละสลวยทั้งใน “สะพานนี้มีความรัก” และใน “รักนี้ชั่วชีวิต” เนื่องจากผู้แปลยังคิดการใช้รูปประโยคภาษาอังกฤษตามคันฉับ

ตัวอย่างที่ 133

- คันฉับ “It's nice to be invited out like this. I appreciate it.” (W. 48)
- เสรี ปิยะฉัตร “ผมดีใจที่ถูกคุณเชิญให้ทานอาหารด้วย เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศที่ดีอย่างหนึ่ง” (ส. 61)
- “บุญญรัตน์” “มันเป็นการดีอย่างมากเลยนะครับที่ได้รับเชิญให้กินอาหารแบบนี้ ต้องขอบใจคุณอย่างมากจริงๆ” (บ. 46)

ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” แปลความได้ไม่สละสลวยเท่าที่ควร “บุญญรัตน์” แปลคำว่า “It” โดยคิดโครงสร้างภาษาอังกฤษอยู่ ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลโดยคิดรูปประโยค Passive Voice ซึ่งไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเสนอว่า ผู้แปลทั้งสองท่านควรแปลประโยคนี้ว่า “ผมดีใจจริงๆที่ได้รับคำเชิญจากคุณให้มาทานอาหารแบบนี้” จะเห็นได้ว่าคำว่า “It” ในประโยคคันฉับจะหายไปจากประโยคแปล แต่ข้อความ “I appreciate it.” ได้กลับขึ้นมาทำหน้าที่เป็นประธานของประโยคแทน เพราะโครงสร้างประโยคของภาษาไทยไม่มีการใช้ “It” เป็นประธานของประโยค และคำว่า ถูก ซึ่งเป็นโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษและมักใช้ในกรณีที่ผู้รับ

ไม่อินดีที่จะรับหรือทำสิ่งนั้น ให้เป็นคำว่า ได้รับ เพราะคำว่า ได้รับ มักใช้ในประโยคที่มีความหมายไปในทางที่ดี ซึ่งนอกจากจะทำให้ประโยคจะสละสลวยแล้ว ยังได้ใจความเหมือนต้นฉบับด้วย

จากตัวอย่างที่ 129 – 133 จะเห็นว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มีความชัดเจน กระชับ และสละสลวยมากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร เนื่องจากใน “สะพานนี้มีความรัก” เสรี ปิยะฉัตรวางอนุประโยคไม่ถูกตำแหน่ง ทำให้ประโยคที่แปลคำถามและไม่ชัดเจน และยังใช้คำที่มีความหมายซ้ำกันในการแปลข้อความเดียวกัน ซึ่งทำให้ประโยคขาดความกระชับ นอกจากนี้เสรี ปิยะฉัตรยังคิดการใช้รูปประโยคภาษาอังกฤษตามต้นฉบับด้วย โดยผู้แปลยังคงโครงสร้างประโยค Passive Voice ซึ่งไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย ดังนั้นประโยคที่แปลจึงขาดความสละสลวยไป ส่วนการแปลของ “บุญญรัตน์” ในบางครั้งก็คิดโครงสร้างภาษาอังกฤษตามต้นฉบับเช่นกัน เช่น ผู้แปลยังใช้คำว่า “มัน” เมื่อแปล “It” ทั้งๆ ที่คำนี้ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นคำสรรพนามแทนสัตว์หรือสิ่งของ ซึ่งจะส่งผลให้ประโยคแปลขาดความสละสลวยได้ แต่ถ้าพิจารณาโดยรวมแล้วก็นับได้ว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” มีความสละสลวยทางภาษามากกว่า “สะพานนี้มีความรัก”

6.2 การถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง

การถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง หมายถึง การที่ผู้แปลสามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร เช่น ความรู้สึกสับสน ชอบ ไม่ชอบ รักเกลียด โกรธ เสรี เบื่อเยือกถาง เป็นต้น รวมถึงการถ่ายทอดเหตุการณ์และบรรยากาศของเรื่องด้วย

จากการศึกษาประเด็นนี้ ผู้วิจัยพบว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องได้เทียบเคียงกับต้นฉบับมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ดังจะกล่าวต่อไปในตัวอย่างที่ 134 – 143 โดยผู้วิจัยแบ่งหัวข้อที่จะศึกษาดังนี้

6.2.1 การถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร

6.2.2 การถ่ายทอดสภาพแวดล้อมของตัวละครและเหตุการณ์ของเรื่อง

6.2.1 การถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร

ผู้แปลทั้งสองท่านพยายามใช้วิธีการต่างๆ ที่จะทำให้งานแปลของตนสามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครได้เทียบเคียงกับต้นฉบับ ดังตัวอย่างที่ 134 - 139

ตัวอย่างที่ 134

สถานการณ์: ฟรานเซสกาเชิญโรเบิร์ตมาทานข้าวเย็นที่บ้าน ทั้งๆที่เพิ่งจะรู้จักกับโรเบิร์ต เมื่อตอนบ่ายนี้ที่ผ่านมา หลังจากที่ได้รับประทานอาหารเย็นเสร็จแล้ว ทั้งคู่ก็ยังนั่งสนทนากันไปเรื่อยๆ จนเวลาล่วงเลยมาถึงสี่ทุ่มแล้ว โรเบิร์ตจึงขอตัวกลับ ฟรานเซสการู้สึกสับสนไปหมดใจหนึ่งอยากให้โรเบิร์ตอยู่พูดคุยกันต่อ แต่อีกใจหนึ่งอยากให้เขากลับไปได้แล้ว

ต้นฉบับ

She was relieved. But she sank in disappointment. She turned around inside of herself. Yes, please leave. Have some more brandy. Stay. Go. Faron Young didn't care about her feelings. Neither did the moth above the sink. She didn't know for sure what Robert thought. (W. 65)

เสรี ปิยะฉัตร

ฟรานเซสการู้สึกโล่งอกแต่ก็ท้อใจคิดถึงหวังจนสับสนวุ่นวายใจ...ดีล่ะ...เชิญกลับเถอะค่ะ...ดื่มบรันดีอีกนิดสิคะ...อยู่ต่ออีกเดี๋ยวได้นมัยคะ...กลับไปเลย โอ...ขนาดฟารอนยังหรือเจ้าแมงเม่าที่กำลังบินอยู่เหนืออ่างล้างจานยังไม่แคร์เลยว่าเธอจะรู้สึกยังไง แล้วนับประสาอะไร...ทำไมเขาต้องแคร์เธอด้วย...จริงมัย (ส. 79)

“บุญญรัตน์”

คำพูดประโยคนั้นสร้างความโล่งใจให้เกิดขึ้นกับเธออย่างมาก สำนึกความคิดในใจของตนเองอีกครั้ง...ค่ะ โปรดกลับไปเถอะ...ดื่มบรันดีต่อสักแก้วสิคะ อยู่ต่ออีกสักพัก... กลับไปได้แล้ว...

ฟารอน ยัง ดูจะไม่แคร์กับความรู้สึกของเธอในยามนี้ หรือแม้แต่เจ้าแมงเม่าที่บินวนอยู่เหนืออ่างน้ำคือนั้นก็ไม่แคร์เหมือนกัน เธอไม่รู้เลยว่าขณะนี้โรเบิร์ต คินเคดกำลังคิดอะไรอยู่... (บ. 64)

เสรี ปิยะฉัตรเพิ่มคำอุทานคือ “โอ...” เพื่อแสดงความรู้สึกของฟรานเซสกาว่าเสียใจที่โรเบิร์ตกลับไปแล้ว และรู้สึกสงสารตนเองที่ไม่มีใครหรือสิ่งใดสนใจเธอเลย และผู้แปลได้เพิ่มคำอุทานคือ “นับประสาอะไร...” เข้าไปในบทแปล ซึ่งให้บรรยากาศของการรำพึงรำพันในทางเศร้าโศกเสียใจของตัวละครได้ดี และเป็นการแสดงความรู้สึกตัดพ้อว่า โรเบิร์ตก็คงไม่ได้สนใจเธอเช่นกัน เพราะทั้งคู่เพิ่งจะรู้จักกัน ดังนั้นจึงเป็นการสมควรแล้วที่โรเบิร์ตขอตัวกลับไป นอกจากนี้ผู้แปลยังย้ำความรู้สึกดังกล่าวด้วยการเพิ่มคำว่า “จริงมัย” เพื่อเป็นการให้ฟรานเซสกาถามใจตัวเองดูอีกครั้ง ส่วน “บุญญรัตน์” แปลตรงตัวโดยไม่ได้ใส่อารมณ์และความรู้สึกของตัวละครลงไป ทำให้

ไม่ได้บรรยายความรู้สึกสับสนระคนผิดหวังของฟรานเซสกา จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า เสรี ปิยะฉัตรสามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครได้ดีกว่า “บุญญรัตน์”

ตัวอย่างที่ 135

สถานการณ์: ในขณะที่ริชาร์ดซึ่งเป็นสามีของฟรานเซสกายังมีชีวิตอยู่ ฟรานเซสกาพยายามหักห้ามใจตนเองไม่ให้ติดต่อกับโรเบิร์ตแม่เพียงครั้งเดียว

ต้นฉบับ If she talked to him one more time, she would go to him. (W. 129)

เสรี ปิยะฉัตร ถ้าขึ้นตามใจพูดคุยกับเขาอีกเพียงครั้งเดียว...แค่ครั้งเดียวเท่านั้น เธอต้องหอบผ้า หอบผ่อนหนีตามเขาไปแน่ (ส. 140)

“บุญญรัตน์” เธอรู้ว่าถ้าเพียงได้พูดกับเขาอีกครั้ง เธอจะต้องวิ่งไปหาเขา (ป. 126)

เสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่มข้อความ “...แค่ครั้งเดียวเท่านั้น” เข้ามาในประโยค เพื่อเป็นการเน้นย้ำอารมณ์และความรู้สึกของฟรานเซสกาในขณะนั้นว่า ถ้าฟรานเซสกาได้ติดต่อกับหรือพูดคุยกับโรเบิร์ตแม่เพียงครั้งเดียว เธออาจจะหักห้ามใจไม่ได้ และต้องหนีตามโรเบิร์ตไป ส่วน “บุญญรัตน์” แปลตามรูปแบบของภาษาต้นฉบับ ไม่ได้เน้นอารมณ์และความรู้สึกใดๆเพิ่มเติม

ตัวอย่างที่ 136

สถานการณ์: โรเบิร์ต คินเคดไม่ค่อยมีเวลาให้กับภรรยาของตนเองมากนัก เพราะต้องเดินทางไปถ่ายรูปในที่ไกลๆ อยู่บ่อยๆ และในแต่ละครั้งก็กินเวลานานถึง 2-3 เดือน หลังจากที่เขาเดินทางกลับจากการถ่ายภาพประกอบบทความที่ไอซ์แลนด์ เขาก็พบว่าภรรยาของเขาหนีไปแล้ว และเธอได้ทิ้งโน้ตสั้นๆ ไว้ว่า

ต้นฉบับ “Robert, it didn't work out. I left you the Harmony guitar. Stay in touch.” (W. 4)

“บุญญรัตน์” “โรเบิร์ต เราเห็นจะอยู่ด้วยกันต่อไปไม่ได้ ฉันทิ้งฮาร์โมนี กีตาร์ไว้ให้คุณ แล้วจะติดต่อมา” (ป. 4)

เสรี ปิยะฉัตร “โรเบิร์ตคะ เราคงใช้ชีวิตอยู่อย่างมีความสุขร่วมกันไม่ได้ ฉัน...จึงขอมอบฮาร์โมนี กีตาร์ตัวนี้ไว้ให้ แล้วติดต่อกันบ้างนะคะ” (ส. 20)

“รักนี้ชั่วชีวิต” ให้บรรยายความรู้สึกไม่พอใจหรือโกรธของภรรยาของโรเบิร์ตได้ดีกว่า “สะพานนี้มีความรัก” เนื่องจาก “บุญญรัตน์” แปลตามรูปประโยคของภาษาต้นฉบับ และเลือกใช้

ภาษาที่ค่อนข้างห้วน จึงได้ความรู้สึกของความโกรธมากกว่า ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังแปลไม่ได้ความรู้สึกโกรธเท่าที่ควร เพราะผู้แปลได้เพิ่มคำลงท้ายตรง “โรเบิร์ตคะ” และ “แล้วติดต่อกันบ้างนะคะ” เข้ามา ทำให้คำพูดของภรรยาฟังดูอ่อนหวานและสุภาพเกินไป

ตัวอย่างที่ 137

สถานการณ์: ฟรานเซสกาแสดงความรู้สึกดีดพ้อชีวิตแต่งงานของตนเองที่ต้องอยู่ภายใต้ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ซึ่งเห็นว่าการแสดงออกทางเพศเป็นเรื่องที่น่าละอายและไม่ควรเปิดเผย แต่ฟรานเซสกากลับไม่คิดเช่นนั้นทั่วไปในเมืองนี้ นอกจากนี้เธอและสามียังต้องดูแลไร่ซึ่งเป็นงานที่หนัก ทั้งคู่จึงไม่มีเวลาใส่ใจกับความโรแมนติกในการใช้ชีวิตคู่เท่าที่ควร

ต้นฉบับ

Something as simple as a cold glass of beer at bath time felt so elegant. /// Why didn't she and Richard live this way? /// Part of it, she knew, was the inertia of protracted custom. All marriages, all relationships, are susceptible to that. Custom brings predictability, and predictability carries its own comforts; she was aware of that, too.

(W. 89)

“บุญญรัตน์”

- (1) อะไรบางอย่างที่มันง่าย ๆ อย่างเช่นการได้ดื่มเบียร์เย็น ๆ ขณะแช่ตัวอยู่ในอ่างอาบน้ำ มันช่างแสดงออกถึงความเป็นผู้มีรสนิยมเหลือเกิน
 - (2) ทำไมเธอกับริชาร์ดไม่ลองใช้ชีวิตแบบนี้บ้างล่ะ...?
 - (3) เธอรู้ว่าส่วนหนึ่งของเหตุผลในเรื่องนี้มันเกิดขึ้นเพราะความเฉื่อยชาของขนบธรรมเนียม ไม่ว่าจะเป็นการแต่งงานหรือความสัมพันธ์ใดก็ตาม ล้วนตกอยู่ใต้อิทธิพลของสิ่งนี้ ขนบธรรมเนียมนำมาซึ่งเหตุการณ์ที่สามารถทำนายได้ และสิ่งที่ทำนายได้นั้นมันก็นำมาซึ่งความสุขสบายส่วนตัว ซึ่งเธอเองก็ตระหนักในความจริงข้อนี้อยู่
- (ป. 85-86)

เสรี ปิยะฉัตร

แค่ได้เบียร์เย็นๆ สักแก้วระหว่างอาบน้ำก็หรูแล้ว ทำไมนะเธอกับริชาร์ดจึงไม่เคยทำแบบนี้ร่วมกันบ้าง แต่เธอก็รู้ว่า เหตุผลที่ไม่ทำแบบนี้ก็คือความไม่เอาไหนของวิถีชีวิตของคนที่นี่ที่ทำให้ความสัมพันธ์ของคู่ผัวตัวเมียไม่โรแมนติกเท่าที่ควร

(ศ. 102)

เมื่อได้พิจารณาเนื้อความในย่อหน้านี้แล้ว ผู้วิจัยพบว่า ประโยค “Why didn’t she and Richard live this way?” ซึ่ง “บุญญรัตน์” แปลว่า “ทำไมเธอกับริชาร์ดไม่ลองใช้ชีวิตแบบนี้บ้างแล้ว...?” เป็นประโยคที่ตัวละครในเรื่องคือ ฟรานเซสกา จอห์นสัน แสดงความรู้สึกคัดค้านต่อชีวิตแต่งงานของตนเองที่ต้องอยู่ภายใต้ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ซึ่งเห็นว่าการแสดงออกทางเพศเป็นเรื่องที่น่าอายและไม่ควรเปิดเผย ซึ่งฟรานเซสกา รู้สึกอึดอัดมากกับความคิดเช่นนี้ เพราะฉะนั้นประโยคดังกล่าวจึงเป็นข้อความที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการพรรณนาถึงอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร ดังนั้น “บุญญรัตน์” จึงขึ้นย่อหน้าใหม่เพื่อเน้นอารมณ์ของตัวละครเมื่อนำเสนอ และยังทำให้ประโยคนี้มีความสำคัญยิ่งขึ้นด้วย ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังคงแปลตามรูปแบบของภาษาดั้งเดิม โดยไม่ได้จัดย่อหน้าใหม่เพื่อเน้นความเหมือน “บุญญรัตน์”

ตัวอย่างที่ 138

สถานการณ์: โรเบิร์ต คินเคดพูดถึงตนเองในวัยเด็กว่า เขาเป็นคนชอบวาดมโนภาพ ในขณะที่นึกถึงคำต่างๆ เขาชอบความรู้สึกที่เกิดอยู่กับริมฝีปากและปลายลิ้นขณะที่เปล่งเสียงคำนั้นออกมา คำแต่ละคำนอกจากจะให้ความหมายแล้ว ยังให้ความรู้สึกต่อร่างกายที่แตกต่างกันด้วย

ต้นฉบับ

He liked words and images. “Blue” was one of his favorite words. ... He liked other words, such as “distant,” “woodsmoke,” “highway,” “ancient,” “passage,” “voyageur,” and “India” for how they sounded, how they tasted, and what they conjured up in his mind.

(W. 8)

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ในบริบทเดียวกันนี้ เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” เลือกใช้วิธีการแปลที่ต่างกัน กล่าวคือ เสรี ปิยะฉัตรใช้วิธีทับศัพท์คำที่โรเบิร์ต คินเคดชอบเหล่านี้ตามเสียงอ่าน ส่วน “บุญญรัตน์” นั้นยกคำในภาษาดั้งเดิมมาใช้ในบริบทนี้เลย

เสรี ปิยะฉัตร

คินเคดชอบวาดมโนภาพในขณะที่นึกถึงคำต่างๆ “บลู” เป็นคำหนึ่งที่เขาชอบมากที่สุด ... นอกจากนี้เขายังชอบคำว่า...คิสแทนด์...วูดสโมก...ไฮเวย์...แอนเซียนด์...วอยเอจเจอร์ และอินเดีย เพราะคำเหล่านี้ต่างให้ความรู้สึกที่แตกต่างออกไป

(ศ. 23)

“บุญญรัตน์”

เขาชอบคำและจินตภาพ “BLUE” เป็นคำหนึ่งที่เขาชอบมากที่สุด ... ยังมีคำอื่นๆที่เขาชอบอีก อาทิคำว่า “DISTANT”, “WOODSMOKE”, “HIGHWAY”, “ANCIENT”, “PASSAGE”, “VOYAGEUR” และ “INDIA” ชอบในยามที่ปลงเสียงออกมา ชอบสัมผัสแห่งรสชาติและจินตภาพที่คำเหล่านี้ก่อให้เกิดขึ้นในจิตใจ (ร. 8)

นอกจากนี้บริบทข้างต้นยังมีเนื้อหาต่อเนื่องอีกว่า โรเบิร์ตได้นำคำเหล่านั้นมาผูกเป็นประโยคดังตัวอย่างที่ 139

ตัวอย่างที่ 139

ต้นฉบับ

Then he joined the words into phases and posted those as well:

Too close to the fire.

I came from the East with a small band of travelers.

The constant chirping of those who would save me and those who would sell me.

Talisman, Talisman, show me your secrets.

Helesman, Helesman, turn me for home.

Lying naked where blue whales swim.

She wished him steaming trains that left from winter stations.

Before I became a man, I was an arrow—long time ago.

(W. 8-9)

เสรี ปิยะฉัตรแปลประโยคเหล่านี้เป็นภาษาไทย ส่วน “บุญญรัตน์” ไม่แปลประโยคในภาษา ต้นฉบับ

เสรี ปิยะฉัตร

เขาจะเอาคำเหล่านี้เขียนใส่กระดาษแปะไว้ที่ผนังในห้อง แล้วเอาคำเหล่านี้มาผูกเป็นประโยค

ใกล้ไฟเกินไป

ฉันเดินทางมาจากตะวันออกกับคนเดินทางกลุ่มเล็กๆ

เป็นเสียงร่ำร้องของคนที่จะช่วยฉันและคนที่จะขายฉัน
 ทาลิสแมน ทาลิสแมน บอกฉันสิว่าเธอมีความลับอะไร
 นายท้าย...ช่วยคัดท้ายเรือพาฉันกลับบ้านด้วย
 นอนเปลือยกายดูปลาโลมาสีฟ้าว่ายน้ำ
 หล่อนอธิษฐานขอรถไฟไอน้ำที่ออกจากสถานีเมืองหนาวให้เขา
 ลักขบวน
 ก่อนที่ฉันจะเป็นคน ฉันคือลูกธนู...เมื่อนานมาแล้ว

(ส. 23-24)

“บุญญรัตน์”

บางครั้งก็จะเอาคำเหล่านั้นมาร้อยเรียงเป็นวลี แล้วก็ติดไว้บนฝาห้องด้วยเช่นกัน

Too close to the fire.

I came from the East with a small band of travelers.

*The constant chirping of those who would save me and those
 who would sell me.*

Talisman, Talisman, show me your secrets.

Helesman, Helesman, turn me for home.

Lying naked where blue whales swim.

She wished him steaming trains that left from winter stations.

Before I became a man, I was an arrow—long time ago.

(บ. 8)

จากตัวอย่างที่ 138 และ 139 จะเห็นได้ว่า ในบริบทเดียวกัน เสรี ปิยะฉัตรและ“บุญญรัตน์” เลือกใช้วิธีการแปลที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เสรี ปิยะฉัตรใช้วิธีทับศัพท์คำที่โรเบิร์ต คินเคดชอบ เหล่านี้ตามเสียงอ่าน ส่วน “บุญญรัตน์” ยกคำในภาษาต้นฉบับมาใช้ในบริบทนี้เลย จากนั้นบริบทข้างต้นยังมีเนื้อหาต่อเนื่องอีกว่า โรเบิร์ตได้นำคำเหล่านั้นมาผูกเป็นประโยค ซึ่งเสรี ปิยะฉัตรได้แปลประโยคเหล่านี้เป็นภาษาไทย ส่วน “บุญญรัตน์” ไม่แปลประโยคในภาษาต้นฉบับ

ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้แปลทั้งสองท่านพยายามที่จะถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของโรเบิร์ต คินเคดในบริบทนี้ให้เทียบเคียงได้กับต้นฉบับ ผู้วิจัยจึงไม่สามารถตัดสินได้ว่า ผู้แปลท่านใดที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครในตัวอย่างดังกล่าวได้เทียบเคียงกับต้นฉบับมากกว่ากัน

ในตัวอย่างที่ 138 และ 139 นั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่เสรี ปิยะฉัตรทับศัพท์คำที่โรเบิร์ต คินเคดชอบตามเสียงอ่าน ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้ความรู้สึกเมื่อได้ออกเสียงคำต่างๆเหล่านั้นเช่นเดียวกับ โรเบิร์ต คินเคด แต่ผู้แปลน่าจะเขียนเชิงอรรถเพื่อแสดงคำในภาษาต้นฉบับเหล่านั้นให้ผู้อ่านเห็นด้วย ส่วนการแปลของเสรี ปิยะฉัตรในระดับประโยคนั้นก็นับว่าเป็นวิธีการถ่ายทอดบรรยากาศที่พอจะใช้ได้ในบริบทนี้ได้ แต่ผู้แปลควรวางประโยคที่มาจากภาษาต้นฉบับควบคู่กับประโยคที่แปลเป็นภาษาไทยให้ผู้อ่านเห็นเช่นเดียวกับระดับคำ เพื่อผู้อ่านที่มีความรู้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต้นฉบับ จะได้ทราบรูปประโยคเดิมด้วย ส่วนการไม่แปลภาษาในต้นฉบับของ “บุญญรัตน์” ในบริบทนี้ก็นับเป็นวิธีการถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องที่ดีอย่างหนึ่ง เพราะทำให้ผู้อ่านที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ ได้รับอรรถรสและความรู้สึก เมื่อได้อ่านออกเสียงคำและประโยคเหล่านั้นเช่นเดียวกับตัวละครในเรื่อง แต่สำหรับผู้อ่านที่มีความรู้ภาษาไทยเพียงอย่างเดียวอาจไม่เข้าใจและไม่เกิดความซาบซึ้งเมื่อได้อ่านภาษาต้นฉบับที่ผู้แปลยกมา เนื่องจากไม่มีความรู้ในการออกเสียงภาษาอังกฤษ

จากตัวอย่างที่ 134 – 139 จะเห็นได้ว่า ทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ โดยวิธีการที่เสรีปิยะฉัตรใช้คือ การเพิ่มคำอุทานเข้ามาในประโยค เพื่อแสดงความรู้สึกของตัวละคร เช่น เสรีโสกลเสียใจ นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มความเพี้ยนคำอารมณ์ของตัวละครด้วย ส่วน “บุญญรัตน์” นั้นจะใช้วิธีการจัดย่อหน้าใหม่ เพื่อเป็นการเน้นข้อความซึ่งความเป็นรู้สึกของตัวละคร และใช้ภาษาเพื่อให้เหมาะกับความรู้สึกของตัวละคร

6.2.2 การถ่ายทอดสภาพแวดล้อมของตัวละครและเหตุการณ์ของเรื่อง

นอกจากนี้ “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร ยังสามารถถ่ายทอดสภาพแวดล้อมของตัวละครและเหตุการณ์ของเรื่องได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ดังตัวอย่างที่ 140 – 143

ตัวอย่างที่ 140

สถานการณ์: โรเบิร์ตช่วยฟรานเซสกาทำอาหารเย็นอยู่ในครัว พร้อมกับพูดคุยเรื่องราวในชีวิตของแต่ละคนแลกเปลี่ยนกัน บรรยากาศในช่วงนั้นเป็นตอนเย็น พระอาทิตย์ใกล้จะตกดินแล้วทุกอย่างจึงดูสวยงามไปหมด และการสนทนาในเย็นนั้นเต็มไปด้วยความสนใจของทั้งสองฝ่าย

ต้นฉบับ

Cloud had moved up in the west, splitting the sun into rays that splayed in several directions. He looked out the window above the sink and said, "God light. Calendar companies love it. So do religious magazines." (W. 50)

เสรี ปิยะฉัตร

หมุ่มเมฆเคลื่อนคล้อยไปทางทิศตะวันตกบดบังแสงอาทิตย์ที่ส่องผ่านลงมาจนเหลือเป็นลำๆกระจายไปทั่วท้องฟ้า โรเบิร์ตมองออกไปนอกหน้าต่างเหนืออ่างล้างจานแล้วเปรยออกมาว่า "สวยเหลือเกิน...แสงที่พระเจ้าประทานมาให้บริษัทที่ทำปฏิทินชอบภาพสวยๆแบบนี้ นิตยสารทางศาสนาก็เช่นกัน...ชอบภาพพวกนี้"

(ส. 64)

"บุญญรัตน์"

กลุ่มเมฆเคลื่อนตัวอยู่บนท้องฟ้าเบื้องทิศตะวันตก รังสีแสงสาดกระจายไปทั่วทุกทิศทุกทาง เขามองออกไปทางหน้าต่างเหนืออ่างล้างจานแล้วก็เอ่ยออกมาว่า "แสงแห่งพระเจ้า แสงอย่างนี้ที่บริษัททำปฏิทินชอบนัก พวกนิตยสารเกี่ยวกับศาสนาก็ชอบเหมือนกัน"

(ป. 48)

เสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่มความ "สวยเหลือเกิน..." เข้ามาในบทแปล เพื่อเป็นการเน้นย้ำบรรยากาศของเรื่องในช่วงนั้นว่ามีแต่ความสวยงามในยามเย็น และช่วยเสริมให้ผู้อ่านได้สัมผัสถึงความสุขใจของโรเบิร์ตและฟรานเซสกาเมื่อได้พูดคุยกันด้วย ส่วน "บุญญรัตน์" ไม่ได้แปลข้อความ "splitting the sun" ซึ่งมีความหมายว่า "บดบังแสงอาทิตย์" นอกเหนือจากนั้น "บุญญรัตน์" ยังคงแปลตรงตัวตามต้นฉบับ ไม่ได้เพิ่มความใดๆ เพื่อช่วยเสริมบรรยากาศของเรื่อง

ตัวอย่างที่ 141

สถานการณ์: โรเบิร์ตเข้าไปในร้านแห่งหนึ่งเพื่อซื้อเครื่องดื่ม โรเบิร์ตรู้ว่าบรรยากาศในร้านนั้นเหมือนร้านขายเหล้าในหนังคาวบอย ซึ่งมักจะมีพวกมือปืนท้องถิ่นมาชุมนุมกันอยู่เป็นประจำ และเมื่อคนแปลกหน้าอย่างเขาเดินเข้าไปในร้าน ทุกคนจึงมองเขาเป็นตาเดียว พร้อมกับตั้งวงวิพากษ์วิจารณ์ตัวเขาไปต่างๆ นานา ว่า

ต้นฉบับ

"Somebody said he's a photographer. Said they saw him out by Hogback Bridge this morning with all sorts of cameras."

"Been over to the newspaper office all morning. Jim says he's looking through the papers for information on the covered bridges."

"Yeah, young Fischer at the Texaco said he stopped in yesterday and ask

directions to all the covered bridges.”

“And why in the world would anybody wanna take pictures of ‘em? They’re just all fallin’ down in bad shape.”

“Sure does have long hair. Looks like one of them Beatle fellows, or what is it they been callin’ some of them other people? Hippies, ain’t that it?” That brought laughter in the back booth and to the table next to it. (W. 77-78)

เสรี ปิยะฉัตร

“มีคนบอกว่าเขาเป็นช่างภาพ เห็นแบกกล้องตั้งหลายอันไปถ่ายรูปที่สะพานฮอกแบกเมื่อเช้า”

“หมอไปขลุกอยู่ในสำนักงานหนังสือพิมพ์ทั้งเช้าเลยอะ จิมบอกว่ามันกำลังค้นหาข้อมูลสะพานพวกนั้นจากหนังสือพิมพ์เก่า”

“ใช่แล้ว ไอ้ฟิชเชอร์ที่ป้อมเทศาภิบาลบอกว่าเขาแวะไปถามทางไปสะพานพวกนั้นเมื่อวาน...”

“แล้วจู่ๆทำไมถึงมีคนอยากถ่ายภาพสะพานๆพวกนั้นก็ไม่ว่า...”

“ที่แน่ๆ หมอไว้ผมชะวดยังกะใส่เต้าทอง หรือพวก...อะไรน้ำ...อ้อ... ฮิปปีไซม์” ประโยคนี้เรียกเสียงฮาครืนจากโต๊ะหลังร้านและโต๊ะข้างๆ ได้ดังพอดู (ส. 90-91)

“บุญญรัตน์”

“บางคนบอกว่าเขาเป็นช่างภาพนะ เห็นบอกว่าเห็นเขาออกไปที่ฮอกแบค บริดจ์เมื่อเช้านี้ สะพานกลิ้งไปเยอะแยะเลย”

“เห็นว่ามีอยู่ที่สำนักงานหนังสือพิมพ์ตลอดเช้าเลยนี่ จิมเล่าให้ฟังว่าเขาค้นหาข้อมูลเรื่องสะพานที่มีหลังคาคลุมจากหนังสือพิมพ์เก่าๆ”

“ช่าง เจ้าหนูฟิชเชอร์ที่เทศาภิบาลบอกว่า เมื่อวานนี้เขาแวะไปที่ป้อมถามทางที่จะไปสะพานพวกนั้นทุกแห่งเลย”

“แล้วมันเรื่องอะไรที่ใครสักคนจะสนใจมันถึงขนาดที่จะต้องมาถ่ายรูปไว้ด้วยสะพานนั้นมันใกล้จะพังเต็มทีแล้ว ใช้การอะไรก็ไม่ได้”

“ไว้ผมยาวเหมือนวงปีทเดิ้ล ไม่มีผิดเลย หรือ ไม่ก็เป็นพวกที่เขาเรียกคนผมยาวว่าอะไรนะ...ฮิปปีไซม์ไหม?”

คำถามประโยคนั้นเรียกเสียงหัวเราะให้เกิดขึ้นตรงบุ้ททางด้านหลังและจากที่นั่งใกล้เคียงกัน

การที่ผู้แปลทั้งสองท่านใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 แตกต่างกันนั้น ทำให้บรรยากาศของเรื่องต่างกันด้วย กล่าวคือ เสรี ปิยะฉัตรใช้คำว่า “เขา” “หมอ” และ “มัน” ในการกล่าวถึงโรเบิร์ต ดินเคด ซึ่งถือว่าเป็นคนแปลกหน้าสำหรับผู้คนในวงสนทนานั้น ส่วน “บุญญรัตน์” ใช้คำว่า “เขา” ตลอดบทสนทนา นอกจากนี้เสรี ปิยะฉัตรยังแปลคำว่า “young Fischer” ว่า “ไอ้ฟิชเชอร์” ส่วน “บุญญรัตน์” ใช้คำว่า “เจ้าหนุ่มฟิชเชอร์” และเสรี ปิยะฉัตรยังใช้คำลงท้ายว่า “วะ” ซึ่งแสดงความไม่สุภาพด้วย

ที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เสรี ปิยะฉัตรใช้คำสรรพนามเรียกบุคคลที่ 3 ได้เหมาะกับบรรยากาศของเรื่องมากกว่า “บุญญรัตน์” เนื่องจากเมื่อได้พิจารณาบทสนทนาของชาวบ้านในวงสนทนานั้นตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ชัดเจนถึงน้ำเสียงเย้ยหยันต่อบุคคลแปลกหน้า ประกอบกับลักษณะท่าทางและการแต่งกายของโรเบิร์ตต่างจากคนในท้องถิ่นนั้นค่อนข้างมาก จึงทำให้ชาวบ้านละแวกนั้นมีทัศนคติต่อโรเบิร์ตในทางที่ไม่ดีนัก ดังนั้นการใช้เสรี ปิยะฉัตรใช้คำว่า “เขา” “หมอ” และ “มัน” จึงเหมาะกับบรรยากาศของเรื่องมากกว่าคำว่า “เขา” ที่ “บุญญรัตน์” ใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสถานภาพของคนที่ไม่รู้จักกัน แต่ไม่ได้แสดงน้ำเสียงเย้ยหยันที่แฝงอยู่ ส่วนการใช้เสรี ปิยะฉัตรแปล “young Fischer” ว่า “ไอ้ฟิชเชอร์” โดยใช้คำนำหน้าแสดงความไม่ยกย่องต่อผู้ที่พูดถึงว่า “ไอ้” ซึ่งสามารถแสดงสถานภาพระหว่างผู้ใหญ่กับเด็กได้ ส่วน “บุญญรัตน์” ก็ใช้คำนำหน้าแสดงความไม่ยกย่องเช่นกันว่า “เจ้าหนุ่ม” แต่เป็นคำที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่กล่าวถึงอ่อนวัยกว่า และเป็นคำที่แฝงความเอ็นดูต่อคนที่พูดถึงด้วย ดังนั้นคำที่เสรี ปิยะฉัตรใช้น่าจะเหมาะกับบรรยากาศของเรื่องในช่วงนี้มากกว่า

ตัวอย่างที่ 142

สถานการณ์: ระหว่างที่โรเบิร์ตช่วยฟรานเซสกาทำอาหารเย็นอยู่ในครัวนั้น ฟรานเซสกาได้เปิดวิทยุเพื่อฟังเพลงระหว่างทำอาหารไปด้วย ซึ่งเป็นเรื่องบังเอิญที่เพลงนั้นเป็นเพลงรักที่ฟังง่าย สบายๆ เหมาะกับบรรยากาศในยามเย็น และบรรยากาศแห่งความสุขเมื่อทั้งคู่ได้อยู่ด้วยกัน

ต้นฉบับ

She reached along the counter and flipped on the small radio, one with only two dials and tan cloth covering the speakers. /// “With time in my pocket, and the weather on my side . . .” a voice sang, guitar chunking along underneath. She kept the volume low.

(W. 48)

“บุญญรัตน์”

- (1) เธอเอื้อมมือไปเปิดวิทยุเครื่องเล็กที่มีอยู่เพียงสองปุ่มกับผ้าสีน้ำตาลที่คลุมไว้
- (2) “กับเวลาที่มืออยู่ในกระเป๋า...และกับอากาศที่เข้าข้างฉัน...” เสียงเพลงที่จับร้อง
คลออยู่ด้วยกีตาร์ทรีฟราย เธอเบาเสียงลงเล็กน้อย (บ. 46)

เสรี ปิยะฉัตร

ฟรานเซสกาเอื้อมมือไปเปิดวิทยุเครื่องเล็กบนเคาน์เตอร์เป็นวิทยุตั้งเอเอ็มกับ
เอฟเอ็ม ตัวลำโพงมีผ้าสีน้ำตาลคลุมอยู่ “เมื่อพักเวลาไว้ในกระเป๋า และพกคืนฟ้าอากาศไว้
กับตัว...” พอเสียงร้องเพลงคลอกีตาร์ดังขึ้น เธอจึงหรี่เสียงลงให้พอเหมาะกับบรรยากาศ
(ส. 61)

ในตัวอย่างนี้ “บุญญรัตน์” สามารถถ่ายทอดสภาพแวดล้อมของตัวละครได้ดีกว่าเสรี ปิยะ-
ฉัตร โดย “บุญญรัตน์” ได้ใช้วิธีการซ่อนย่อหน้าใหม่เมื่อแปลข้อความ “With time in my pocket, and
the weather on my side . . .” ซึ่งเป็นเสียงเพลงที่ออกมาจากวิทยุ เพื่อเป็นการเน้นเสียงเพลงให้มึ
ความโดดเด่นขึ้น ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังคงจัดรูปแบบของย่อหน้าตามต้นฉบับ ไม่ได้เน้นเสียงเพลงที่
ดังออกมาจากวิทยุเหมือน “บุญญรัตน์”

ตัวอย่างที่ 143

สถานการณ์: ข้อความในตัวอย่างนี้เป็นการเปิดเรื่องใน “The Bridges of Madison county”

ต้นฉบับ

There are songs that come free from the blue-eyed grass, /// from the dust of a
thousand country roads. /// This is one of them. /// In late afternoon, in the autumn of
1989, I'm at my desk, looking at a blinking cursor on the computer screen before me, and
the telephone rings. (W. vii)

เสรี ปิยะฉัตร

- (1) มีบทเพลงมากมายที่หลุดมาจากยอดหญ้า
- (2) มีบทเพลงมากมายที่ปลิวมากับผงธุลีตามท้องถนน...นับพันสาย
- (3) และนี่คือ...เพลงบทหนึ่งจากบทเพลงเหล่านั้น
- (4) บ่ายวันหนึ่งในฤดูใบไม้ผลิ ปีค.ศ. 1989 ขณะที่ผมนั่งมองดูตัวเคอร์เซอร์กะพริบ
ปรึบอยู่บนจอคอมพิวเตอร์ เสียงโทรศัพท์บนโต๊ะผมดังขึ้น (ส. 9)

“บุญญรัตน์”

- (1) ยามที่ยอดหญ้าฟรุ้งไหวอยู่ด้วยสายลมนั้น...มีบทเพลง ยามที่กลุ่มฝุ่นลอยตัวขึ้นเหนือเส้นทางในชนบทนับพัน เช่นกันที่นั่น...มีบทเพลง และนี่คือบทเพลงหนึ่งในจำนวนนั้น
- (2) ขณะนั้นเป็นยามบ่ายคล้อยของวันหนึ่งในฤดูใบไม้ร่วงปี 1989 ผมนั่งอยู่ที่โต๊ะทำงาน มองดูเคอร์เซอร์ที่กะพริบอยู่บนจอคอมพิวเตอร์ตรงหน้า ทันใด เสียงกริ่งโทรศัพท์ก็ดังขึ้น (บ. (i))

ถึงแม้ประ โยคในต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ว่า “There are songs that come free from the blue-eyed grass, from the dust of a thousand country roads. This is one of them.” จะเป็นเพียงประ โยคธรรมดาๆ แต่ถ้าพิจารณาเนื้อความแล้วจะพบว่า ประ โยคดังกล่าวเป็นประ โยคที่เขียนขึ้นจากจินตนาการของผู้แต่งเพื่อสร้างบรรยากาศของเรื่อง ด้วยการเปรียบเทียบเรื่องราวความรักระหว่างฟรานเซสกา จอห์นสันและโรเบิร์ต คินเคดกับบทเพลง

จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า เสรี ปิยะฉัตรแปลประ โยคข้างต้นออกเป็นสามข้อความ ได้แก่

ข้อความที่ 1 คือ “มีบทเพลงมากมายที่หลุดมาจากยอดหญ้า”

ข้อความที่ 2 คือ “มีบทเพลงมากมายที่ปลิวมาตามพวงรุ้งตามท้องถนน...นับพันสาย”

และข้อความที่ 3 คือ “และนี่คือ...เพลงบทหนึ่งจากบทเพลงเหล่านั้น”

จากนั้นเสรี ปิยะฉัตรได้จัดรูปแบบของย่อหน้าเสียใหม่ โดยเมื่อเสรี ปิยะฉัตรย่อหน้าและนำเสนอข้อความแรกก็แปลแล้วก็จะย่อหน้าใหม่อีกครั้งเพื่อแสดงให้ผู้อ่านทราบว่าหมดข้อความตอนหนึ่งแล้ว จากนั้นจึงนำเสนอข้อความที่ 2 และ 3 ตามลำดับด้วยวิธีการเดียวกัน วิธีการจัดย่อหน้าใหม่ในลักษณะนี้เป็นการเน้นให้ข้อความทั้งสามดูโดดเด่นและมีความสำคัญมากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้มีลักษณะคล้ายลำนํ้าหรือโคลงกลอนแบบไม่มีสัมผัส (blank verse) และผู้อ่านก็สามารถจับความได้ด้วย ส่วนย่อหน้าที่สี่กล่าวถึงพฤติกรรมของตัวละครในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับย่อหน้าที่หนึ่งถึงสาม ดังนั้นผู้แปลจึงขึ้นย่อหน้าใหม่เพื่อให้ผู้อ่านตามประเด็นที่เปลี่ยนไปได้ง่ายขึ้น

และในย่อหน้าเดียวกันนี้ “บุญญรัตน์” แปลโดยแยกย่อหน้าตามต้นฉบับออกเป็นสองย่อหน้า เพราะข้อความสองประ โยคแรกในต้นฉบับคือ “There are songs that come free from the blue-eyed grass, from the dust of a thousand country roads. This is one of them.” เป็นประ โยคที่

เขียนขึ้นจากจินตนาการของผู้แต่ง (ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น) บุญญรัตน์จึงแยกทั้งสองประโยคออกมาเป็นย่อหน้าใหม่ เพื่อให้ข้อความนี้มีความโดดเด่นขึ้นและช่วยเป็นหัวเรื่อ้นำเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่จะตามมาด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในตัวอย่างนี้ผู้แปลทั้งสองท่านพยายามที่จะถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องให้ได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด ผู้วิจัยจึงไม่สามารถตัดสินโดยเด็ดขาดได้ว่า ผู้แปลท่านใดที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครในตัวอย่างดังกล่าวได้เทียบเคียงกับต้นฉบับมากกว่ากัน

จากตัวอย่างที่ 140 - 143 จะเห็นได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยวิธีการที่เสรี ปิยะฉัตรใช้คือ การเพิ่มความเพี้ยนย้าให้ผู้อ่านได้สัมผัสถึงบรรยากาศในเรื่องมากขึ้น นอกจากนี้ยังใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 ที่แฝงอารมณ์เย้ยหยันที่ผู้พูดมีต่อผู้ที่กำลังกล่าวถึง ใช้คำนำหน้าที่ไม่แสดงความไม่ยกย่อง และใช้คำลงท้ายที่ไม่สุภาพในการถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง ในขณะที่ “บุญญรัตน์” นั้นใช้วิธีจัดรูปแบบของย่อหน้าเสียใหม่ เพื่อเป็นการเกริ่นเรื่องหรือเน้นบรรยากาศของเรื่องช่วงนั้น

หากพิจารณาโดยรวมจากตัวอย่างที่ 134 - 143 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องได้เทียบเคียงกับต้นฉบับมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

6.3 การใช้ภาษาได้เหมาะกับบริบท

การใช้ภาษาได้เหมาะกับบริบท หมายถึง ลักษณะการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับตัวละครในเรื่อง ทั้งในด้านระดับภาษาที่ตัวละครใช้และสถานภาพของตัวละคร

จากการวิเคราะห์ประเด็นนี้ ผู้วิจัยพบว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถใช้ภาษาได้เหมาะกับบริบทมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ดังจะกล่าวต่อไปในตัวอย่างที่ 144 - 152 โดยผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อที่จะศึกษาเป็น 2 หัวข้อคือ

6.3.1 การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับตัวละคร

6.3.2 การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ในเรื่อง

6.3.1 การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับตัวละคร

บุญจิรา ไชยจิตร (2529: 1009) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับภาษาตัวละครไว้ว่า ในการแปลนวนิยายนั้น ผู้แปลจะต้องดูระดับภาษาของตัวละคร และจะต้องพิจารณาด้วยว่า ตัวละครเป็นคนที่มีความเป็นอยู่และมีการพูดจาอย่างไร เพื่อที่จะได้เลือกใช้ระดับภาษาของตัวละครให้สมจริงสมจังตามลักษณะของตัวละครตัวนั้น ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงแบ่งหัวข้อที่ศึกษาออกเป็น 2 ประเด็นคือ

- (1) การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับคำพูดของตัวละคร
- (2) การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร

(1) การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับคำพูดของตัวละคร

จากการศึกษาการใช้ภาษาได้สมจริงเหมาะสมกับคำพูดของตัวละครใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ผู้วิจัยพบว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับคำพูดของตัวละครในเรื่องมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ดังตัวอย่างที่ 144 – 147 ซึ่งผู้วิจัยหยิบยกมาเพียงบางส่วนเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 144

สถานการณ์: โรเบิร์ตรู้ว่า ฟรานเซสกาและสามีมีชีวิตรักที่ไม่โรแมนติคเท่าใดนัก โดยเขาสังเกตเห็นจากขวดยับรันทดที่ฟรานเซสกานำมาให้ดื่ม ว่ามันยังไม่เคยถูกเปิดมาก่อน รวมถึงแก้วรันทด 2 ใบ ก็ไม่เคยถูกใช้มาก่อนเช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ฟรานเซสกาและสามีไม่เคยดื่มรันทดเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศพิเศษๆ ให้กับชีวิตคู่ของพวกเขาเลย ดังนั้นโรเบิร์ตจึงรู้สึกที่สามีของฟรานเซสกาโง่มากที่ไม่รู้จักใส่ใจความรู้สึกของภรรยาที่น่ารักเช่นฟรานเซสกา

ต้นฉบับ

He had known, just as she thought. But she wasn't offended by his words. He was talking about romance, and he meant it in the best possible way. She could tell by the softness of his language, the way he said the words. What she didn't know was that he wanted to shout at the kitchen walls, bas-reliefing his words in the plaster: "For Christ's sake, Richard Johnson, are you as big a fool as I think you must be?" (W. 66)

เสรี ปิยะฉัตร

เขารู้...เหมือนที่เธอคิดไว้ไม่มีผิด แต่เธอก็ไม่รู้ลึกซึ้งเหมือนที่ได้ยินเขาพูดอย่างนั้น เขากำลังพูดถึงความรักที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ที่รู้เพราะทำทางน้ำเสียงและภาษาที่ใช้นั้นๆ ไม่เลื่องหู แต่ที่เธอไม่รู้ก็คือ ความจริงเขาอยากตะโกนใส่ผนังห้องครัวให้สุดเสียงว่า “ให้ตายหะลิเวริชาร์ด จอห์นสัน นายโง่เป็นควายจริงหรือเปล่าวะ” (ส. 79)

“บุญญรัตน์”

เขารู้...อย่างที่เธอคิดไว้จริงๆ แต่เธอก็มิได้ซึ้งเกี่ยวกับคำพูดของเขา เธอรู้ว่าเขากำลังพูดถึงเรื่องรักและหมายความตามที่พูดนั้น เพราะรู้ซึ่งถึงหนทางที่จะมีความเป็นไปได้ เธอสามารถบอกได้จากความนุ่มนวลในการใช้ภาษาและความอ่อนโยนยามที่เขากล่าวถ้อยคำนั้นออกมา

แต่สิ่งที่เธอไม่รู้ก็คือ เขาอยากตะโกนใส่ผนังห้องครัว อยากจารึกถ้อยคำลงไว้ในผนังปูนว่า

“ให้ตายสิ ริชาร์ด จอห์นสัน นี่คุณเป็นไอ้หน้าโง่อย่างที่ผมคิดว่าคุณควรจะเป็นจริงๆ นะหรือ?” (ร. 64)

“สะพานนี้มีความรัก” ใช้ภาษาได้สมจริงเหมาะกับคำพูดของตัวละครมากกว่า เพราะประโยค “For Christ’s sake, Richard Johnson, are you as big a fool as I think you must be?” ในต้นฉบับ เป็นคำพูดที่ฟังแล้วค่อนข้างหยาบคาย ดังนั้นเมื่อเสรี ปิยะฉัตรแปลว่า “ให้ตายหะลิเวริชาร์ด จอห์นสัน นายโง่เป็นควายจริงหรือเปล่าวะ” จึงสอดคล้องกับคำพูดและความรู้สึกของตัวละครในขณะนั้น เนื่องจากผู้แปลแปล “For Christ’s sake” ซึ่งเป็นคำสบถว่า “ให้ตายหะลิเว” ได้เข้าถึงอารมณ์อึดอัดของผู้พูด นอกจากนี้ยังได้ใช้คำสรรพนามเรียกบุรุษที่ 3 ว่า “นาย” และใช้คำลงท้ายที่ไม่สุภาพ เช่น “วะ” ด้วย ซึ่งทำให้ประโยคนี้มีความกลมกลืนกันมากขึ้น และฟังแล้วหยาบคายจริงๆ

ส่วน “รักนี้ชั่วชีวิต” ก็สามารถใช้ภาษาได้เหมาะกับคำพูดของตัวละครได้ในระดับหนึ่ง แต่ติดอยู่ที่ว่า “บุญญรัตน์” เลือกใช้คำสรรพนามเรียกบุรุษที่ 3 ไม่กลมกลืนกับความในบทแปล หากผู้แปลเปลี่ยนคำสรรพนาม “คุณ” ให้เป็นคำว่า “นาย” ก็จะเหมาะกับเนื้อความยิ่งขึ้น ข้อบกพร่องอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผู้แปลแปลว่า “นี่คุณเป็นไอ้หน้าโง่อย่างที่ผมคิดว่าคุณควรจะเป็นจริงๆ นะหรือ?” ซึ่งผู้อ่านอ่านแล้วอาจไม่เข้าใจได้ นั่นเป็นเพราะข้อความนี้กำกวมและไม่ชัดเจน จึงทำให้ในตัวอย่างนี้ “รักนี้ชั่วชีวิต” เลือกใช้ภาษาได้ไม่เหมาะกับคำพูดของตัวละครเท่าที่ควร

ตัวอย่างที่ 145

สถานการณ์: นี่เป็นส่วนหนึ่งของบันทึกการสัมภาษณ์ที่ผู้เขียนเรื่อง “The Bridges of Madison County” สัมภาษณ์ “ไนท์ฮอว์ก” คัมมิงส์ นักดนตรีแจ๊สผิวดำ ในตอนนี้ “ไนท์ฮอว์ก” คัมมิงส์เล่าให้ผู้เขียนฟังว่า เคยถามถึงจี๋เงินอันเล็กๆ ที่โรเบิร์ตห้อยไว้กับสร้อยคอ เพราะเมื่อ “ไนท์ฮอว์ก” คัมมิงส์สังเกตเห็นก็รู้ทันทีว่า จี๋เงินนั้นสลักคำว่า “ฟรานเซสกา” เอาไว้ ดังนั้นเมื่อมีคนถามถึง โรเบิร์ตจึงยอมเปิดเผยเรื่องราวความรักของเขากับฟรานเซสกาที่เป็นความลับมานานนับสิบปี ให้ “ไนท์ฮอว์ก” คัมมิงส์ได้ฟัง ขณะที่โรเบิร์ตเล่า เขาก็ร้องไห้ไปด้วย

ต้นฉบับ

And, man, he cried while he talked. He cried *big* tears, the kind it takes a saxophone to play. Afterward, I understood why he always requested “Autumn Leaves.” And, man, I started to love this guy. Anyone who can feel that way about a woman is worth lovin’ himself. (W. 168)

เสรี ปิยะฉัตร

เขาเล่าไปร้องไห้ไป น้ำตาที่ทำให้ผู้ชายแก่ๆ คนหนึ่งรำไห้ น้ำตาที่ทำให้แซกโซโฟนต้องบรรเลง ผมจึงเข้าใจว่าทำไมเขาถึงขอให้ผมเล่นเพลง “ออตัม ลีฟส์” อยู่เรื่อย พับฝ่ามือ ผมชักชอบชายคนนี้เสียแล้ว ใครก็ตามที่สามารถรู้สึกแบบนี้กับผู้หญิงได้ ย่อมควรค่าแก่การรักตัวเองด้วย (ศ. 178)

“บุญญรัตน์”

และแล้ว...ขณะที่เขาพูด เขาก็ร้องไห้ไปด้วย ร้องไห้ชนิดน้ำตาร่วงพราวทีเดียว แบบที่ทำให้คนแก่ร้อง แบบที่ทำให้เสียงแซกโซโฟนแผ่วไป หลังจากนั้น...ผมถึงได้เข้าใจว่าทำไมเขาถึงขอให้ผมเล่นเพลง “ออตัม ลีฟส์” ให้ฟัง

และผมก็ยอมรับว่าผมยังเกิดความซาบซึ้งในตัวผู้ชายคนนี้ ใครก็ตามที่สามารถแสดงออกถึงความรู้สึกอันลึกซึ้งต่อผู้หญิงคนที่ตนรัก ย่อมสมควรที่จะได้รับความรักด้วยอย่างแท้จริง (บ. 165)

ในตัวอย่างที่ 145 “สะพานนี้มีความรัก” ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับคำพูดของตัวละคร ได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” โดยเสรี ปิยะฉัตรสามารถแปลข้อความในตัวอย่างให้เป็นภาษาพูดที่มีลักษณะของความเป็นกันเองได้ตามต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้แปลได้เพิ่มคำว่า “พับฝ่ามือ” ซึ่งเป็นคำสบลเข้ามาในข้อความ เพื่อเป็นการเน้นย้ำความรู้สึกของ “ไนท์ฮอว์ก” คัมมิงส์ ว่าเขารู้สึกชอบใจนิสัยของ

โรเบิร์ตจริงๆ ถึงแม้ว่าผู้แปลจะไม่สามารถแปลคำว่า “man” ซึ่งเป็นคำเรียกขานที่ใช้อย่างไม่เป็นทางการได้เหมือนในตัวอย่าง อีกทั้งเป็นคำสบถติดปากของคนผิวดำด้วย แต่การเติมคำสบถเข้ามาใช้แทนคำว่า “man” ก็มีส่วนเสริมให้บทแปลเกิดความสมจริงและเหมาะสมกับคำพูดของตัวละครซึ่งเป็นภาษาพูดได้

ส่วนใน “รักนี้ชั่วชีวิต” นั้น ยังใช้ภาษาได้ไม่เหมาะสมกับคำพูดของตัวละคร หากพิจารณาจากบทแปลของ “บุญญรัตน์” ในตัวอย่างนี้โดยรวมจะเห็นว่า ผู้แปลแปลข้อความอย่างพรรณนาโวหาร ไม่ได้เป็นภาษาพูดอย่างในต้นฉบับ ดังนั้นถึงแม้ “บุญญรัตน์” จะแปลความได้อย่างสละสลวยก็ตาม แต่ลักษณะภาษาที่ใช้ก็ยังไม่เหมาะสมกับคำพูดของตัวละครในเรื่อง และ “บุญญรัตน์” ก็ไม่สามารถแปลคำว่า “man” ได้ เช่นเดียวกับเสรี ปิยะฉัตร และไม่ได้เติมคำสบถสถาบันอื่นๆ เข้ามาแทนด้วย

ถึงแม้ว่าผู้วิจัยจะลงความเห็นหาว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับคำพูดของตัวละครได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” แต่ผู้วิจัยยังพบข้อบกพร่องในบทแปลของทั้งสองท่านด้วย เช่น เสรี ปิยะฉัตรแปลประโยค “He cried big tears, the kind it takes a saxophone to play.” และ “Anyone who can feel that way about a woman is worth lovin’ himself.” ว่า “น้ำตาที่ทำให้ผู้ชายแก่ๆ คนหนึ่งรำไห่ น้ำตาที่ทำให้แซกโซโฟนต้องบรรเลง” และ “ใครก็ตามที่สามารถรู้สึกแบบนี้กับผู้หญิงได้ ย่อมควรค่าแก่การรักตัวเองด้วย” ซึ่งเป็นความหมายที่ไม่ถูกต้อง เสรี ปิยะฉัตรควรแปลว่า “น้ำตาที่ร่วงพราวทีเดียว อารมณ์เดียวกับฟังเสียงแซกโซโฟนอันแหบโหย” มากกว่า และ “ใครก็ตามที่สามารถรู้สึกแบบนี้กับผู้หญิงได้ ย่อมมีค่าควรแก่การได้รับความรักตอบด้วย” มากกว่า หากนำบทแปลของ “บุญญรัตน์” มาเปรียบเทียบกับกัน ก็จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า “บุญญรัตน์” สามารถถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้อง แต่การใช้ภาษาของ “บุญญรัตน์” ค่อนข้างเินยื้อ ไม่เหมาะกับการใช้เป็นคำพูดของตัวละคร

นอกจากนั้น เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ยังแปลความหมายของประโยค “I started to love this guy.” แตกต่างกันด้วย โดยเสรี ปิยะฉัตรแปลว่า “ผมชักชอบชายคนนี้เสียแล้ว” ในขณะที่ “บุญญรัตน์” แปลว่า “และผมก็ยอมรับว่าผมบังเกิดความซาบซึ้งในตัวผู้ชายคนนี้” ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการแปลความหมายที่ยังไม่ถูกต้องตามต้นฉบับ เนื่องจากเสรี ปิยะฉัตรแปลนำหน้าของ ความหมายบอกว่าในต้นฉบับภาษาอังกฤษ ในขณะที่ “บุญญรัตน์” แปลนำหน้าของความหมายเกินไปจากต้นฉบับ ผู้แปลทั้งสองท่านควรแปลว่า “ผมชักจะรักผู้ชายคนนี้เสียแล้ว” จึงจะเป็นความหมายที่มีน้ำหนักพอดี

ตัวอย่างที่ 146

สถานการณ์: หลังจากที่ริชาร์ดซึ่งเป็นสามีของฟรานเซสกาเสียชีวิตไปได้สิบสี่ปี ฟรานเซสกาได้ตัดสินใจติดต่อกับโรเบิร์ตอีกครั้งหนึ่ง เธอลองโทรศัพท์ไปหาบรรณาธิการนิตยสารเนชั่นแนล จีโอกราฟิกเพื่อถามข่าวคราวของโรเบิร์ต และบรรณาธิการได้กล่าวถึงโรเบิร์ตไว้ว่า

ต้นฉบับ

“Trying to locate him, huh? He was a hell of a photographer, if you’ll excuse the language. He was cantankerous, not in a nasty way, but persistent.”

(W. 132)

“บุญญรัตน์”

“คุณพยายามติดตามหาเขาอยู่หรือครับ เขาเป็นช่างภาพที่เก่งบรรลี่ยเลย ขอโทษที่ผมใช้ภาษาไม่สุภาพ หัวรั้น คุณเลิขเจ้าอารมณ์ แต่ก็ไม่น่าจะรุนแรงน่าเกลียดอะไรหรอกครับ แต่ถ้าจะเอาอะไรต้องเอาให้ได้”

(บ. 130)

เสรี ปิยะฉัตร

“อยากรู้ว่าเขาอยู่ไหนหรือครับ หมอนี่ถ่ายภาพโคตรเก่งเลย เอ้อ... ขอโทษนะครับที่พูดจาไม่สุภาพ แต่หมอนี่เป็นคนจีโมโห ไม่ถึงกับก้าวร้าว รุนแรงกว่า”

(ส. 143)

“รักนี้ชั่วชีวิต” ใช้ภาษาได้เหมาะกับคำพูดของตัวละครมากกว่า เพราะคำว่า “hell” ในภาษาอังกฤษเป็นคำที่ใช้อย่างไม่เป็นทางการ เพราะมีความหมายค่อนข้างแรง โดย “บุญญรัตน์” แปลประโยค “He was a hell of a photographer” ว่า “เขาเป็นช่างภาพที่เก่งบรรลี่ยเลย” ซึ่งฟังแล้วให้ความรู้สึกหยามคายและไม่สุภาพใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ ส่วนเสรี ปิยะฉัตรแปลประโยคนี้ว่า “หมอนี่ถ่ายภาพโคตรเก่งเลย” ซึ่งฟังแล้วรู้สึกไม่สุภาพเช่นกัน แต่การแปลของเสรี ปิยะฉัตรให้อารมณ์และความรู้สึกของผู้พูดมากกว่าประโยคที่ “บุญญรัตน์” แปล

ตัวอย่างที่ 147

สถานการณ์: นี่เป็นส่วนหนึ่งของบันทึกการสัมภาษณ์ที่ผู้เขียนเรื่อง “The Bridges of Madison County” ได้ไปสัมภาษณ์ “ไนท์ฮอว์ก” คัมมิงส์ นักดนตรีแจ๊สผิวดำที่เคยจ้างโรเบิร์ต คินเคดให้ถ่ายภาพเขา โดยผู้เขียนได้เปิดเครื่องบันทึกเทปแล้วปล่อยให้ “ไนท์ฮอว์ก” คัมมิงส์ เล่าเรื่องของโรเบิร์ตไปเรื่อยๆ จนจบ

ต้นฉบับ

He came by, a real strange-lookin’ old dude in jeans and boots and orange suspenders, takes out these old beat-up cameras that didn’t even look like they’d work, I thought, Uh-oh.

(W. 165)

“บุญญรัตน์” แล้วเขาก็มาหาผม เป็นคนแก่ที่แต่งตัวแปลกมาก นุ่งกางเกงยีนส์ สวมรองเท้าบู๊ต แล้วก็ยังมีสายโยงกางเกงสีส้มด้วย พอมาถึงเขาก็หยิบกล้องเก่าๆ ออกมา ผมอดคิดในใจไม่ได้ว่า สภาพกล้องที่เห็นมันไม่น่าจะใช้งานได้เลยด้วยซ้ำ
(ร. 162)

เสรี ปิยะฉัตร เขาจึงแะมาหา ทำทางของเขาแปลกสิ้นดี นุ่งยีน ใส่บูต คาดสายยึดกางเกงสีส้ม แบกกกล้องถ่ายรูปเก่าจนจะพังมีพังแหล่ สภาพน่าโล๊ะให้เซียงกงไป ซึ่งเป็นกิโยนขายเป็นเศษเหล็ก ขนาดผมเห็นยังแอบอกร้องโอ้หยาอยู่ในใจไม่ได้
(ส. 175)

ในตัวอย่างที่ 147 นี้ “สะพานนี้มีความรัก” ใช้ภาษาได้เหมาะกับคำพูดของตัวละครมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” เนื่องจาก “บุญญรัตน์” ใช้ภาษาราบเรียบเกินไปจนเกือบจะเป็นภาษาที่เป็นทางการ และ “บุญญรัตน์” ยังแปลความได้ไม่หมดทุกคำด้วย เช่น ขาดคำว่า “real” “beat-up” “s” ในคำว่า “cameras” “ ” และ “Uh-oh” เป็นต้น ทุกคำที่ได้กล่าวมาแล้วแต่เป็นคำที่แสดงความรู้สึกแทนทั้งสิ้น ดังนั้นการที่ “บุญญรัตน์” แปลคำเหล่านี้ขาดไป จึงทำให้บทแปลไม่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ได้ตรงตามต้นฉบับ และถ้าพิจารณาการแปลคำว่า “Uh-oh” ซึ่งเป็นคำอุทานในบทแปล “รักนี้ชั่วชีวิต” ก็จะเห็นได้ว่า “บุญญรัตน์” ใช้วิธีการสลับความในการแปลข้อความ “...that didn't even look like they'd work, I thought, Uh-oh.” โดยแปล “I thought” ก่อน แล้วจึงแปล “that didn't even look like they'd work” ภายหลัง แต่ก็ไม่ได้ทำให้บทแปลเกิดอรรถรสเท่ากับต้นฉบับ

ส่วนเสรี ปิยะฉัตรก็สามารถถ่ายทอดความหมายให้เป็นภาษาพูดแบบไม่เป็นทางการ คล้ายกับต้นฉบับได้ แต่มีการขยายความมากเกินไปจนอาจทำให้บทแปลเสียอรรถรส เช่น เพิ่มข้อความ “สภาพน่าโล๊ะให้เซียงกงไปซึ่งเป็นกิโยนขายเป็นเศษเหล็ก” เข้ามาในบทแปล ซึ่งเป็นคำพูดที่ลึกลับน่าสงสัยเกินกว่าในต้นฉบับ และยังใช้คำอุทานว่า “โอ้หยา” ซึ่งเป็นคำแสดงความรู้สึกตื่นกลัวแทนคำว่า “Uh-oh” ในต้นฉบับ ซึ่งเป็นคำอุทานที่แสดงความประหลาดใจ ดังนั้นคำอุทานที่เสรี ปิยะฉัตรใช้ จึงไม่สอดคล้องกับบริบท

ผู้วิจัยขอแนะนำ ว่าข้อความในภาษาต้นฉบับจากตัวอย่างนี้ ควรถ่ายทอดความหมายออกมาว่า “เขามาหาผม หมอนี่เป็นคนแก่ที่ทำทางแปลกดีชะมัด นุ่งยีนส์ สวมบู๊ต คาดสายโยงกางเกงสีส้ม เขาควักบรรดากล้องถ่ายรูปเก่าเฒ่าที่ดูท่าว่าไม่น่าจะใช้งานได้ออกมา ผมอกร้องโอ้โฮ อยู่ในใจ” จึงจะเป็นความหมายที่ถูกต้องและมีน้ำหนักเหมาะสมตามต้นฉบับภาษาอังกฤษ

จากตัวอย่างที่ 144 - 147 จะเห็นได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับคำพูดของตัวละครได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยวิธีการที่

เสรี ปิยะฉัตรใช้คือ ถ้าตัวละครใช้คำพูดที่หยาบคาย เสรี ปิยะฉัตรก็จะใช้ภาษาที่หยาบคาย เช่นเดียวกับตัวละคร พยายามเลือกใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 และคำลงท้ายให้เหมาะสม นอกจากนี้ยังเพิ่มคำสวดสาบานเข้ามาในบทแปลด้วย แต่บางครั้งคำที่เสรี ปิยะฉัตรเลือกใช้ค่อนข้างมีความคึกคะนองหรือมีน้ำหนักเกินไปจากภาษาต้นฉบับ ส่วน “บุญญรัตน์” นั้น ใช้คำได้ไม่เหมาะสมกับระดับภาษาที่ตัวละครพูด เช่น หากตัวละครใช้ภาษาที่หยาบคายหรือไม่สุภาพ “บุญญรัตน์” กลับเลือกใช้คำที่แสดงความสุภาพหรือไม่หยาบคาย หรือเลือกใช้คำที่มีน้ำหนักร้อยกว่าต้นฉบับ และถ้าภาษาต้นฉบับเป็นภาษาพูด “บุญญรัตน์” ก็ยังคิดการแปลเป็นภาษาเขียนซึ่งมีความเย็นเยือกอยู่ ดังนั้นเสรี ปิยะฉัตรจึงใช้ภาษาที่เหมาะสมกับคำพูดของตัวละครได้ดีกว่า “บุญญรัตน์”

(2) การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร

ดวงตา สุพล (2531: 8) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครว่า การที่จะแปลบทสนทนานั้น ผู้แปลจะต้องพิจารณาว่า ภาษาที่ใช้ในต้นฉบับนั้นเป็นภาษาของคนระดับใด ผู้พูดกับผู้ฟังมีความสัมพันธ์กันเช่นไร มีความสนิทสนมกันแค่ไหน เป็นต้น จากการศึกษาประเด็นนี้ใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ผู้วิจัยพบว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครมากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ดังตัวอย่างที่ 148 - 149

ตัวอย่างที่ 148

สถานการณ์ : ฟรานเซสกาชี้ทางให้โรเบิร์ตเอารถปิคอัพของเขาไปจอดไว้ทางด้านหลังบ้าน เพราะเธอเกรงว่าจะมีเพื่อนบ้านผู้ชายบางคนเห็นรถของโรเบิร์ตเข้า แล้วจะไปบอกกับสามีเธอว่า

ต้นฉบับ

“Hey, Dick, havin’ some work done at the place? Saw a green pickup there last week. Knew Frannie was home so I did’n bother to check on it.”

(W. 37)

“บุญญรัตน์”

“เฮ้ ดิก ช่างใครมาทำงานที่บ้านฉันระะ เห็นรถปิคอัพสีเขียวจอดอยู่หน้าบ้านเมื่ออาทิตย์ก่อน แต่ก็รู้ว่าแฟรนนี่อยู่บ้านเลยไม่ได้แวะเข้ามาดู (บ. 35)

เสรี ปิยะฉัตร

“เฮ้ยดิก ที่บ้านมีอะไรต้องซ่อมหรือวะ อาทิตย์ที่แล้วอ้าวเห็นรถกระบะสีเขียวคันหนึ่งจอดอยู่ แต่อ้าวไม่ได้แวะเข้าไปดู เพราะรู้ว่าเมียลื้ออยู่บ้าน” (ส. 51)

“รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครมากกว่า โดย “บุญญรัตน์” แปลคำพูดของเพื่อนบ้านตามคำและ โครงสร้างประโยคตามต้นฉบับ ส่วน “สะพานนี้-

มีความรัก” นั้น ใช้ภาษาได้ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร เนื่องจากเสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่ม คำสรรพนามเรียกบุรุษที่ 1 และ 2 คือ “อ้าว” กับ “ลื้อ” เข้ามาในประโยค ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างริชาร์ดกับเพื่อนบ้านน่าจะอยู่ในระดับของคนที่มีความรู้จักคุ้นเคยกัน มีสถานภาพทางสังคมเท่าเทียมกันคือเป็นชาวไร่เหมือนกัน แต่คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ที่เสรี ปิยะฉัตรเลือกใช้นั้นเหมาะสำหรับคนที่มีสถานภาพสูงกว่าพูดกับคนที่มีสถานภาพต่ำกว่า เช่น เจ้านายกับลูกน้อง และผู้แปลได้เพิ่มคำว่า “วะ” ซึ่งเป็นคำลงท้ายที่แสดงความไม่สุภาพเข้ามาในบทแปลด้วย นอกจากนี้ยังได้แปลชื่อ “Frannie” ในต้นฉบับเป็นคำว่า “เมียลื้อ” แทน ซึ่งถือว่าเป็นคำที่บางครั้งฟังแล้วไม่สุภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” ใช้ภาษาได้ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครในตัวอย่างนี้

ตัวอย่างที่ 149

สถานการณ์ : หลังจากที่พักผ่อนเสกและโรเบิร์ตรู้จักกันได้ไม่ถึงสามวัน ทั้งสองคนก็ได้มีความสัมพันธ์อันลึกซึ้งกันแล้ว และข้อความต่อไปนี้เป็นการบรรยายความรู้สึกของฟรานเซสกาที่มีต่อโรเบิร์ต คินเคด

ต้นฉบับ

“Francesca, I have a favor to ask.” He smiled at her as she fussed with the coffee pot.

“Yes?” She looked at him. Oh, God, I love him so, she thought, unsteady, wanting ever more of him, never stopping. (W. 109)

“บุญญรัตน์”

“ฟรานเซสกา ผมมีอะไรบางอย่างที่อยากจะขอคุณนะ” เขาส่งยิ้มมาให้ ขณะที่เธอสาละวนอยู่กับหม้อต้มกาแฟ

“คะ...?” เธอเงยขึ้นมองหน้าเขา โอ...พระเจ้า...ฉันรักเขาเหลือเกิน... เธอครุ่นคิดอยู่ในใจ หัวันไหวอย่างบอกไม่ถูก ต้องการแต่เขา ไม่อยากให้ทุกสิ่งทุกอย่างต้องสิ้นสุดยุติลงเลย (บ. 107)

เสรี ปิยะฉัตร

“ขออะไรอย่างไรมั้ยจ๊ะฟรานเซสกา” เขายิ้มพูดเมื่อเห็นเธอ่วนวายอยู่กับหม้อกาแฟอยู่ครู่ใหญ่

“อะไระคะ” เธอหันมามองหน้าเขา แะจ้ง...หลงรักเขาแล้วละสิ...เธอคิด แถมยัง
รักเขามากขึ้น...มากขึ้นทุกขณะจิตด้วยนะ (ส. 122)

“รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครมากกว่า โดย “บุญญรัตน์” แปลข้อความ “Oh, God, I love him so,...” ซึ่งเป็นการบรรยายความรักของฟรานเซสกา ที่มีต่อโรเบิร์ต คินเคดว่า “โอ...พระเจ้า...ฉันรักเขาเหลือเกิน...” ซึ่งเป็นการแปลตามคำและ โครงสร้างประโยคตามต้นฉบับ และเป็นการเลือกใช้คำอุทานที่เหมาะสมกับฟรานเซสกา ซึ่งอยู่ใน วัยผู้ใหญ่ อายุ 40 ปีขึ้นไป ส่วน “สะพานนี้มีความรัก” นั้น ใช้ภาษาได้ไม่เหมาะสมกับสถานภาพ ของตัวละคร โดยเสรี ปิยะฉัตรแปลข้อความนี้ว่า “แะจ้ง...หลงรักเขาแล้วละสิ...” ซึ่งเป็นการใช้คำ ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครซึ่งอยู่ในวัยผู้ใหญ่ คำอุทานว่า “แะจ้ง...” เหมาะที่จะใช้กับคนที่ เป็นวัยรุ่นมากกว่า

จากตัวอย่างที่ 148 - 149 จะเห็นได้ว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” สามารถใช้ภาษาได้ เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครมากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร โดยวิธีการที่ “บุญญรัตน์” ใช้คือ การแปลตามคำและโครงสร้างประโยคของต้นฉบับ และการเลือกใช้คำให้ เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครที่กล่าวถึง ส่วนเสรี ปิยะฉัตรนั้นเลือกใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของผู้พูดและผู้ฟัง และเลือกใช้คำลงท้ายและคำสรรพนามเรียกบุรุษ ที่ 3 ที่ไม่สุภาพ นอกจากนี้เสรี ปิยะฉัตรได้ใช้คำไม่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครซึ่งอยู่ในวัย ผู้ใหญ่อีกด้วย

จากตัวอย่างที่ 144 – 149 สรุปได้ว่า ทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับตัวละคร ได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ

6.3.2 การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่อง

จากการศึกษาการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ของเรื่องใน “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ผู้วิจัยพบว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถใช้ ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ดังตัวอย่างที่ 150 – 152 เป็นตัวอย่าง ของการใช้คำอุทานได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ของเรื่อง

ตัวอย่างที่ 150

สถานการณ์: ฟรานเซสกากำลังคุยโทรศัพท์กับมาร์ก ซึ่งเป็นภรรยาของฟลอยด์ คลาร์ค เพราะเมื่อฟลอยด์ คลาร์คกลับไปถึงบ้าน เขาได้เล่าให้มาร์กฟังว่า เขาเห็นรถปิคอัพสีเขียวเข้ามาจอดที่ลานหน้าบ้านของฟรานเซสก และเขาคิดว่ารถคันนี้น่าจะเป็นของช่างภาพมวยาวที่มามีภาพถ่ายสะพานในเมืองของเขา มาร์กจึงโทรศัพท์ไปคุยกับฟรานเซสกว่าได้พูดคุยอะไรกับช่างภาพคนนั้นบ้าง ซึ่งฟรานเซสกก็รู้ตัวว่าคงจะถูกถามเรื่องนี้อย่างแน่นอน เธอจึงพยายามตอบอย่างเลียงๆ

ต้นฉบับ “A photographer? Gosh, I don’t know. I didn’t pay much attention. Could have been.” The lies were coming easier now. (W. 95)

เสรี ปิยะฉัตร “เขาเป็นช่างภาพหรือ เอ...ฉันก็ 모르เหมือนกัน เพราะไม่ค่อยสนใจอยู่แล้ว แต่เขาอาจเป็นช่างภาพจริงก็ได้” ยิ่งโกหกยิ่งคล่องปาก (ส. 109)

“บุญญรัตน์” “เขาเป็นช่างภาพด้วยหรือนี่...ก็อ้อ...ฉันไม่รู้ เพราะไม่ได้สนใจกับเขาเท่าไรหรอก หอกรอก แหม...ถ้ารู้อย่างนี้จะได้สนใจเสียหน่อย” เธอโกหกอย่างคล่องปาก (บ. 93)

ตัวอย่างที่ 151

สถานการณ์: ถึงเวลาที่โรเบิร์ตจะต้องจากฟรานเซสกไป เพราะสามีและลูกของเธอจะเดินทางกลับมาในวันรุ่งขึ้นแล้ว โรเบิร์ตจึงตัดสินใจถามฟรานเซสกว่าจะไปกับเขาหรือไม่ แต่เธอปฏิเสธถึงแม้ว่าทั้งสองคนจะรักกันมากแค่ไหนก็ตาม ฟรานเซสกก็ไม่กล้าทิ้งสามีและลูกไป และต่อไปนี่คือคำพูดของฟรานเซสกที่ได้กล่าวถึงความรักของเธอกับโรเบิร์ต

ต้นฉบับ

“Well, we’re really not inside of that being. We *are* that being. We have both lost ourselves and created something else, something that exists only as an interlacing of the two of us. Christ, we’re in love. As deeply, as profoundly, as it’s possible to be in love.” (W. 114)

เสรี ปิยะฉัตร

“ฉันว่า เราไม่ได้อยู่ในร่างนั้นหรอก แต่เราเป็นร่างนั้นเลยต่างหาก เราทั้งคู่ต่างสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองไปแล้ว แล้วสร้างร่างใหม่ที่พันนาการเรา 2 คนไว้ด้วยกันขึ้นมาแทน ตายจริง...นี่เรากำลังมีความรักกันหรือนี่ โอ...ช่างเป็นความรักที่ลึกซึ้งและดูดดื่มเหลือเกิน” (ส. 127)

“บุญญรัตน์”

“โดยความเป็นจริงแล้ว เราต่างมิได้เข้าไปอยู่ในตัวตนของกันและกันเพราะเราเป็น ตัวตนนั้นอยู่แล้ว เราทั้งสองต่างสูญเสียตัวเราเองไป และไปสร้างอีกสิ่งหนึ่งขึ้นมา มันเป็น อะไรบางอย่างที่จะเกิดขึ้น และดำรงอยู่ได้เมื่อเราทั้งสองสอดคล้องประสานเข้าหากัน ไครซ์... เรากำลังหลงรักกันและกันอย่างมากมายเลยนะ รักกันอย่างลึกซึ้งด้วยความรักอันยิ่งใหญ่ เท่าที่ ความรักมันจะเอื้อแก่เราได้”

(บ. 112)

จากตัวอย่างที่ 150 และ 151 จะเห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับ เหตุการณ์ของเรื่องมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” โดยเสรี ปิยะฉัตรได้แปลคำว่า ‘Gosh’ ในตัวอย่างที่ 150 และคำว่า “Christ” ในตัวอย่างที่ 151 ซึ่งเป็นคำอุทานแสดงความประหลาดใจว่า “เอ...” และ “ตายจริง” ตามลำดับ ซึ่งคำอุทานทั้งสองคำนี้สอดคล้องกับอารมณ์แปลกหรือประหลาดใจของ ฟรานเซสกาได้ดี และในตัวอย่างที่ 150 เสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่มคำอุทานว่า “โอ...” เข้ามาในประโยค ด้วย เพื่อเป็นการเน้นย้ำอารมณ์ของตัวละครได้อีกทางหนึ่ง

ส่วนใน “รักนี้ชั่วชีวิต” นั้น “บุญญรัตน์” ใช้วิธีการทับศัพท์ โดยการถ่ายเสียงจากต้นฉบับว่า “ก็อด...” และ “ไครซ์...” ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าคำอุทานที่ผู้แปลทับศัพท์นั้นไม่เป็นที่นิยมใช้ พูดกันภาษาไทย นอกจากนั้นทั้งสองคำเป็นคำอุทาน จึงไม่ควรใช้คำทับศัพท์ ดังนั้นในตัวอย่างที่ 150 และ 151 “สะพานนี้มีความรัก” สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ของเรื่องมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต”

ตัวอย่างที่ 152

สถานการณ์: เป็นคำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมายที่สำนักงานทนายความส่งถึงฟรานเซสกา เพื่อแจ้งให้เธอทราบว่าโรเบิร์ต คินเคดเสียชีวิตแล้ว

ต้นฉบับ

Dear Ms. Johhson:

.....

Mr. Kincaid's remains were cremated.

Sincerely yours,

Allen B. Quippen, Attorney at Law

(W. 134,136)

เสรี ปิยะจักร์

เรียน คุณนายจอห์นสันที่นับถือ

ศพของคุณกินเคดถูกมาป่นกึ่งเรียบร้อยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

อัลเลน บี คิวเพน

ทนายความ

(ส. 145,147)

บุญญรัตน์

มิสซิสจอห์นสันที่รัก :

ศพของมิสเตอร์กินเคดเผาเรียบร้อยแล้ว

ด้วยความซื่อสัตย์

อัลเลน บี.คิวเพน ทนายความ

(บ. 132,134)

จากตัวอย่างที่ 152 จะเห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ของเรื่องมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” โดยเสรี ปิยะฉัตรได้แปลคำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมายให้เป็นลักษณะการเขียนจดหมายแบบไทย กล่าวคือ ผู้แปลแปล “Dear Ms. Johhson: ” และ “Sincerely yours,” ให้เป็น “เรียน คุณนายจอห์นสันที่นับถือ” และ “ขอแสดงความนับถือ” ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้แปลได้แปล “Mr. Kincaid” ซึ่งเป็นคำนำหน้าชื่อให้เป็น “คุณคินเคด” ด้วยซึ่งถือว่าเป็นการเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับลักษณะการเขียนจดหมายแบบไทย

ส่วน “รักนี้ชั่วชีวิต” นั้น ใช้วิธีการทับศัพท์คำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมายในบทแปลว่า “มิสซิสจอห์นสันที่รัก : ” และ “ด้วยความซื่อสัตย์” นอกจากนี้ผู้แปลได้ทับศัพท์ “Mr. Kincaid” ว่า “มิสเตอร์คินเคด” ด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นการแปลที่ยังติดโครงสร้างภาษาอังกฤษอยู่ เพราะผู้แปลไม่ได้ปรับคำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมาย รวมถึงคำนำหน้าชื่อให้มีลักษณะเป็นภาษาไทย

จากตัวอย่างที่ 150 - 152 จะเห็นได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยวิธีการที่เสรี ปิยะฉัตรใช้คือ แปลคำอุทานแสดงความประหลาดใจในต้นฉบับให้เป็นคำอุทานที่นิยมใช้ในภาษาไทย และได้เพิ่มคำอุทานเข้ามาในบทแปล เพื่อเป็นการเน้นย้ำอารมณ์ของตัวละครได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ผู้แปลได้แปลคำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมายให้เป็นลักษณะการเขียนจดหมายแบบไทยด้วย ส่วนใน “รักนี้ชั่วชีวิต” นั้น “บุญญรัตน์” ใช้วิธีการทับศัพท์โดยการถ่ายเสียงคำอุทานในต้นฉบับลงสู่ฉบับแปล ซึ่งคำอุทานที่ผู้แปลทับศัพท์นั้นไม่เป็นที่นิยมกันในการพูดทำไฉน นัก นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ยังทับศัพท์คำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมาย รวมถึงคำนำหน้าชื่อด้วย จะเห็นได้ว่า ผู้แปลไม่ได้ปรับคำต่างๆเหล่านี้ให้มีลักษณะของภาษาไทย ดังนั้นในตัวอย่างที่ 150 - 152 นั้น นับว่า “บุญญรัตน์” ใช้ภาษาได้ไม่เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องเท่าที่ควร

ในประเด็นการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบริบทนั้น หากพิจารณาจากภาพรวมในตัวอย่างที่ 144 - 152 ทำให้สรุปได้ว่า เสรี ปิยะฉัตรสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบริบทมากกว่า “บุญญรัตน์”

จากตัวอย่างทั้งหมดที่นำเสนอในบทที่ 6 สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถถ่ายทอดท่วงท่าของการเขียนได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องและการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบทนั้น เสรี ปิยะฉัตรทำได้ดีกว่า “บุญญรัตน์” เป็นอันมาก ส่วนประเด็นเรื่องความสละสลวยทางภาษา “บุญญรัตน์” สามารถทำได้ดีกว่าเสรี ปิยะฉัตร

อาจกล่าวได้ว่า ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” พยายามถ่ายทอดท่วงทำนองการเขียนให้เทียบเคียงกับต้นฉบับให้มากที่สุดเท่าที่ทั้งสองท่านจะทำได้ ด้วยวิธีการต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้อ่านด้วยว่า จะชื่นชอบทำนองการเขียนของสำนวนแปลใดมากกว่ากัน สำหรับตัวผู้วิจัยนั้น รู้สึกชื่นชอบการถ่ายทอดทำนองการเขียนของงานแปลทั้งสองสำนวนเท่าเทียมกัน

บทที่ 7

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบ

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร กับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” นั้น ผู้วิจัยได้จัดทำแบบทดสอบ 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน
แบบทดสอบส่วนที่ 1 แบ่งออกได้เป็น

1. แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมาย มีจุดประสงค์ที่จะทดสอบว่าฉบับแปล
สำนวนใดสามารถคงความหมายของต้นฉบับได้มากกว่า โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้
 - 1.1 การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ
 - 1.2 การถ่ายทอดความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ
2. แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดทำนองการเขียน มีจุดประสงค์ที่จะทดสอบว่าฉบับแปล
สำนวนใดสามารถรักษารายกาศของเรื่อง รวมถึงสามารถใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบทได้ดีกว่า

แบบทดสอบในส่วนนี้จะมีทั้งหมด 15 ข้อ โดยในแต่ละข้อจะมีข้อความจากต้นฉบับ
ภาษาอังกฤษ ควบคู่กับสำนวนแปลของนักแปลทั้งสองท่าน ซึ่งมีให้เลือกกระหว่างข้อ ก. และ ข้อ ข.
และให้ผู้ทำแบบทดสอบทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เลือก

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ

แบบทดสอบในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทดสอบว่าผู้ตอบแบบทดสอบชอบการแปล
สำนวนใดมากกว่ากัน และมีเหตุผลใดที่ทำให้ผู้ตอบแบบทดสอบชอบสำนวนแปลนั้น

ข้อทดสอบมีทั้งหมด 5 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีข้อความจากฉบับแปลทั้งสองสำนวนให้เลือก
ระหว่าง ข้อ ก. และ ข้อ ข. และให้ผู้ทำแบบทดสอบทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่

เลือก โดยแบบทดสอบในส่วนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยไม่ได้ให้ข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษแก่ผู้ทำแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้แจกแบบทดสอบทั้งสองส่วนดังกล่าว ไปยังกลุ่มเป้าหมายที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาและวรรณคดีอังกฤษหรือวรรณคดีอังกฤษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 30 คน ซึ่งไม่เคยเรียนและไม่เคยอ่านนวนิยายเรื่องดังกล่าวมาก่อน แล้วให้กลุ่มเป้าหมายตรวจสอบฉบับแปลทั้งสองสำนวนตามประเด็นต่างๆข้างต้น ปรากฏว่ามีผู้ตอบแบบทดสอบทั้งหมด 25 คน

เหตุที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เนื่องจากนิสิตนักศึกษาในสาขาดังกล่าวมีความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์วรรณกรรม และได้ผ่านการเรียนวิชาการแปลมาแล้ว จึงน่าจะนำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ มาทำแบบทดสอบชุดนี้ได้ และผลจากแบบทดสอบมีดังนี้

ผลการวิเคราะห์คำตอบจากแบบทดสอบส่วนที่ 1

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบเรื่องการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน

1. แบบทดสอบเรื่องการถ่ายทอดความหมาย

1.1 แบบทดสอบเรื่องการถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ มีทั้งหมด 5 ข้อ โดยในแต่ละข้อจะมีข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ควบคู่กับสำนวนแปลของนักแปลทั้งสองท่าน ซึ่งมีให้เลือกระหว่างข้อ ก. และ ข้อ ข. และให้ผู้ทำแบบทดสอบทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เลือก

ผู้ตอบแบบทดสอบในหัวข้อนี้มีความเห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับใกล้เคียงกับ “รักนี้ชั่วชีวิต” คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 50.4 : 49.6 ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 5 เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

ตารางที่ 5 : เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

ข้อที่	“สะพานนี้มีความรัก”	“รักนี้ชั่วชีวิต”	ไม่ระบุคำตอบ
1.	7	18	-
2.	19	6	-
3.	20	5	-
4.	5	20	-
5.	12	13	-
รวม	63	62	-
คิดเป็นร้อยละ	50.4	49.6	-

ตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ คิดเป็นร้อยละ 50.4 ในขณะที่ “รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถรักษาความหมายได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 49.6

จากตารางที่ 5 สามารถสรุปได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับใกล้เคียงกับ “รักนี้ชั่วชีวิต”

1.2 แบบทดสอบเรื่องการถ่ายทอดความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ มีทั้งหมด 5 ข้อ โดยในแต่ละข้อจะมีข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ควบคู่กับสำนวนแปลของนักแปลทั้งสองท่าน ซึ่งมีให้เลือกระหว่าง ข้อ ก. และ ข้อ ข. และให้ผู้ทำแบบทดสอบทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เลือก

ผู้ตอบแบบทดสอบในหัวข้อนี้มีความเห็นว่า ทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถรักษาความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 48 : 50.4 ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 6 เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ โดย “สะพานนี้มีความรัก” มักจะมีการลดความ ในขณะที่ “รักนี้ชั่วชีวิต” มีการเพิ่มความค่อนข้างมาก

ตารางที่ 6 : เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ

ข้อที่	“สะพานนี้มีความรัก”	“รักนี้ชั่วชีวิต”	ไม่ระบุคำตอบ
6.	6	18	1
7.	3	22	-
8.	23	2	-
9.	22	3	-
10.	6	18	1
รวม	60	63	2
คิดเป็นร้อยละ	48	50.4	1.6

ตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ คิดเป็นร้อยละ 48 ในขณะที่ “รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถรักษาความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ คิดเป็นร้อยละ 50.4 โดยมีผู้ไม่ตอบแบบทดสอบส่วนนี้ จำนวน 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 1.6

จากตารางที่ 6 สามารถสรุปได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาความหมายได้ตรงตามต้นฉบับใกล้เคียงกับ “รักนี้ชั่วชีวิต”

2. แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดทำนองการเขียน

แบบทดสอบเรื่องการถ่ายทอดทำนองการเขียนมีทั้งหมด 5 ข้อ โดยในแต่ละข้อจะมีข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ควบคู่กับสำนวนแปลของนักแปลทั้งสองท่าน ซึ่งมีให้เลือก ระหว่าง ข้อ ก. และ ข้อ ข. และให้ผู้ทำแบบทดสอบทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เลือก

ผู้ตอบแบบทดสอบมีความเห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถรักษาทำนองการเขียนของต้นฉบับได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญรัตน์” คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 76 : 21.6 ดังตารางที่ 7 เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถรักษาทำนองการเขียนได้เท่ากับต้นฉบับ

ตารางที่ 7 : เปรียบเทียบจำนวนผู้เลือกตอบสำนวนแปลที่สามารถรักษาทำนองการเขียนได้เท่ากับต้นฉบับ

ข้อที่	“สะพานนี้มีความรัก”	“รักนี้ชั่วชีวิต”	ไม่ระบุคำตอบ
11.	15	10	-
12.	17	8	-
13.	23	1	1
14.	21	3	1
15.	19	5	1
รวม	95	27	3
คิดเป็นร้อยละ	76	21.6	2.4

ตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาทำนองการเขียนของต้นฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76 ในขณะที่ “รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถรักษาทำนองการเขียนของต้นฉบับ คิดเป็นร้อยละ 21.6 โดยมีผู้ไม่ตอบแบบทดสอบส่วนนี้ จำนวน 3 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 2.4

จากตารางที่ 7 สามารถสรุปได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาทำนองการเขียนของต้นฉบับได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ซึ่งผลจากตารางที่ 7 มีความขัดแย้งกับผลจากตารางที่ 5 และ 6 ซึ่งสรุปว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับใกล้เคียงกับ “รักนี้ชั่วชีวิต” และ “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาความหมายได้ตรงตามต้นฉบับใกล้เคียงกับ “รักนี้ชั่วชีวิต” ตามลำดับ นั่นอาจเป็นเพราะข้อทดสอบทั้ง 5 ข้อในส่วนนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะทดสอบในประเด็นการรักษาทำนองการเขียนของต้นฉบับโดยเฉพาะ ผลที่ได้จึงไม่สอดคล้องกับผลจากตารางที่ 5 และ 6

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบเรื่องความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ

ส่วนที่ 2 ของแบบทดสอบ เป็นการถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบทดสอบว่า ชื่นชอบฉบับแปลจำนวนใดมากกว่ากัน โดยข้อทดสอบมีทั้งหมด 5 ข้อ ในแต่ละข้อจะมีข้อความจากฉบับแปลทั้งสองสำนวนให้เลือก ระหว่าง ข้อ ก. และ ข้อ ข. และให้ผู้ทำแบบทดสอบทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่เลือก โดยแบบทดสอบในส่วนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยจะไม่มีข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษให้ผู้ทำแบบทดสอบดู

ผลของแบบทดสอบออกมาว่า ผู้ตอบแบบทดสอบชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร คิดเป็นร้อยละ 43.2 : 56.8 (“สะพานนี้มีความรัก” : “รักนี้ชั่วชีวิต”) ดังตารางที่ 8 เปรียบเทียบความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบที่มีต่อ “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต”

ตารางที่ 8 : เปรียบเทียบความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบที่มีต่อ “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต”

ข้อที่	“สะพานนี้มีความรัก”	“รักนี้ชั่วชีวิต”	ไม่ระบุคำตอบ
16.	9	16	-
17.	16	9	-
18.	23	2	-
19.	1	24	-
20.	5	20	-
รวม	54	71	-
คิดเป็นร้อยละ	43.2	56.8	-

ตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า มีผู้ชื่นชอบ “สะพานนี้มีความรัก” คิดเป็นร้อยละ 43.2 ในขณะที่มีผู้ชื่นชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” คิดเป็นร้อยละ 56.8

จากตารางที่ 8 สามารถสรุปได้ว่า มีผู้ชื่นชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” มากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ซึ่งผลจากตารางที่ 8 นั้นขัดแย้งกับผลจากตารางที่ 7 ที่สรุปว่า “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาทำนองการเขียนของต้นฉบับได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” นั้นอาจเป็นเพราะความบกพร่องของข้อทดสอบทั้ง 5 ข้อในส่วนนี้ ซึ่งให้ข้อมูลแก่ผู้ทดสอบเฉพาะข้อความจากฉบับแปลทั้งสองสำนวนเท่านั้น โดยที่ผู้วิจัยไม่ได้ให้ข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษแก่ผู้ทำแบบทดสอบ แต่ในแบบทดสอบทุกหัวข้อในส่วนที่ 1 ผู้วิจัยได้ให้ข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษควบคู่กับสำนวนแปลของนักแปลทั้งสองท่าน ด้วยความแตกต่างกันในการให้ข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบทดสอบ อาจส่งผลให้ผลจากตารางที่ 7 และ 8 เกิดความขัดแย้งกัน

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังให้ตัวเลือกในข้อทดสอบส่วนนี้อีกข้อละ 5 ตัวเลือก เพื่อให้ผู้ตอบแบบทดสอบบอกว่า เพราะเหตุใดจึงชื่นชอบสำนวนแปลที่เลือก โดยตัวเลือกทั้ง 5 ข้อ มีดังนี้คือ

1. กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ
2. สละสลวย
3. เข้าใจง่าย
4. ได้อารมณ์และความรู้สึก
5. เลือกใช้คำได้เหมาะสมกับเหตุการณ์

จากเหตุผลทั้ง 5 ข้อที่ให้เลือกนั้น ผู้ตอบแบบทดสอบระบุเหตุผลข้อที่เลือกข้อความใน “สะพานนี้มีความรัก” โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย คือ มีความเห็นว่า “สะพานนี้มีความรัก” ใช้ภาษาได้กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ เข้าใจง่าย ได้อารมณ์และความรู้สึก เลือกใช้คำได้เหมาะกับเหตุการณ์ และสละสลวยเป็นลำดับสุดท้าย ดังแสดงในตารางที่ 9 ความถี่ของเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามชอบ “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะนัทร

ตารางที่ 9 : ความถี่ของเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามชอบ “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะนัทร

เหตุผล	กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ	เข้าใจง่าย	ได้อารมณ์และ ความรู้สึก	เลือกใช้คำได้เหมาะ กับเหตุการณ์	สละสลวย
16.	8	5	13	8	-
17.	10	9	2	0	5
18.	7	7	2	9	8
19.	1	1	-	-	-
20.	4	4	2	1	-
รวม	30	26	19	18	13
ร้อยละ	28.3	24.5	17.9	17	12.3

ผู้ตอบแบบทดสอบระบุเหตุผลที่เลือกข้อความใน “รักนี้ชั่วชีวิต” โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย คือ มีความเห็นว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ใช้ภาษาได้สละสลวย สามารถเลือกใช้คำได้เหมาะกับเหตุการณ์ของเรื่อง ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ได้อารมณ์และความรู้สึก และกระชับ ไม่เยิ่นเย้อเป็นลำดับสุดท้าย ดังตารางที่ 10 ความถี่ของเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

ตารางที่ 10 : ความถี่ของเหตุผลที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

เหตุผล	สละสลวย	เลือกใช้คำได้เหมาะสม กับเหตุการณ์	เข้าใจง่าย	ได้อารมณ์และ ความรู้สึก	กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ
16.	4	4	1	3	-
17.	8	3	2	7	-
18.	-	2	2	-	2
19.	15	9	11	3	2
20.	14	8	5	6	1
รวม	41	26	21	19	5
ร้อยละ	36.6	23.2	18.7	17	4.5

จากความคิดเห็นของผู้ตอบแบบทดสอบทั้งสองส่วน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ผู้วิจัยได้สรุปให้เห็นในตารางที่ 11 ซึ่งเป็นการสรุปคำตอบของผู้ตอบแบบทดสอบ ทั้งด้านการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน และความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 11 : สรุปคำตอบของผู้ตอบแบบทดสอบ ทั้งด้านการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน และความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ โดยการคิดเป็นร้อยละ

ประเด็นที่ทำการทดสอบ	“สะพานนี้มีความรัก”	“รักนี้ชั่วชีวิต”	ไม่ระบุคำตอบ
การรักษาความหมายได้ถูกต้อง ตามต้นฉบับ	50.4	49.6	-
การรักษาความหมายได้เท่ากับ ต้นฉบับ	48	50.4	1.6
ความเหมาะสมในการถ่ายทอด ทำนองการเขียน	76	21.6	2.4
ความนิยมของผู้อ่าน	43.2	56.8	-

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า ทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” สามารถรักษาความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับใกล้เคียงกับ “รักนี้ชั่วชีวิต” คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 50.4 : 49.6 และ “สะพานนี้มี-ความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ยังสามารถรักษาความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 48 : 50.4 นับว่าอัตราของทั้งสองประเด็นมีความใกล้เคียงกัน

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถรักษาทำนองการเขียนของต้นฉบับได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 76 : 21.6 อันเป็นตัวเลขที่ไม่สอดคล้องกับอัตราส่วนของผู้ตอบแบบทดสอบ ซึ่งชื่นชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร คิดเป็นร้อยละ 43.2 : 56.8 (“สะพานนี้มีความรัก” : “รักนี้ชั่วชีวิต”)

สาเหตุที่อัตราส่วนของการรักษาทำนองการเขียนของต้นฉบับ และความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ ว่าชอบการแปลสำนวนใดมากกว่ากันระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” นั้นอาจเป็นเพราะความบกพร่องของข้อทดสอบทั้ง 5 ข้อในส่วนของการวัดความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ ว่าชอบการแปลสำนวนใดมากกว่ากันระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ซึ่งให้ข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบทดสอบ เฉพาะข้อความจากฉบับแปลทั้งสองสำนวนเท่านั้น โดยที่ผู้วิจัยไม่ได้ให้ข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษแก่ผู้ทำแบบทดสอบ แต่ในแบบทดสอบทุกหัวข้อในส่วนที่ 1 ผู้วิจัยได้ให้ข้อความจากต้นฉบับภาษาอังกฤษ ควบคู่กับสำนวนแปลของนักแปลทั้งสองท่าน ด้วยความแตกต่างกันในการให้ข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบทดสอบ อาจส่งผลให้ตัวเลขของอัตราส่วนดังกล่าวเกิดความขัดแย้งกัน

อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์จากแบบทดสอบในบทที่ 7 นี้ จะถูกนำไปอภิปรายเพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ของผู้วิจัยเองในบทที่ 8 ซึ่งเป็นการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเป็นลำดับต่อไป

บทที่ 8

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

8.1 สรุปผลการศึกษา

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร กับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของบุญญรัตน์ จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” ซึ่งผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการถ่ายทอดความหมาย การถ่ายทอดความหมาย และการถ่ายทอดทำนองการเขียนนั้น สามารถสรุปการศึกษาได้ดังนี้

8.1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”

จากการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบ ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่พบใน “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มีลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ผู้แปลทั้งสองท่านพยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดความหมายในต้นฉบับ เพื่อให้เหมาะสมกับงานแปลของตนเอง เช่น มีการจัดย่อหน้าใหม่ เรียบเรียงความคิดใหม่ เติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค และปรับเปลี่ยนเครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อผู้อ่านงานแปลจะได้เข้าใจความหมายในฉบับแปลเพิ่มมากขึ้น และติดตามการลำดับเรื่องราวได้ง่ายขึ้นด้วย รูปแบบการถ่ายทอดความหมายที่พบในงานแปลทั้งสองฉบับแยกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

8.1.1.1 การจัดย่อหน้าใหม่

การจัดย่อหน้าใหม่จะทำให้ภาษาในฉบับแปล มีความเป็นระเบียบและน่าอ่านมากยิ่งขึ้น ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนต้นฉบับ โดยลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ที่พบในงานแปลทั้งสองฉบับ มี 4 รูปแบบ คือ

- (1) การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้า แบ่งออกเป็น
 - การแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเมื่อเกิดการเปลี่ยนประเด็นใน

ย่อหน้านั้น , เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้แปลโดยแยกความในย่อหน้าเดียวของต้นฉบับ ออกเป็นสองย่อหน้า เพื่อให้แต่ละย่อหน้านำเสนอความเพียงใจความเดียวหรือเหตุการณ์ในช่วงเวลา เดียวกัน

- การแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเมื่อแปลบทสนทนา “บุญญรัตน์” จะขึ้นย่อหน้าใหม่ทุกครั้งเมื่อแปลบทสนทนา ในขณะที่เสรี ปิยะฉัตรจะขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อแปลบทสนทนาครั้งเดียวเท่านั้น เพื่อนั้นความ

- การแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเพื่อช่วยเกริ่นเรื่อง เสรี ปิยะฉัตรจะ ขึ้นย่อหน้าใหม่เพื่อช่วยเกริ่นเรื่องหรือเป็นหัวนำเรื่อง เมื่อข้อความนั้นแสดงให้เห็นจุดเริ่มต้นของ เหตุการณ์ ส่วน “บุญญรัตน์” ยังคงแปลย่อหน้านี้โดยรักษารูปแบบตามต้นฉบับ

- การแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้าเมื่อย่อหน้าที่กำลังกล่าวถึงมี ความยาวมากเกินไป “บุญญรัตน์” จะใช้วิธีแบ่งข้อความออกมาเป็นหลายๆย่อหน้า โดยแต่ละ ย่อหน้าก็จะพูดถึงเรื่องๆ เดียว เพื่อไม่ให้ข้อความที่แปลยาวเกินไปจนผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่าย ส่วน เสรี ปิยะฉัตรไม่ได้จัดย่อหน้าใหม่เมื่อย่อหน้าที่กำลังกล่าวถึงมีความยาวมากเกินไป

(2) การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียว เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้รวมย่อหน้าสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียว โดยในย่อหน้าที่ถูกจัดใหม่นั้นจะมีการ ลำดับความคิดหรือเนื้อหาสาระที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน

(3) การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งรวมกับข้อความ ของอีกย่อหน้าหนึ่ง ผู้วิจัยพบการจัดย่อหน้าใหม่ลักษณะนี้เฉพาะใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญ- รัตน์” เท่านั้น

(4) การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความบางส่วนจากย่อหน้าหนึ่งรวมกับข้อความ ของอีกย่อหน้าหนึ่ง และมีการเพิ่มย่อหน้าใหม่ ผู้วิจัยพบการจัดย่อหน้าใหม่ลักษณะนี้เฉพาะใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เท่านั้น

ลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ในงานแปลของเสรี ปิยะฉัตรและของ “บุญญรัตน์” มีความ คล้ายคลึงกันถึง 2 รูปแบบ อันได้แก่ การจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการแบ่งย่อหน้าเดียวเป็นหลายย่อหน้า และการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการรวมสองย่อหน้าเป็นย่อหน้าเดียว และลักษณะการจัดย่อหน้าใหม่ของ ทั้งสองท่านก็มีความแตกต่างกันอยู่ถึง 2 รูปแบบด้วยกัน นั่นคือ ผู้วิจัยพบการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการ นำความบางส่วนของย่อหน้าหนึ่งรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่ง และการจัดย่อหน้าใหม่ด้วยการนำความ บางส่วนของย่อหน้าหนึ่งรวมกับอีกย่อหน้าหนึ่งและมีการแบ่งย่อหน้าใหม่ใน “รักนี้ชั่วชีวิต” แต่ ไม่พบการจัดย่อหน้าลักษณะนี้ใน “สะพานนี้มีความรัก”

8.1.1.2 การเรียบเรียงความคิดใหม่

ทั้งเสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ได้เรียบเรียงความคิดในประโยคใหม่ ทั้งในระดับคำ วลี อนุประโยค และประโยค ทำให้ประโยคในบทแปลมีความแตกต่างไปจากต้นฉบับ ซึ่ง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เรียบเรียงความคิดใหม่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับ “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร

8.1.1.3 การเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค

เสรี ปิยะฉัตรจะเติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำหรือประโยค เพื่ออธิบายความเพิ่มเติมอย่างสั้นๆ ใน “สะพานนี้มีความรัก” หลายที่ ถ้าภาษาในต้นฉบับอ้างอิงถึงบุคคลหรือสถานที่ที่ผู้อ่านอาจไม่รู้จัก และได้เติมคำอธิบายความหมายที่ผู้แปลแปลหรือแปลแบบทับศัพท์เพิ่มเติมด้วย ส่วน “บุญญรัตน์” เติมคำอธิบายในวงเล็บหลังคำในงานแปลครั้งเดียวเท่านั้น

8.1.1.4 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

เครื่องหมายวรรคตอนที่ผู้แปลทั้งสองท่านเลือกนำมาใช้ในงานแปล เช่น เครื่องหมายจุดประ (...) เครื่องหมายอัญญาประกาศ (“...”) เครื่องหมายปริศน์ (?) และเครื่องหมายนกลิจิตหรือวงเล็บ (()) เป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่นิยมใช้ในภาษาไทย แต่เครื่องหมายวรรคตอนอื่นๆ เช่น เครื่องหมายขีดยาว (---) เครื่องหมายจุลภาค (,) เครื่องหมายอัฒภาค (;) เครื่องหมายทวิภาค (:) และเครื่องหมายติงศภัค (-) เป็นเครื่องหมายวรรคตอนที่ในภาษาไทยไม่นิยมใช้ ทั้งสองท่านก็ได้ใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ผู้อ่านซึ่งเป็นคนไทยคุ้นเคยมาใช้แทน และทั้งสองท่านยังใช้เครื่องหมายจุดประเพิ่มเติมในงานแปลด้วย

ถึงแม้ว่า “บุญญรัตน์” พยายามรักษารูปแบบการถ่ายทอดความหมาย หรือการดำเนินเรื่องตามต้นฉบับไว้ให้ได้มากที่สุด แต่ “บุญญรัตน์” ก็ยังใช้วิธีการจัดย่อหน้าใหม่ตามที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อให้ย่อหน้าในแต่ละย่อหน้ามีเพียงใจความเดียว และเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนซึ่งเป็นที่ยอมรับใช้ในภาษาไทยเท่านั้น ส่วนเสรี ปิยะฉัตรยังคงรักษารูปแบบการถ่ายทอดความหมาย หรือการดำเนินเรื่องตามต้นฉบับอยู่บ้าง เนื่องจากโดยส่วนใหญ่แล้วเสรี ปิยะฉัตรมักจะเรียบเรียงความคิดใหม่ มีการอธิบายความเพิ่มเติมจากต้นฉบับ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจบทแปลได้มากขึ้น และมีการเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนเฉพาะที่ยอมรับใช้ในภาษาไทย แต่เสรี ปิยะฉัตรยังคงการจัดย่อหน้าตามต้นฉบับแทบทั้งหมด

8.1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ เมื่อพิจารณาบทแปลทั้งสองฉบับอย่างถี่ถ้วน ผู้วิจัยพบว่า เสรี ปิยะฉัตรจะถ่ายทอดความหมายใน “สะพานนี้มีความรัก” ค่อนข้างแบบเอาความ ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับผลตอบแทนของผู้อ่านฉบับแปล ให้มีความเข้าใจในฉบับแปลได้เท่ากับผู้อ่านต้นฉบับ “สะพานนี้มีความรัก” มีลักษณะเด่นอยู่ 2 อย่างคือ การตีความและการลดความ

ส่วน “บุญญรัตน์” จะแปลค่อนไปทางตรงตัวตามต้นฉบับ ซึ่งให้ความสำคัญทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหา นอกจาก “บุญญรัตน์” ได้พยายามรักษารูปแบบการถ่ายทอดความหมายให้เหมือนต้นฉบับแล้ว การถ่ายทอดเนื้อความในฉบับแปลก็ยังใกล้เคียงกับเนื้อความในต้นฉบับด้วย เพื่อผู้อ่านจะได้เข้าใจเนื้อความของภาษาต้นฉบับทั้งหมด

จะเห็นว่า เสรี ปิยะฉัตรและ “บุญญรัตน์” ให้ความสำคัญกับความหมายในการแปล ซึ่งผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมายมีดังนี้

8.1.2.1 การถ่ายทอดความหมายได้เท่ากับต้นฉบับ

โดยส่วนใหญ่แล้ว การถ่ายทอดความหมายใน “สะพานนี้มีความรัก” มักไม่เท่ากับต้นฉบับ เนื่องจากเสรี ปิยะฉัตรแปลเนื้อความในต้นฉบับขาดไป เสรี ปิยะฉัตรมักแปลข้ามข้อความที่เห็นว่ามียาละเอียดที่ไม่สำคัญและแปลความหมายอย่างสรุปความด้วย ถ้าข้อความนั้นค่อนข้างยาวหรือมียาละเอียดค่อนข้างมาก แต่ก็ยังคงความหมายหลักเอาไว้ ซึ่งในบางครั้งอาจทำให้รสชาติและน้ำหนักรสของเรื่องบางส่วนขาดหายไป นอกจากนี้ เสรี ปิยะฉัตรได้เพิ่มความนอกเหนือจากต้นฉบับด้วย แต่พบน้อยกว่าการลดความ

การถ่ายทอดความหมายใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ก็ไม่เท่ากับต้นฉบับเช่นกัน เนื่องจาก “บุญญรัตน์” มักจะเพิ่มความเพื่อให้เหมาะสมกับอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครในเรื่อง โดยอาศัยการตีความจากคำพูดของตัวละครในขณะนั้น และในบางครั้งก็ได้แทรกจินตนาการเข้าไปในงานแปล เพื่อให้เหตุการณ์ในเรื่องสมบูรณ์และเป็นเหตุเป็นผลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ได้เพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงประโยคในบทแปลให้มีความสอดคล้องและต่อเนื่องกันด้วย เช่น เพิ่มความเพื่อเน้นให้เห็นความสำคัญของประโยคที่อยู่ด้านล่าง เพิ่มความเพื่อบอกให้ผู้อ่านทราบว่ามีย่อความหรือประโยคที่เกี่ยวข้องกันตามมา เพิ่มความเพื่อเป็นการสรุปเรื่องหรือตัดบท และเพิ่มความเพื่อเชื่อมโยงระหว่างบทบรรยายและบทสนทนา เป็นต้น ส่วนการลดความพบน้อยมากในงานแปลสำนวนนี้

จะเห็นได้ว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร มีลักษณะของการแปลขาดมากกว่าการแปลเกิน ในขณะที่ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มีลักษณะของการแปลเกินมากกว่าการแปลขาด

8.1.2.2 การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

ผู้วิจัยพบการถ่ายทอดความหมายผิดใน “สะพานนี้มีความรัก” มากกว่าใน “รักนี้ชั่วชีวิต” เล็กน้อย แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดในฉบับแปลทั้งสองสำนวนมีความ “คล้ายคลึงกัน” กล่าวคือ ลักษณะการถ่ายทอดความหมายผิดที่พบมากที่สุดฉบับแปลทั้งสองสำนวนคือ การที่ผู้แปลไม่พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้อง รองลงมาคือ การที่ผู้แปลใช้คำที่ไม่สื่อความหมายเดิม เพราะความหมายที่ผู้แปลเลือกใช้เหมาะสมกับเนื้อหาของเรื่องในช่วงนั้นมากกว่า เป็นต้น และมีข้อที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งคือ ผู้วิจัยพบการแปลผิดในเรื่องตัวเลขและการแปลความหมายตกใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ด้วย ซึ่งอาจเกิดจากการที่ “บุญญรัตน์” ไม่ได้ตรวจสอบความหมายหลังการแปลหรือเกิดจากขั้นตอนในการพิมพ์ก็ได้

8.1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดทำนองการเขียนระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County”

หากพิจารณาโดยรวม ผู้วิจัยพบว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” สามารถถ่ายทอดลีลาและท่วงทำนองการเขียนได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร โดยผลการศึกษาในแต่ละประเด็นมีดังนี้

8.1.3.1 ความสละสลวยของภาษา

“รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มีความชัดเจน กระชับ และสละสลวยมากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร เนื่องจากใน “สะพานนี้มีความรัก” เสรี ปิยะฉัตรวางอนุประโยคไม่ถูกตำแหน่ง ทำให้ประโยคที่แปลกำกวมและไม่ชัดเจน และยังใช้คำที่มีความหมายซ้ำกันในการแปลข้อความเดียวกัน ซึ่งทำให้ประโยคขาดความกระชับ นอกจากนี้ เสรี ปิยะฉัตรยังคิดการใช้รูปประโยคภาษาอังกฤษตามต้นฉบับด้วย โดยผู้แปลยังคงโครงสร้างประโยค Passive Voice ซึ่งไม่เป็นที่นิยมใช้ในภาษาไทย ดังนั้นประโยคที่แปลจึงขาดความสละสลวยไป ส่วนการแปลของ “บุญญรัตน์” ในบางครั้งก็คิดโครงสร้างภาษาอังกฤษตามต้นฉบับเช่นกัน เช่นผู้แปลยังใช้คำว่า “มัน” เมื่อแปล “It” ทั้งๆ ที่คำนี้ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นคำสรรพนามแทนสัตว์หรือสิ่งของ ซึ่งจะส่งผลให้

ประโยคแปลขาดความสละสลวยได้ แต่ถ้าพิจารณาโดยรวมแล้วก็นับได้ว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” มีความสละสลวยทางภาษามากกว่า “สะพานนี้มีความรัก”

8.1.3.2 การถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง แบ่งออกเป็น

(1) การถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละคร

ทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกของตัวละครได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ โดยวิธีการที่เสรี ปิยะฉัตรใช้คือ การเพิ่มคำอุทานเข้ามาในประโยค เพื่อแสดงความรู้สึกของตัวละคร เช่น เสรีโศกเสียใจ นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มความเพื่อบรรยายอารมณ์ของตัวละครด้วย ส่วน “บุญญรัตน์” นั้นจะใช้วิธีการจัดย่อหน้าใหม่ เพื่อเป็นการเน้นข้อความซึ่งความเป็นรู้สึกของตัวละคร และใช้ภาษาเพื่อให้เหมาะสมกับความรู้สึกของตัวละคร

(2) การถ่ายทอดสภาพแวดล้อมของตัวละครและเหตุการณ์ของเรื่อง

“สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถ ถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยวิธีการที่เสรี ปิยะฉัตรใช้คือ การเพิ่มความเพื่อบรรยายให้ผู้อ่านได้สัมผัสถึงบรรยากาศในเรื่องมากขึ้น นอกจากนี้ยังใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 ที่แฝงอารมณ์เย้ยหยันที่ผู้พูดมีต่อผู้ที่กำลังกล่าวถึง ใช้คำนำหน้าที่ไม่แสดงความไม่ยกย่อง และใช้คำลงท้ายที่ไม่สุภาพในการถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง ในขณะที่ “บุญญรัตน์” นั้นใช้วิธีจัดรูปแบบของย่อหน้าเสียใหม่ เพื่อเป็นการเกริ่นเรื่องหรือเน้นบรรยากาศของเรื่องช่วงนั้น

8.1.3.3 การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท

(1) การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับตัวละคร แบ่งออกเป็น

- การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับระดับภาษาของตัวละคร

“สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับคำพูดของตัวละครได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยวิธีการที่เสรี ปิยะฉัตรใช้คือ ถ้าตัวละครใช้คำพูดที่หยาบคาย เสรี ปิยะฉัตรก็จะใช้ภาษาที่หยาบคายเช่นเดียวกับตัวละครพยายามเลือกใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 และคำลงท้ายให้เหมาะสม นอกจากนี้ยังเพิ่มคำสบถสาบานเข้ามาในบทแปลด้วย แต่บางครั้งคำที่เสรี ปิยะฉัตรเลือกใช้ค่อนข้างมีความคึกคะนองหรือมีน้ำหนักเกินไปจากภาษาดั้งเดิม ส่วน “บุญญรัตน์” นั้น ใช้คำได้ไม่เหมาะสมกับระดับภาษาที่ตัวละครพูด เช่น หากตัวละครใช้ภาษาที่หยาบคายหรือไม่สุภาพ “บุญญรัตน์” กลับเลือกใช้คำที่แสดงความสุภาพหรือไม่หยาบคาย หรือเลือกใช้คำที่มีน้ำหนักน้อยกว่าต้นฉบับ และถ้าภาษาดั้งเดิมเป็นภาษาพูด

พูด “บุญญรัตน์” ก็ยังคิดการแปลเป็นภาษาเขียนซึ่งมีความเย็นเยือกอยู่ ดังนั้นเสรี ปิยะฉัตรจึงใช้ภาษาที่เหมาะสมกับคำพูดของตัวละครได้ดีกว่า “บุญญรัตน์”

- การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร

“รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครมากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร โดยวิธีการที่ “บุญญรัตน์” ใช้คือการแปลตามคำและโครงสร้างประโยคของต้นฉบับ และการเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครที่กล่าวถึง ส่วนเสรี ปิยะฉัตรนั้นเลือกใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ไม่เหมาะสมกับสถานภาพของผู้พูดและผู้ฟัง และเลือกใช้คำลงท้ายและคำสรรพนามเรียกบุรุษ ที่ 3 ที่ไม่สุภาพ นอกจากนี้เสรี ปิยะฉัตร ได้ใช้คำไม่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละครซึ่งอยู่ในวัยผู้ใหญ่ด้วย

(2) การใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่อง

“สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” โดยวิธีการที่เสรี ปิยะฉัตรใช้คือ แปลคำอุทานแสดงความประหลาดใจในต้นฉบับให้เป็นคำอุทานที่นิยมใช้ในภาษาไทย และได้เพิ่มคำอุทานเข้ามาในบทแปล เพื่อเป็นการเน้นอารมณ์ของตัวละครได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ผู้แปลได้แปลคำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมายให้เป็นลักษณะการเขียนจดหมายแบบไทยด้วย ส่วนใน “รักนี้ชั่วชีวิต” นั้น “บุญญรัตน์” ใช้วิธีการทับศัพท์โดยการถ่ายเสียงคำอุทานในต้นฉบับลงสู่ฉบับแปล ซึ่งคำอุทานที่ผู้แปลทับศัพท์นั้นไม่เป็นที่นิยมกันในการพูดเท่าใดนัก นอกจากนี้ “บุญญรัตน์” ยังทับศัพท์คำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมาย รวมถึงคำนำหน้าชื่อด้วย จะเห็นได้ว่า ผู้แปลไม่ได้ปรับคำต่างๆ เหล่านี้ให้มีลักษณะของภาษาไทย ดังนั้นในตัวอย่างที่ 150 – 152 นั้น นับว่า “บุญญรัตน์” ใช้ภาษาได้ไม่เหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องเท่าที่ควร

8.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบนวนิยายแปลเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร และ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เทียบเคียงกับต้นฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” ของ Robert James Waller นั้น ผู้วิจัยพบข้อสังเกตอันมีความน่าสนใจดังนี้

8.2.1 จากการศึกษารูปแบบการถ่ายทอดความหมายระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County” ผู้วิจัยพบว่า ผู้แปลสามารถให้ความสำคัญกับรูปแบบการถ่ายทอดความหมายน้อยกว่าความหมายได้ แต่ต้องรู้จักใช้ทั้งสองอย่างให้มีความเหมาะสมกลมกลืนกันไป ในการแปลนวนิยายนั้น หากผู้แปลยังยึดติดอยู่กับรูปแบบการถ่ายทอด

ความหมาย ก็จะไม่สามารถถ่ายทอดความหมายออกมาได้อย่างเต็มที่ แต่ถ้าผู้แปลไม่คงรูปแบบการถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับไว้เลย ผู้อ่านก็จะไม่สามารถทราบได้ว่า ผู้เขียนนวนิยายซึ่งอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างจากผู้อ่านนั้น มีวิธีนำเสนอแนวคิดหรือวิธีการพูดออกมาอย่างไร

8.2.2 การลดความใน “สะพานนี้มีความรัก” ของ เสรี ปิยะฉัตร และการเพิ่มความใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” เป็นลักษณะการถ่ายทอดความหมายที่ค่อนข้างเด่นชัดในประเด็นการรักษาความหมายได้เท่ากับต้นฉบับ จากการศึกษของผู้วิจัยถือว่า การลดความและการเพิ่มความทำให้การถ่ายทอดความหมายไม่เท่ากับต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า การลดความใน “สะพานนี้มีความรัก” และการเพิ่มความใน “รักนี้ชั่วชีวิต” มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ผลของแบบทดสอบการถ่ายทอดความหมายของผู้วิจัยในประเด็นการรักษาความหมายได้ครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับยังออกมาว่า ทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถรักษาความหมายได้เท่ากับต้นฉบับคิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 48 : 50.4 (“สะพานนี้มีความรัก” : “รักนี้ชั่วชีวิต”) ซึ่งตรงกับทฤษฎีการวิเคราะห์เปรียบเทียบของผู้วิจัย

ผู้วิจัยมีความเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มความและการลดความว่า ในการเพิ่มความนั้น ผู้แปลควรคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมกับฉบับแปลเป็นสำคัญ ถึงแม้ว่าผู้แปลจะเพิ่มความเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจรายละเอียดของสิ่งต่างๆ ในต้นฉบับได้ดีขึ้น แต่ในบางครั้งถ้าข้อความยาวมากเกินไป ก็จะกลายเป็นความเยิ่นเย้อและสร้างความเบื่อหน่ายและความรำคาญแก่ผู้อ่านได้ และผู้อ่านอาจรู้สึกว่าการแปลไม่ได้รับบรรทัดฐานที่ผู้เขียนต้องการเท่าที่ควร เพราะต้องมาอ่านคำอธิบายที่ยืดยาวเหมือนกับกำลังนั่งอ่านตำราทางวิชาการ ด้วยเหตุนี้หากผู้แปลต้องการเพิ่มความเพื่ออธิบายความ ควรทำแค่พอดีให้เหมาะกับเนื้อความในช่วงนั้น และถ้าผู้แปลอยากจะอธิบายรายละเอียดหรือความหมายที่ค่อนข้างยาว เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างกระจ่างชัดแก่ผู้อ่าน ก็ควรนำไปใส่ไว้ในภาคผนวกของนวนิยาย ยิ่งเป็นนวนิยายที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสังคมระหว่างผู้เขียนและผู้แปล วิธีการนี้มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง

ส่วนการลดความนั้น ผู้แปลสามารถทำได้ด้วยการตัดหรือไม่แปลรายละเอียดของใจความบางส่วนได้ หากเป็นรายละเอียดปลีกย่อยซึ่งไม่สำคัญนัก การลดความหรือการไม่แปลก็จะไม่มีผลเสียต่อใจความหลัก แต่ในบางครั้งผู้แปลต้องพิจารณาให้ดีด้วยว่า รายละเอียดที่ตัดทิ้งนั้น เป็นข้อความที่ผู้เขียนให้ความสำคัญหรือต้องการเน้นหรือไม่ เพราะหากผู้แปลตัดไปอาจทำให้น้ำหนักของเรื่องขาดหายไปด้วย

8.2.3 ในส่วนของการถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับใน “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะการแปลผิดที่พบมากที่สุดคือ การที่ผู้แปลไม่พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้อง และเมื่อผู้วิจัยพิจารณาการถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับใน “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” ก็พบว่า ลักษณะการแปลผิดที่พบมากที่สุดก็คือ การที่ผู้แปลไม่พิจารณาโครงสร้างหรือไวยากรณ์ในภาษาต้นฉบับให้ถูกต้องเช่นกัน

ผู้วิจัยมีความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวว่า ผู้แปลควรตรวจสอบความหมายหลังจากที่แปลแล้วอีกครั้งหนึ่ง หากยังไม่แน่ใจว่าแปลความหมายถูกหรือไม่ ก็ควรตรวจสอบซ้ำหลายๆ ครั้งจนแน่ใจว่าความผิดพลาดดังกล่าวก็จะไม่เกิดขึ้น หรือถ้าผู้แปลไม่เข้าใจไวยากรณ์หรือโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อนในต้นฉบับ ก็ควรจะลงวิเคราะห์ด้วยด้วยการแยกเป็นประโยคสั้นๆ หรือประโยคพื้นฐานเพื่อจับความหมายเสียก่อน แล้วจึงพิจารณาว่าแต่ละประโยคมีความสัมพันธ์กันเช่นไร นอกจากนี้ผู้แปลอาจใช้วิธีการแปลคำในต้นฉบับออกมาทีละคำ จากนั้นจึงค่อยๆ เรียงคำต่างๆ ให้ปะติดปะต่อกันจนสละสลวยและได้ใจความ หากวิธีทั้งหมดนี้ปฏิบัติแล้วไม่ได้ผล ผู้แปลควรขอความช่วยเหลือจากมิตรสหายซึ่งเชี่ยวชาญทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยช่วยตรวจสอบให้ หรืออาจจะสอบถามจากชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษาเลยก็ได้

มีข้อที่น่าสนใจเกิดอย่างหนึ่งจากการศึกษาฉบับแปลทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” นั่นคือ จำนวนการแปลผิดในฉบับแปลทั้งสองสำนวนมีจำนวนใกล้เคียงกัน และผลของแบบทดสอบการถ่ายทอดความหมายของผู้วิจัย ในประเด็นการรักษาความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ ก็ยังออกมาว่า ทั้ง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” สามารถรักษาความหมายตามต้นฉบับได้ถูกต้องใกล้เคียงกัน นั่นคือ คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 50.4 : 49.6 (“สะพานนี้มีความรัก” : “รักนี้ชั่วชีวิต”) ซึ่งตรงกับการวิเคราะห์ของผู้วิจัยเช่นกัน

8.2.4 ส่วนการถ่ายทอดลีลาและท่วงทำนองการเขียนนั้น ผู้ตอบแบบทดสอบลงความเห็น ว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถรักษาท่วงทำนองการเขียนของต้นฉบับได้ดีกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” คิดเป็นร้อยละ 76 : 21.6 (“สะพานนี้มีความรัก” : “รักนี้ชั่วชีวิต”) ซึ่งผลของแบบทดสอบในประเด็นนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้วิจัย เพราะการวิเคราะห์เปรียบเทียบการถ่ายทอดทำนองการเขียนระหว่าง “สะพานนี้มีความรัก” และ “รักนี้ชั่วชีวิต” กับ “The Bridges of Madison County” ในบทที่ 6 นั้น ผู้วิจัยได้สรุปว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร สามารถถ่ายทอดลีลาและท่วงทำนองการเขียนได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากกว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์”

8.2.5 ในส่วนที่ 2 ของแบบทดสอบ ซึ่งเป็นการถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบทดสอบว่า ชื่นชอบฉบับแปลสำนวนใดมากกว่ากัน ผลของแบบทดสอบออกมาว่า ผู้ตอบแบบทดสอบชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” มากกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร คิดเป็นร้อยละ 43.2 : 56.8 (“สะพานนี้มีความรัก” : “รักนี้ชั่วชีวิต”) โดยเหตุผลที่ผู้ตอบแบบทดสอบชอบ “รักนี้ชั่วชีวิต” เพราะมีความสละสลวย รองลงมาคือ สามารถเลือกใช้คำได้เหมาะกับเหตุการณ์ของเรื่อง และ เข้าใจง่าย ส่วนเหตุผลที่ผู้ตอบแบบทดสอบชอบ “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร เพราะมีความกระชับ ไม่เยิ่นเย้อ รองลงมาคือ เข้าใจง่ายและได้อารมณ์และความรู้สึก รองลงมาตามลำดับ ผลของแบบทดสอบก่อนข้างจะสอดคล้องกับความคิดของผู้วิจัยในบทที่ 6 ส่วนแรก ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบความสละสลวยของภาษา และผลก็ออกมาว่า “รักนี้ชั่วชีวิต” ใช้ภาษาได้สละสลวยกว่า “สะพานนี้มีความรัก” ซึ่งเสรี ปิยะฉัตรถ่ายทอดทำนองการเขียนด้วยความกระชับ สั้น ไม่เยิ่นเย้อ จนทำให้บทแปลมีภาษาที่ห้วน และในบางครั้งก็สร้างความกำกวมแก่ผู้อ่านด้วย ที่เป็นเช่นนี้เพราะเสรี ปิยะฉัตร และ “บุญญรัตน์” มีลีลาการถ่ายทอดความหมายแตกต่างกันนั่นเอง

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ท่วงทำนองและลีลาการถ่ายทอดความหมายของ “บุญญรัตน์” เหมาะกับนวนิยายแนวชีวิตและความรักที่ไม่สมหวังเช่นเรื่อง “The Bridges of Madison County” เพราะบุญญรัตน์ใช้สำนวนภาษาที่สละสลวย สามารถสะท้อนบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่อง รวมถึงสื่ออารมณ์และความรู้สึกของตัวละครในเหตุการณ์ต่างๆ ได้ดี ส่วนท่วงทำนองการถ่ายทอดความหมายของเสรี ปิยะฉัตร ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะเหมาะสมกับนวนิยายแนวลึกลับ สืบสวนสอบสวน และมีฉากต่อสู้ในเรื่องมากกว่า เพราะเสรี ปิยะฉัตรสามารถเลือกใช้คำสรรพนามและคำลงท้ายที่แฝงอารมณ์เย้ยหยันและดูคนที่ผู้พูดมีต่อผู้ที่กำลังกล่าวถึง ใช้คำนำหน้าที่แสดงความไม่ยกย่อง และใช้คำลงท้ายที่ไม่สุภาพในการถ่ายทอดบรรยากาศที่มีความตึงเครียดในกลุ่มผู้ชายได้ดี

8.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร กับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของบุญญรัตน์ จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะศึกษางานแปลต่อไป ดังนี้

8.3.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายประเภทอื่นๆ ที่มีผู้แปลแปลเรื่องซ้ำกัน เช่น นวนิยายแนวชาตกรรม แนวลึกลับ สืบสวนสอบสวน หรือแนวศาสนาและปรัชญา เป็นต้น เพื่อศึกษาว่าผู้แปลแต่ละท่านมีรูปแบบการถ่ายทอดความหมายอย่างไร ผู้แปลสามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องตามต้นฉบับ รวมถึงสามารถถ่ายทอดท่วงทำนองการเขียนได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ยังเป็นการศึกษาว่า การถ่ายทอดความหมายและการ

ถ่ายทอดท่วงทำนองการเขียนที่ปรากฏในงานแปลทั้งสองฉบับนั้น มีความเหมือนหรือความต่างกันหรือไม่ อย่างไร และมีความสอดคล้องหรือแตกต่างจากผลการศึกษารั้งนี้หรือไม่

8.3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบบทแปลที่บรรยายใต้ภาพ (Sub-title) และบทแปลที่นำไปพาด୍ୟจากภาพยนตร์เรื่องเดียวกัน ว่าบทแปลทั้งสองประเภทสามารถถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องและตรงตามบทภาพยนตร์ต้นฉบับหรือไม่ เนื่องจากบทแปลทั้งสองประเภทมีข้อจำกัดในการแปลที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. (2533). จากภาษาต่างประเทศสู่ภาษาไทย. ศูนย์พัฒนาหนังสือ, กระทรวงศึกษาธิการ.
- จูไรรัตน์ สุคประ โคนเขต. (2543). การศึกษาเชิงวิเคราะห์นวนิยายแปลเรื่อง คำสารภาพของมารี
อังตัวเนตต์ : การถ่ายทอดลีลาการเขียน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อ
 พัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เชวง จันทระเขตต์. (2528). การแปลเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนา
 พานิชจำกัด.
- ดวงตา สุพล. (2535). ทฤษฎีและกลวิธีการแปล. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. (2529). คู่มือเตรียมสอบภาษาไทย สำหรับสอบบรรจุข้าราชการระดับ 1-2-3.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- นวนน้อย ตระกูลกิตติไพศาล. (2541). การศึกษาการถ่ายทอดความหมายของ OH และ WELL จาก
บทภาพยนตร์ ในหนังสือ VOCABULARY STREET และ TODAY'S ENGLISH.
 วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการ
 พัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 มหิดล.
- บุญจิรา ไชยศิริ. (2529). หน่วยที่ 14 การแปลและการเรียบเรียง เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 6
(การเขียนสำหรับครู) หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2525). ศิลปะการเขียน ชุดพื้นฐานของการใช้ภาษา เล่ม 2. (พิมพ์ครั้งที่ 1).
 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชาการ.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2529). การใช้ภาษาไทยในวงราชการ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บพิธการ-
 พิมพ์.
- ปรียา อนุรัตน์. (2540). การแปลภาษาอังกฤษเป็นไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร:
 สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- เปลื้อง ณ นคร. (2540). ภาษาวรรณา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัทเลอโล่การพิมพ์
 จำกัด.

- พะอบ โปษะกฤษณะ. (2532). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย: การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และ ราชศัพท์. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น.
- ภาสกร เชื้อสว. (2541). การแปลคำเรียกขานในนวนิยาย : กรณีศึกษาเรื่องขึ้นกว่าเลือด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รติกา สอนสม. (2544). ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาที่ใช้ในการแปลวรรณกรรมเรื่อง THE ENGLISH PATIENT เป็นภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรรณถ วิมลเฉลา. (2537). คู่มือสอนแปล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วอลเล่อร์, โรเบิร์ต. (2535). สะพานนี้มีความรัก. (เสรี ปิยะฉัตร, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: ได้ฝัน.
- วอลเล่อร์, โรเบิร์ต. (2537). รักนี้ชั่วชีวิต. (“บุญญรัตน์”, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: คู่แข่งบุ๊คส์.
- สัญญาวิ สายบัว. (2538). หลักการแปล. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลัทธา พินิจภูวดล. (2529). หน่วยที่ 15 หลักการแปล เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ลัทธา พินิจภูวดล. (2542). คู่มือนักแปลมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แปลนพรีนติ้ง.
- เสาวลักษณ์ ข้อยเจริญสุข. (2544). กลวิธีการแปลประ โยกรรมวาทกในนวนิยายภาษาอังกฤษของ “นิดา” “บุญญรัตน์” และ “ว.วินิจฉัยกุล”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- หอมหวล ชื่นจิตร. (2527). การแปล: อาชีพสู่ปวงชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.
- อรสา ถาวรเลิศรัตน์. (2530). บทวิเคราะห์เปรียบเทียบนวนิยายแปลเรื่อง “เดียวดาย” และ “โตนลี่” กับ “The Lonely Lady”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อังศุมารินทร์ ชลชนานารถ. (2543). กระบวนการแปลเรื่องสั้นของลิโอ ตอลสตอย ฉบับภาษาไทย-อังกฤษเรื่อง “HOW MUCH LAND DOES A MAN NEED?”. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

ภาษาอังกฤษ

- Barnwell, K.G.L. (1980). Introduction to Semantic and Translation. Summer Institute of Linguistics, Horslet Green English.
- Catford, J.C. (1965). A Linguistic Theory of Translation. London: Oxford University Press.
- Larson, M.L. (1984). Meaning-based translation: A guide to cross-language equivalence. New York: University Press of America.
- Longman Dictionary of English Language and Culture. (1992). 1 st. ed. Essex: Longman Group U.K. Limited.
- Newmark, Peter. (1981). Approaches to Translation. Oxford, Great Britain: Pergamon Press.
- Newmark, Peter. (1988). A Textbook of Translation. New York: Prentice Hall International (UK) Ltd.
- Nida, Eugene A. (1964). Toward a Science of Translating. The Netherlands: Leiden, IJ.Brill.
- Nida, Eugene, A. Tiber, Charles R. (1969). The Theory and Practice of Translation. The Bible Society, Leiden, The Netherlands.
- Waller, Robert J. (1995). The Bridges of Madison County. (2nd ed.). London: Mandarin Paperback.

คำชี้แจง

แบบทดสอบนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท วิชาเอกการแปล สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล เรื่อง “วิเคราะห์เปรียบเทียบการแปลนวนิยายเรื่อง “สะพานนี้มีความรัก” ของเสรี ปิยะฉัตร กับเรื่อง “รักนี้ชั่วชีวิต” ของ “บุญญรัตน์” จากฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “The Bridges of Madison County” ” โดยเปรียบเทียบจากหนังสือ 3 เล่มคือ

1. “The Bridges of Madison County” เป็นต้นฉบับภาษาอังกฤษ โดย Robert James Waller เป็นผู้แต่ง
2. “สะพานนี้มีความรัก” เป็นฉบับแปลของเสรี ปิยะฉัตร
3. “รักนี้ชั่วชีวิต” เป็นฉบับแปลของบุญญรัตน์

แบบทดสอบแยกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน

1. แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมาย
 - 1.1 การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ
 - 1.2 การถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับ
2. แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดทำนองการเขียน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ

หมายเหตุ ขอขอบคุณผู้ตอบแบบทดสอบทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ และขอความกรุณาทุกท่านให้ทำแบบทดสอบนี้ด้วยตัวของท่านเอง เพราะแบบทดสอบนี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะทดสอบความสามารถทางการใช้ภาษาของท่าน ผู้วิจัยเพียงแต่นำผลจากคำตอบของท่านมาใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น

แบบทดสอบ

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน

แบบทดสอบส่วนที่ 1 แบ่งออกได้เป็น

1. แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมาย มีจุดประสงค์ที่จะทดสอบว่าฉบับแปล
สำนวนใดสามารถคงความหมายของต้นฉบับได้มากกว่า โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1.1 การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ

1.2 การถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับ

2. แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดทำนองการเขียน มีจุดประสงค์ที่จะทดสอบว่าฉบับแปล
สำนวนใดสามารถรักษารายกาของเรื่อง รวมถึงสามารถใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบทได้ดีกว่า

แบบทดสอบในส่วนนี้จะมีทั้งหมด 5 ข้อ โดยในแต่ละข้อจะมีข้อความจากฉบับแปล
ทั้ง 2 สำนวนให้เลือกคือ ก. และ ข. และให้ผู้ทำแบบทดสอบทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้า
ข้อความที่ท่านเลือก

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความนิยมของผู้ตอบแบบทดสอบ

แบบทดสอบในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทดสอบว่าผู้ตอบแบบทดสอบชอบการแปล
สำนวนใดมากกว่ากัน และมีเหตุผลใดที่ทำให้ผู้ตอบแบบทดสอบชอบสำนวนแปลนั้น โดยมีข้อ
ทดสอบทั้งหมด 5 ข้อ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในแบบทดสอบ

1. การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ หมายถึง ผู้แปลสามารถถ่ายทอดความ
หมายได้ไม่ผิดจากต้นฉบับ ทั้งในระดับคำและระดับไวยากรณ์

2. การถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับ หมายถึง ผู้แปลสามารถถ่ายทอด
ความหมายจากต้นฉบับสู่ฉบับแปลได้อย่างครบถ้วน ไม่แปลขาด ไม่แปลเกินหรือเพิ่มความ

3. ทำนองการเขียน (Style) หมายถึง ลักษณะการเขียนที่สามารถถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่อง (Tone) รวมถึงการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท
4. บริบท (Context) คือ สิ่งจะช่วยชี้ว่าความหมายของคำๆ นั้นควรเป็นอย่างไร
5. บรรยากาศของเรื่อง (Tone) หมายถึง ท่าทีหรือทัศนคติของผู้แต่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามแต่ผู้แต่งจะชักพาไป เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครและความรู้สึกนึกคิด เช่น ชอบ ไม่ชอบ รักเกลียด โกรธ หรือเป็นความรู้สึกที่ละเอียดซับซ้อน เช่น เยาะเย้ย ถากถาง ชื่นชม เคียดแค้น เสรี เป็นต้น
6. ภาษาที่เหมาะสมกับบริบท (Register) หมายถึง ลักษณะการใช้ภาษาซึ่งหมายถึงการใช้คำศัพท์ และโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับสถานภาพของตัวละคร รวมทั้งเหมาะสมกับเหตุการณ์ในเรื่องด้วย
7. ความนิยม หมายถึง ความรู้สึกของผู้ตอบแบบทดสอบว่าชอบฉบับแปลสำนวนใดมากกว่ากัน

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบด้านการถ่ายทอดความหมายและการถ่ายทอดทำนองการเขียน

1. การถ่ายทอดความหมาย

กรุณาทำเครื่องหมาย X ทับข้อ ก. หรือ ข. ที่ท่านเห็นว่าสามารถถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องและครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับ

1.1 การถ่ายทอดความหมายได้ถูกต้องตามต้นฉบับ (กรุณาพิจารณาเป็นพิเศษในส่วนที่ขีดเส้นใต้ไว้)

1. she sipped her brandy, looking over the rim of her glass to the handwritten note
 - ก. ฟรานเซสกายกแก้วรันดีขึ้นจิบแล้วมองลอดแว่น ไปยังลายมือบนจดหมาย.....
 - ข. เธอยกแก้วรันดีขึ้นจิบ มองผ่านขอบแก้ว ไปยัง โฉนดที่เขียนขึ้นด้วยลายมือ.....
2. Most of the young Italian men or dead or injured or in POW camps or broken by the fighting.
 - ก. ชายหนุ่มชาวอิตาลีส่วนใหญ่จะเสียชีวิตในสงครามหรือ ไม่ก็ได้รับบาดเจ็บต้องรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลเสนาธิการ บ้างก็พิการด้วยผลจากการสู้รบ
 - ข. ตอนนั้นชายหนุ่มในอิตาลีส่วนใหญ่ถ้าไม่ตายก็บาดเจ็บ ตกเป็นเชลยหรือไม่ก็พิการจากสงคราม
3. As he paid the camera salesman, he thought of the years his father had worked for the those dollars and the plain life his father had led.
 - ก. ตอนชำระเงินให้คนขาย เขาอดคิดถึงพ่อที่ต้องตรากตรำทำงานหนักนับปีกับการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายเพื่อเหลือเงินมาซื้อบ้านหลังนั้นไม่ได้
 - ข. ขณะจ่ายเงินให้กับเจ้าของร้าน ก็อดคิดถึงเวลาอันนานปีที่พ่อมานะอดทนทำงานเพื่อจะให้ได้เงินจำนวนนั้นมา และยังแผนการที่วางขึ้นไว้สำหรับชีวิตของพ่อและแม่เมื่อครั้งที่มีชีวิตอยู่ด้วยกันไม่ได้

4. He carried his gear into a room containing two table lamps, one of which had a burned-out bulb.

ก. เขาขนข้าวของและโคมไฟตั้งโต๊ะ 2 อัน อันหนึ่งหลอดไฟขาดแล้ว เข้าไปในห้อง

ข. เขาแบกสัมภาระเข้าในห้องที่ภายในมีตะเกียงตั้งโต๊ะให้สองดวง แต่ปรากฏว่าดวงหนึ่งหลอดไฟขาด

5. By Tuesday the groceries were running low.....

ก. ลูกค้าในร้านขายของชำวันอังคารมีไม่มากนัก.....

ข. เมื่อถึงวันอังคาร ปรากฏว่าเครื่องกระป๋องใกล้จะหมด.....

1.2 การถ่ายทอดความหมายได้ครบถ้วนเท่ากับต้นฉบับ

1. Neither of them spoke; they simply stood there, sending , receiving imprinting the feel of each on the other, indelibly. Reaffirming the existence of the special being he had talked about.

ก. ต่างฝ่ายต่างอัดอันพุคะอะไรไม่ออก ได้แต่ยืนอยู่ในอ้อมแขนของกันและกันอย่างนั้น ทั้งส่งรับและประทับทุกความรู้สึกของกันและกันลงไว้ในหัวใจอย่างไม่มีวันลบเลือน ย้ำยืนยันถึงสิ่งพิเศษที่เขาและเธอได้ร่วมกันสร้างขึ้น เช่นที่เขาได้กล่าวกับเธอมาแล้ว

ข. ต่างฝ่ายต่างพุคะอะไรไม่ออก ต่างคนต่างยืนนิ่งอยู่กับที่ คึดด้าความรู้สึกที่มีต่อกัน

2. "I'm pretty good at chopping vegetables." He offered.

ก. "ผมหั่นผักเก่งนะครับ ไม่ให้ผมลองหน่อยหรือ" เขาอาสา

ข. "ผมหั่นผักเก่งนะครับ" เขาพูดเป็นเชิงอาสา

3. He moved his arm farther around her waist and pull her closer.

ก. โรเบิร์ตกระชับแขนที่โอบรอบเอวแล้วรื้อร่างของเธอเข้ามาแนบชิดยิ่งขึ้น

ข. เขารื้อร่างเธอเข้ามาใกล้เล็กน้อย

4. “.....It could be after nine before I’m finished. Then I’ll want to clean up a bit. So I might not be there until nine-thirty or ten. Is that all right?”
- ก. “.....กว่าจะเสร็จก็คงสามทุ่มกว่าเข้าไปแล้ว กว่าผมจะไปถึงที่นั่นก็คงสามทุ่มครึ่งหรือไม่ก็สี่ทุ่มโน่นแน่ะครับ ไม่เป็นไรใช่ไหม?”
- ข. “.....กว่าจะถ่ายเสร็จก็คงจะเลย 3 ทุ่มไปแล้ว จากนั้นก็ขอเวลาให้ผมอาบน้ำอีกเดี๋ยวกคงจะถึงบ้านคุณระหว่าง 3 ทุ่มครึ่งถึง 4 ทุ่ม ดึกไปไหมครับ”
5. But he was frequently away, overseas much of the time, and it would not be fair to the animal.
- ก. แต่เขาก็เดินทางบ่อยเหลือเกิน แลผมยังเป็นการเดินทางไปต่างประเทศด้วยนี่สิ การเลี้ยงสุนัขไว้จึงเป็นการไม่สะดวกและไม่แฟร์สำหรับมันด้วย
- ข. แต่เขาก็ต้องเดินทางบ่อยครั้งมาก ส่วนใหญ่มักจะเดินทางไปต่างประเทศเสียด้วยจึงออกจะไม่ยุติธรรมกับสัตว์เลี้ยงเท่าไรนัก

2. การถ่ายทอดทำนองการเขียน

กรุณาทำเครื่องหมาย **X** ทับข้อ ก. หรือ ข. ที่ท่านเห็นว่าสามารถถ่ายทอดบรรยากาศของเรื่องได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถใช้ภาษาได้เหมาะกับบริบท โดยในแต่ละข้อจะอธิบายสถานการณ์ในเรื่องประกอบ เพื่อให้ผู้ตอบแบบทดสอบนำไปเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือก

สถานการณ์ที่ 1 ฟรานเซสกำชับทางให้โรเบิร์ตเอารถปิคอัพของเขาไปจอดไว้ทางด้านหลังบ้าน เพราะเธอเกรงว่าจะมีเพื่อนบ้านผู้ชายบางคนเห็นรถของโรเบิร์ตเข้า แล้วอาจจะไปพูดกับสามีเธอว่า

“Hey, Dick, havin’ some work done at the place? Saw a green pickup there last week. Knew Frannie was home so I did’n bother to check on it.”

- ก. “เฮ้ ดิก จ้างใครมาทำงานที่บ้านฉันนะละ เห็นรถปิคอัพสีเขียวจอดอยู่หน้าบ้านเมื่ออาทิตย์ก่อน แต่ที่รู้ว่าเฟรนนี่อยู่บ้านเลยไม่ได้แวะเข้ามาดู”
- ข. “เฮ้ยดิก ที่บ้านมีอะไรต้องซ่อมหรือวะ อาทิตย์ที่แล้วอ้าวเห็นรถกระบะสีเขียวคันหนึ่งจอดอยู่ แต่อ้าวไม่ได้แวะเข้าไปดู เพราะรู้ว่าเมียลืออยู่บ้าน”

สถานการณ์ที่ 2 ฟรานเซสกำชับว่าอย่าส่งดูเหรียญกลมอันหนึ่งซึ่งแขวนอยู่กับสร้อยเงินที่โรเบิร์ตสวมอยู่ และเธอก็ต้องตกใจเมื่อพบว่าเหรียญกลมอันนั้นมีชื่อของเธอสลักอยู่

“My God,” she breathed. The medallion said “Francesca” on it.

ก. “พระเจ้า...” เธออุทานออกมาเบาๆ บนเหรียญกลมอันนั้นมันจารึกคำว่า “ฟรานเซสกา” ไว้

ข. “ตายจริง” เธออุทานออกมาเบาๆ เมื่อเห็นจี้อันนี้สลักคำว่า “ฟรานเซสกา” เอาไว้

สถานการณ์ที่ 3 เป็นคำขึ้นต้นและคำลงท้ายของจดหมายที่สำนักงานทนายความส่งถึงฟรานเซสกา เพื่อแจ้งให้เธอทราบว่าโรเบิร์ต คินเคดเสียชีวิตแล้ว

Dear Ms. Johnson: / Sincerely yours,

ก. มิสซิสจอห์นสันที่รัก / ด้วยความซื่อสัตย์

ข. เรียน คุณนายจอห์นสันที่นับถือ / ขอแสดงความนับถือ

สถานการณ์ที่ 4 โรเบิร์ตเข้าไปในร้านแห่งหนึ่งเพื่อซื้อเครื่องดื่ม โรเบิร์ตรู้ว่าบรรยากาศในร้านนั้นเหมือนร้านขายเหล้าในหนังควบอย ซึ่งมักจะมีพวกมือปืนท้องถิ่นมาชุมนุมกันอยู่เป็นประจำ และเมื่อคนแปลกหน้าอย่างเขาเดินเข้าไปในร้าน ทุกคนต่างมองเขาเป็นตาเดียว พร้อมกับวิพากษ์วิจารณ์ตัวเขาไปต่าง ๆ นานาว่า

“Been over to the newspaper office all morning. Jim says he’s looking through the papers for information on the covered bridges.”

“Yeah, young Fischer at the Texaco said he stopped in yesterday and ask directions to all the covered bridges.”

“Sure does have long hair. Looks like one of them Beatle fellows, or what is it they been callin’ some of them other people? Hippies, ain’t that it?” That brought laughter in the back booth and to the table next to it.”

ก. “เห็นว่าอยู่ที่สำนักงานหนังสือพิมพ์ตลอดเช้าเลยนี่ จิมเล่าให้ฟังว่าเขาค้นหาข้อมูลเรื่องสะพานที่มีหลังคาคลุมจากหนังสือพิมพ์เก่าๆ”

“ช่วย เจ้าหนุ่มฟิชเชอร์ที่เท็กซัสบอกไว้ว่า เมื่อวานนี้เขาแวะไปที่ปั๊มน้ำมันทางที่จะไปสะพานพวกนั้นทุกแห่งเลย”

“ไว้ผมยาวเหมือนว่าบีทเดิลไม่มีผิดเลย หรือไม่ก็เป็นพวกที่เขาเรียกคนผมยาวว่าอะไรระ...ฮิปปีไซไหม?”

คำถามประโยคนั้นเรียกเสียงหัวเราะให้เกิดขึ้นตรงบู๊ททางด้านหลังและจากที่นั่งใกล้เคียงกัน

จ. “หมอไปขลุกอยู่ในสำนักงานหนังสือพิมพ์ทั้งเช้าเลยวะ จิมบอกว่ามันกำลังค้นหาข้อมูลสะพานพวกนั้นจากหนังสือพิมพ์เก่า”

“ใช่แล้ว ไอ้ฟิชเชอร์ที่ปัมเทกซาโกบอกว่าเขาแวะไปถามทางไปสะพานพวกนั้นเมื่อวาน...”

“ที่แน่ๆ หมอไว้ผมชะบวยยังกะสีเต่าทอง หรือพวก...อะไรนี่...อ้อ...ฮิปปี้ ไช้มัย” ประโยคนี้เรียกเสียงฮาครืนจากโต๊ะหลังร้านและ โต๊ะข้างๆ ได้ดังพอดู

สถานการณ์ที่ 5 จอห์น “ไนท์ฮอว์ค” คัมมิง นักดนตรีแจ๊สกล่าวชมสุนัขของโรเบิร์ตไว้ในบทสัมภาษณ์ว่า

Nice dog. Called him Highway.

ก. มันเป็นสุนัขที่นิสัยดีมาก เขาตั้งชื่อมันว่า “ไฮเวย์”

ข. มันน่ารักมาก ชื่อ “ไฮเวย์”

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความนิยมของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย **X** ทับข้อ ก. หรือ ข. ที่ท่านชอบมากกว่าอีกข้อหนึ่ง และระบุเหตุผลที่ท่านเลือก โดยการทำเครื่องหมาย **X** บนตัวเลขหน้าเหตุผลที่เลือก (อาจจะตอบมากกว่า 1 เหตุผลก็ได้)

1. ก. ก็แล้วแกจะหวังอะไรเล่า...? เธอแต่งงานแล้ว ชีวิตก็มีความสุขดีด้วย แกเองก็มีความสุขอยู่แล้ว มีใครเล่าที่ต้องการเรื่องเดือคร่อนวุ่นวายแบบนั้น...?

ข. นายจะไปหวังอะไรกับผู้หญิงคนนี้จะ เธอมีผัวแล้ว สมายไปแล้ว นายเองก็สมายอยู่แล้ว แล้วทำไมต้องไปหาหาหมาใส่หัวด้วยเล่า

เหตุผลที่เลือก 1. กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ 2. สละสลวย 3. เข้าใจง่าย

4. ได้อารมณ์และความรู้สึก 5. เลือกใช้คำได้เหมาะกับเหตุการณ์

2. ก. และเขาก็ได้ยื่นถ้อยคำที่พรักระซิบให้เธอฟัง รวากับเสียงนั้นเป็นเสียงของใครคนหนึ่งมิใช่ตนเอง มันเป็นเศษเสี้ยวแห่งบทกวีของวิลเลียม...

“โดยรอบหอคอยโบราณนั้น...ข้าได้เดินวนอยู่เป็นเวลานานนับพันปี”

- ข. โรเบิร์ตได้ยินเสียงที่แทบไม่เหมือนเสียงตัวเองกระซิบเสี้ยวหนึ่งของบทกวีวิลเลียมให้ฟรานเซสกาฟัง “ฉันวนเวียนอยู่รอบหอคอยโบราณแห่งนี้มานานนับพันปีแล้ว...”

เหตุผลที่เลือก 1. กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ 2. สละสลวย 3. เข้าใจง่าย
4. ได้อารมณ์และความรู้สึก 5. เลือกใช้คำได้เหมาะกับเหตุการณ์

3. ก. “อากาศร้อนเหลือเกิน อยากดื่มอะไรเย็นๆสักหน่อยมั๊ยคะ”

“ถ้าไม่เป็นการรบกวนล่ะก็ ผมก็ยินดีครับ”

“อ้อ ไม่รบกวนหรอกค่ะ” ฟรานเซสกาตอบ

- ข. “วันนี้อากาศร้อนมาก ดื่มชาดำเย็นสักแก้วไหมคะ”

“ถ้าคุณไม่ลำบาก ผมก็ยินดีอย่างยิ่งเลยละครับ”

“ไม่ลำบากอะไรเลยค่ะ” ฟรานเซสกาตอบออกไป

เหตุผลที่เลือก 1. กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ 2. สละสลวย 3. เข้าใจง่าย
4. ได้อารมณ์และความรู้สึก 5. เลือกใช้คำได้เหมาะกับเหตุการณ์

4. ก. เขาชอบที่นั่นมากจนตัดสินใจยึดหัวหาดอยู่ที่นั่น

- ข. เขาชอบบรรยากาศที่นั่นมากจึงตัดสินใจปักหลักอยู่นับแต่นั้นมา

เหตุผลที่เลือก 1. กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ 2. สละสลวย 3. เข้าใจง่าย
4. ได้อารมณ์และความรู้สึก 5. เลือกใช้คำได้เหมาะกับเหตุการณ์

5. ก. เธอพยักหน้ารับ คิดอยู่ในใจ ครุ่นคิดแต่เพียงว่าความเคลื่อนไหวของเขาช่างเหมือนผีเสื้อนี้
กระไร

- ข. ฟรานเซสกาพยักหน้า อटकิดไม่ได้ว่าคนอะไรไม่รู้...เหมือนผีอย่างกับเกาะ

เหตุผลที่เลือก 1. กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ 2. สละสลวย 3. เข้าใจง่าย
4. ได้อารมณ์และความรู้สึก 5. เลือกใช้คำได้เหมาะกับเหตุการณ์

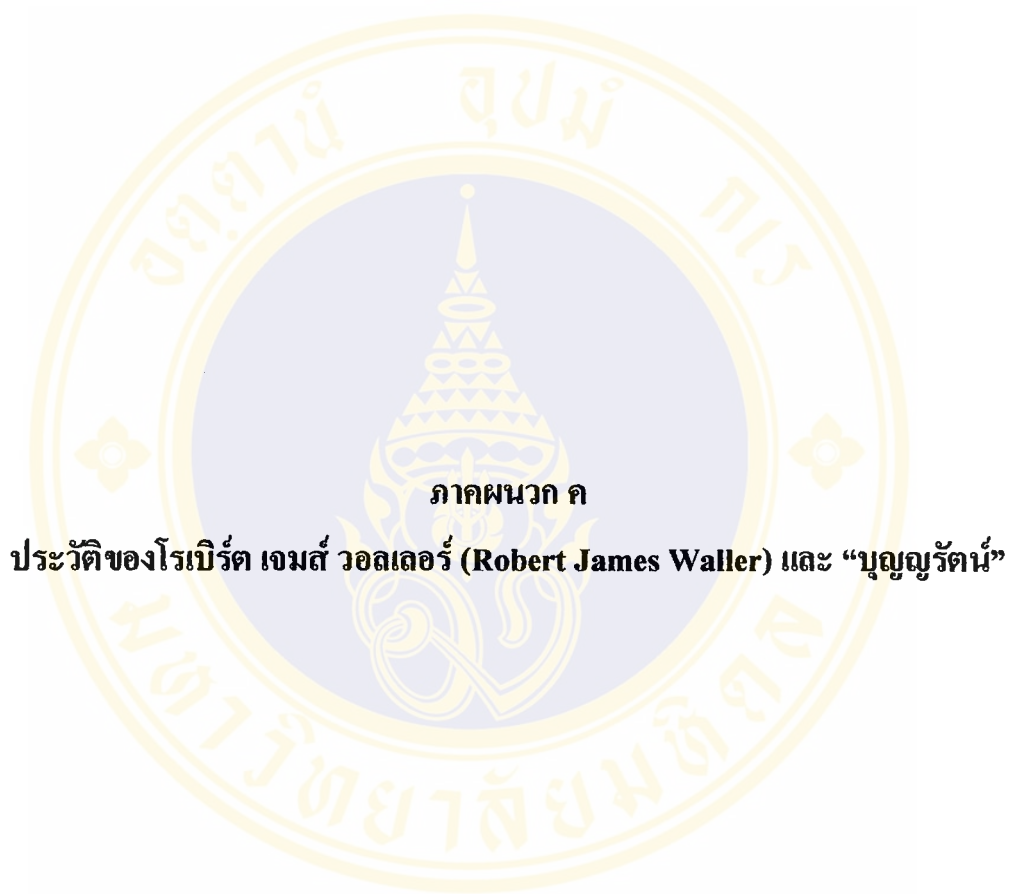
เรื่องย่อของ “The Bridges of Madison County”

“The Bridges of Madison County” เป็นเรื่องของชายหญิงคู่หนึ่งที่มีความรักแท้ต่อกัน แม้ว่าจะมีเวลาอยู่ด้วยกันเพียงแค่ 4 วันก็ตาม แต่ความรักของเขาทั้งคู่ก็ยังคงอยู่ตลอดมา ครบจนวันที่ทั้งสองคนหมดลมหายใจ

ในช่วงที่โรเบิร์ต คินเคด ช่างภาพอิสระวัย 52 ปี กำลังหาทางไปสะพานยุทธศาสตร์แห่งสุดท้าย เพื่อถ่ายรูปส่งให้นิตยสารเนชั่นแนล จีโอกราฟฟิกนั้น เขาได้พบกับฟรานเซสกา จอห์นสัน วัย 45 ปี ซึ่งขณะนั้นเธอแต่งงานแล้วและมีลูกสองคน แต่สามีกับลูกของเธอเดินทางไปเที่ยวงานประกวดปศุสัตว์ที่เมืองอื่น ทั้งสองคนตกหลุมรักกันทันทีที่ได้พบกัน แต่มีโน้มน้าวใจของทั้งสองคนคอยเตือนว่ามันเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม แต่ทั้งสองคนก็อดไม่ได้ที่จะมีความสัมพันธ์แนบแน่นซึ่งกันและกัน

เมื่อวันที่ทั้งคู่ต้องจากกันมาถึง โรเบิร์ตขอให้ฟรานเซสกาทิ้งทุกสิ่งทุกอย่างที่นี่ แล้วหนีไปเริ่มต้นชีวิตใหม่กับเขา แต่ฟรานเซสกาดัดใจไม่ทำเช่นนั้น เพราะเธอยังมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว และไม่อาจเห็นแก่ความสุขของตนเอง ด้วยการละทิ้งหน้าที่ภรรยาและแม่ไปได้ ทั้งคู่จึงจากกันตั้งแต่วันนั้น

ตลอดเวลาที่ผ่านมา โรเบิร์ตและฟรานเซสกาไม่ได้ติดต่อกันเลย แต่มีเพียงครั้งเดียวที่โรเบิร์ตส่งภาพถ่ายของฟรานเซสกา และต้นฉบับนิตยสารฉบับที่เขาถ่ายรูปในช่วง 4 วันนั้นมาให้ฟรานเซสกาเองก็คอยติดตามผลงานของโรเบิร์ตมาโดยตลอด ต่อมามีคนส่งข่าวให้เธอทราบว่าโรเบิร์ตเสียชีวิตแล้วและทิ้งสิ่งของบางอย่างไว้ให้ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าเขาไม่เคยลืมเธอเลย และฟรานเซสกาได้เก็บสิ่งของเหล่านั้นไว้เป็นที่ระลึก และจะหยิบขึ้นมาดูเพียงปีละครั้งเท่านั้น ในวันคล้ายวันเกิด เพื่อเป็นการทวนระลึกถึงความรักและความทรงจำอันหวานชื่นระหว่างเธอกับโรเบิร์ต คินเคด

ประวัติของโรเบิร์ต เจมส์ วอลเลอร์ (Robert James Waller)

โรเบิร์ต เจมส์ วอลเลอร์ (Robert James Waller) เป็นทั้งนักกีตาร์ ช่างภาพ อดีตอาจารย์ในโรงเรียนบริหารธุรกิจ และเป็นนักเขียนซึ่งมีผลงานขายดีที่สุดคนหนึ่ง ปี ค.ศ.1992 สำนักพิมพ์วอร์เนอร์ บุ๊คส์ได้ตีพิมพ์นวนิยายเรื่อง “The Bridges of Madison County” ซึ่งเป็นนวนิยายเล่มแรกที่เขาเขียนขึ้น และเป็นนวนิยายที่อยู่ในรายชื่อหนังสือขายดีของหนังสือพิมพ์นิวยอร์กไทมส์เป็นเวลาสามปี นอกจากนี้ยังขึ้นอันดับหนึ่งของหนังสือขายดีถึง 13 สัปดาห์และถูกแปลเป็นภาษาต่างๆถึง 25 ภาษา “The Bridges of Madison County” ขายได้ถึง 50 ล้านเล่มทั่วโลก

วอลเลอร์กล่าวว่า เขาชอบเขียนเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับคนธรรมดาสามัญ ซึ่งสักวันหนึ่งอาจมีเหตุการณ์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นกับชีวิตของพวกเขาได้ นอกจากนี้เรื่องราวที่เขาเขียนยังเกี่ยวข้องกับผู้ชายและผู้หญิงที่ต้องทนทุกข์ทรมานกับความรัก ความหวัง ความผิดหวังและภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องเผชิญทั้งสิ้น

งานเขียนของเขาเล่มอื่นๆที่ตามมาคือ *Slow Waltz in Cedar Bend* (พ.ย. ปี ค.ศ.1993) *Old Songs in a New Café* (เม.ย. ปี ค.ศ.1994) *Border Music* (ก.พ. ปี ค.ศ.1995) และ *Puerto Vallarta Squeeze* (ต.ค. ปี ค.ศ.1995)

ประวัติของ “บุญญรัตน์”

“บุญญรัตน์” เป็นนามปากกาของบุญญรัตน์ บุญญาริษฐาน ซึ่งเริ่มทำงานจากวงการสื่อสารมวลชนมาตั้งแต่อายุ 16 ปี ในช่วงแรกๆ นักอ่านเรื่องแปลจะยังไม่ค่อยคุ้นหูกับชื่อนี้สัก เพราะผลงานแปลโดยส่วนใหญ่จะใช้ชื่ออื่น แต่ในปัจจุบัน ถ้าจะกล่าวถึงชื่อนักแปลที่เป็นที่นิยมของผู้อ่าน ชื่อของ “บุญญรัตน์” คงจะปรากฏอยู่ในอันดับต้นอย่างแน่นอน

“บุญญรัตน์” เป็นคนที่ชอบอ่านหนังสือทุกประเภท และเขียนหนังสือแทบจะทุกประเภทเช่นกัน แต่ถ้าเป็นงานแปลแล้ว หากไม่แน่ใจว่าเรื่องจะจริงจังมักจะไม้อยอมแปล เพราะกลัวว่าจะไม่มีผู้ใดอ่าน ผลงานที่เด่นๆ ของ “บุญญรัตน์” ได้แก่ “รีเบคก้า ภาค 2” แปลจาก “Mrs. De Winter” ของ Susan Hill และผลงานอีกหลายเล่มที่แปลจากงานเขียนของ Janet Dailay ซึ่งเป็นงานแปลที่ “บุญญรัตน์” แปลไว้เมื่อสิบกว่าปีก่อน และนำมาตีพิมพ์เป็นครั้งที่สองในปัจจุบัน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวมยุรฉัตร เอี่ยมกุล
วัน เดือน ปี เกิด	4 พฤษภาคม 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พ.ศ. 2536 – 2540 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาและวรรณคดี อังกฤษ) มหาวิทยาลัยมหิดล, พ.ศ. 2540 – 2545 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและ วัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา) วิชาเอกการแปล
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	พ.ศ. 2543 – ปัจจุบัน นักแปลอิสระ ตุลาคม - พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตำแหน่ง : เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ธันวาคม พ.ศ. 2544 – ปัจจุบัน กาญจนาภิเษกวิทยาลัย ช่างทองหลวง กองวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตำแหน่ง : อาจารย์สอนภาษาอังกฤษ พฤษภาคม พ.ศ. 2545 – ปัจจุบัน บริษัท เอส.ที. วีดีโอ จำกัด ตำแหน่ง : นักแปลบทภาพยนตร์

Executive Summary

This thesis is a comparative analysis of the two Thai translations of “The Bridges of Madison County” by Saree Piyachat and “Boonyarat”. The followings are the main points of the study.

1. Introduction

Humans are social animals, so they cannot avoid the reciprocal communication. They need to build the language used as a tool in transferring meanings and feelings. The form of the language may be speech, writing or another symbols.

In the present day, due to worldwide development of communication technology and human requirements to pass on knowledge, culture, science and technology, thoughts and feeling from one society to another, it is necessary to create a good understanding and relationship between people of different countries and help them to learn more about modern technologies, innovations and knowledge that are advantageous for country development. For this reason, translation is used as “cross cultural communicative device” for cross - cultural communication. There are many kinds of translation works such as international laws, business news, academic articles, especially the literary work which has been regarded as the most widespread kind of translation.

Most translated literary works, especially novels, occupy the important translated book market because they are a mirror reflecting people’s ways of life of people many ages. They enable readers to understand people in other society and culture.

At present, there are many translators who are interested in translating popular bestsellers. Sometimes, particular bestsellers are translated into many Thai versions. For instance, “Lonely Lady” written by Harold Robbins is translated by “Nida” and Suwit Khaoplode or “The Bridges of Madison County” by Robert James Waller is translated into Thai by Saree Piyachat and “Boonyarat”.

Owing to the researcher's interest in the English bestseller, the researcher finds the two Thai translations of "The Bridges of Madison County" by Saree Piyachat and "Boonyarat". The researcher aims to apply the concept and theories of translation in analysing and comparing these two Thai translations in order to find out which of the two translated version has kept the original meanings and the original style, tone and register.

2. Method and Materials

At first, the researcher reviewed the concepts and theories of translation. Then, to collect data, the researcher studied the English version of "The Bridges of Madison County" of Robert James Waller and the two Thai Translations that were "Saphan Nee Mee KwamRak" by Saree Piyachat and "Rak Nee Chua Cheewit" by "Boonyarat".

After that, the collected data from the two Thai Translations were verified and classified into three categories: the original form and style presentation, the meaning and the original style. Then, the researcher analysed and compared them elaborately. Furthermore, the researcher set up a test of twenty questions. The test was divided into two parts; the first part consisted of fifteen questions. The first ten questions were about the meaning and the last five questions were about the original style. The other part consisted of five questions about the popularity of the two versions among readers. The target group of the test was thirty seniors of English Literature or English Language and Literature department in Bachelor Degree who understood in analysing literature and already learned the course of translation.

The researcher would compare the results of the test with own analysed data whether they were similar or not, but the results of the test were only used to support the researcher's discussion.

3. Findings

The objective of this research is the comparative analysis of the two Thai Translations of “The Bridges of Madison County” by Saree Piyachat and “Boonyarat” in the aspects of the original form, meaning and original style. The results of the study are as follows:

3.1 The comparative analysis in terms of the original form

Saree Piyachat and “Boonyarat” tried to adjust the original form of the meaning in order that readers could understand more of translated versions. The adjusted forms of the meaning are:

3.1.1 *Paragraph Adjustment*

The paragraph adjustment for the understanding of readers can be categorized into four groups.

3.1.1.1 One paragraph was divided to be many paragraphs.

3.1.1.2 Two paragraphs were united.

3.1.1.3 Parts of one paragraph were added to another paragraph.

3.1.1.4 Parts of one paragraph were added to another paragraph and a new paragraph was built up.

On the one hand, there are significant similarities in the paragraph adjustments between Saree Piyachat and “Boonyarat”--- the researcher finds the techniques of dividing one paragraph into many paragraphs and uniting two paragraphs in both “Saphan Nee Mee KwamRak” by Saree Piyachat and “Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat”. On the other hand, there are differences between the two Thai translations in this aspect. It has not been found the techniques of adding some parts of one paragraph into another paragraph and adding some parts of one paragraph into another paragraph and building up a new paragraph in “Saphan Nee Mee KwamRak”. But they have been found in “Rak Nee Chua Cheewit”. However, paragraph adjustments are also depended on the editor’s decision.

3.1.2 *Sentence Reformation*

To help readers understand the message clearly, both Saree Piyachat and “Boonyarat” rearranged words, phrases, clauses and sentences in chronological order to make both two Thai versions natural. The researcher observes that sentence reformation in “Saphan nee mee KwamRak” has been found more than in “Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat”.

3.1.3 *Inserting additional explanation in parentheses after words or sentences*

When the English version makes a reference to unknown persons, unknown places in Thai culture, or meanings which do not appear in Thai, the researcher finds that Saree Piyachat adds meanings to the translated version after the words or sentences many times. But “Boonyarat” inserts explanation only one time.

3.1.4 *Selecting to use only the popular punctuation marks in Thai writing*

Both Saree Piyachat and “Boonyarat” use the dots (...), the double quotation marks (“ ”), the question marks (?) and the parentheses ((...)) in their translations, but they don't use the dashes (---), the commas (,), the colons (:) and the semicolons (;). In addition, they add the dots to their translations in order to present the characters' feelings to the readers.

Although “Boonyarat” follows the original form and sequence presentation, she implements paragraph adjustment in order to unite groups of thought into a unit of thought and uses punctuation marks that are prominently used in Thai writing. Saree Piyachat, on the other hand, does not conform to the original form and style presentation by implementing sentence reformation and inserting additional explanation in parentheses for the more understanding of the readers. He also selects to use only the popular punctuation marks like “Boonyarat”. But Saree Piyachat tries to follow almost the forms of paragraphs.

3.2 *The comparative analysis in the terms of meaning transferring*

The study shows that Saree Piyachat uses the free translation method which give importance to the translation readers' response as much as the original readers'. “Saphan Nee Mee KwamRak” has two remarkable features: interpretation and omission of some words or phrases. On the contrary, “Boonyarat” uses the literal translation method which give importance to both the

original form and meanings. “Boonyarat” not only tries to follow the original form and style presentation like the original version, but the meaning transferring in her translation is also equivalent to the original.

The study shows that the meaning transferring is very important for the two Thai translations and the results of the comparative analysis in this aspect is as following:

3.2.1 *The meaning transferring in the two Thai translations is not equal to the original version.*

The meaning transferring in “Saphan Nee Mee KwamRak” is not equal to the original because Saree Piyachat often omits some unimportant words or phrases to make Thai sentences natural. Some words or phrases can be deleted without affecting the main meanings, but the tone of the story is somehow lost. Furthermore, Saree Piyachat adds words or phrases, but that has been found less than the omission.

The meaning transferring in “Rak Nee Chua Cheewit” is also not equal to the original. “Boonyarat” frequently adds phrases or sentences by interpreting roles and speech of the characters in order to clarify their feelings and she inserts her imagination into the translation to make it more complete and reasonable. In addition, “Boonyarat” adds the connectors between sentences to maintain her continuance. For example, she adds connectors to emphasize the importance of following sentences, to cut short, to conclude or link the narratives and dialogue together.

It is notable that the addition of phrases or sentences in “Saphan Nee Mee KwamRak” has been found more than the omission.

From the study, the researcher finds that “Saphan Nee Mee KwamRak” by Saree Piyachat is an undertranslation while “Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat” is an overtranslation.

3.2.2 *The mistranslation in the two Thai Translations*

The researcher finds mistranslations both in “Saphan Nee Mee KwamRak” and in “Rak Nee Chua Cheewit”, but “Saphan Nee Mee KwamRak” has more mistranslations than “Rak Nee Chua Cheewit” has. Most mistranslations in both Thai translations are due to the translators’ failure to accurately translate the structure or grammar of the English version. The mistranslations about the numerals also appear in “Rak Nee Chua Cheewit”.

3.3 **The comparative analysis in the aspects of the original style transferring**

From the study, “Saphan Nee Mee KwamRak” by Saree Piyachat can keep more of the original style than “Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat”. The results of each aspect are as following:

3.3.1 *The beautiful and smooth translation*

“Boonyarat”’s version was found to be more beautiful and smoother than Saree Piyachat’s because Saree Piyachat does not place the clauses in the right positions, causing Thai sentences to be ambiguous. He also uses repetitive words in the same sentence that makes it not in a compact style. Furthermore, he seems to get stuck with the English structure.

3.3.2 *The tone transferring*

3.3.2.1 *The characters’ feeling transferring*

Both “Saphan Nee Mee KwamRak” by Saree Piyachat and “Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat” can convey the characters’ feeling at the same level. Saree Piyachat adds exclamations to sentences in order to clarify the feelings of the characters such as sorrow, anger, and etc. In addition, he still adds phrases or sentences to emphasize their feelings while “Boonyarat” has adjusted paragraphs to give importance to the sentence that conveys their feelings as well. “Boonyarat” also selects the appropriate words for them.

3.3.2.2 *The characters’ surroundings and its situation transferring*

Saree Piyachat can transfer the characters’ surroundings and the situations at the same level as the original version.

Saree Piyachat adds phrases or sentences in order that the Thai Translation readers can touch the tone. He also uses pronouns that have a sense of satire, the disrespectful honorifics and the impolite final particles to transfer the tone. On the other hand, “Boonyarat” rearranges paragraphs to emphasize the tone.

3.3.3 *The use of appropriate language to the context*

3.3.3.1 The use of appropriate language to the characters can be divided into two groups.

(1) The use of appropriate language to the characters’ personalities

“Saphan Nee Mee KwamRak” by Saree Piyachat can use the language appropriate to the character’s personalities. The technique which Saree Piyachat used is that he uses an offensive language such as pronouns, final particles that are appropriate to Thai version and the curses that match the characters’ personalities in English version.

(2) The use of appropriate language to the characters’ status

“Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat” uses less appropriate language to the characters’ status than that in “Saphan Nee Mee KwamRak” by Saree Piyachat because Saree Piyachat does not choose the appropriate pronouns and final particles that conform to the characters’ status.

3.3.3.2 The use of appropriate language to situations

“Saphan Nee Mee KwamRak” by Saree Piyachat uses the language appropriately to the situations more than “Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat” does. It is that Saree Piyachat can translate the meanings of exclamations in popular Thai style and he also adds exclamations to sentences to emphasize the characters’ feelings. Besides, he still translates the salutation and the complimentary close of the letter into Thai letter writing. On the contrary, “Boonyarat” has not modified all of them in Thai writing style but she transliterates them, so this aspect in her Thai version is not smooth.

4. Conclusion

Saree Piyachat and “Boonyarat” tried to adjust the original form of the meaning in order to enhance readers’ understanding. The adjusted forms of the meaning are paragraph adjustment, sentence reformation, inserting additional explanations in parentheses after words or sentences, and using only popular punctuation marks that are predominantly used in Thai writing. In terms of meaning, it was found that “Saphan Nee Mee Kwamrak” by Saree Piyachat is an undertranslation while “Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat” is an overtranslation. Most mistranslations in both Thai translations are due to the translators’ failure to accurately translate the structure or the grammar of the English version. As regards the original style, the researcher found that “Saphan Nee Mee Kwamrak” by Saree Piyachat retains more of the original style than “Rak Nee Chua Cheewit” by “Boonyarat”. Saree Piyachat keeps the tone and the register at the same level as the original while the version by “Boonyarat” was more beautiful and smoother than Saree Piyachat’s.